

کارگران

دوشنبه بیست و هفتم اردیبهشت ۱۳۵۵ شاهنشاهی شماره سیزدهم بهار: ده ریال

رانندگان کامیون، مردان جاده‌ها...

مس سرچشمه:
صدای دست، ماشین
و نمایانگر
اقتصاد و صنعت پیشرفته ایران است

۱۳

در این شماره
ریورتاژ، مطالب علمی
و داستانهای بسیار جالب
و خواندنی

This object has been digitised and made available by The University of Manchester Library.

For further information and details about terms of use, see the Library's website -

www.manchester.ac.uk/library/copyright-and-licensing.

قابل توجه کاربران مجازی :

این سند توسط کتابخانه دانشگاه منچستر دیجیتال سازی و عرضه شده.

برای اطلاع بیشتر درباره شرایط استفاده از این منبع الکترونیک، لطفاً به لینک زیر مراجعه فرمایید:

<http://www.manchester.ac.uk/library/copyright-and-licensing>

بر اساس این مقررات، هر نو استفاده از این سند باید با ارجاع مناسبی به کتابخانه دانشگاه منچستر انجام بگیرد.

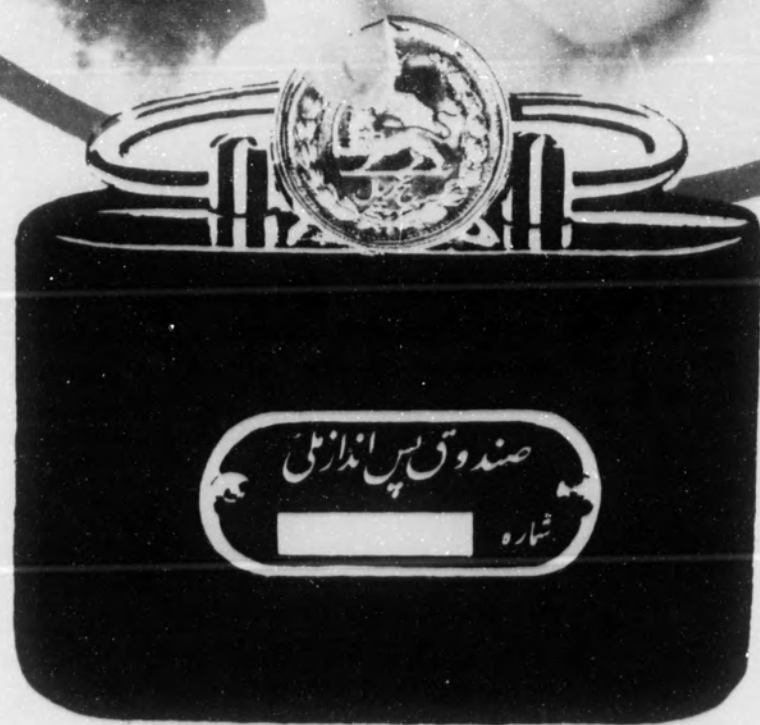

سیکو هدیه‌ای که سال‌های ماند

SEIKO

صندوق پس انداز بانک ملی ایران

◀ من برای آینده درخشان خود پس انداز میکنم ▶

نشریه خرب رستاخیز ملت ایران این نشریه مایه دوبرقشتر میشود
دوشنبه بیست و هفتم اردیبهشتماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی، شماره سیزدهم

مدیر مسئول: محمد حسین کرد بچه

نشانی: خیابان وصال شیرازی چهارراه بزرگمهر پلاک ۱۱۴۸

تلفن: مدیر مسئول و سرپرست ۶۴۰۴۲۲

تلفن: ۶۴۰۴۴۱-۶۶۷۱۵۹-۶۴۰۷۹۹

بیت تحریریه ۶۶۳۷۵۵

همه چشم ها به سردار سپه دوخته میشود

و همه قلبها به او امید می بندد

سالی که در آن هستیم، سال ۲۵۳۵، پنجاهمین سال شاهنشاهی پرافتخار سلسله پهلوی است. در این سال، ملت ایران، با مرور بر پنجاه سالی که گذشته است، موفقیت های شگرفی را که در سایه شاهنشاهی پهلوی نصیب گردیده، بررسی می کند، و با برگزاری جشن های شکوهمند، مواهبی را که بدست آورده است، سپاس می گوید.

به همین مناسبت « رستاخیز کارگران » در هر شماره نگاهی بر تاریخ پنجاه ساله شاهنشاهی پهلوی دارد، که بازگوی اندیشه ها و خدمات گرانقدر بزرگمرد تاریخ کهن ما، رضاشاه کبیر، و آنگاه پیشرفت های همه جانبه و شگفتی انگیزی است که در سایه انقلاب شاه و ملت نصیب شده است.

صفحات: ۱۱۹۱

باربری که دکترای ادبیات گرفت

یأس و ناامیدی، دشمن پیشرفت و ترقی سعادت است... و آنها که « خود ساخته » اند، پیوسته، با نیروی اندیشه و پشتکار، عفريت نومیدی را از خود دور ساخته اند... و « ساموئل جانسون » که از بزرگترین فرهنگیان و سخنوران قرن هجدهم انگلستان است، از جمله همین خودساخته ها است. او از درباری مدرسه آغاز کرد و آنقدر پیش رفت، تا به مجمع ادبیان کشورش راه یافت و به اوج شهرت و محبوبیت رسید. زندگی این انسان موفق و خودساخته، بسیار خواندنی است.

صفحات: ۲۹۹۲۸

نقاش، کوهنورد، کارگر چا پخانه

« رستاخیز کارگران » در هر شماره یک خانواده کارگری را معرفی می کند. اعضای این خانواده ها، از زندگی گذشته خود، تلخی هایی که پشت سر گذاشته اند آرزوها، پیشرفت ها، تفریحات، و لحظات خوش زندگی خویش صحبت می کنند. و بدینگونه از زندگیشان برای دیگر خوانهران و برادران کارگر تصویری روشن می کشند، که بی تردید آشنائی خوانهران و برادران کارگر از چگونگی زندگی یکدیگر جالب، و گاه راه هگساست.

۱- در این شماره خبرنگار رستاخیز کارگران « به خانه آقای علیرضائی، کارگر چا پخانه رفته است، و با این خانواده خوشبخت به گفتگو نشست است... »

صفحات: ۳۱۹۳

روزنامه رستاخیز کارگر

روزنامه رستاخیز کارگر در این شماره علاوه بر خبرهای مملکتی و سفرهیأت دولت به استان آذربایجان شرقی، چند گفتگو با شرکت کنندگان در سوب... بین کنگره کارگران را منعکس کرده و نمایندگان کارگران شرکت کننده، خواسته های خود را بازگفته اند...

معرفی کارگر موفق، مطلب دیگری است که همراه با معرفی چهار سندیکا صفحات چندی را بخود اختصاص داده است.

گفتگو با مسؤول بیمارستان مرکز درمانی شماره ۲ برای پیشگیری از حوادث خواندنی است

صفحات: ۴۳-۵

پنجاه سال افتخار

پنجاه سال همگام با زمان و پیشرو تراز زمان سازمان هواپیمائی کشوری که یکی از وسیعترین و گستردهترین سازمان های حمل و نقل مملکتی است، نقشی بس ارزنده در اقتصاد کشور و ارتباط بین المللی دارد. در این شماره گزارش کاملی از سیر تحولات و پیشرفتهای این سازمان داریم.

صفحات: ۴ تا ۶

افتخاری که می ماند...

کشتزار؟ یا کشتارگاه؟

افتخاری که با شرفیابی کارگران شرکت کننده در کنگره بزرگ کارگری به پیشگاه شاهنشاه آریامهر نصیب جامعه کار و کارگری ایران گردید تازگی نداشت، ولی همچنان با عظمت و گرمی بخش بود... تازگی از آن جهت نداشت، که واقعاً این همه ابراز عنایت شاهنشاه نسبت به کارگران تازه و بی سابقه نیست...

سی و پنج سال است که شاهنشاه در بین کارگران و در میان خانواده های آنان و در آخرین تحلیل در « دل های » آنان هستند... بگذارید، بی آنکه مفهوم جسارت و گستاخی پیدا کند، با زبان ساده و بی پیرایه کارگری بگوئیم، بگوئیم که این فقط « شاه » بوده و هست که طبقه کارگر را، نه تنها بعنوان یکی از طبقات اجتماعی- اقتصادی، بلکه اصولاً بعنوان انسانهایی که بیش از همه افراد این مملکت نیاز به دستگیری و حمایت و راهنمایی داشته و در عین حال لایق محبت و دوستی بودند و هستند، مورد عنایت و مرحمت قرار داده و میدهد... آری این فقط « شاه » بود که در میان کوهی از مشکلات و مسائل مملکتی، و روزگاری که اصولاً قسمتی از آن کوه مشکلات و مسائل بعلت باز بچه شدن زحمتکشان در دست عوامفریبان و بیگانه پرستان بوجود آمده بود، زحمتکشان مملکت را مورد مرحمت و عنایت قرار داد، و با پذیرش آنان در آغوش گرم و پدرانه خود آنانرا از دام مصائب مادی و سیاسی نجات دادند... و باین دلیل است که میگوئیم اظهار عنایت و بذل فغرو شرف از سوی شاهنشاه نسبت به کارگران تازگی نداشت و این در واقع « افتخاری » است که برای کارگران همواره مانده و میماند و خواهد ماند...

برای « رستاخیز کارگران » خصوصاً جای افتخار و مباحات است که از سوی کارگران، بمناسبت روز جهانی کارگران همان دلیل و قرآنی را آورده بود که شاهنشاه بدان عنایت فرمودند... یعنی:

« بر گذاری مراسم جشن جهانی کارگری در ایران بعنوان یک دست آورد حاصل از کشتزار زیبای عشق و دوستی و محبت است، و نه، مرده ریک بر جای مانده از یک کشتارگاه نبرد های طبقاتی و دشمنی ها... »

و این نکته مهمترین مسئله ای است که در جامعه کار و کارگری ایران وجود دارد و یکی از ریزهای پیروزی سریع برنامه های صنعتی و تولیدی وطن ما بوده است.

بهر است در این رهگذر از سخن تا کید شود که این ریزنه تنها در جامعه کارگری ما وجود دارد، بلکه در واقع احتراز از جنگ و ستیز های طبقاتی، و حل مسائل مملکت بر اساس تفاهم و حکمیت عدل و انصاف و واقع بینی در میان افراد و گروه های اجتماعی خاصیت اصلی و اصل اصول انقلاب ملی وطن ما است...

اینکه شاهنشاه بارها فرموده اند که: « انقلاب ما بد خواه کسی نبوده و انقلابی خیر خواه و بخشنده و سازنده است. » ناظر بر همین واقعیت است...

و آنچه که باید بماند و خواهد ماند همین است...

چه بسا بد خواهان و عمال اسپرالیزم رنگارنگ دوست نداشته باشند که در مملکتی مانند ایران، که سالها و بلکه قرن ها مجبور بوده است بگناه قرار گرفتن در منطقه جغرافیائی خاص، از نفوذ بیگانگان متأثر باشد، یکباره اینهمه پیروزیهای سیاسی و اجتماعی و اقتصادی بصورت جهش حاصل شده باشد.

وای بسا که هنوز هم با توسل جستن به روشهای منحنط استعماری و یا بکار بردن شیوه های - باز هم شناخته شده - استعمار جدید از طریق تحریک گروه ها و افراد و پرورش و بکار انداختن خرابکاران و تبه کاران خواسته باشند که در ارکان ثبات و آرامش ما رخنه کرده و ما را از کار و فعالیت و تولید و پیشرفت بازدارند، ولی علیرغم وجود این گونه مسائل، ملت ما خصوصاً زحمتکشان وطن ما در سایه همین روحیه عالی، یعنی تکیه داشتن به « اخلاق اصیل انقلاب ایران » که عبارت از تفاهم و عدالت و آگاهی انسانی است با کمال هشیاری از افتادن بدام تحریکات و اخلا لگری های بیگانه اجتناب کرده و راه خود را بسوی هدف های عالی رشد و توسعه واقعی ادامه میدهند... و این خود یکی از جلوه های همان دمو کراسی واقعی است که شاهنشاه بزرگ ما خصوصاً بارها از آن بعنوان دمو کراسی تمیز و صحیح نام برده اند و در کشوما در حال گسترش و نفوذ در اعماق و همه قشر های اجتماع میباشد و بی شک همه ما در هر سطح و مرتبه و طبقه ای که باشیم کدر و قیمت این موهبت بزرگ را میدانیم، و میدانیم که چگونه باید از این کنگره ها و کنفرانس ها و اجتماع ها که خصوصاً به کسب افتخار شرفیابی به حضور رهبر بزرگ و پنهان می انجامد، درس بگیریم و پایه های آزادیها و پیشرفتهای و قابلیت سازندگی خودمان را در سطح ملی و لیاقتمان را در مقیاس جهانی بالا ببریم...

روزنامه رستاخیز

کارگر

هشتمین کنفرانس ملی کار و طرح‌های صنعتی برنامه‌های پنجم و ششم

روز چهارشنبه گذشته، آقای اسیر قاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی، در یک جلسه مصاحبه مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی که در دفتر کار ایشان ترتیب یافت، اطلاعاتی در باره هدف و برنامه‌های هشتمین کنفرانس ملی کار که از تاریخ یست و ششم تا یست و نهم اردیبهشت ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی در تهران برگزار میشود، در اختیار نمایندگان رسانه‌های گروهی قرار داد. وزیر کار و امور اجتماعی در این جلسه با اشاره به مسائلی که در دستور جلسه هشتمین کنفرانس ملی کار قرار دارد، اظهار داشت: امسال کنفرانس ملی کار را در شرایطی برگزار می‌کنیم که تمام ملت ایران خصوصاً کارگران و کارفرمایان پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی را جشن می‌گیرند، بدون شک یکی از مسائلی که در این کنفرانس بیشتر بر آن تکیه خواهد شد، دست آوردهای شاهنشاهی پهلوی برای کارگران است، و همانطور که بارها رهبر انقلاب تأکید فرموده‌اند، بهبود زندگی کارگر و رفاه و آسایش آن یکی از هدفهای است که دولت موظف به پیگیری و اجرای آن می‌باشد. آقای معینی سپس دستور جلسه کار این کنفرانس را اعلام کرد و به تشریح دلایل کردن محیط کار، آموزش و تربیت و تحریک نیروی انسانی و ارتقاء سطح بهره‌وری پرداخت و یادآور شد در این کنفرانس گزارش مربوط به اجرای تصمیمات هفتمین کنفرانس ملی کار که توسط دبیرخانه دائمی کنفرانس تهیه شده و اقداماتی که در اجرای مفاد ماده ۲۸ آئین نامه کنفرانس و مواد قطعنامه مصوب آن که توسط وزارت کار و امور اجتماعی و دیگر سازمانهای دولتی و سازمانهای کارفرمایی و کارگری می‌بایست صورت گیرد، در این مدت پیگیری شده و نتیجه کار این دستگاهها در هشتمین کنفرانس ملی کار به استحضار میرسد. یعنی در باره دستور جلسه هشتمین کنفرانس

ملی کار

کنفرانس ملی کار که از سال ۲۵۳۷ شاهنشاهی (۱۳۴۸) در ایران تشکیل گردید از آغاز با دو هدف عمده کار خود را شروع کرد

و در خلال هفت اجلاس گذشته، با توجه به این اهداف گامهای سودمندی در جهت رفاه کارگران برداشته است. نخستین هدف این مجمع ملی پژوهش در مصوبات کنفرانس جهانی کار و کارگری ایران است و هدف دیگر تعیین خط مشی و سیاست‌های داخلی مملکت در همین زمینه می‌باشد. خوشبختانه پیشرفتهای جامعه ما در شئون گوناگون بویژه در تدوین قوانین در خور عصر رستخیز مربوط به کار در حدی است که کشور ما را بعنوان یک کشور پیشگام در محافل جهانی معرفی کرده است و این برای جامعه کارگری ایران براساسی غرور انگیز و مسرت‌آور است که ایران موقعیت خود را در مجامعی که جولانگاه اندیشه متفکران جهانی است، به شایستگی احراز نموده است. در دستور کار کنفرانس حاضر مسئله اساسی در باره دلپذیر کردن محیط کار است. همانطور که اشاره رفت فعالیتهای اقتصادی و صنعتی بسیار گوناگونی که در جهت توسعه صنعتی و اشتغال کامل در سالهای اخیر شروع شده در مقابل تعدادی از کارفرمایان از دگرگونی وضع غافل هستند و انتظار دارند مدار روابط آنها با کارگران مثل گذشته ادبیه داشته باشد. و گاه در بسیاری موارد ناتوان و سرگردان از اداره امور شده و بدون هضم تغییرات بنیادی که بعقل بسیار از جمله بسبب صنعتی شدن و اشتغال کامل برقرار شده مسائلی بسیار در کارگاه بوجود می‌آورند و چون منطق و برداشتی نو و متناسب با مسائل روز در روابط کار کارگاه ندارند، اختلاف بین مدیریت و کارگر را زیاد میکنند.

چگونگی دلپذیر کردن محیط کار

منظور از دلپذیر کردن محیط کار، اتخاذ تدابیر و روشهایی است که کارگر در امنیت و با رضایت خاطر حداکثر بهره‌وری را در محیط کار داشته باشد و طبیعی است که شناسایی این تدابیر و روشها باید در محدوده روابط کار و عبارتی روابط انسانی قرار گیرد. مطالب و مسائل عدیده‌ای که در روابط کارگر

و کارفرما پدیدار شده در سالهای قبل اثری از آن دیده نمیشد، اما امروزه که هر روز واحدها و مجموعه‌های عظیم صنعتی تأسیس میشود، کارگر اعتقاد نامطلوب و غیر موجه عرضه و تقاضا را در هم شکسته و می‌خواهد علاوه بر بهره‌مند شدن از نعمات مادی و تسهیلات فرهنگی شخصیت و حیثیت او شناخته شده و با وی بعنوان انسانی با اندیشه و آرزو رفتار شود. چون صنایع و بازار کار به‌ویژه احتیاج دارد، بسیار راحت مسائل و درخواستهای خود را مطرح می‌کند، باین اتکاء و عقیده که اگر امروز در این کارگاه کار نکند در کارگاه دیگری و شهر دیگری می‌تواند مشغول بکار شود.

روابط کار چیست؟

برای روابط کار معانی و مفاهیم متعددی آورده شده است، از جمله به مجموع روابطی اطلاق میشود که به مناسبت اشتغال بین کارگر و کارفرما برقرار میشود و مهمترین روابط — روابط تولیدی — روابط قانونی و مهمتر از آنها، روابط انسانی است. هدف روابط انسانی کار در کارگاه عبارت است از اینکه حسن رابطه بین کارگران و کارفرما به منظور حصول به حداکثر کارائی در قالب صحیح استفاده از نیروی کار به صورت تناسلی رفتار و اعمال و ارزشها و شخصیت کارگران برقرار گردد.

مکانیزه کردن صنایع تلاش بدنی کارگر را تقلیل داده است، و در عوض فشارهای روحی بیشتری عاید کارگر کرده است. ضرورت دارد بعمل «روانشناسی در زمینه شناخت خصوصیات انسانی» در روابط کار توجه شود. باین ترتیب و در تحلیل نهایی به این نتیجه خواهیم رسید که روابط صحیح و انسانی بین کارفرما و کارگران و یا روابط کارگران با یکدیگر بسبب وجود علاقه در کار و موجب ارتقاء سطح بهره‌وری کار آنها میگردد.

آموزش، تربیت و تحریک نیروی انسانی

موضوع دیگری که در دستور کار هشتمین کنفرانس ملی کار قرار دارد، آموزش و تربیت نیروی انسانی ماهر است. تأکید شاهنشاهی

آریامهر به این مطلب که تعلیم و تربیت یکی از مبانی اشتغال است رابطه موجود میان سیستم آموزشی و امر اشتغال را به وضوح کامل مدلل میسازد، زیرا این سیستم آموزشی است که باید بین استعدادهای دانش‌آموزان و ضرورت‌های مملکت رابطه منطقی برقرار کند و نیروی انسانی را در پرتو تعلیمات صحیح قابل جذب با زارهای کار نمایند.

از سوی دیگر، نظیر همین وظیفه را سازمانهای ارشادی وزارت کار در باب اعتلا دانش تخصصی کارگران فعلی برعهده دارند که این امر نیز میتواند قسمتی از کمبودهای بخش صنعتی را جبران کند.

باتوجه به مطالب فوق مسائل کشورها در مورد کار که مباحث کنفرانس کنونی را تشکیل میدهد از نوع مشکلات کشورهای دیگر نیست، زیرا همچنانکه نخست وزیر در هفتمین کنفرانس ملی کار گفتند، اگر در گذشته مجبور بودیم برای بیکاران کار تهیه کنیم، حالا باید برای تصدی کارهای گوناگون کارگر ماهر آماده سازیم و این در شرایطی است که پاره‌ای از کشورها، چه مالک پیشرفته و چه کشورهای در حال توسعه، با مشکل بیکاری مواجه اند و مسئله اشتغال را از این دیدگاه بررسی میکنند.

در کشور ما، مشاغل گوناگون و جدیدی بوجود آمده که تمامی آنها نیاز به کارگر متخصص، استاد کار و تکنیسین دارد. علیهذا کنفرانس ملی کار باید از هم اکنون زمینه را برای تجهیز چنین نیروی آماده کنند تا طرحهای صنعتی برنامه پنجم و برنامه ششم به‌مدافراد کاردان و کارگران پرتوان و بصیر ایرانی نتایج خود را عاید مملکت و مردم نمایند و بازه این سرمایه‌گذاریهای بزرگ هدفهای ملی ما را تحقق بخشد. بهر تقدیر قطعنامه کنفرانس رئیس برنامه‌ها و خط مشی سازمانهای مربوطه را برای آینده روشن خواهد نمود و ما خواهیم توانست در رستخیز کارگران بر اساس مصوبات این کنفرانس مهم گفتگوی دیگری با خوانندگان و کارگران عزیز خود داشته باشیم.

روز تعاون ایران، و پیام وزیر تعاون و امور روستاها

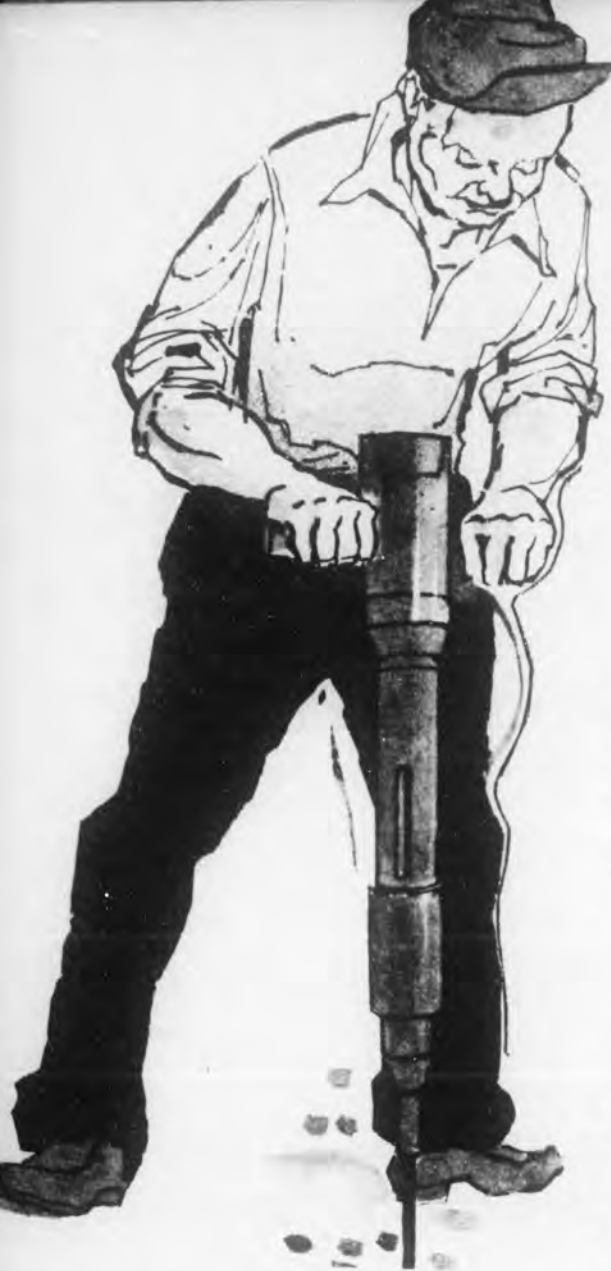
گسترش یافت و علاوه بر آنکه در زمینه مسائل حرفه‌ای و رفاه زندگی روستائیان و مدیریت املاک مزروعی آنان راه‌های مناسبی ارائه نمود، از طریق توسعه شبکه تعاونیهای مصرف، در توزیع صحیح انواع محصولات کشاورزی و تأمین نیازهای مصرف کنندگان و تثبیت و تعدیل نرخها به موفقتهای قابل توجهی دست یافت. بدون شک با تقویت بیشتر تعاونیهای

پنج شنبه گذشته، مصادف بود با سالروز تعاون ایران، و آقای صدیقی وزیر تعاون و امور روستاها، در پیامی بهمین مناسبت اظهار داشت: در سالهای اخیر نهضت تعاون ایران، با دربرگرفتن بخش کشاورزی و افزایش تعداد شرکتهای تعاونی روستائی و تولید کشاورزی و زراعی، که به ضرورت و بموازات برنامه‌های اصلاحات ارضی تشکیل شده‌اند، بین خانواده‌ها و سکنه شهرها و مراکز جمعیت نیز بسط و

پیوستگی و وحدت ملی در قدرت بی قیاس خود، مایه استقلال و اختیار و نیروی کار که لازمه هر فعالیت تعاونی است، در اندیشه و وجدان مردم ما، پرورش و گسترش دوباره میدهد و به او می‌آموزد که از تلاش خلاق در شناختن و شناساندن نظام تعاون و کوشش فعال و همکاری جمعی در قالب شرکتهای تعاونی فروگذار نکند و برای نیل به هدفهای توسعه اقتصادی و رشد هماهنگ و مطلوب اجتماعی ایران، در معیاری که مطلوب نظر و اندیشه‌های والای شاهنشاه خردمند ماست، به شرکتهای تعاونی روی آورد و به نهضت ملی تعاون پیوندد.

تجدید نظر در قانون کار، افزایش بهره‌وری آموزش کارگران و تعلیمات حرفه‌ای و فنی

از این برنامه آموزشی باشند.

هدف آموزش کارگران از این دیدگاه عبارتست از تربیت و آماده کردن کارگران بمنظور شرکت فعالانه در تنظیم و تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های رشد در سطح مختلف بنابر این، از این نقطه نظر نیز امر آموزش بعنوان شرط لازم برای شرکت کارگران در این برنامه بشمار میرود و لذا ارزش و اهمیت شرکت کارگران در امر مذکور بستگی تام به فعالیت‌های آموزشی آنها خواهد داشت. بویژه سازمان‌های کارگری که نقش بسیار مهمی در همبستگی کارگران و وحدت آنها دارند، از نظر کمک به دولت‌ها، در تغییر سیاست‌های آنها در جهت نیل به عدالت اجتماعی، میتوانند مقام و موضع خاصی احراز نمایند. ولی انجام این امر منوط بدان است که آموزش بمنظور بالا بردن سطح دانش اجتماعی و بینش سیاسی رهبران این قبیل سازمانها در میان قشرهای مختلف کارگران گسترش یابد و آنان را برای بدست گرفتن مسئولیت‌های آینده آماده سازد. از سوی دیگر مسئولیت‌های روزافزونی که سندیکاها باید در زمینه مذاکرات دستجمعی و یا شرکت در برنامه‌ریزی اقتصادی و اجتماعی بپذیرند، ایجاب مینماید مسئولان و رهبران سندیکاها دارای اطلاعات علمی بسیار وسیع تر و فشرده‌تری باشند تا امکان داشته باشند که اساسنامه سازمان خود را تکمیل نمایند و با صلاحیت کامل و بنحوی برابر و همسان با سایر افراد در مذاکرات منطقی و براساس اطلاعات کامل شرکت جویند و براین اساس و با توجه به اهمیت چنین آموزشی است که در قطعنامه خواسته شده است که برنامه‌های وسیع آموزش اصول سندیکائی در سطوح مختلف تهیه و بمورد اجرا گذارده شود.

۴- تعلیمات حرفه‌ای فنی - استفاده از تکنولوژی پیشرفته، در جهت بهبود صنایع کشور و بمنظور صنعتی شدن جامعه متحول‌ما، نیاز به شرائطی دارد که اهم آن نیروی انسانی است، نیروی انسانی بتواند با چنین تکنولوژی کار کند و آن را هدایت نماید و در نتیجه قادر باشد تولید صنعتی کشور را از لحاظ کمی و کیفی بهبود بخشد.

با توجه باینکه از یک سو گروه عظیمی از کارگران کشور، از روستاها بسوی شهرها مهاجرت مینمایند و جامعه صنعتی کشور و جذبه‌های آن، آنها را بسوی خود میکشاند و لذا هیچگونه شناخت قبلی نسبت بمماشین و بویژه باتکنولوژی پیشرفته ندارند و از سوی دیگر کارگرانی که هم اکنون در کارگاهها بکار اشتغال دارند، هنوز هم از تخصص‌ها و مهارتهای لازم برخوردار نیستند و لازم است مهارت آنها تکمیل شود و سرانجام با توجه باینکه یک رشته مسائل اقتصادی و فنی سبب میشود که کارگران کار خود را از دست بدهند و به سبیل یکباران پیوندند و بازگشت آنها به کار نیاز به تخصص و مهارت جدید دارد، لذا ضرورت ایجاب میکند که امکانات آموزش حرفه‌ای و کسب تخصص و مهارتهای جدید برای کارگران فراهم گردد.

بعنوان قشری که زحمت میکشد و کار و فعالیت دارد و نتیجه و ثمره زحمت و کوشش وی - بطوریکه برخی فلاسفه قرن نوزدهم گفته‌اند - نصیب دیگران میگردد، مورد توجه قرار میگرفت.

ولی امروز دو قشر کارگر و کارفرما بعنوان دو عضو وابسته و پیوسته یکدیگر و دو عامل اقتصادی مهم بشمار میروند که باید با همکاری یکدیگر و با کوشش و پیگیری بیشتر، در راه پیشبرد اقتصاد کشور فعالیت نمایند. اگر در قوانین و مقررات در زمینه افزایش مزد کارگر، طبقه بندی مشاغل و افزایش تأمین اجتماعی سخن گفته می‌شود، در مورد افزایش بهره‌وری و بازده کار کارگر نیز باید ضوابطی وجود داشته باشد، زیرا افزایش بازده کارگر، بویژه در هنگامی که اصل گسترش مالکیت صنعتی بحرحله اجرا نهاده شده و کارگران بعنوان دارندگان سهام کارخانه‌ها در منافع کارگاه سهیم و شریک هستند، مسأله افزایش بازده کارگر هم بوسود کارگر و هم بوسود کارفرما خواهد بود، زیرا هر چه میزان بازده کارگر بیشتر باشد، میزان تولید افزایش یافته و نتیجه و ثمره آن نصیب کارگران نیز میگردد.

از سوی دیگر بالا بودن بازدهی کار، بدین معنی است که کارگران با همان ابزار و تجهیزات وطنی مدت معینی میزان محصول بیشتری تولید نمایند.

از آنجاکه قیمت تمام شده کالا بستگی به عوامل فوق‌الذکر دارد و هر چه با عوامل تولید برابر محصول بیشتری تولید شود، قیمت آن ارزان تر خواهد بود و همین ارزان‌ی کالاسبب خواهد شد که بر میزان فروش آن در بازارهای داخلی و نیز بازارهای خارجی افزوده شود و این خود بوسود اقتصاد کشور مینماید. بدین ترتیب باید گفت که افزایش بازده و بهره‌وری کار کارگر نه تنها بوسود کارگر و کارفرما، بلکه بوسود اقتصاد کشور نیز خواهد بود. بدین دلیل بوده است که در قطعنامه کنگره خواسته شده است که در ارتباط بهره‌وری کاریا-مزد کارفرمایان نسبت به بهبود روش مدیریت و ایجاد سازمانی برای اندازه گیری بهره‌وری کار در هر واحد اقدام نمایند.

۳- آموزش کارگران و بالا رفتن سطح دانش اجتماعی آنان ضرورت این امر، یعنی آموزش کارگران از دو نقطه نظر مورد توجه قرار میگیرد: اولاً ایجاد محیط سالم برای کار و صنعت، ثانیاً آماده ساختن کارگران برای بدست گرفتن وظائف و مسئولیت‌های بیشتر در زندگی اجتماعی است، زیرا پیشرفت و ترقی جامعه جدید ما براساس ترقیات علمی و فنی ایجاب میکند که آموزش کارگری گسترش یابد تا بدین وسیله کارگران، این شایستگی را بدست آورند که سهم فعال‌تری در پیشرفت و تعالی جامعه خود بعهده گیرند.

از آنجا که سازمان‌های کارگری در عصر ما عامل اساسی بسط و گسترش افکار عمومی بوده و همبستگی کارگران از جمله مهمترین وسائل بسط و گسترش بشمار میرود، لذا این قبیل سازمانها باید یکی از مهمترین استفاده کنندگان

قطعنامه سومین کنگره کارگران ایران که بازتابی از گفت و شنود های کنگره از یک سو آینه تمام نمای تفکر طبقه کارگر ایران در دوران رستاخیز میباشد. حاوی یک رشته مسائلی است که باید فوق‌العاده مورد توجه و ابعان نظر قرار گیرد. زیرا آنچه که بطور فشرده در قطعنامه کارگران آمده است، نتیجه بحث و گفتگوهای بسیار در کنگره و ماحصل سخنرانی هائی است که بوسیله کارگران و دیگر افراد شرکت کننده در کنگره بعمل آمده است.

مسائلی که در قطعنامه کنگره آمده است، بسیار متنوع است و باید در مورد یکایک آن بحث و گفتگو بعمل آورد و ما در این مقاله به برخی از آنها که جنبه کلی تر و عمومی تری دارد و بدون تردید در اقتصاد کشور - بدون توجه بمنافع کارگران و کارفرمایان - مؤثر واقع میگردد و برای آن مفید است اشاره میکنیم. ۱- تجدید نظر در قانون کار، بمنظور ایجاد روابط عادلانه‌تر بین نیروی کار و سرمایه و همچنین ایجاد تأمین شغلی بیشتر برای آنان.

قانون کار ایران در سال ۱۳۳۴ تهیه گردیده و آن زمان مربوط بدوران قبل از انقلاب و دوران رستاخیز میباشد. طی مدت سالهای ۱۳۳۴ تا کنون تغییرات و دگرگونیها و تعولات بسیاری در زمینه های مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور رخ داده است و بویژه از لحاظ زیربنائی تغییری شگرف در کشور رخ داده و لذا ضرورت ایجاب میکند که در پدیده های روینائی و از جمله قوانین و مقررات جاری نیز تغییرات و دگرگونیهای قابل ملاحظه بعمل آید.

بویژه، در زمینه صنعتی شدن کشور گامهای اساسی برداشته شده و استفاده از تکنولوژی جدید و پیچیده امروزی و سرانجام اتوماسیون، مورد توجه قرار گرفته، از سوی دیگر سرمایه گذارهای قابل ملاحظه‌ای، خواه از سوی بخش خصوصی و یا بخش دولتی، انجام یافته است. همه این پیشرفتهای ایجاب میکند که در قانون کار نیز تغییرات و دگرگونیهای انجام پذیرد که روابط بین کارگر و کارفرما بطور منطقی تر و عادلانه‌تری حاکم شود.

از سوی دیگر، منافع کارگران ایجاب مینماید که یک رشته نظامی در جهت تأمین رفاه اجتماعی آنان تصویب گردد.

اجرای قانون سهام کردن کارگران و نیز گسترش مالکیت صنعتی، وضع جدیدی برای کارگران بوجود آورده و قشر طبقه کارگر را بصورتی دیگر - بصورت صاحب سهام کارخانجات و واحد های تولیدی - جلوه گر ساخته است. دیگر کارگر دوران رستاخیز با دارا بودن ۴ درصد سهام واحد های صنعتی، کارگر دوران قبل از انقلاب نیست که در برابر کارفرما دو طبقه و قشر کاملاً متمایز تلقی گردد، و لذا مقررات و نظاماتی لازم است که حاکم بر روابط کارگر و کارفرما در وضع جدید آنها باشد.

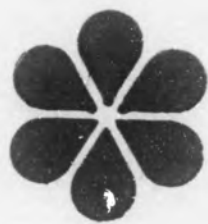
۲- افزایش بهره‌وری کار - شاید تا کنون در بسیاری از قطعنامه ها، تصمیمات و گفتگو هائی که انجام یافته، منافع کارگر

بویژه اینکه از یک سو تخصص و مهارت اندك سبب خواهد شد که ماشین‌های نو و تکنولوژی جدید نتواند بازدهی لازم را داشته باشد و در برخی موارد عدم اطلاع و آگاهی کارگران در مورد کار با این ماشینها زیان‌های سنگین به کارخانه وارد میسازد و از سوی دیگر بیکار ماندن کارگران طی مدت زیاد به اقتصاد کشور لطمه وارد میسازد. لذا ضرورت ایجاب مینماید که امکاناتی بمنظور گسترش آموزش فنی و حرفه‌ای کارگران فراهم آید. با توجه باین ضرورتی بوده است که در قطعنامه کنگره کارگران این مطلب بشرح زیر توصیه گردیده است.

با پیشرفت سریع صنعتی کشور و لزوم افزایش و تجدید مهارت‌ها بمنظور تأمین نیازهای صنایع کشور و همچنین بی‌نیاز کردن صنایع در خدمات فنی کارگران و متخصصان خارجی آموزشگاهها و مراکز تعلیمات حرفه‌ای منطبق با نیازهای صنعتی توسعه یابد.

بطوریکه ملاحظه میشود، در این قطعنامه نه تنها ضرورت افزایش مهارت بلحاظ پیشرفت صنعتی کشور مورد توجه قرار گرفته، بلکه بی‌نیازی از متخصصان خارجی نیز در این قطعنامه از نظر دور نمانده است، زیرا در گذشته و تاحدودی حالا نیز هرسال میلیونها ریال سرمایه کشور صرف پرداخت حقوق به متخصصان و کارشناسان خارجی میگردد و بصورت ارز از کشور خارج میشود. البته برای پیشرفت صنعتی کشور استفاده از تخصص دیگر کشورها که در گذشته این راه را پیموده‌اند، ضروری است ولی اکنون که ما با گامهای سریعی در راه صنعتی شدن پیش میرویم و از امکانات لازم نیز برخوردار هستیم، لازم و ضروری است که بتدریج خود وسائل لازم را برای استفاده از تکنولوژی جدید فراهم سازیم. خوشبختانه باید خاطرنشان ساخت که هم اکنون مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای در تعداد زیادی از نقاط کشور دایر گردیده و برنامه‌هایی که بدین منظور تدوین گردیده، نوید بخش آن است که در آینده نزدیک مراکز و آموزشگاههای دیگری نیز بدین منظور ایجاد خواهد شد.

مس سرچشمه:

صدای دست، ماشین و نمایانگر اقتصاد

محمد علی عرفی نژاد

اسلایدها از: علی اکبر رهبر

اساسی به منظور آماده ساختن و شروع بهره برداری از معدن واحداث تأسیسات معظم کارخانجات پرمیاری کنی و ذوب مس انجام گرفت. چهره ماشین، چهره کارگر...

چهره کارگر در شرکت سهامی معادن مس سرچشمه دگرگون شده است، یک چهره پرغرور و پرکار، و ماشین، این ماشینهای بزرگ غول پیکر بنام «وابکو» به اسارت دست کارگران درآمده است، دوازده هزار کارگر روز و شب کار میکنند که در میان آنها تکنیسینها، مهندسین و کمک مهندسین مثل هر کارگر دیگر کار میکنند، عظمت ماشینها، این غولهای به اسارت درآمده در مقابل کارگران از نظر جثه آنقدر زیاد است که راننده «وابکو» هیچ چیز را جز جلوی چشمانش نمیبیند، آنهم در ارتفاع ده متری و به همین جهت این ماشینها که بجای باطری از ژنراتورهای قوی برق برای انرژی استفاده میکنند، دارای بوقهای elastici هستند، و بهنگام حرکت هیچ کارگری ندارد تا شعاع پانزده متری به آنها نزدیک شود، و اینها همه برای استخراج یکی از صنایع ثروت ایرانی است، ثروتی که با پایه ریزیهای کنونی خیلی زود به ثمر خواهد رسید.

مس

معادن مس سرچشمه کرمان از دل خاک بیرون کشیده میشود. بیست و چهار ساعت شبانه روز کار میشود و پس در کارخانجات و تأسیسات معظمی که در مجتمع سرچشمه ایجاد شده، به صدها هزار تن محصول مس تبدیل میگردد تا به بازارهای داخل و خارج عرضه شود. و باین ترتیب سهم دیگری در توسعه امور صنعتی و اقتصادی کشور ادا میشود و با ایجاد هزاران شغل و پیشه برای مردم محروم گذشته این ناحیه که هیچ گاه تصور چنین تشکیلاتی را در این محل نمیکردند، آسایش و رفاهی آنچنان فراهم میشود که سطح زندگی آنان با جوامع مترقی برابری مینماید.

از آغاز عملیات در این منطقه تا کنون که معادل چهار سال میگذرد، میلیون ها تن خاک و سنگ جابجا شده و ماشین آلات و مواد و وسایل بسیاری از خارج وارد و بکار گرفته شده است و در دوازده هزار نفر شبانه روز بکار سازندگی صنایع و تأسیسات عظیمی که بزودی بهره برداری آن آغاز خواهد شد، مشغول هستند.

چگونگی استخراج

معادن مس سرچشمه برخلاف معادن دیگر تونلی استخراج نمیشود، و به همین جهت بخاطر وسعت کار و نتیجه گیری عالی و استفاده از معدن روباز کار بدون خطر انجام میشود.

عملیات در حال حاضر در منطقه ای به وسعت پانصد کیلومتر مربع انجام میشود، استخراج معدن به ظرفیت متجاوز از یکصد هزار تن مواد باطله و سنگ معدن در روز صورت میگیرد.

ماشین های غول پیکر در مبارزه با سنگ مس

راه به طوری خراب بود. پنجاه و شش کیلومتر راه را توی تاریکی شب از روی جاده ای گذشتیم که تنها اثری از اسفالت داشت، بابرشهایی که باران و برف و آفتاب روی زمین انداخته بود، و صدای درود یوار اتومبیل. پنجاه و شش کیلومتر راه را از دوراهی رفسنجان-کرمان تا معدن یکساعته رفتیم و شب بود که ناگهان از تاریکی به شهر روشنائی رسیدیم. نه صدای بیل بود و نه کلنگ، صدا بالاتر از اینها بود، صدائی ناآشنا، «ودردل شب، هنگام رسیدن به روشنائی، غولها را دیدیم، غولهایی که دستهایی بزرگ و قوی داشتند و غولهای دیگری که زیر دست غولهای بزرگ کار می کردند، در حالت وجه و توهم صدای کیانی را شنیدیم، بگونه یک زمزمه که در باران سیل آساکم شود.

این ماشین ها را اختصاصاً برای مجموعه مس سرچشمه آورده ایم، هر بیل که از ماشین به سنگ مس و سنگ و خاک میخورد، ۲۰ تن را برمیدارد و ماشینهای سنگ برنده نیز با شش بیل پرمیشود، یعنی در مدت چند دقیقه صد و بیست تن سنگ مس مخلوط با خاک و سنگ از روی زمین برداشته میشود و ماشینهای غول پیکر آنها را بطرف انبار میبرند...

و بعد میان ماشینها گم شدیم که در دل شب بانور پروژکتورها داشتند مثل غول، بی تظاهر و باغرور، مسها را می کنند و جابجا کارگران دیگر که در بخش شب کار میکردند زیر نور قوی نورافکن ها بی خستگی، بی ترس از بیداری کار میکردند... کار و کار...

مس سرچشمه

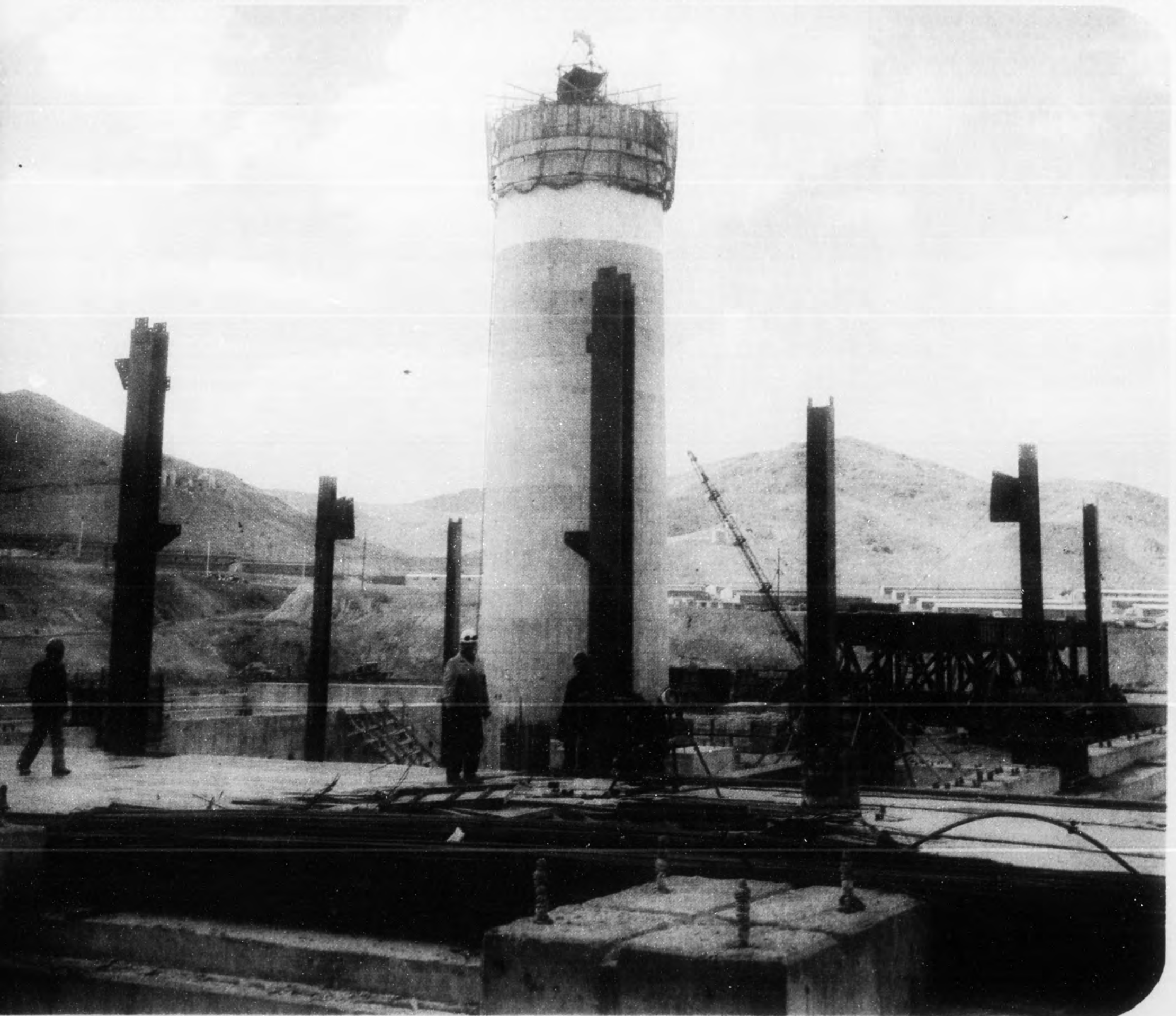
معادن مس سرچشمه در ناحیه ۱۸۰ کیلومتری غرب کرمان و در ۶۰ کیلومتری جنوب رفسنجان واقع شده است. این منطقه از سردترین نقاط استان کرمان است که ۳۲۸۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد، یک نقطه کوهستانی که دارای یکی از بزرگترین معادن مس دنیاست. نکته مهم اینست که طبق بررسیهایی که بعمل آمده، از هزار سال قبل تا بحال از سرچشمه مس استخراج میشده و سپس یک شرکت انگلیسی و یک شرکت ایرانی کار استخراج را به عهده گرفتند که بخاطر فراوانی کار، از عهده استخراج برنیامدند و بدنبال آن، قانون تشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان در پایان سال ۲۵۳۰ شاهنشاهی بوجود آمد، و در تاریخ بیستم تیرماه سال ۲۵۳۱ فرمان اجرای اساسنامه قانونی آن شرف صدور یافت و عملیات

شاهنشاه آریامهر در دیدار از مجتمع سس سرچشمه
فرموده‌اند:

— تأسیسات سس سرچشمه براساس استانداردهای بین‌المللی است.
— بازدید از معادن سس سرچشمه خیلی باعث امیدواری و مسرت خاطر گردید.
— تصور نمی‌کنم، در هیچ نقطه‌ای از جهان بهتر از کاریکه در اینجا انجام
میشود، صورت گیرد.
— حقیقتاً از این بهتر در جای دیگر مشاهده نخواهد شد.
— بهره‌برداری از این معادن، بخوبی منطقه کرمان را از لحاظ صنعتی و بطور
کلی سیمای ایران را تغییر خواهد داد.

و صنعت پیشرفته ایران است

بخشی از یک کوره بلند ذوب‌سی

کارخانه‌های بازیابی فلزات گرانبها، طلا و نقره و ایجاد کارخانه‌های تعمیرات اساسی جهت نگهداری کلیه وسایل و تجهیزات واحدهای تولیدی در درجات بعدی اهمیت قرار دارند.

لطفاً ورق بزنید

بعد از این مراحل سس بدست آمده در کارخانه‌های تصفیه الکترونیکی سس برای تهیه سس خالص و ریخته‌گری جهت تأمین مواد اولیه صنایع متعدد فرعی سس بکار گرفته میشود. ایجاد کارخانه تولید « مولیبدون » و

در روز در کارخانه پریار کنی و واحدهای وابسته پریار میشود (جدا سازی سنگ از نخاله‌ها)

کارخانه‌های ذوب سنگهای پریار و تهیه سس ناخالص و واحدهای کمکی وابسته به آن در روز . . . تن سس بوجود می‌آورند.

کارخانه‌های سنگ‌شکنی که در دست ایجاد است خرد کردن این سنگهای عظیم را بعهده دارند که در سه مرحله سنگها را تبدیل به پودر کرده و به انبار ویژه می‌فرستند و همه این کارها بوسیله ماشین انجام میگیرد. سنگ معدن سس به ظرفیت چهل هزار تن

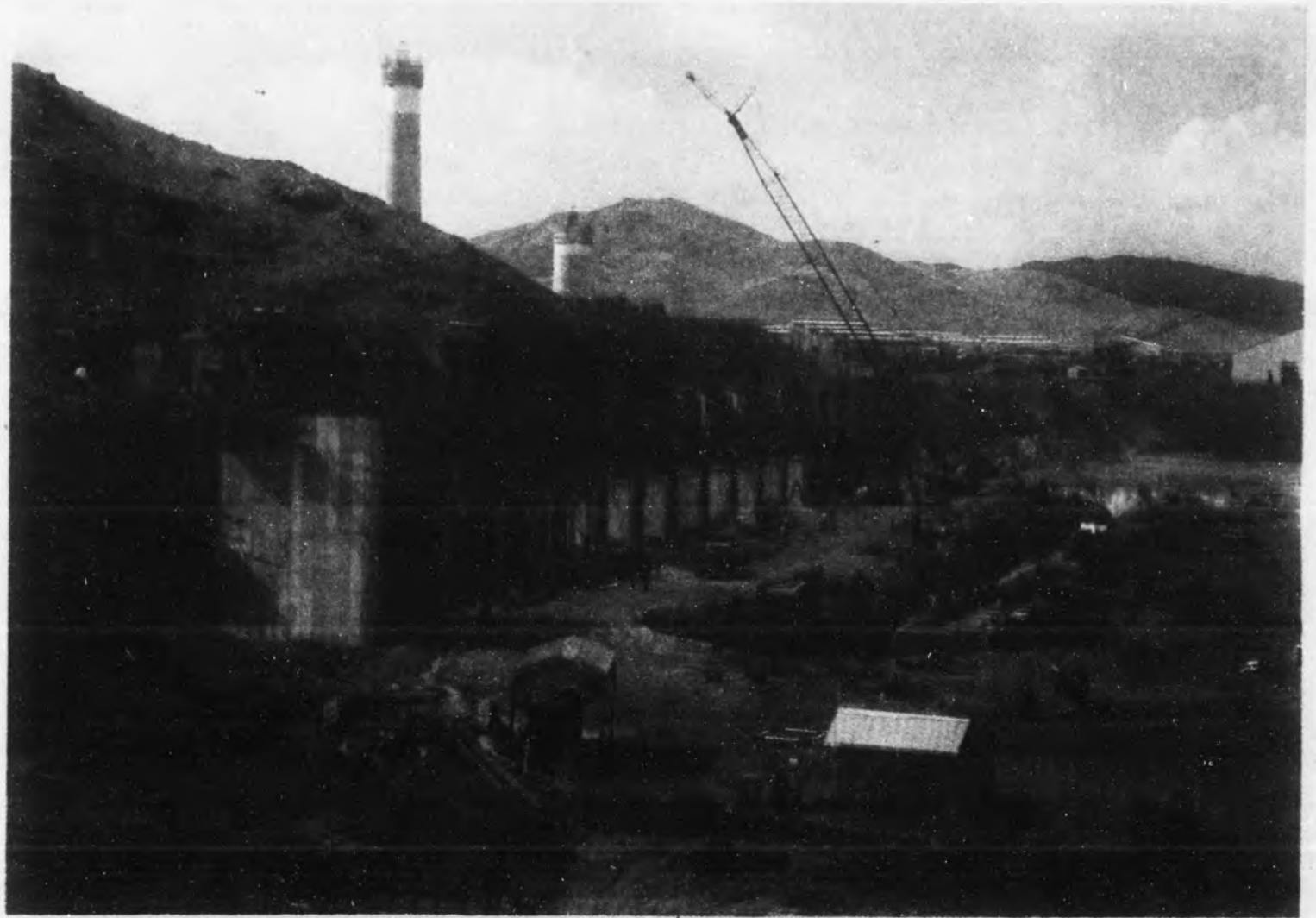

مس سرچشمه، صدای دستها و ماشین ها، و نمایانگر اقتصاد و صنعت پیشرفته ایران است.

میکنند، تعداد منازل مسکونی کارگران در حال حاضر باین صورت است:

- * منازل کارگران مجرد مجموعاً ۲۰۰
- دستگاه یک اتاقی در ۵ بلوک، دو سه طبقه که دارای سالن های نشیمن عمومی، سالن های اجتماعات، غذاخوری و مجموعه آنها دارای دستگاه حرارت مرکزی و حمام میباشد.
- * خانه کارگران متاهل تیپ «اف» جمعاً ۴۰۰ دستگاه، هر دستگاه دارای ۷۸ مترمربع ساختمان که شامل یک اتاق خواب، یک اتاق نشیمن و ناهارخوری و سرویس حمام، آشپزخانه و حرارت مرکزی مستقل و تلفن است.
- * خانه کارگران تیپ «ای» جمعاً ۲۵۰ دستگاه که هر دستگاه ۹۴ مترمربع ساختمان

دوازده هزار کارگر در شبانه روز به آینده درخشان مس ایران واقعیت می بخشند

بخشی از کارخانه ذوب مس

در اینجا، کارگران ایرانی، غول های ماشین را به اسارت کشیده اند

مسئله آب

وجود آب برای کارخانه های ذوب مس در درجه اول اهمیت قرار دارد و به همین جهت برای مجتمع مس سرچشمه و تهیه آب احتیاج به چاه های عمیق بود، که در چهل و پنج کیلومتری معدن به وسعتی عظیم از آب رسیده اند. خاتون آباد جایی است در ۴۵ کیلومتری که آب فراوانش برای مصارف صنعتی بکار گرفته شده و توسط تلمبه های بزرگ و قوی و با فشاری معادل یکصد اتمسفر آب را به کارخانه می رسانند. ایجاد چنین طرحی طبق گفته مهندسین کار کرده معدن که معادن زیادی را در دنیا زیر پا گذاشته اند کم نظیر بوده است.

هم چنین برای انبار آب یک صد رسوب گیر به ظرفیت یکصد و بیست و سه میلیون متر مکعب در نظر گرفته شده که این آب به تکرار به کارخانه آمده و توسط لوله های بزرگ دوباره به سد باز میگردد و پس از تصفیه دوباره مورد استفاده قرار میگیرد.

چهره رفسنجان، سیرجان
چهره های شهرهای اطراف معدن مثل

کارگران لوله های آب را سوار میکنند.

رفسنجان، سیرجان، دچار تغییر شده، بیشتر مهندسین و کارگران از امکانات زندگی در این شهرها استفاده میکنند و به همین جهت تغییرات

بهی در وضعیت این شهرها بوجود آمده است. و با اینهمه غالب کارگران و مهندسین از منازل مسکونی، در مجتمع مس سرچشمه استفاده

دارد.
* خانه تکنیسین ها، تیپ «دی» جمعاً ۹۰۰ دستگاه، هر دستگاه محدود ۱۲۰ مترمربع ساختمان.

* خانه تکنیسین های عائله مند از تیپ «د.یک» جمعاً ۱۵۰ دستگاه، هر دستگاه ۱۵۰ مترمربع ساختمان.

شرکت مس سرچشمه در معدن در مجموع ۲۲۷۵ نفر را سکنی میدهد که جمعاً ۲۲۷۵ واحد مسکونی در اختیار آنها قرار دارد که پانصد دستگاه از خانه های مسکونی در اختیار کارگران قرار گرفته است. زندگی کارگران در شهر سرچشمه قابل توجه است، چرا که آنها در مجموعه ساختمان ها و وسایل رفاهی بزندگی تازه ای رسیده اند.

وسایل رفاهی کارگران شامل - باشگاه مخصوص کارگران به مساحت ۶۰۰۰ متر مربع زیر بنا و دارای سالن بولینگ و سالن رقص، سالن های بازی، سالن جشنها و کتابخانه و سالن های متنوع جهت استراحت است. یک مسجد با سالن قرائت خانه، سالن جهت مجالس و عظ و خطا به با چند شبستان در اختیار آنها قرار خواهد گرفت.

* یک استادبوم شامل استخر شنا و سالن کشتی، بوکس، ژیمناستیک، بسکتبال، والیبال و زمین فوتبال با جایگاه سرپوشیده برای کارگران در حال ساختمان است.

مرکز شهر در حال حاضر دارای ساختمان هائی شامل هتل، رستوران، سوپرمارک و بازار خرید و یک سینما به ظرفیت ۷۵۰ نفر میباشد که هر شب در این سینما فیلم های جدید به نمایش گذاشته میشود، مدرسه حرفه ای جهت تربیت کادرفنی نیز در مجتمع ساخته شده است.

برای فرزندان کارگران نیز مدارس شامل کودکان، دبستان، مدرسه راهنمایی و دبیرستان ساخته خواهد شد و نیز در محله های مختلف مغازه های گوناگونی بنامی شود.

زندگی میکنیم. ماهی هشت هزار تومان حقوق میگیرم و چون بچه کرمان هستم، ترجیح دادم در محل زندگی و اقامتم کار کنم، خویش اینست که اینجا از هوای کوهستان استفاده میکنم و در رفسنجان نیز بدون دود گازوئیل و سرو صدا و گرفتاری ترافیک با همسر و بچه هایم زندگی میکنم.

میکانیک از سونیس

در میان هزاران نفر کارگر و مهندس که خوشبختانه همه ایرانی هستند با چهره های متفاوتی روبرو میشویم. مثلاً احمد رضوی که فوق دیپلم خود را در رشته مکانیک از سونیس گرفته و نیز دوره هلی کوپتر و هوانی را در انگلستان گذرانیده در سرچشمه کار میکند و ماهی ۵۰۰ تومان حقوق میگیرد. او بخشی از زمینه های هیدرولیک و مکانیک را در مجتمع مس سرچشمه اداره میکند.

نیروگاه برق

و با زیر دایم به وضعیت سرچشمه، نیروگاه برق سرچشمه با موتورهای گازی در محوطه یی به وسعت ۳۰۰ متر مربع آماده میشود، این نیروگاه با قدرتی معادل یکصد و بیست و پنج مگاوات کار میکند که برق مصرفی کلیه کارخانجات و شهر را در ابتدا تأمین میکند و سپس با نیروی برق کمکی که از بندر عباس گرفته میشود، برق لازم تأمین خواهد شد.

معادن

در معدن مس سرچشمه تا بحال بیش از ۱۳۱/۹۸۸ تن سنگ مس بصورت سولفور مس انبار شده است. ابعاد معدن، ۱/۲ در ۲/۲ کیلومتر میباشد و بر اساس کاوش ها و پژوهش های اولیه ذخیره سنگ معدن ۴۲۷ میلیون تن مشخص شده است که از این مقدار در بیست سال اول ۲۸۴ میلیون تن سنگ مس مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت، و به منظور گسترش بیشتر قرار است که فعالیت در سایر معادن و در دیگر نقاط کشور صورت گرفته و سنگ مس بصورت پرمیاری شده به منظور ذوب و تصفیه به مس سرچشمه فرستاده شود، برای این منظور پنج طرح آماده است و تا حد امکان کوشش میشود تا مس بصورت مواد اولیه به خارج صادر نشود، بلکه مس بدست آمده تبدیل به محصولات تمام شده و نیمه تمام برای مصرف در مبادله های داخلی و صادرات به خارج اقدام شود، تا از این راه بالاترین ارزش های افزوده بدست آید.

و بدینگونه به تجلی یکی دیگر از خواسته های شاهنشاه آریامهر برای پیشرفت های صنعتی و اقتصادی ایران دست یافتیم، صدای ماشینهای غول پیکر «واپکو»، حرکت کارگران، هزاران کارگر در مجتمع مس سرچشمه، خبر از آینده درخشان صنعت مس ما میدهد و اینکه کارگران ایرانی به بعد های تازه ای از فعالیت و کار میرسند کار و استفاده از امکانات رفاهی، شب هنگام قبل از حرکت به طرف تهران، ایرج کیانی که میزبانمان شده بود و دوستان دیگر در یک اتاق نشسته ایم و در نور اتاق چشم به بیرون میدوزم، گوئی به یک صحرای بزرگ، یک وسعت عظیم و همه جا دست، چشم و همه جا صدا.....

صدای پیروزی و صدای دست ایرانی برای ایرانی چه صدای خوبی..

محسن آسوده، مردی که ساعتی سی تومان دستمزد میگیرد.

مرد میدان معادن

محسن آسوده را روی یک دکل بزرگ میبینم، بهنگامی که باد سخت میوزد و باران لباس هایمان را خیس کرده است. مردی با جثه ای قوی که یک سیم بکسل بزرگ را از دکل به دکل دیگری میبندد. وقتی من و «رهبر» خبرنگار عکاس مجله جلو میرویم، خنده ای روی صورتش میآید و از همان بالا با لهجه جنوبی ها سلام میکند و می آید پائین، خسته نیست، با اینکه بزحمت کار میکند، حرفش جالب است.

— من ساعتی پول میگیرم، ساعتی سی تومان، روزانه ده ساعت کار میکنم. خدا بده برکت، ماهی نه هزار تومان داریم.

آسوده همیشه روی دکل ها بوده، در عمق معادن نبوده و غیر از ایران در بسیاری از معادن

کشورهای دیگر کار کرده. او میگوید:

— من از دوستانمتری زمین مثل بندبازها روی سیم ها جلو میروم، سی و پنج سال دارم و بیست سال است که بوی معدن زندگی در معدن برایم لذت دیگری دارد. توی دریا، وسط کویر و میانه تونل ها کار کرده ام، ولی همیشه وقتی کار میکنم، فقط به کارم فکر میکنم، و حالا خوشحال هستم که دارم در معدنی کار کار میکنم که مال کشورم است، و مال ملت، بهترین پول را میگیرم و هیچ غم و غصه ای ندارم.

سیم ها و دستها

همین طور که راه میروم، چشمم به یک کارگر می افتد که دارد از روی زمین سیم های ریخته شده را توی یک قوطی مقوایی میریزد و زیر لب قریب زنند، باو نزدیک میشویم، نگاه

تلخی بزمین می اندازد و میگوید:

— هر دانه این سیم ها برای ما ارزش دارد، نمیدانم چرا بعضی ها فکر نمیکنند این سیم ها مال این مملکت است، ما با این سیم ها هزار جور کار داریم. وقتی استفاده شان را کردند بقیه سیم ها را رها میکنند. من دلم نمی آید، هر وقت فرصتی پیش بیاید این ات و اشغال ها را که البته عقیده بعضی از کارگر ها است جمع میکنم و خوشحالم که نمی گذارم به هدر برود....

مهندس ۳۰ ساله

ابولحسن زاده یک مهندس ۳۰ ساله است در دانشگاه تبریز رشته مهندسی مکانیک را گذرانیده. و حالا یکسال است که در معدن سرچشمه کار میکند.

— دوتا بچه دارم و با همسر در رفسنجان

در حالیکه مملکت در آتش ناامنی، آشوب، قدرت خان‌ها، عوامل بیگانه و مدعیان متکی به بیگانه می‌سوزد،

همه چشم‌ها به سردار سپه دوخته می

اعلی‌حضرت رضا شاه کبیر، بنیانگذار ارتش نوین ایران، در رژه ارتش، در سال ۲۴۹۴. هواپیماهای جنگی کارخانه شهباز ایران بر فراز میدان جلالیه دیده می‌شوند.

« طفل یتیم پیش از هر کسی پدر را درک میکند و وقتی که خود پدر شد از سایر پدرها مهربانتر و علاقمندتر میشود و اگر در این شخص علاقه شدید بوطن و ملت هم وجود داشته باشد، بتدریج این صمیمیت و علاقه شدید پدری وسعت بیشتری می‌یابد و همه هموطنانش را نیز شامل می‌گردد. برای رضا شاه ملت عزیز ایران بمنزله عزیزترین جگرگوشه بود و آرزوئی نداشت جز اینکه جگرگوشه خود را سعادتمند و خوشبخت و باسواد و سالم و کاری و ثروتمند به بیند... »
(از کتاب سرداران خود ساخته بقلم شاهنشاه آریامهر)

..... و بحق نه به شاه‌آل و نه به سخی کشیده و درد آشنای وطن بوده حول در مسند پدری ملت نشست مهربانترین پدر برای این ملت شد...
ملتی را که در حال احتضار قرار گرفته بود چنان تکان داد که نه تنها از مرگ رهائی یافت، بلکه خواب غفلت هم از سرش پرید و در شاهره زندگی قرار گرفت...
و این رضا شاه بود که بقول شاعر، ملت را: « دستش بگیرت و پا بپا برد »

تاشیوه راه رفتن آموخت

ناسیونالیزم ایران زنده میشود...

مردم ایران از پیر و جوان و زن و مرد و شهری و روستائی (حتی مردم تندخو و احیاناً افراطی) بقدری از اوضاع و احوال نامرتب و آشفته مملکت به ستوه آمده بودند که پیدایش مردی مانند سردار سپه (اعلی‌حضرت رضا شاه) موجب پیدایش یک جهش در ظهور احساسات درونی همه ملت گردید... احساسی که هیچ عنوان و نامی نمیتوان بر آن نهاد بجز حس وطنپرستی و ناسیونالیزم...»

و رضا شاه بحق زنده کننده ناسیونالیزم ایران بود...

صحبت از مردم «تندخو و احیاناً افراطی» بمیان آمد، که باید در اینمورد توضیح بدهم، افرادی مانند میرزا دم‌عشقی شاعر پر شور و تندرو و پر خاشجوی آن زمان با تمام آنفکری‌های خاص فکر آن زمان تصنیف‌ها و شعرها و نمایش‌ها در توصیف عظمت و عمق ظهور مردی مانند رضا شاه سروده است...
در آن زمان که کار تئاتر و نمایش و این گونه هنرها هم در مرحله ناشناخته‌ای بود، «اپرت» نمایشنامه‌ای بنام «مادر وطن» ساخته بوده‌اند که در صحنه نمایش که نشان دهنده یک ویرانه و گورستان است پادشاهان بزرگ ایران مانند داریوش و کوروش و انوشیروان و نادرشاه و شاهان دیگر از بالای کنکرها می‌خوانند: «این خرابه قبرستان نه ایران ماست — این خرابه، ایران نیست، پس ایران کجاست؟»...
و سپس در صحنه دیگری، رضا شاه آن سردار

باید به یکپارچگی و استقلال ایران ختم شود...»
و این همان چیزی بود که آرزو و تمایل باطنی و ناخودآگاه تمام ایرانیان بود... مسئله باینصورت بود که بهنگام قیام مردانه رضاشاه، ایران مدت زیادی نبود که انقلاب (سیاسی-اجتماعی) مشروطیت خود را انجام داده بود، و هنوز نوسانات بی‌قاعده و بی‌حساب ناشی از تکان آن انقلاب فروکش نکرده و به‌روال منطقی و منظم نیفتاده بود...
و اگر بهتر بگوئیم، خودی و بیگانه هم نمیخواستند و نمی‌گذاشتند که به‌روال منطقی و منظم بیفتد... هنوز که هنوز بود، بعضی خوانین بختیاری به‌دلیل و بهانه اینکه افراد ایل بختیاری در بدست آوردن پیروزی مشروطیت نقش مهمی داشته‌اند، آشکارا و نهان، کوس خود مختاری می‌نواختند و به‌عنوان مختلف می‌خواستند خود را در قش جناح دست راستی (ویا باصلاح آروزیها، جناح انگلیسی) مشروطیت ظاهر سازند...
در آذربایجان هنوز به‌عنوان اینکه راد

ناسیونالیستی ملت ایران تصنیفی ساخته بود که با این شعرها آغاز میشد:
« بماندیم وما، مستقل شد ارمنستان... »
« تو این تلخی زندگی بگو به دستان... »
« اگر ملک جم شد خراب بگو بساقي... »
« تو باش باقی... تو باش باقی... »
و حکایت از این میکرد که سخن پردازان و شاعران حتی به خود مختاری ارمنستان هم غبطه می‌خوردند و از اینکه ایران بی‌سر و سامان است رنج می‌بردند...
و هم او همان وقت اشعاری در تجلیل از سردار سپه ساخته که واقعاً منعکس کننده احساس‌های وطنخواهانه و ابراز نیازمندی بوجود یک رهبر قوی بوده است...
و باین ترتیب بود که رضا شاه بر روی موجی از احساسات وطنپرستی و ناسیونالیزم ایران رسالت تاریخی خود را آغاز کرد.
ارتش تشکیل میشود

، به‌رحال رضاشاه میدانست که « همه راه‌ها

بزرگ را نشان میدهد که سر مادر بیمار وطن را بر روی زانوی خود گرفته و پرستاری میکند و نجات میدهد و در واقع نشان میدهد که از تأثیرات قلبی شاهنشاهان گذشته متأثر شده و بجانشینی آنان ایران را از سرگ نجات میدهد و به‌شاهراه حیات پرافتخار سوق میدهد... آنطور که شنیده‌ام زیرا شخصاً آن زمان را درک نکرده‌ام و بعدها که کودک بودم این حرفها را از پدر و مادرم شنیدم و بررسی کردم و تصاویر و عکس-هایی هم بعداً دیدم که بسیار هیجان‌انگیز و متأثر کننده بود و زیبا... » همچنین بهنگام انقلاب سوسیال دموکرات‌های روسیه (سوسیست‌ها و بلشویک‌های بعدی) مردم سرزمین‌هایی از روسیه دعوی استقلال داشتند و تحت عنوان جمهوری مستقل، بعضی با مسلک سوسیال دموکراسی و بعضی با مسلک‌های شبه اعلام خود مختاری نمودند...
از جمله جمهوری ارمنستان روسیه... و عارف قزوینی شاعر رنج دیده و رنجیده و پراحساس آن روزگار، تحت تأثیر تمایلات

شود، و همه قلبها به او امید می بندد

نوشته: منوچهر سعیدوزیری

خاطره‌ای از سپهبد امیراحمدی

سپهبد امیراحمدی (معروف به احمد آقا خان) که چندی قبل درگذشت در قسمتی از

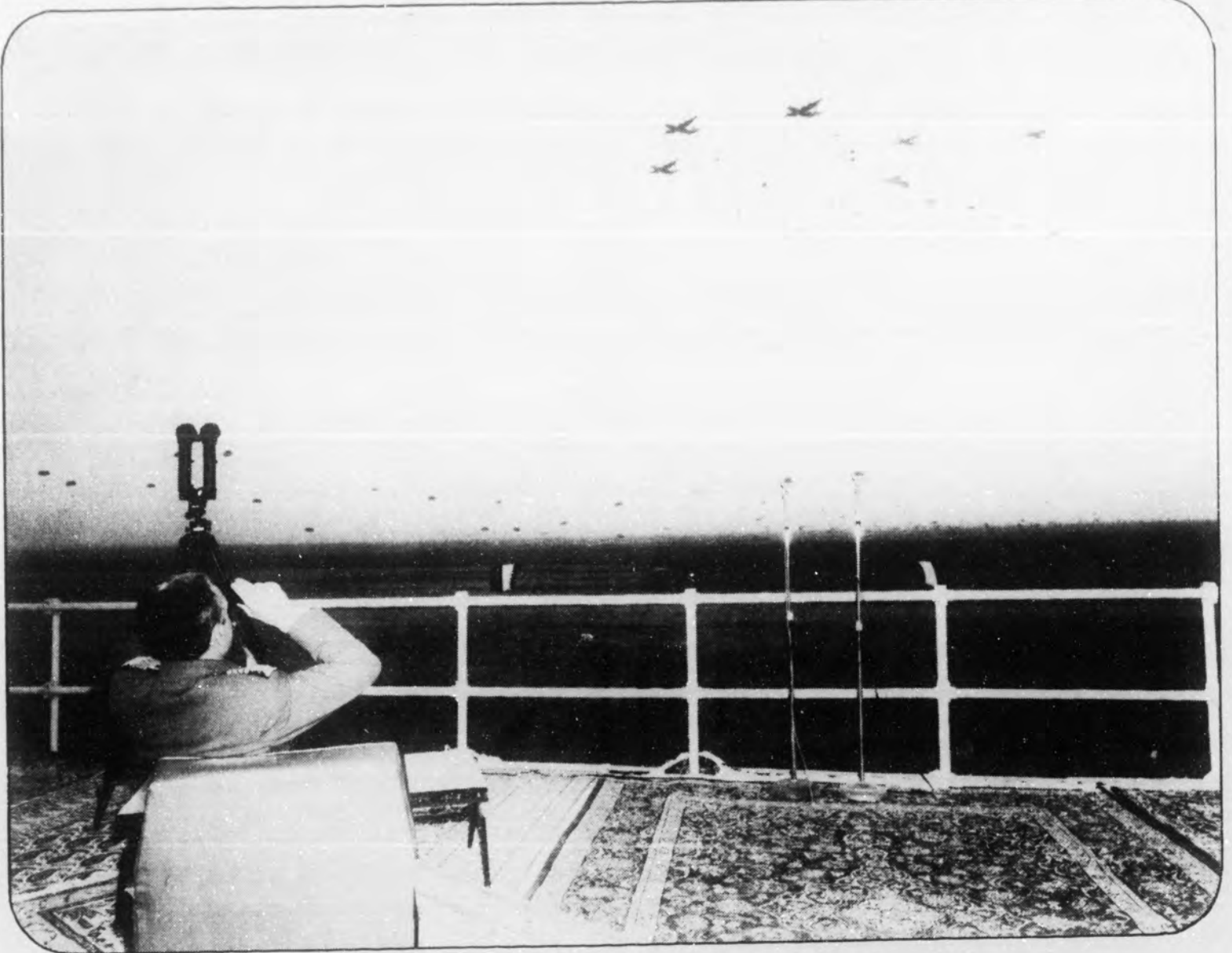
خاطراتش مربوط به تأسیس ارتش نوین ایران توسط رضاشاه کبیر میگوید:

«پس از برکناری سردار لستار سلسکی فرمانده روسی قزاقخانه که در اردو کشی قوای قزاق به گیلان به ما نیرنگ زد و ما عقب نشینی کردیم نیروی قزاق و ژاندارم در اختیار سردار — سپه که فرمانده کل قوا شده بودند قرار گرفت و شهربانی (نظمیه آنروز) هم با ایشان همکاری صمیمانه داشت. اولین کاری که شد این بود

که از سربازهای ایرانی و داوطلب و ژاندارم — های متفرق دو تیپ سواره و پیاده در تهران تشکیل شد. یکی به فرماندهی عبدالله خان امیرطهماسبی که از اهالی لوسان و سمت آجودانی احمدشاه را داشت و تیپ دیگر به فرماندهی من (امیراحمدی) — و عنوان ها و درجات امیر تومان و سردار و میرینج هم حذف شد. .... تشکیل این دو تیپ در روحیه مردم خیلی اثر داشت، خصوصاً که خود سردار سپه شخصاً شبانه روز با دقت بکار سرباز خانه رسیدگی میکرد و در زدو خوردها و جنگها شرکت داشتند. ....

ولی بیگانگان و سیاست با فان حرفه‌ای، از منحرف ساختن همان امر انیز غفلت نکردند و گهگاه بعضی از آنان را دچار کج خیالی‌هایی از قبیل سربچی از مصلحت‌های رضاشاهی و احياناً توطئه برای کودتاها و حداقل آلوده شدن به فساد می‌ساختند، که به تدریج همه آنان از محیط پاک و مقدس ارتش برکنار شدند و با تأسیس مدارس ابتدائی و متوسطه نظام و دانشکده افسری برای رسته‌های مختلف نظامی افسران جوان و تحصیل کرده با روحیه جدید و دنیاپسند و ملی خالص تشکیلات

ارتش و ژاندارمری و شهربانی را به وضع آبرومندی به وجود آورده و اداره کردند. .... که البته تنی چند از بهترین امرا و صاحبمنصبان سابق قشون ایران نیز تا حیات داشتند در ارتش جوان ایران به خدمت ادامه دادند و وفاداری خود را به ایران و برنامه‌های اصلاح طلبانه رضاشاه ثابت کردند که در زمره بهترین آنها میتوان از شاد روانان مرتضی خان یزدان — پناه و امان‌الله میرزا جهانبانی و بعضی دیگر با سربلندی نام برد. «ادامه دارد»

یکی از مانورهای نیروی هوائی شاهنشاهی در پیشگاه شاهنشاه آریامهر... اکنون ارتش ایران، با مدرن‌ترین سلاحها و جنگ افزارهای نظامی مجهز است، و آنچنان قدرت و کارائی دارد که هر متجاوز را، حتی در خاک خود او پاسخ خواهد گفت.

دولت آوردن و دولت بردن، و ادای پارلمان‌تاریزم فرنگی ها را در آوردن و ژست دیپلماسی و پولتیک بخود گرفتن، کار و کاسبی اینگونه دکانداران سیاسی موسوم به رجال! «بود ...

و رضاشاه که میدانست با این تظاهرات جعلی و خیمه‌شب بازیهای سیاسی و آزادیخواهی‌های مصلحتی هرگز کار انقلاب نوپا و جوان مشروطیت ایران به سامان نخواهد رسید، بکام دل ملت نگران و رنج‌دیده ایران و بکوری جسم بازیگران ایران فروش و ایران برپاد ده،

برنامه کارها را طوری تنظیم کرد که همه راهها به یکپارچگی و وحدت و استقلال ملی ایران ختم شود ... و این همانطوریکه گفتیم جزباتکیه داشتن به یک نیروی مسلح که تضمین کننده قدرت اجرائی برنامه‌ها باشد امکان پذیر نبود ...

قشائنی‌ها و خزعل در جنوب و جنوب غربی ایران گاهی بچشم و هم‌چشمی و رقابت با بختیارها در جلب دوستی انگلیسیها، و گاهی با قبول عاملیت اصلی انگلیسیها یعنی با کمک پول و اسلحه و پشتیبانی سیاسی آنان، آن مناطق ایران را عملاً بدور از حیطه قدرت حکومت مرکزی نموده بودند.

در بلوچستان سرداران و خانها عملاً حکومت ایران را نادیده میداشتند و بظاهر ایرانی و در باطن و واقع با استفاده از پشتیبانی بیگانگان مردم بلوچستان را مانند بردگان خود و جدا از دیگر افراد ملت ایران استثمار میکردند. ....

جالبتر و تلختر اینکه بعضی رجال و شخصیت‌ها هم وجود داشتند که بعضی پاداش صلاحیت اخلاقی و شعور، و بعضی دیگر نیز بدون هرگونه استحقاق، ادعای سیاستمداری و مملکتداری داشتند و مملکت را گرفتار و بازیچه توطئه‌ها و سیاست‌بازیهای خود ساخته بودند،

مردان آن دیار از قبیل ستارخان‌ها و باقرخان‌ها و قه‌الاسلامها در انقلاب مشروطیت فدا کاریها و جان‌بازیها داشته‌اند، نوساناتی در اعماق اجتماع وجود داشت که گاهی در ارتباط با تحریکات و شیطنت‌های همسایگان و بیگانگان موجبات ناراحتی‌های گوناگونی فراهم میشد. ....

در شمال، (مازندران و گیلان) که بی‌شک مجاهدانی از نوع سپهسالار تنکابنی و غیره در نبردهای قیام ملی مشروطیت به مدد ملت شتافته بودند، بقایای پاره‌ای ادعاهای محلی مانند آتش زیرخاکستر گهگاه جرقه‌هایی میزد. در خراسان، فرمانده ژاندارمری ایالتی (کلنل محمدتقی خان پسین) که درگیر عوارض ناشی از انتقام‌جویی قوام السلطنه و ماجراجوئی‌های خوانین و مرتجعین محلی و تکروی و پرمدهائی وجدائی خواهی و غرور بیمورد خود شده و ماجرائی شبیه تجزیه خراسان بوجود آورده بود.

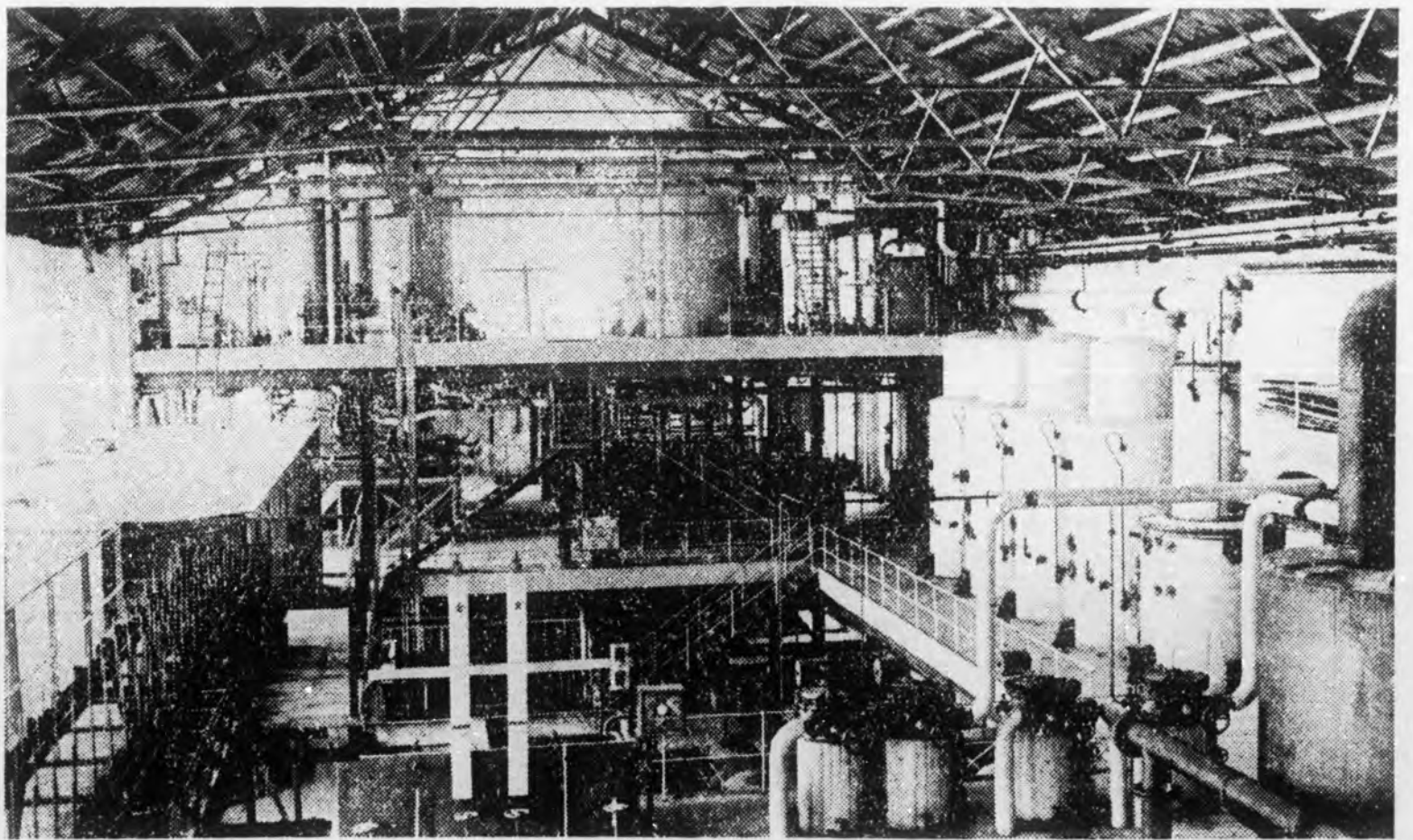

سرمایه گذاری

واحداث کارخانه ها آغاز می شود

بدستور رضاشاه کبیر

اولین کارخانه چیت سازی ایران با تولید سالانه ۱۲ میلیون متر پارچه درمازندران ایجاد شد.

منظره ای از قسمت داخلی کارخانه قند کرج که در سال ۲۴۹۱ شاهنشاهی (۱۳۱۰) به دستور رضاشاه کبیر احداث گردید.

در گذشته گرفتار شده بود و دیده بود که صبح از خواب برخاسته و بر سر کار و کسب خویش رفته و اما بی خبر از اینکه بر اثر نمایی ها، سخن چینی ها و دشمنی های بی مورد خشم حاکم یا والی شهر قرار گرفته و دستور غارت و جپاول اموال او صادر شده است. پس بما حق میدید که در این خصوص اشارتی داشته باشیم و روشن کنیم که در اوایل سلطنت رضاشاه یعنی از سال ۱۳۰۴ تا سال ۱۳۱۰ اگر کارخانه تجهیز احداث نشده، اگر قانونی در جهت بهبود وضع کارگران به آن صورت کامل وضع نگردیده، علت این است که در این باره و در این سالها بیشترین وقت و بهترین فکر رهبر ملت این بوده است که نظم و آرامش را در سراسر مملکت برقرار نماید و گردنکشان محلی را که هر یک در گوشه ای از کشور فرمانروایی خود مختار بوده اند و از حکومت مرکزی پیروی نمیکردند و چشم و گوش فرمان اربابان خارجی خود بسته بودند، سرکوب کند و برآستی که این سرباز دلیر در این نبردها چه سربلندی بیرون آید و کار را بدانجا رسانید که یاغی ترین و بی پروا ترین آن حاکمان یعنی شیخ خزعل در مقابل او بزانو در آید و بعد از آن هر جا که نام رضاشاه بگوش می رسید، لرزه بر اندام هر ناپاکی راه می یافت. و باین ترتیب راه تحولات اقتصادی و صنعتی هموار شد، تا بدانجا که امروز در پرتو آن درایت کشوری در مقابل داریم آباد، قدرتمند، ثروتمند و فارغ از هرگونه آلاچی، خواهان و برادران ما میسازند و میکانند تاراه پرافتخار و وصول به تمدن بزرگ را هموار سازند. و اما در این دوران و در سایه آن امنیت که با تلاشی خستگی ناپذیر بدست آمد، چه توشه ای عاید جامعه کارگری و کارخانه های کشور گردید... بد نیست برای آشنائی با چگونگی اسراژ آمار و ارقامی که بدست آمده است کمک بگیریم، اما باید قبول کرد و متذکر شد که متأسفانه آمار صحیح و دقیقی که گویای واقعی تحولات جامعه کارگران آن روز باشد در دست نیست و اجباراً با مراجعه به منابع متعدد و مختلف مانند مجلات و روزنامه های آن دوران، این گزارش تهیه شده است. و اگر صد درصد هم صحیح نباشد، تا حد بسیاری نزدیک به یقین است و نشان دهنده سیر تکامل صنایع ایران در گذشته نیز تواند بود. طبق مدارکی که بدست آمده در آغاز سلطنت پهلوی اول، قوانین و مقررات کار در ایران بسیار محدود و فقط در مواد ۵۱ تا ۵۲ قانون مدنی نخست عنوان «اجرو مستاجر» علاوه بعضی مقررات مندرج در مواد ۴۱ تا ۵۱ که مربوط به اجاره بطور اعم است در مورد اشخاص (کارگر) هم صادق باشد، پیش بینی شده بود. طبیعی است که با توسعه صنایع، این مقررات برای رفع احتیاجات صنعتی کشور، در سالهای اولیه روابط بین کارگر و کارفرما بسیار ابتدائی و

* با تأسیس کارخانه حریر بافی در چالوس که سالی یک میلیون متر پارچه های حریر تولید میکرد، احتیاجات داخلی تأمین شد و از این جهت نیاز مردم به پارچه های خارجی برطرف گردید.

* در سال ۲۴۹۳ شاهنشاهی (۱۳۱۲) اولین کارخانه سیمان ایران بین شهری و تهران، با ظرفیت روزانه ۳۰۰ تن سیمان مشغول به کار شد.

در اینجا بد نیست این مطلب را روشن کنیم و جواب سؤالی را که ممکن است بعضی از کارگران عزیز با خواندن این مطلب در پیش روی خود محسوس کنند، ما پیشاپیش داده باشیم و آن اینکه، اگر این گزارش بررسی تحولات کارگری است پس چه لزومی دارد که به مسائل کلی و اوضاع و احوال سیاسی و اجتماعی اشاره بشود. شاید برای آن دسته از کارگران جوان که از هنگام تولد تا کنون در مملکتی و در اجتماعی روزگار گذرانده اند که بشکرانه پروردگار یکتا و در سایه رهبری شاهنشاه آریامهر از تمام جهات در آسایش و امنیت بوده اند بی مورد نباشد ولی لازم است که این واقعیت تلخ را قبول کرد که در پیش سلطنت پهلوی اول، اوضاع آشفته ایران چنان بود که هیچ سرمایه داری و یا هیچ کارگری به فردا امید نداشت چرا که به چنین وضعی

صحیح و منطقی در ایران مستقر سازد و پایه اصلاحات واقعی را بر بنیاد اصولی که در دیگر نقاط جهان وجود داشت با مراعات خلیقات و روحیات ملت ایران بنا نهد، بطوریکه تأثیر مطلوب و چشمگیر اقدامات رضاشاه کبیر را در ایجاد فضائی آزاد برای تلاش و کوشش طبقات مختلف و صفوف گوناگون نمیتوان نادیده گرفت، چه اگر در سایه این قدرت و در پرتو این رهبری نبود، چه بسا استعمارگران چپ و راست از اوضاع آشفته بل گرفته و ما را بهمان راهی که میخواستند و بهمان چاهی که از پیش کنده بودند، می کشانند. بهر جهت بررسی در این خصوص با توجه به شواهد و قرائن بی شمار نشان دهنده عظمت رهبری و قدرت فرماندهی بزرگمردی است که با پایداری و استواری همچون کوه تمام ناملایمات را تحمل نمود و کشتی به توفان در افتاده ایران را، همچون ناخدائی توانا بساحل نجات رهنمون گردید.

ظهور رضاشاه کبیر در تاریخ کهن سال ایران، سرآغازی است برای دگرگون ساختن اوضاع آشفته ایران که از سلسله قاجار برای ما به ارث مانده بود و همانطور که در شماره قبل اشاره رفت، دوران قاجاریه دوران فترت و زوال نیروهای تولیدی در ایران بود. بر اثر بی توجهی به مصالح ملک و ملت، عوامل بسیاری که بیشتر ریشه تاریخی و سیاسی داشت کشور را تبدیل به محل مناسبی برای سودجویی عده ای ثروتمند و عمال خارجی کرده بود تا جائیکه مهمترین منابع ثروت ما بدست بیگانگان و بیگانه پرستان اداره میشد و آنان در راه کسب منافع بیشتر در را کد کردن و بی اثر نگهداشتن نیروهای کارگری ایران میکوشیدند. از این جهت کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ شمسی را باید مبدأ تحول بزرگی در ایران دانست. در سال ۱۳۰۴، تفویض سلطنت از طرف مجلس مؤسسان اول به اعلیحضرت رضاشاه پهلوی باعث تحول مهم و شگفت انگیزی در اساس اصلاحات و تشکیلات مملکتی شد و تصمیمات این مجلس موجب گردید که دوران حکومت بی اثر افراد نالایق سپری شود و زمام امور کشور بدست توانای راد مردی مقتدر و آهنگین اراده قرار گیرد که با همت و ولای خود، پس از قلع و قمع گردنکشان و استقرار امنیت و کوتاه کردن ناپاک به چیدن بساط آلوده و تنگین اجنبی پرستان شالوده و بنیان

گردید، دو دستگاه آن در شهرهای ورامین و شاهی تأسیس شد و دو واحد دیگر در سرودشت شیراز و کربانشاهان، و دو دستگاه دیگر در آبکوه مشهد و میانداوب تأسیس گردید.
کارخانه سیمان سازی

برای ساختن و آباد کردن کشوری که بر اثر هرج و مرجهای گذشته به ویرانه‌ای تبدیل شده بود معمار توانای ایران و زنده کننده مجدد و عظمت ایران گذشته با توجه به صنعت معماری و کاشی کاری خیره کننده زمان صفویه تصمیم بر آن گرفت که بناهای این کشور را به آن پایه از عظمت و شکوه برساند و در این کار آنچنان موفق شد که امروزه نیز هر جاسخی از استحکام و زیبایی ساختمان های کشور میرود، از آن سردار بزرگ و از آن مبتکر و خالق شگفتی ها که با امکانات محدود دل کوهها را می شکافت و تونلهای عظیمی برای ایجاد ارتباط بین شهر های ایران بوجود می آورد، به نیکی و ستایش باد میکند. او دریافته بود که برای اجرای این طرح ها کارخانه های آجر سازی و سیمان سازی باید ایجاد شود و به همین جهت اولین کارخانه سیمان سازی در محلی بین تهران و شهر ری به امر شاه تأسیس گردید. این واحد تولیدی در اوایل کار روزانه ۱۰۰ تن سیمان و در سالهای بعد ۳۰۰ تن سیمان تولید میکرد و بدین ترتیب قسمت عمده احتیاجات کشور را تأمین مینمود.

کارخانجات چیت سازی ساری

از طرف دولت و بدستور رضا شاه کبیر مقدمات کار احداث کارخانه چیت سازی در مازندران فراهم آمد. این واحد تولیدی که اولین کارخانه چیت سازی ایران بحساب می آید، سالانه باروزی ده ساعت کار در حدود ۱۲ میلیون متر چیت و پارچه های نخی در طرحها و رنگهای مختلف تولید میکرد.

در سال (۱۳۱۴) ۴۴۹۵ شاهنشاهی یک کارخانه حریر بافی نیز در چالوس تأسیس شد، بطوریکه شواهد و قرائن مستند نشان میدهد با احداث این کارخانه که سالی یک میلیون متر انواع پارچه های حریر از قبیل کرپدوشین و کرپ ژورژت و تافته تولید میکرد احتیاجات داخلی کشور را تأمین نموده و سبب گردید که از این جهت نیاز مردم کشور به پارچه های خارجی برطرف گردد.

به این ترتیب کشور ایران بعد از چندین سال درجا زدن، حرکتی دوباره را آغاز کرد همچنانکه ملاحظه گردید، در زمان سلطنت رضا شاه کبیر، دولت برای احیاء صنایع داخلی گسترش آن در بادی اسر خود در امر سرمایه - گذاری و تأسیس کارخانه های متنوع پیشقدم گردید. بدون شک این امر انیز باید پذیرفت که در رگ و پی مردان آریائی خون تجارت و کسب کار میدمد. چه تاریخ نشان داده است که ایرانیان قدیم که به کار تجارت اشتغال داشتند از اینجا برای حمل کالا های تجاری و فروش آنها در کشورهای دیگر به سرزمینهای دور دست سفر میکردند و گویای واقعی و شاهد تاریخی آنها همان تجارت ابریشم ایران است که از ایران به چین برده میشد، پس دلیلی نبود که مردم کشور با برخورداری از آزادی و امنیت کامل به تأسیس کارخانه ها و ایجاد واحدهای تولیدی همت نگمارند.

***

(در شماره آینده نقش بخش خصوصی در پیشبرد هدفهای صنعتی در زمان سلطنت پهلوی اول تشریح خواهد شد.)

از برکت پایه گذاری های صحیح، امروز بزرگترین کارخانه های تولیدی، از جمله کارخانه های سیمان در کشور ما مشغول فعالیت هستند.

به منظور تأمین قند داخلی و بی نیاز شدن کشور از محصولات خارجی، ۸ کارخانه قند در

شهرهای مختلف ایران مشغول به کار شد.

احداث کارخانه ها

همچنانکه در شماره قبل اشاره شد، تعداد کارخانه های ایران قبل از آغاز سلطنت رضا شاه کبیر از تعداد انگشتان دست تجاوز نمیکرد و صنایع ایران منحصر بود به صنایع دستی از قبیل قالی بافی، زربافی، مخمل و شال بافی در عصر طلایی پهلوی بواسطه درک نیازها و تشویقی که از وارد کنندگان ماشین آلات جهت توسعه صنایع مخصوصاً در اثر وضع قانون انحصار تجارت خارجی بعمل آمد، کارخانه های جدیدی در ایران به عرصه وجود آمده که این قبیل کارخانه ها را باید به دو قسمت تقسیم کرد. یکی کارخانجاتی که دولت مستقیماً به تأسیس و اداره کردن آن اقدام نموده و دیگر واحدهائی که با سرمایه وزیر نظر اشخاص متفرقه و یا شرکتهای (بخش خصوصی) بوجود آمده است. کارخانه هائی که از طرف دولت مستقیماً تأسیس و اداره میشده بقرار ذیل است:

کارخانجات قند سازی: در سال ۱۳۱۰ (۲۴۹۱ شاهنشاهی) دولت کارخانه قند سازی کرج را که روزانه ۳۰۰ تن چغندر را

منوط به اعتقادات مذهبی بود. کارگزار اعتقاد داشت که اگر بادل سوزی کار نکند، مزدی که دریافت میدارد حلال نخواهد بود، و کارفرما معتقد بود که اگر کم مزد بدهد، خیر و برکت کارش از بین خواهد رفت.

نمونه کوچکی از اقداماتی که از همان آغاز در جهت بهبود شرایط کار و زندگی کارگران انجام گرفت، تصویب نامه ایست که در سال ۳۰۲ را برای والی کرمان و یلوچستان ارسال گردید و هدف آن بهبود وضع کارگران قالیباف بود و شاید بتوان گفت این اولین تصویب نامه ایست که در جهت شکل بخشیدن به شرایط کارگران (اگر چه مربوط به صنف مخصوصی از آنها بود) تنظیم گردیده است. سپس در سال ۲۴۸۸ شاهنشاهی (۱۳۰۷) بمنظور حمایت از مصنوعات داخلی، و فراهم آوردن امکانات لازم برای بهبود وضع زندگی کارگران قانون تعرفه گمرکی از تصویب گذشت و بدین ترتیب راه فعالیت های تولیدی و ایجاد کارخانه های متنوع هموار گردید.

به قند تبدیل میکرد تأسیس نمود و با تکمیل بعضی از دستگاههای این کارخانه مصرف روزانه آن به ۵۰ تن چغندر رسید. کارخانه قند کهریزک: که در زمان سلسله قاجاریه تأسیس شده بود، بر اثر بی - کفایتی مسئولان و عدم تأمین صاحبان آن قریب ۵ سال تعطیل گردید و در آغاز سلطنت سلسله پهلوی با تعمیر و اصلاح آن از طرف شرکت سهیلی قند سازی ملی مجدداً بکار مشغول شد و سهام شرکاء این کارخانه از طرف دولت خریداری گردید و با مصرف روزانه ۱۵۰ تن چغندر بکار مشغول شد.

بدنبال تأسیس این کارخانه، دولت با توجه به نیاز روزافزون مملکت به قند و محصولاتی که از آن عاید میشود، تصمیم گرفت شش کارخانه دیگر در نقاط مختلف کشور تأسیس و آماده بهره برداری کند تا جائیکه کلیه مایحتاج مردم ایران از تولید کارخانه های داخلی تهیه و تأمین شود. این ۸ کارخانه جدید که در سال ۱۳۱۲ (۲۴۹۳ شاهنشاهی) از شرکت سهیلی موسسات اشکودا چکسلواکی) خریداری

رانندگان کامیون

رپرتاژ از محمود احیائی
اسلایدها از: علی اکبر رهبر

من سه روز تمام در برف ماندم. خوشبختانه کافه‌های میان‌راه در این جاده زیاد است و میتوان بآنها پناه برد. البته از مأمورین وزارت راه هم باید سپاسگزار باشم که همیشه به موقع می‌رسند و با بی‌خطر انداختن جان خود، زندگی دیگران را نجات می‌دهند. داود فرخ، درباره چگونگی جاده‌های ایران و دشواری‌های شغلی خودش می‌گوید: «از نظر وضع ترافیک، جاده خوزستان را باید به عنوان پرخطرترین مسیر اصلی بشمار آورد. علت این امر بالا رفتن میزان دادوستدهای اقتصادی است، این افزایش باعث شده تا عبور و مرور کامیون‌ها و بارکش‌ها در این جاده هر روز بیشتر شود، درحالی که وسعت جاده و امکانات‌های دیگرش

عرض این مدت جرأت بیرون آمدن از اتاقک کامیون را نداشتیم. حتی نمی‌توانستیم بخوبی باهم تماس بگیریم. فقط چشم به‌شن‌های بیابان داشتیم که لحظه به لحظه از چهار طرف کامیون‌ها بالاتر می‌آمد و ناقوس مرگ را در گوش‌های ما بصدادری آورد. درست عصر روز سوم بود که توفان فروکش کرد و عده‌ای از بلوچ‌ها که در آبادی‌های آن حدود زندگی می‌کردند، یکمک ما رسیدند. من هرگز خاطره آن سه روز وحشتناک را فراموش نمی‌کنم.» اما داود فرخ که او را باید از نسل جدید رانندگان کامیون بشمار آورد، تصور جدیدی از کیفیت کار خودش و چگونگی جاده‌های ایران دارد. او چهار سال است در پهنه جاده‌ها راه می‌پیماید. صاحب همسر و یک پسر چهار ساله است و تا چند روز دیگر فرزند دیگری کانون خانوادگی را گرم‌تر می‌کند. درآمد او حدود ۵۰۰۰ ریال در ماه است. در جاده هراز باو برمی‌خورم. می‌گوید: زندگی رانندگان کامیون همواره بادیانی از دلهره، بیم و امید و رنج دوری از زن و فرزند آمیخته است. در واقع پرداختن به این حرفه به کمی ماجراجویی هم نیاز دارد. یک راننده کامیون باید همیشه آماده استقبال از خطر باشد. در همین زمستان گذشته بود که کامیون من در جاده هراز و در میان برفی سنگین خراب شد.

فرمان را محکم‌تر می‌چسبند. آنها برای هر موقعیت و هر نقطه‌ای از جاده شگرد‌های خاصی دارند. رانندگان کامیون در ضمن پیشروی در جاده‌ها، جلوه‌ها و رازهای طبیعت خشن را بیش از هر فرد دیگری تجربه می‌کنند. بارها اتفاق افتاده است که در فصل زمستان چند راننده کامیون روزهای متعددی در میان برف و در پشت کوهی از یخ بدام افتاده‌اند. در اینگونه مواقع است که عظمت تلاش بشری نمایان می‌شود، تلاش برای زنده ماندن و رهایی از خشونت طبیعت. در تابستان‌ها هم وضع طور دیگریست، گرمای طاقت فرسای تابستان، عرق بر چهره و بازوی ستبرشان می‌نشانند و در بهاران، گاه هجوم سیل‌هایی که از ذوب برف‌های زمستانی حاصل می‌شود، راه بر آنها می‌بندد... و این رپرتاژی است از مردان جاده‌ها.

راننده‌های کامیون، مردان جاده‌ها، کارگرانی که پیشروی بسر پهنه جاده‌ها، سینه سرایشی‌ها و مسیر گردنه‌ها، زندگی آنها را شکل می‌دهد و همواره نمایانگری روشن از تلاش بی‌پایان بشریت بوده‌اند. آنها با تکاپوی شبانه روزی خود شهرها را بهم پیوند می‌زنند و در متن این پیوند ارتباط است که اقتصاد کشور اوج می‌گیرد، و فراورده‌های گوناگون، مواد خام، کالا‌های مختلف و آنچه مورد نیاز مردم مناطق دور و نزدیک است، تأمین می‌شود. بی‌شک نیمی از زندگی رانندگان کامیون بر سطح جاده‌ها می‌گذرد. آنها نگاه خود را بر پهنه جاده می‌دوزند، ساعت‌ها بدون وقفه جلومی‌روند، اما ناگهان با رسیدن به یک دست‌انداز، یک پیچ کوچک یا یک تپه به جنب و جوش می‌افتند. سرعت را کم می‌کنند و

جاده‌های امروزی، در تسخیر تریلی‌های غول‌های بیابانی است.

در بیابان‌های بی‌پایان و در پیچ و خم راه‌های ناشناخته دیگر مفهومی ندارد. به این حقیقت باید اشاره کنم که مسیر بسیاری از جاده‌های فرعی و پرخطر اول با بوسیله رانندگان کامیون مشخص شد. در آن زمان ما برای رسیدن به آبادی‌ها و بعضی از شهرهای کوچک که جاده مناسبی نداشت، مجبور بودیم، کامیون را از سینه تپه‌ها به بالا برانیم، یا بروی پستی و بلندی‌های بیابان‌ها رانندگی کنیم. این کار همیشه با همکاری رانندگان چند کامیون انجام می‌شد. کامیون‌ها زنجیروار بدنبال هم در جستجوی راهی بسوی شهر مورد نظر راه می‌افتادند، اما ما همیشه به مقصود نمی‌رسیدیم و چه بسا کامیون‌ها در نوک تپه‌ها و یا در میان موج پستی و بلندی‌های بیابان به بیراهه‌ای غیرقابل عبور می‌رسیدند، جایی که نه راه بازگشتی وجود داشت و نه امکانی برای پیشروی.»

محمد حسین صادقی دستی به پشانیش می‌کشد و ادامه می‌دهد: «خوب بیاد دارم یک بار در راه زاهدان به ایرانشهر، کامیون من و چند کامیون دیگر سه روز تمام در توفان شن بدام افتاد. مادر

محمد حسین صادقی یکی از قدیمی‌ترین راننده‌های کامیون است. او جاده‌های ایران و بعضی از کشورهای همجوار ایران را مثل خطوط کف دستش می‌شناسد، اجزاء کامیون، صدای موتور آن، خوبی‌ها و بدی‌هایش برای او مثل وجود نزدیکترین کسانش شناخته شده است. او چهل و پنج سال سابقه رانندگی کامیون دارد. اکنون که در حدود ۷۷ سال از سنش می‌گذرد، خیلی کم به بیابان می‌رود. او این کار را به عهده سه پسرش گذاشته اما خاطرات کوبنده‌اش را از پیکار با طبیعت، جاده‌ها و بیابان‌ها هرگز فراموش نمی‌کند، در جاده قزوین و در ضمن سفری که از تهران به قزوین می‌کند با او آشنا می‌شوم. چهره آفتاب سوخته و هیکل قوی و سالم او، نشانه‌هایی از ۴۵ سال تکاپو در پیچ و خم جاده‌های ایران بر خود دارد، می‌گوید: «راننده‌های امروزی واقعاً باید قدر جاده‌های موجود را بدانند، هر چند شلوغی بیش از اندازه کنونی دشواری‌های تازه‌ای برای آن‌ها ایجاد کرده است، اما دستکم سرگردان شدن

دشمن رانندگان کامیون‌ها هستند
 داف، سرما و توفان، مهمترین

میون، مردان جاده‌ها...

داود فرخ، زمستان گذشته، سه روز تمام در میان برف سنگین به نبرد مرگ و زندگی دست زد

چرخ‌های کامیون درست بر لبه دره می‌چرخد. وقتی از نقطه خطر می‌گذریم، نفس بند می‌کشد. بعد شروع به صحبت می‌کند. نامش محمد فراهانی است. می‌گوید: بیست سال است راننده کامیون هستم. من هم مثل دیگر همکارانم بارها توی راه مانده‌ام. یک بار ۲۰ روز تمام در یکی از جاده‌ها گیر کردم، اما خدا را شکر می‌کنم که در تمام این سال‌ها حتی یک بار دچار حادثه نشدم.

فراهانی به قرآنی که پشت آئینه داخل کامیونش گذاشته اشاره می‌کند و بعد می‌گوید:

جلومی رود. در سربیش‌ها بایک نگاه مسیرش را مشخص می‌کند. فرمان را به طرفی می‌چرخاند و غول‌آهنگی که مثل شل بیج کجکی در دست او اسیر است حرکت این دست‌ها را حس می‌کند. چند لحظه بعد به قسمتی از جاده که چند روز پیش ریزش کرده است می‌رسیم. در این جا او بدقت بجاده خیره می‌شود. سرعت کامیون را تا اندازه‌ای کم می‌کند. هیكلش به جنب و جوش می‌افتد. او خطر را حس کرده است. اتوبیل‌هائی را که از روبرو می‌آیند زیر نظر می‌گیرد. با احتیاط جلومی‌رود. عقب دره لحظه به لحظه عمیق‌تر می‌شود.

و در یک چشم بهم زدن ناپدید می‌شوند. سرانجام کامیون «مالک» آبی رنگی از دور نمایان می‌شود. دستی تکان می‌دهم. چراغ می‌زند. سرعتش را کم می‌کند و کنار جاده می‌ایستد. وقتی منظورم را با او در میان می‌گذارم، لبخندی می‌زند و می‌گوید: بفروید، حاضرم.

من سوار کامیون می‌شوم و او پایش را بروی پدال گاز فشار می‌دهد. از طرز رانندگیش حدس می‌زنم سابقه‌ای طولانی در کارش دارد. دست‌هایش خیلی راحت فرمان کامیون را چسبیده است. گویی او هم جاده را مثل خطوط کف دستش می‌شناسد. خونسردانه

بهیچوجه کشتش لازم را برای تحمل چنین ترافیکی ندارد. اما جاده‌ها را از نظر وضع ساختمانی خطرناک‌ترین جاده ایران می‌دانم. پیچ و خم‌های موجود در این مسیر، ریزش دائمی کوه و برف‌گیر بودن آن همیشه حوادث اسفناک‌تری را در این راه بوجود آورده است. با همه این احوال من کارم را دوست دارم و فکر نمی‌کنم. بجز رانندگی در بیابان بتوانم بکار دیگری پردازم.

در کنار جاده هراز به انتظار می‌ایستم. نم‌باران جاده را خیس کرده است. اتوبیل‌ها از دور پیدا می‌شوند، بسرعت جلو می‌آیند

مسیر بسیاری از جاده های قدیمی

ایران، نخستین بار بوسیله

چرخهای کامیون ها

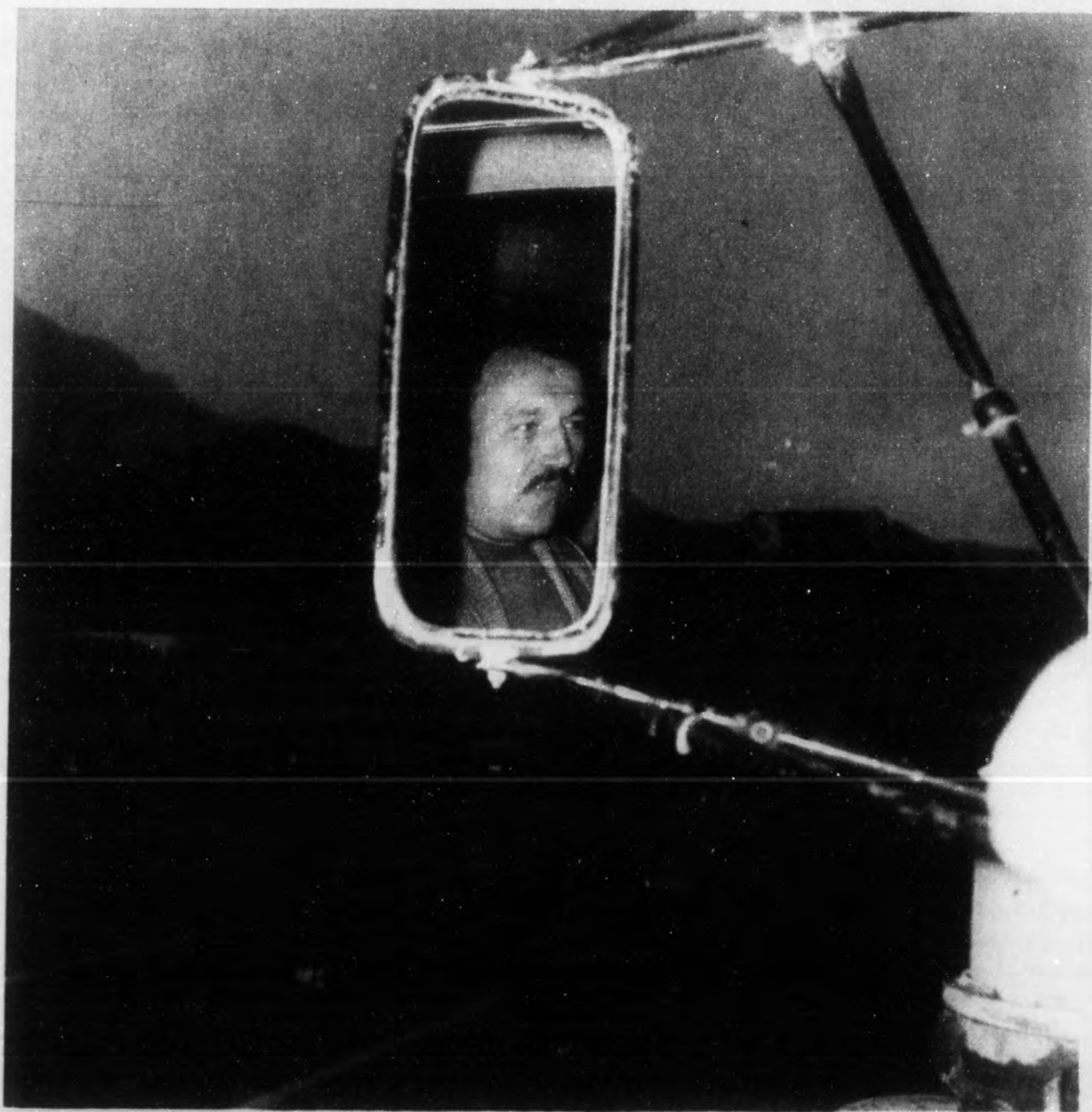
مشخص شد...

رپورتاژی از رانندگان کامیون ها

رانندگان کامیون ها
جاده خوزستان را شلوغ ترین و
جاده هراز را خطرناکترین
جاده ها می دانند...

من همیشه قبل از اینکه از شهر خارج شوم، خودم را بخدا می سپارم و در تمام طول راه قیافه همسر و هفت بچه ام جلو چشمم است. چون بهر حال من برای آنها تلاش می کنم و کوچکترین ناراحتی من بی شک بوجود آنها تأثیر خواهد گذاشت. الان سه سال است که این کامیون را خریده ام. ماهانه حدود ۱۲۰/۰۰۰ ریال درآمد دارم و بحمدالله از وضع زندگیم راضی هستم.

در اینموقع به یکی از کافه های بین راه می رسیم. محمد فراهانی کامیون را متوقف می کند. سواری ها، اتوبوس ها و کامیون های زیادی جلوجاده توقف کرده اند. با محمد فراهانی وارد کافه می شوم در گوشه ای از سالن هفت، هشت نفر از رانندگان کامیون دور هم نشسته اند، آنها با دیدن محمد فراهانی از جا بلند می شوند. ما هم به جمع آنها می پیوندیم. روح الله کیو یگانه هم از رانندگان پرسابقه است. او را باید راننده جاده های خاکی دانست، راننده ای که از همکاران بی احتیاطش گله زیادی دارد. می گوید: در گذشته که جاده ها خاکی بود، گرد و خاک تصادفات زیادی به بار می آورد، چون راننده ها میدان دید خود را از دست می دادند و بناگاه خودشان را با کامیون یا اتوبوس دیگری «شاخ بشاخ» می دیدند و باین ترتیب حادثه اتفاق می افتاد. این راننده در ادامه حرف هایش می گوید: اکنون با ایجاد جاده های آسفالتی امکان های بسیار خوبی برای رفت و آمد بوجود آمده است، اما موضوع اصلی در اینست که گذشته از افزایش ترافیک جاده ها، بی احتیاطی بعضی از رانندگان بیابانی را هم باید در بروز حوادث مؤثر دانست. بعضی از رانندگان تا کسی به محضر اینکه فرصتی نمی یابند پشت فرمان کامیون می نشینند و در جاده ها براه می افتند، در حالیکه تنها مهارت در رانندگی برای پیمودن جاده های خارج شهر کافی نیست. شناخت هر قسمت از جاده و چگونگی تناسب سرعت و طرز رانندگی با آن قسمت ها یکی از شرایط بشرونی سالم در جاده هاست. یک راننده ماهر باید بداند در پیچ و خم ها چگونه براند، در سراسیمی ها چه کار

محمد فراهانی در طول بیست سال رانندگی کوچکترین حادثه ای بر خود ندیده است.

کند، و در جاده‌های صاف چپ‌روشی در پیش گیرد. روح اله‌گیو یگانه می‌فزاید: موضوع مهمتر، افزایش رفت و آمد اتوبوس‌های شخصی در جاده‌های ایران است. بی‌شک این قبیل اتوبوس‌ها هم یکی از عوامل اصلی بروز کشتار در جاده‌ها هستند، چون بیشتر راننده‌های اتوبوس‌های شخصی از طرز رانندگی در بیابان آگاهی چندانی ندارند و در واقع بیابان را با خیابان اشتباه می‌گیرند.

این راننده هم جاده خورسان را خطرناک‌ترین جاده ایران می‌داند. روزانه ۴۰۰۰ رials درآید دارد و صاحب همسر و سه فرزند است. محمد ابراهیم طاهرخانی را باید مرد حادثه‌ها نامید. او ۳۰ سال است برانندگی کامیون اشتغال دارد. در حالیکه با هایش را روی هم انداخته، از وضه بدبارگیری و کمبود وسائل لازم برای اینکار شگوه می‌کند و می‌گوید: «دوروز معطل شدم تا نوبت بارگیری به کامیون من رسید. چون جراثقال بعد کافی در مراکز تجمع کالا وجود ندارد» بعد به اصرار من و همکارانش شروع به صحبت درباره وقایعی می‌کند که او را بعنوان مرد حادثه‌ها در بین رانندگان بیابانی معروف کرده است. می‌گوید: حدود سی و دوسه سال پیش زمانی که ایران در اشغال متفقین بود، وضع برخی از جاده‌ها بسیار ناامن بود. در آن موقع کامیون‌های بسیاری بوسیله راهزنان غارت می‌شد و بعضی مواقع راننده‌ها هم بدست آنها کشته می‌شدند. من سه بار در جاده‌های اطراف کازرون و بوشهر بدم یاغی‌ها افتادم، اما هر بار با زرنگی از جنگ آنها فرار کردم. ۵۰ سال پیش، زمانی بابا زکریا از تبریز به تهران می‌آمدم که کامیونم آتش گرفت و خسارت زیادی ببار آمد. چند بار هم در جاده‌ها با اتوبوس‌های دیگر تصادف کردم.

در یکی از این تصادف‌ها بود که هردو پام فلج شد و من امید به زندگی را از دست

دادم، اما سرانجام بزیارت مرقد امام هشتم، امام رضا (ع) رفتم و او مرا شفا داد. حرف‌های طاهرخانی تمام شدنی نیست. او مرتباً از حوادثی که برایش اتفاق افتاده است صحبت می‌کند.

ولی الله احمدی که در واقع از جوان‌ترین رانندگان کامیون است، مشتاقانه بحرف‌های مرد حادثه‌ها گوش می‌دهد. او ۲۵ ساله است. وقتی حرف‌های طاهرخانی تمام می‌شود، نگاهی به اطراف می‌اندازد و می‌گوید: «چقدر دلم می‌خواهد روزی خودم صاحب کامیونی باشم که اکنون روی آن کار می‌کنم. این آرزوی بزرگ زندگی من است».

همه باو نگاه می‌کنند، روح اله‌گیو یگانه لبخندی می‌زند و می‌گوید: «این که چیزی نیست. بیشتر کارکن، بیشتر پس انداز کن تا روزی به آرزویت برسی».

ولی الله احمدی سری تکان می‌دهد. گوئی او در آن لحظه تصمیم جدی برای بی‌ریزی آینده‌اش می‌گیرد. آینده‌ای پسر و سرشارتر. افزایش تعداد «تریلرها»

در سال‌های اخیر بدنهال افزایش داده شده‌های اقتصادی و گسترش روابط تجاری ایران با ممالک دیگر، جاده‌های کشور مورد هجوم «تریلرها» قرار گرفته است. شاهراه «تهران - خوزستان» و همچنین راه «تبریز - تهران» بعلت موقعیت ویژه‌ای که دارند بیش از دیگر جاده‌ها زیر چرخهای سنگین تریلرها کوبیده می‌شوند. رانندگان این قبیل کامیون‌ها گذشته از داشتن مهارت کافی در کار خود سابقه‌ای طولانی در بیمودن جاده‌ها دارند «محمد اورنگ» یکی از راننده‌های تریلر در باره کیفیت کار خود می‌گوید:

«من نمی‌خواهم درباره شیوه کار رانندگان تریلر بیانیه کنم در واقع من و دیگر همکارانم از لحاظ قدرت جسمی چیزی بیش از دیگر

راننده‌ها نداریم، بلکه تنها کار در اتوبوس‌های کامیون‌های کوچک و بزرگ، شناخت طرز کار هر کدام از آن‌ها و همچنین آشنائی بد نحوه رانندگی در جاده‌های مختلف است که امکان نشستن در پشت فرمان تریلر را برای ما فراهم کرده است».

این راننده که معمولاً بین ایران و آلمان رفت و آمد می‌کند می‌افزاید:

«هرچند تعداد تریلرهائی که در جاده‌های ایران رفت و آمد می‌کنند هر روز بیشتر می‌شود اما مشکل اساسی و علت نبودن یک جریان سریع مبادلاتی در کشور را باید در کیفیت جاده‌های ایران جستجو کرد زیرا بیشتر راه‌های موجود که در ده یا بیست سال گذشته احداث شده‌اند نمی‌دانند ترافیک کنونی را تحمل کنند».

* ارقام چشمگیر

بر پایه آماری که در دست است هم اکنون روزانه ۲۵۰۰ کامیون و تریلر حامل کالاهای مختلف وارد تهران می‌شود این کامیون‌ها معمولاً از جاده ساوه وارد منطقه جنوب غربی پایتخت می‌شوند، در حالیکه این جاده بعلت مناسب نبودن وضع ساختمان‌ش و همچنین وجود دست‌اندازه‌های فراوان در سرتاسر آن، همواره شاهد حوادث است باری بوده است.

گذشته از این گونه دشواریها، هجوم روز-افزون کامیون‌ها و تریلرها به منطقه جنوب غربی تهران باعث افزایش میزان حوادث رانندگی در این منطقه شده است. بهترین راه جلوگیری از این وضع، انتقال گاراژهای ویژه بارگیری و خالی کردن بار در خارج از تهران است. این اقدام گذشته از پائین آوردن میزان تلفات، تأثیر زیادی نیز در مورد جلوگیری از آلودگی محیط زیست خواهند داشت.

* کمبود راننده

با نیاز روز افزون کشور به وسائل حمل و

نقل، از چند سال پیش کمبود راننده کامیون بوضوح محسوس است. هرچند هم اکنون تعداد زیادی راننده برای کار در کامیون‌ها آماده‌اند ولی کامیونداران و سازمان‌های دولتی بعلت عدم اطمینان به مهارت آنها نمی‌توانند این عده را استخدام کنند. باتوجه باین وضع هرچند ماه یکبار گروهی از رانندگان خارجی برای کار در ایران استخدام می‌شوند.

بیشترین گروه رانندگان خارجی که هم اکنون در ایران خدمت می‌کنند از کشور بنگلادش وارد کشور شده‌اند.

* غولهای آهنین!

در حوادث جاده‌ها، کامیون‌ها و تریلرها نقش مهمی دارند روزی نیست که خبری درباره برخورد یک کامیون یا تریلر با یک اتوبوس یا یک اتوبوس شخصی و بروز تلفات اسفبار را در ستون حوادث روزنامه‌ها نخوانیم. این وضع باعث شده تا گروه زیادی از مردم کامیون‌ها و تریلرها را غول‌های آهنین بنامند و از آنها وحشت کنند.

«عبدالله مهران» راننده یک کامیون در باره این نوع قضاوت می‌گوید:

«برخلاف آنچه شایع است بسیاری از رانندگان اتوبوس‌های شخصی نه تنها از کامیون‌ها وحشت ندارند، بلکه می‌کوشند هر طور شده در برابر آنها قدرت نمائی کنند.

من بارها در جاده‌ها متوجه اتوبوس‌هایی شده‌ام که در هر موقعیت و بهر نحو که شده سعی دارند از کامیون‌ها سبقت بگیرند، در حالیکه اگر تصادفی رخ دهد و حتی کارشناس هم راننده کامیون را بی‌تقصیر تشخیص دهد مردم غوغا براه می‌اندازند. از این گذشته رانندگان کامیون سال‌ها از زندگی خود را در بیابان گذرانده‌اند، در حالیکه بسیاری از رانندگان اتوبوس‌های شخصی جاده‌ای را که در آن رانندگی می‌کنند بد رستی نمی‌شناسند.

گفتگوئی کوتاه بادوتن از خواهران کارگر شرکت کننده در سومین کنگره کارگران ایران...

من کارگری را دوست دارم چون جنبه سازندگی دارد

↑ خانم شهین خسرو طبع (سمت چپ) در گفتگو با نویسنده رستاخیز کارگران

و این خانم که نماینده کارگران کرج بود، اظهار داشت:

در کلاس شبانه درس می خوانم و به سبب احتیاج کارخانه، در کلاس انگلیسی هم اسم نوشته ام

↑ خانم صغری کاشی، یکی از نمایندگان کارگران کرج در سومین کنگره کارگران ایران

جواب او این است: — باز باید اظهار خوشحالی بکنم از اینکه در عصر رستاخیز زندگی میکنم، در عصری که ناین حدیثا کارگران توجه شده است که نشریه ای مستقل برای مادر نظر گرفته اند. مجله رستاخیز کارگران میتواند نقش بسیار مهمی

این خانم که از تبریز شرکت کرده و لیسانسیه زبان انگلیسی بود، گفت:

از سومین کنگره کارگران روزی چند نگذشته است. موضوع مهم، و یکی از جلوه های چشمگیر این کنگره، وجود زنان کارگر در جلسات آن بود. حضور این خواهران کارگر در سومین کنگره کارگران ایران یکی از بهترین نشانه های به ثمر رسیدن تساوی حقوق زن و مرد است.

خواهران کارگر امروز، در تمام صنایع کشور نقش عمده ای دارند، آنها که تاپیش از انقلاب شاه و ملت اکثراً جز پرداختن بکار خانه داری، وظیفه دیگری نمی شناختند، اکنون نه تنها در صنایع سبک و ظریف کاری، بلکه در بسیاری از صنایع سنگین هم نقشهای مهمی را بعهده گرفته اند.

برای آشنائی بیشتر با این کوشندگان امروز و سازندگان ایران فردا، رستاخیز کارگران با چند تن از آنان به گفتگو نشست و آنچه در پی می آید، حاصل نظرات و عقاید آنهاست: صغری کاشی، نماینده کارگران شرکت سهامی خاص پلیکان ایران در کرج، اولین زن کارگری است که مورد سؤال قرار میگیرد. صغری کاشی دوازده سال پیش ازدواج کرده و بعلت عدم توافق اخلاقی، پیوند ناموفقش را گسسته است. او دو فرزند دارد که به ترتیب دوازده و نه ساله هستند.

صغری کاشی که زن سی ساله ایست، با خانواده اش زندگی میکند و زمانی که به کار در کارخانه اشتغال دارد، سرپرستی بچه ها برعهده مادرش است. وقتی میپرسم، با چه دستمزدی استخدام شده، میگوید: «حقوق اولیه ام ماهانه ۹۰۰ ریال بود که امروزه ۹۰۰۰ ریال افزایش پیدا کرده. از چهار سال پیش به عنوان نماینده کارگران انتخاب شده ام.» حرف از مسائل طبقه کارگری که پیش می آید، جواب میدهد: «از نظر شخص من مسأله اساسی کارگری، مسأله طبقه بندی است و پیشنهاد این است که برای کارخانه هائی که کمتر از یکصد نفر کارگر دارند، قانون طبقه بندی مشاغل اجرا شود. دیگر اینکه بعلت دیر رسیدن اجناس از اتحادیه شرکت تعاونی ما نمیتواند جوابگوی احتیاجات کارگران باشد.» در باره نقش زن کارگر در صنعت مملکت میپرسم، جواب میدهد: «خوشبختانه ما در عصری زندگی میکنیم که با صراحت میتوانم بگویم زنان به موفقیت های چشمگیری دست یافته اند و خوشبختانه استعداد خود را هم نشان داده اند. فقط نگرانیم این است که چرا در کارخانه ها گاه سعی میشود کارهای سبک را به کارگر زن بسپارند. از صغری کاشی در باره تفریحات خود و بچه هایش سؤال میکنم میگوید:

— بچه ها را گهگاه به میهمانی میبرم. اما باید بگویم که متأسفانه وقت زیادی ندارم، چون در کلاسهای شبانه نام نویسی کرده ام و در کلاس چهارم متوسطه مشغول تحصیلم. در ضمن به سبب اینکه کارخانه ما احتیاج به افرادی دارد که زبان خارجی بدانند، در کلاس انگلیسی هم نام نوشته ام.

حرف از مجله «رستاخیز کارگران» میانی آید. از صغری کاشی میپرسم که اهل مطالعه هست، و آیا مجله «رستاخیز کارگران» را میخواهند،

را در بالابردن سطح معلومات و آگاهی از قوانین کاری داشته باشد. بطور کلی من و دیگر همکارانم از خوانندگان صمیمی این نشریه هستیم.

شهین خسرو طبع، نماینده کارخانه لیلاند دیزل آذربایجان، یکی دیگر از زنان شرکت کننده در سومین کنگره کارگران ایران است، وجود او در کنگره نشانه ای از ویژگی های اصیل شیوه زنان آذربایجانی است او در طول جلسات کنگره، لحظه ای آرام نمی گیرد، بهر طرف سرمی کشد. کنجکاو است و کنکاشگر. با دیگر کارگران شرکت کننده سخت میجوشت تا از وضع و حال آنها هم بداند. ۲۸ سال دارد و وقتی در حیرت می مانم، که می فهمم لیسانسیه زبان انگلیسی است و این حیرت سبب میشود که اولین سؤالم را اینگونه مطرح کنم که چگونه یک لیسانسیه خودش را قانع کرده است تا با مزایای یک کارگر در کارخانه بکار پردازد، او میگوید:

— من از دوران کودکی به فعالیت های کارگری علاقه زیادی داشتم، چون حس میکردم. این گونه فعالیت ها جنبه ای سازنده دارد، باندازه ای که انسان میتواند وجود خودش را در کارخانه به بهترین وجهی نشان دهد. در واقع من حس میکردم جای من در محیط کارخانه و بین برادران کارگر است. اعتمادی که همکارانم به من دارند درخور تحسین است و بقیه در صفحه ۸۴

یکی از موسسات رسمی آموزشی به تحصیل اشتغال داشته باشند.

ب - در اثر بیماری یا نقص عضو طبق گواهی سازمان تأمین خدمات درمانی قادر به کار نباشند.

۴ - پدر و مادر تحت تکفل بیمه شده مشروط بر اینکه سن پدر از شصت سال و سن مادر از پنجاه سال متجاوز باشد و یا اینکه به تشخیص کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کار افتاده باشند و در هر حال از سازمان مستمری دریافت نمایند.

ترتیب و نحوه عمل در زمینه صدور دفترچه برای استفاده بیمه شدگان و افراد خانواده آنان از خدمات درمانی باینصورت است که سازمان تأمین اجتماعی برحسب وظیفه قانونی خود نسبت به نامنویسی و ثبت مشخصات بیمه شدگان و تخصص شماره مخصوص بیمه بهریک از بیمه شدگان براساس اظهارنامه‌ای که از طرف کارفرمای ذیربط بعنوان درخواست نامنویسی بیمه شده یکی از واحدهای اجرایی سازمان تأمین اجتماعی (شعبه یا نمایندگی سازمان) ارسال میشود اقدام میکند و درعین حال شعبه یا نمایندگی مربوط بموازات تکمیل مراحل نامنویسی و صدور دفترچه بیمه برای بیمه شده یک کارت حساب انفرادی هم برای بیمه شده تنظیم میکند که بترتیب وصول لیست حقوق یا دستمزد ماهانه بیمه شده سابقه پرداخت حق بیمه او در این کارت ثبت میشود و در مواردی که باید مزایای نقدی به بیمه شده پرداخت شود از این کارت استفاده میشود. قبلاً گفته شد که منظور از مزایای نقدی در قانون تأمین اجتماعی عبارتست از آنچه در زمان بیماری و استراحت (معذورت) تحت عنوان غرامت دستمزد به بیمه شده پرداخت میشود و نیز مبالغی است که بعنوان غرامت نقص عضو یا انواع مستمریها از قبیل مستمری از کار افتادگی - مستمری بازنشستگی و مستمری بازماندگان وسیله سازمان تأمین اجتماعی پرداخت میشود و همچنین پرداختهای مربوط به کمک ازدواج و کمک نوزاد و کمک عائله‌مندی.

بهرحال بعد از اینکه امر نامنویسی بیمه شده و خانواده او وسیله هر یک از شعب و نمایندگیهای سازمان انجام گرفت، طی برگ معرفی‌نامه‌ای بیمه شده و خانواده او به سازمان تأمین خدمات درمانی (هریک از واحدهای ذیربط در شهرستان محل کار بیمه شده) معرفی میگردد و براساس آن کارت یا دفترچه بیمه برای بیمه شده صادر میشود. دفترچه بیمه درمانی وسیله سازمان تأمین خدمات درمانی و کارت بیمه توسط سازمان تأمین اجتماعی صادر میگردد.

تا زمانی که از طرف سازمان تأمین خدمات درمانی دفترچه‌های درمانی مخصوص صادر نشده است بیمه شدگان از همان دفترچه‌های سابق بیمه‌های اجتماعی استفاده میکنند.

ادامه دارد

میگیرند در صورت مصدوم شدن بر اثر حوادث یا ابتلا به بیماری میتوانند از خدمات پزشکی استفاده نمایند. خدمات پزشکی که به عهده سازمان تأمین خدمات درمانی است شامل کلیه خدمات سرپائی - بیمارستانی - تحویل دارو - های لازم و انجام آزمایشهای تشخیص طبی میباشد. «بنابراین ملاحظه میشود که بیمه

قانون تأمین اجتماعی برخوردار میگردد، در این مورد خاص یعنی مراجعه به پزشک و بیمارستان خصوصی در حد یک مبلغ جزئی در هزینه‌های مربوط مشارکت کنند.

خوشبختانه در قانون جدید تأمین اجتماعی برخلاف قانون بیمه‌های اجتماعی سابق برای برخورداری بیماران بیمه شده از خدمات درمانی

بیمه شدگان در انتخاب پزشک، درمانگاه یا بیمارستان آزادند

دنیای امروز دنیای سرعت و کار و فعالیت است، و ما ناچاریم با سرعت هرچه تمامتر پیش برویم. از فرمایشات شاهنشاه آریامهر در شرفیابی نمایندگان مجلسین سنا و شورای ملی ۴ آذر ۱۳۳۷

به منظور آگاهی کارگران شریف کشور و سایر بیمه شدگان از مزایای «قانون تأمین اجتماعی» رستاخیز کارگران، هر هفته ضمن گفتوگو با آقای حمید رقلی عمرانی معاون تأمین اجتماعی وزارت رفاه اجتماعی و رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی، مواد قانون مزبور را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد و فلسفه وجودی هر یک از مواد را ضمن مقایسه با وضع گذشته و موارد مشابه در قانون بیمه‌های اجتماعی بازگو می‌کند. لازم به تذکر است که خوانندگان عزیز می‌توانند نظرات و حتی انتقادات خود را طی نامه برای دفتر مجله ارسال دارند تا با آقای دکتر عمرانی مطرح شود، و پاسخ خود را در همین صفحه ملاحظه کنند.

شدگان و افراد خانواده آنان از همان زمانی که مشمول مقررات قانون تأمین اجتماعی میگرددند در مواردی که بهر علت احتیاج به خدمات پزشکی و تشخیص طبی پیدا میکنند میتوانند از این خدمات که انجام آن بعهده سازمان تأمین خدمات درمانی است برخوردار گردند. افراد خانواده بیمه شده که حق دارند از کمکهای مذکور یعنی خدمات درمانی استفاده کنند در ماده ۵۸ قانون تأمین اجتماعی باین شرح معین شده‌اند:

۱ - همسر بیمه شده.

۲ - شوهر بیمه شده در صورتی که معاش او توسط بیمه شده زن تأمین میشود و سن او از شصت سال متجاوز باشد یا طبق نظر کمیسیون پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کار افتاده شناخته شود.

۳ - فرزندان بیمه شده که دارای یکی از شرایط زیر باشند:

الف - کمتر از هیجده سال تمام داشته باشند و در مورد فرزندان اناث بشرط نداشتن شوهر تا بیست سالگی و یا متحصراً طبق گواهی

هیچگونه قید و شرطی وجود ندارد و بهیچوجه لازم نیست که مانند گذشته بیمه شده‌ای قبل از مراجعه به پزشک و مراکز درمانی سازمان تأمین خدمات درمانی ثابت کند که قبلاً دارای مدت معینی سابقه کار یا پرداخت حق بیمه بوده است، بلکه فقط کفایت آنکه بنحوی از انحاء شخص بیمار بعنوان بیمه شده یا خانواده تحت تکفل بیمه شده شناسائی گردد. برای شناسائی بیمه شدگان کارت یا دفترچه مخصوص درمانی بآنان داده میشود که در مواقع مراجعه به پزشک یا درمانگاه برای شناساندن خود آنرا ارائه میکنند. هرآینه بیمه شدگانی باشند که هنوز برای آنان دفترچه یا کارت درمانی صادر نشده است در این موارد کفایت بیمه شده از طریق ارائه معرفی‌نامه‌ای از کارفرمای خود یا هر نوع مدرک دیگری که نشان دهنده بیمه بودن او و رابطه او با سازمان تأمین اجتماعی باشد در موارد بیماری و نیاز به درمان از امکانات درمانی سازمان تأمین خدمات درمانی برخوردار گردد. ماده ۵۴ قانون تأمین اجتماعی که مؤید این نظر است عیناً نقل میشود:

«ماده ۵۴ بیمه شدگان و افراد خانواده آنها از زمانی که مشمول مقررات این قانون قرار

در بحث گذشته مربوط به بیمه بیماری، حقوقی که از این لحاظ برای بیمه شدگان مخصوصاً کارگران در قانون تأمین اجتماعی مقرر گردیده است توضیح داده شد و ترتیب استفاده بیمه شدگان از خدمات درمانی بطریق «مستقیم» و «غیر مستقیم» بیان گردید، باینصورت که بموجب ماده ۵۵ قانون تأمین اجتماعی و تبصره آن بیمه شدگان مخیر میباشند برای برخورداری خود و خانواده تحت تکفل خویش از امکانات درمانی مانند پزشک، درمانگاه، بیمارستان و سایر تسهیلاتی که وسیله سازمان تأمین اجتماعی و یا سازمان تأمین خدمات درمانی تدارک شده است بهمان ترتیب و تحت همان ضوابطی که از سالها قبل در سازمان بیمه‌های اجتماعی متداول بوده است استفاده کنند و جز آنچه بعنوان حق بیمه از حقوق یا دستمزد آنها کسر شده و به سازمان پرداخت گردیده است نباید دیناری دیگر پرداخت کنند، یعنی در مواردی که بیمارند و نیاز به درمان دارند برحسب مورد در دستگاههای درمانی سازمان تحت درمان قرار میگیرند و مادام که بهبود نیافته‌اند و ادامه معالجه آنها ضرورت داشته باشد بدون وقفه از معالجات لازم و خدمات پزشکی بهره‌مند خواهند بود. این ترتیب در قانون جدید تأمین اجتماعی «روش مستقیم» عنوان شده است. ولی در «روش غیر مستقیم» درمانی بیمه شدگان برای استفاده از خدمات درمانی مورد نیاز خود و خانواده تحت تکفل خویش در انتخاب پزشک، درمانگاه یا بیمارستان آزادی عمل دارند و میتوانند بمیل خود با رعایت ضوابط و ترتیباتی که در آئین‌نامه‌ای توسط سازمان تأمین خدمات درمانی معین شده است (آئین‌نامه موضوع تبصره ماده ۵۵ قانون تأمین اجتماعی) بهریک از پزشکان یا درمانگاهها و یا بیمارستانهایی که با سازمان تأمین خدمات درمانی قبول همکاری کرده‌اند با در دست داشتن دفترچه مخصوص خدمات درمانی رأساً و مستقیماً مراجعه کنند و در قبال این آزادی انتخاب پزشک و درمانگاه و بیمارستان سهم کوچکی از هزینه‌های درمانی را بعهده گیرند. بدیهی است که این ترتیب کاملاً عادلانه است زیرا از یکطرف در حد مقدرات و امکانات موجود در کشور تأسیسات و تجهیزات و وسائل درمانی بهزین سازمان تأمین اجتماعی و سازمان تأمین خدمات درمانی تدارک و مهیا شده است و در دسترس بیمه شدگان و خانواده تحت تکفل آنان میباشد (روش مستقیم درمانی) تا در موارد لزوم بیماران بیمه شده بتوانند از این امکانات استفاده کنند و احیاناً احدی از افراد مشمول قانون تأمین اجتماعی از خدمات درمانی مورد نیاز بی‌بهره نماند. از طرف دیگر در «روش غیر مستقیم» درمانی برای آن دسته از بیمه شدگان که بهر دلیل علاقمند نیستند از امکانات درمانی سازمان و وسائل و تأسیسات درمانی متعلق بسازمان استفاده کنند و سلیقه آنان یا خانواده آنان چنانست که مایل بمراجعه به مطب خصوصی پزشکان یا بیمارستانهای خصوصی میباشد طبیعی است برای ارضاء این تمایل شخصی کاملاً بجا و عادلانه است که علاوه بر حق بیمه‌ای که از درآمد خود بطور مرتب بسازمان میپردازند و در مقابل از کلیه مزایا و حمایتهای

گوشه ای از میز گرد نمایندگان چهار واحد تولیدی تهران

در جلسه میز گرد نمایندگان کارگران چهار واحد تولیدی تهران پیشنهادات شد:

«شرکت امکان»، در نقطه کارگر نشین تهران، فروشگاه دایر کند

لازمست به وضع درمان توجه بیشتری شود

کارگران، تولیدات افزایش قابل ملاحظه‌ای نداشته و بیش از این مبلغ امکان افزایش حقوق کارگران وجود ندارد.

مظفر مروت‌جو، نماینده کارگران شیشه‌ایمی میرال: از مجله رستاخیز کارگران سیاست‌های که این امکان را به ما داده تا دور هم بنشینیم و مسائل کارگری را مطرح سازیم و ما شکر گزاریم که در عصر رستاخیز برخلاف گذشته می‌توانیم در کمال آزادی در کانون‌های حزبی حرف‌های خود را بزنیم و به وسیله رسانه‌های گروهی، مسائل اجتماعی خویش را به گوش مسئولین امر برسانیم.

عرایض من مربوط به مسکن است و این مشکل بزرگی برای کارگران بشمار می‌رود، کارگرانی که گاه نا بجهاد درصد دستمزد خود را بابت کرایه منزل می‌دهند.

از مجله رستاخیز کارگران می‌خواهیم که نظر مسئولین امر را به این مسأله جلب کند، کارگری که عمر خود را در راه خدمت به شکوفائی صنعت کشور صرف می‌کند، بعد از ۳۵ سال خدمتگزاری نباید از این خانه به آن خانه کوچ کند، این مشکل کارگران را باید به نحو ممکن و بهر مشکلی که مقتضی است حل کرد و در سنین پیری و از کار افتادگی آنها را یاری نمود. کمک یک کارفرما و پرداخت مبلغ مثلاً یکصد تومان بعنوان کمک هزینه مسکن به کارگران، دردی را دوا نمی‌کند، باید این کار را به گونه بنیادی پیگیری کرد.

علی صمدنوری: نماینده شورای سازش، از سندیکای کارگران بسرق: مشکلی را که می‌خواهم مطرح سازم مربوط به بهداشت و خدمات درمانی است، قبل از اینکه سازمان تامین خدمات درمانی به وجود آید، ما خود بهداشتی و تشکیلاتی داشتیم که عموم کارگران از آن راضی بودند و در تمام ۲۴ ساعت از سرویس آن استفاده می‌کردند، هر

چه مأخذی این مبلغ تعیین شده است، با توجه به افزایش هزینه زندگی این یک درصد براساس چه قاعده‌ای تعیین شده است، مگر گرفتاری ما از جهت مسکن برای مسئولین این طرح قابل درک نیست، مگر بر میزان حق بیمه پرداختی کارگران ۲ درصد دیگر افزوده نشده است؟ مطلب دیگر اینکه آیا در این زمینه سازمان کارگران هم صاحب نظر بوده یا نه، آیا با اطلاع نماینده کارگران، این اقدام صورت گرفته و یا بدون نظر خواهی از آنها، مبادرت به اتخاذ این رویه شده است؟! **بیانی نیک**: تنها توضیحی که در این مورد

داده‌اند، این است که بعلت کم کاری

کشورمان سیاستیم. بهمین جهت هم انتظار داریم وضع موجود درمان، توجه بیشتری بشود و از مجله رستاخیز کارگران می‌خواهیم که خواسته‌های ما را منعکس سازد.

محمود نورشعبانی نماینده شورای سازش در گروه صنعتی بهشر: من هم به سهم خودم از مجله رستاخیز کارگران سپاسگزارم. موضوعی را که مطرح می‌سازم فوق العاده حائز اهمیت است، مصوبه شورای عالی سازمان کارگران برای تعیین حداقل مزد (۲۰ ریال + حقوق روزانه $1/0.1 \times$) نظر مرا بعنوان یک نماینده کارگر که در مقابل کارگران مسؤول و پاسخگو می‌باشم جلب کرده است، کارگران سؤال میکنند روی

در آغاز جلسه آقای حاج عبدالله بیانی نیک رئیس هیأت مدیره سندیکای کارگران برق اظهار داشت از مجله رستاخیز کارگران که این میزگرد را برای استماع و انتشار خواسته‌های کارگران اختصاص داده، سپاسگزارم. ضمناً ناگفته نگذارم که نمیتوانم از عدم حضور نماینده سازمان خدمات درمانی اظهار تأسف نکنم، در عصری که شاهنشاه آریامهر، اینهمه کارگران را مورد محبت قرار می‌دهند، این بی توجهی را نمیدانم سازمان خدمات درمانی چگونه توجیه خواهد کرد.

ما جان تشارن شاهنشاه هستیم، و پیوسته آماده هرگونه جانبازی و فداکاری برای

عده دیگری از شرکت کنندگان در میزگرد رستاخیز کارگران

ساعت ۸:۳۰ پزشکان آزاد هم برای مراجعه کارگران تاکنون مشخص نشده است، مثلاً اگر در ساعت ۲ کارگری بیکی از این پزشکان مراجعه کند، او را نمی‌پذیرند، مگر میشود کارگر بیمار را مداوا نکرد؟ اگر درمان بیماری از امروزه فردا موکول گردد، پس که وضع ناگواری پیش آید. از طرفی تاکنون عده‌ای به آقایان اطباء مراجعه کرده‌اند و با پرداخت حق ویزیت معالجه شده‌اند، چنانچه در این باره توضیحی خواسته شود در پاسخ می‌گویند ما با سازمان خدمات درمانی قراردادی نداریم.

(حاجی عبدالله بیانی نیک): در پیوسته‌هایی که سازمان خدمات درمانی چاپ کرده و به واحدهای خود و سازمانهای کارگری داده، پر کردن دندان و گذاشتن دندان مصنوعی و تعیین نمره عینک را از وظایف درمانگاههای سازمان مقرر داشته، اما در مراجعه کارگران، چون در دفترچه‌های چاپ شده این وظایف قید نشده، از قبول بیماران خودداری میکنند من میدانم مگر این‌ها فرانشیز نمیگیرند، پس چرا مداوا نمیکنند.

سرویس ارشی مدیر داخلی کارخانه فلز تراشی خدش و نماینده کارفرما: ضمن تشکر از مجله رستاخیز کارگران، در مورد مشکلاتی که در راه برخورداری کامل کارگران عزیز از راه رفاه بیشتر وجود دارد، کمال همدردی را دارم و در نظر دارم از وجود خودم هرچه بیشتر نسبت به بهبود این وضع مایه بگذارم، در مورد وضع مسکن کارگران و خدمات درمانیشان و همچنین لزوم تامین مایحتاج روزانه آنها، اسیدوارم آقای مهندس معینی وزیر کار و امور اجتماعی و هرمقامتی که در این راه سمت و مسئولیتی دارد نقش مثبت و سازنده خود را ایفا کند تا بتوانیم کشورمان را در ردیف پیشرفته‌ترین کشورهای صنعتی جهان قرار دهیم، چون پرواضح است که رفاه کارگر باعث پیشرفت کار و تأمین خواسته‌های یک ملت است.

بقیه در صفحه ۸۸

حسن معماری دبیر سندیکای کارگران برق: بحث‌بنده هم راجع به خدمات درمانی است، همکار من مقداری از گرفتاریهایمان را از این جهت تشریح کرد، درمانگاهی بسیار مجهز داشتیم، آمدند تا بلبویش را عوض کردند و نام «خدمات درمانی برق تهران» بر آن گذاشتند و دفترچه آزاد به کارگران دادند، این دفترچه‌ها را خدمات درمانی برق هم قبول نمی‌کند، آخر مگر قانون برای رفاه حال جامعه نیست، کارگران بیمار را نه سازمان خدمات درمانی می‌پذیرد، نه دکتر آزاد. این قانون بر اثر عدم توجه مسئولان تاکنون جز بلا تکلیفی نمره دیگری نداشته است. البته از جهت پذیرش کارمندان سپاسگزاری می‌کنیم، ولی حق این سؤال را برای خود محفوظ میداریم که به چه دلیل کارگران را نمی‌پذیرند؟!

اگر قانون اجازه ندهد کسی را بپذیرند، چرا کارمندان حق مراجعه دارند و کارگران نه؟ جای کمال تأسف است که نماینده خدمات درمانی در این جلسه حضور ندارد.

روح‌الله مؤیدی نایب رئیس سندیکای کارگران گروه صنعتی بهشهر: من در این میزگرد از کلیه رسانه‌های گروهی اعم از رادیو، تلویزیون و مطبوعات و بخصوص مجله رستاخیز کارگران سپاسگزاری میکنم که به ما کارگران امکان میدهند با زبان خاص کارگری خود درد دل کنیم، اما یک گلایه دارم که در اینجا لازم به یادآوری است:

وقتی که پرداختی حق بیمه کارگران به هفت درصد افزایش پیدا کرد، براساس همین قانون مقرر گردید، پروتز (از قبیل عینک و سمعک و اینگونه وسایل) علاوه بر کارگران به افراد خانواده بیمه شده هم داده شود، متأسفانه بعد از این مدت (که حق بیمه به میزان ۷ درصد کسر میشود) شعبه شماره ۱۷ به‌عذر اینکه هنوز بخشنامه‌ای در خصوص واگذاری پروتزها بدست ما نرسیده، حتی به خود کارگران هم این وسایل را نداده‌اند ضمناً

میزگرد این شماره با حضور ۲ نفر از اعضای هیأت مدیره سندیکا و نمایندگان کارگران چهار واحد تولیدی (گروه صنعتی بهشهر، سازمان منطقه‌ای برق تهران، کارخانه فلز تراشی خدش، کارخانه شیشه ایمنی میرال) و نماینده وزارت کار و امور اجتماعی، در سالن هیأت تحریریه رستاخیز کارگران برگزار شد. در این گفت‌و شنود، نمایندگان کارگران به تشریح وضع موجود کارگران واحدهای خود و مسائل آنها پرداختند و آقای حبیب‌اله حساسی، نماینده وزارت کار و امور اجتماعی در جواب پرسش‌ها و خواسته‌های آنان تا جایی که به وزارت کار و امور اجتماعی مربوط بود - پاسخ گفتند.

اما سئوالها و مسائلی که برای کارگران و مجله رستاخیز کارگران بدون جواب ماند مشکلات مربوط به امر درمان بود. این سومین بار است که از نمایندگان سازمان تامین خدمات درمانی (آقایان دکتر روحانی و دکتر رحمانی) دعوت کردیم تا در این گفت‌و شنودها شرکت جویند، اما ندانستیم به چه علت این دوستان محترم از شرکت در این جلسات خودداری کردند و پرسش‌های دوستان کارگرمای که مربوط به سازمان تامین خدمات درمانی و در نهایت وزارت تندرستی و رفاه اجتماعی میشد، بی‌پاسخ گذاشتند، بدین جهت ناگزیر از آن شدیم که اینبار عدم حضور این دو تن را یادآور شویم و از آقای دکتر شیخ الاسلام زاده وزیر محترم و دانشمند وزارت تندرستی و رفاه اجتماعی که پیوسته توجه خاصی به این امور دارند، بخواهیم که در این مورد دستورات مؤکدی صادر کنند.

کارگران اصناف را هم مشمول قانون کار کنید

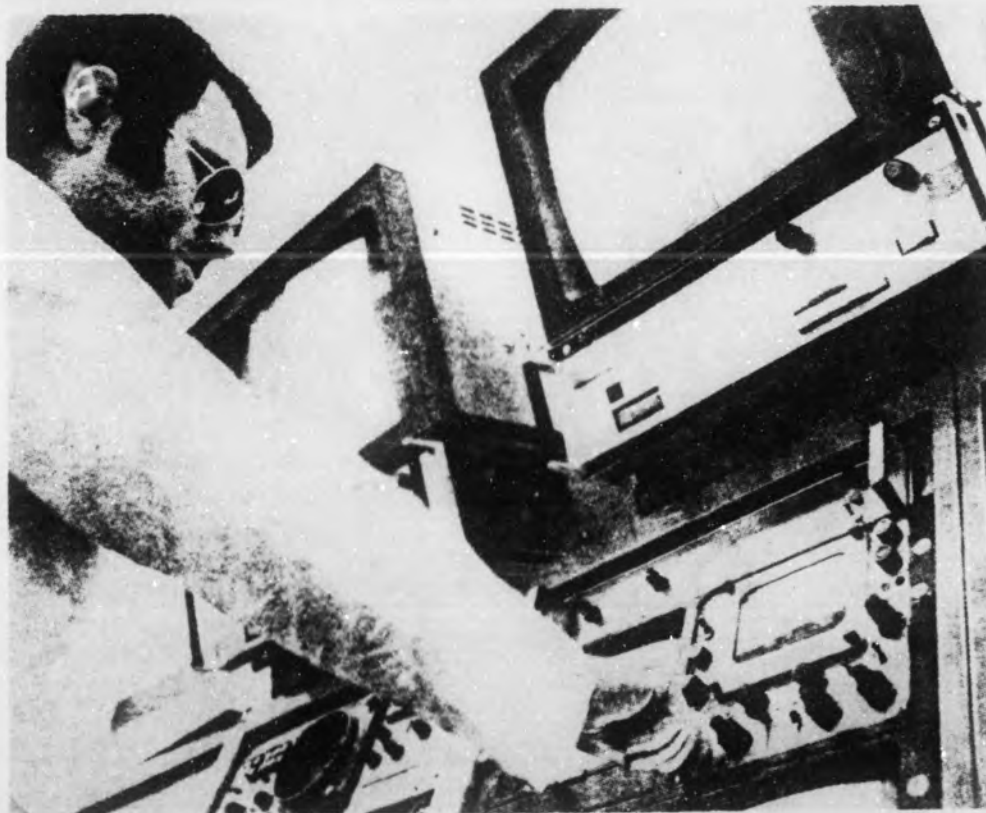
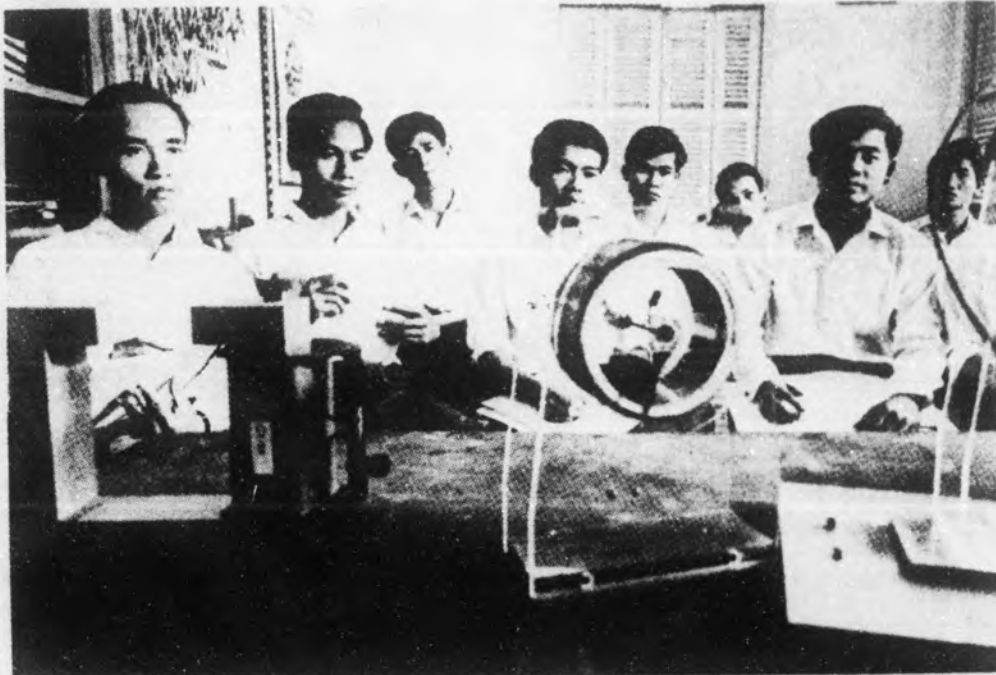
هلیکوپتر لازم است (گفتند هلیکوپتر میدهیم، متأسفانه تاکنون نه تنها به آنچه انتظار میرفت نرسیده‌ایم، بلکه بهداری ما را هم بهم ریخته و در عوض دفترچه‌ای بدست ما داده‌اند که هر کجا می‌رویم، ما را نمی‌پذیرند، مگر اینکه حق ویزیت بدهیم، داروخانه‌ها هم دارو نمیدهند، مهمتر اینکه آسولانس‌های ما را هم گرفته‌اند، همین هفته پیش در ورامین کارگری از بالای تیر افتاد، هیچ وسیله‌ای نبود که او را به یکی از مراکز درمانی برساند، ناگزیر برای حمل این بیمار از آسولانس اداره کشاورزی ورامین استفاده شد، اصولاً وضع موجود و عدم حضور نماینده سازمان خدمات درمانی در میزگرد امروز، خود بهترین نمود بی‌توجهی سازمان یادشده به کارگران است.

ساعت از شبانه‌روز که برای کارگران پیشامدی میشد، آسولانس در خانه‌شان حاضر بود و بیمار را به مراکزی که لازم بود میرسانید.

با تغییراتی که در امر درمان بوجود آمد ما انتظار داشتیم که در تشکیلات جدید سرویس بیشتری به ما داده شود، در اوایل کار، طی جلسهای که با حضور مدیرعامل برق تهران تشکیل شد، از ما خواسته شد که نظر خودمان را در زمینه مسائل درمانی ابراز کنیم، البته مشکلات را گفتیم، خاطرنشان کردیم که از شاهرود تا رفسنجان امور درمانی کارگران برق، به برق تهران مربوط میشود، در این صورت اگر مشکلی برای یکی از کارگران در یک نقطه دور افتاده پیش بیاید (مثلاً کارگری از بالای تیر بیفتد، برای حمل او

«مهندس تولید» چه وظایفی دارد؟

زیر نظر: گونل کهن

آشنایی با چگونگی کار و میدان فعالیت مسئولان بالاتر در مراکز تولید و کارخانه ها، می تواند در بازدهی تولید و کارایی کارگران و تکنیسین ها مؤثر باشد.

به همین سبب «سرویس حرفه و فن» مجله کارگران از این شماره، هر بار به بررسی یکی از رشته های فنی و مهندسی می پردازد تا هم دیدگاه های صنعتی کارگران گسترش یابد و هم حیطه مسئولیت ها و هدفها بهتر مشخص شود. البته تکنیسین هایی که با مدارک فوق دیپلم مشغول فعالیتند نیز با مطالعه هر یک از این مقاله ها به سهولت قادرند، ویژگیهای رشته های مورد علاقه خود در ادامه تحصیل را دریابند.

* مهندسی تولید چیست؟

پیشرفت تکنولوژی و گسترش وتحولات سریع در صنایع و امور بازرگانی و خدماتی موجب شده است که مسایل مدیران پیچیده و مشکل شود، به همین سبب گردآوری اطلاعات مورد لزوم واتخاذ تصمیم بوسیله مدیران دشوار شده است و برای رفع اینگونه مشکلات و بررسی راههای مقابله با آنها مدیریت از مهندسان تولید و صنایع کمک می گیرد.

مهندس تول با درهم آمیختن دانسته ها و تجزیه وتحلیل و ارقام وارائه آن ها به مدیریت، پیشرفت را نیاز را در این زمینه میسر ساخته است. از طریق یاری ومشاوره با طبقات گوناگون مدیریت در امور ابداع، گسترش وتکمیل عملیات برنامه ها، کنترل و هدایت توفیق قابل ملاحظه ای در مورد استفاده از نیروی انسانی ومنابع اقتصادی بدست می آید.

مهندسان تولید و صنایع برای پیش بینی و تعیین نتایجی که از چنان برنامه ها و سازماندهی ها حاصل می شود، از فنون وسهات تخصصی خود (ریاضیات، علوم فیزیکی وعلوم انسانی، استفاده می کنند. بویژه کاربرد ریاضیات ومشینهای محاسب (Computer) برای اخذ بهترین تصمیم درمورد مسایل دشوار وسردرگم، اهمیت بسزایی دارند.

* خدمات گسترده

به کلام ساده تر می توان گفت مهندسی تولید وابسته به سازمان و فعالیت ویژه ای نیست، کار برد آن در تمام مؤسسه های تولیدی، سازمانهای دولتی، خدمات گوناگون صنعتی و علمی، بخشهای ارتش وجزاینها میسر است. در این رشته، اصول مدیریت علمی از سطح «کارگاه» آغاز شده، می تواند تا نزدیک وظایف هیأت مدیره ادامه یابد. وظیفه یک مهندس

صنایع، طرح ریزی یک سیستم جدید یا تکمیل و بهتر ساختن سیستمهای موجود است، که در هر صورت هدف اصلی، بوجود آوردن سیستمی است که در آن نفع همه افراد در نظر گرفته شده باشد. برای نمونه، در یک واحد تولیدی، کارگر می تواند مزد بیشتری در یافت و در شرایط بهتری کار کند و در عین حال کارقربا قادر خواهد بود از سود بیشتری بهره مند شود. از سوی دیگر، مصرف کننده با پرداخت پول کمتر، محصول مرغوبتری را خریداری کند. به پیشنهاد مهندس تولید، این عمل با ازدیاد کار کارگر از طریق انتخاب روش تولیدی مؤثر با «بازدهی» بیشتر امکان پذیر است.

در ایران دانشگاه صنعتی آریامهر به تربیت مهندسان صنایع مشغول است ودانشکده علم و صنعت در رشته مهندسی تولید دانشجو می پذیرد که این در اصطلاح «صنایع وتولید» برگردانی است از «Product Eng.» لاتین.

روش ساختن دستگاه‌های الکتریکی

حال وضعیت آنها را چنین توضیح می‌دهیم:
هر بار که ذغال موتور (حلی باریک و دراز) با سربیک سنجاقت تماس یافته و جریان را در بوبین برقرار می‌سازند باید یک حلی آهنی کوچک از نوارها خیلی نزدیک به بوبین (نه روی آن) واقع شود. در این لحظه بعلت وجود جریان برق در بوبین هسته آهنی بشدت خاصیت آهنربائی پیدا می‌کند و می‌خواهد ورقه کوچک حلی را بخود جذب کند و در نتیجه چرخ، کمی دوران کرده و بلافاصله تماس قطع می‌شود. اما لحظه‌ای بعد دوباره جریان برقرار شده و حلی دیگر جذب آهن ربا می‌شود و ادامه اینکار سبب حرکت سریع چرخ می‌شود برای بکار انداختن این موتور باید ابتدا آنرا با دست بچرخانیم و اگر در ساختن آن دقت لازم را بعمل آوریم در اولین آزمایش نتیجه‌ای مثبت بدست خواهیم آورد. این موتور با ساختمان ساده و ویژه‌ای که دارد بسیار جالب توجه خواهد بود.

یک ورقه حلی باریک نیز باید روی پایه و کنار چرخ بطور قائم نصب شود و انتهای فوقانی آن خم شود بطوریکه بتواند بدون اینکه مانع حرکت آن شود مرتباً با چرخ در تماس باشد. این نوار باریک حلی لحظه به لحظه روی برجستگی‌های سرسنجاقتها قرار خواهد گرفت. اما تقسیم سیم کشی دستگاه: سیم بوبین دارای دو سر است که یکی از آنها مستقیماً به یک قطب جریان متناوب ۸ ولت که بوسیله یک کاهنده معمولی از برق شهر بدست می‌آید مربوط می‌شود. سردیگر آن به نوار حلی وصل است و هنگامی جریان در بوبین برقرار خواهد بود که نوار باریک حلی که بجای ذغال بکار رفته با برجستگی سرسنجاقتها در تماس باشد زیرا قطب دیگر جریان ۸ ولتی متناوب بمحور آهنی چرخ چوبی مربوط شده است.

وضعیت نوارها

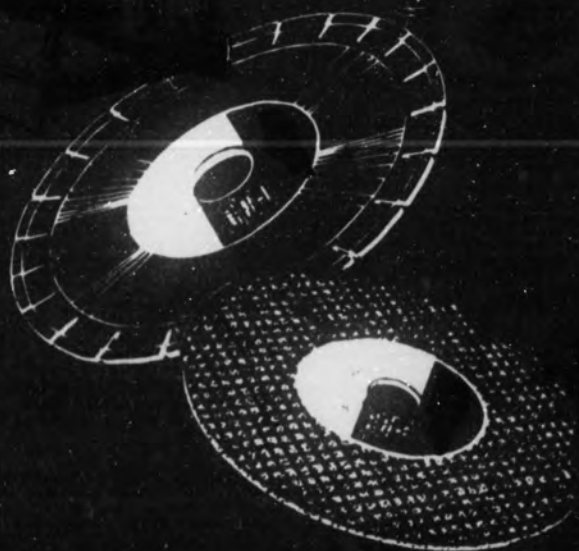
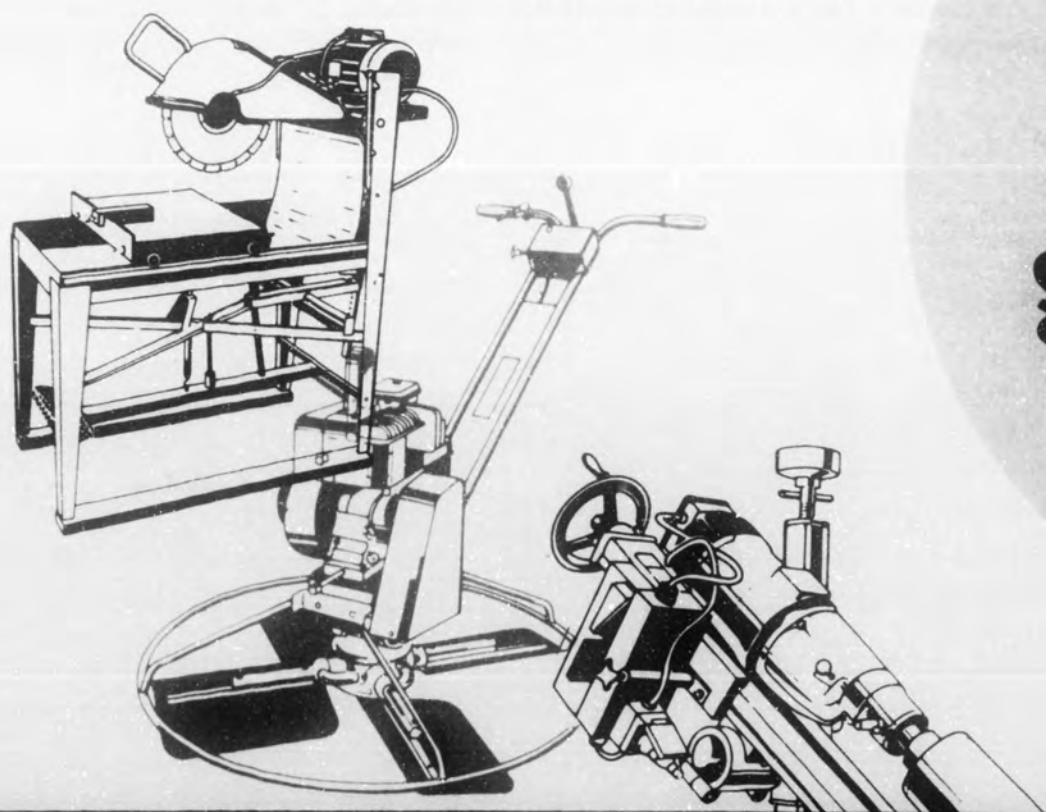
در ابتدا گفته شد که ۸ نوار کوچک حلی باید بفواصل مساوی بدور چرخ نصب شوند.

دور آن سیم روپوشدار یا لاک‌ی بقطر ۵/۰ میلی متر را بپیچید. یک هسته آهنی را که طولش چند میلیمتر از طول بوبین بیشتر است باید داخل بوبین فرو ببرید. این بوبین را روی تخته‌ای که بعنوان پایه انتخاب کرده‌اید با چسب (اوهو) بطور قائم بچسبانید و کنار آن میله یک تکه را تخته رانیز با این پایه محکم سازید یک لولای فلزی نیز باید با این میله محکم شود تا محور چرخ در آن قرار گیرد. بطوریکه چرخ بتواند حول محور افقی دوران کند. این چرخ باید در نقطه‌ای روی میله نصب شود که با هسته بوبین بیش از یک میلیمتر فاصله نداشته باشد.

از تخته سه لانی یا فیبر دایره‌ای بشعاع ۵ سانتیمتر بریده و بکناره‌های آن ۸ نوار باریک حلی یا آهنی بعرض تقریباً نیم و بطول یک سانتیمتر بچسبانید و یک محور آهنی را در وسط آن قرار داده و محکم کنید ۸ سنجاقت گرد را که بوسیله انبر دستی کوتاه کرده‌اید به دور آن و حول دایره به تخته نصب کنید، بطوریکه فقط سر آنها بفواصل مساوی بیرون تخته قرار گیرد. حال سیم مسی باریک محور آهنی وسط چرخ را بهر کدام از سنجاقتها وصل کنید. حال باید یک بوبین زنگ اخبار تهیه کنید. خودتان نیز می‌توانید یک قرقره کوچک تخته‌ای برداشته و

چگونه موتور

ساده برقی بسازیم؟

اتومبیل چیست؟

در صورت عدم «مدار شارژ» باید باتری اتومبیل را هر چند روز یکبار عوض کرد!

در چند شماره گذشته، درباره مدار جرقه و اجزای گوناگون مدار الکتریکی اتومبیل بحث شد. در این شماره، مدار «شارژ» را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهیم.

«باتری اتومبیل نمی‌تواند به طور همیشگی مقدار برق مورد نیاز را در اختیار موتور و مدارهای دیگر اتومبیل قرار دهد. چرا که اگر مصرف کنندگان الکتریکی در سیستم اتومبیل برای مدتی، برق خود را از باتری بگیرند، باتری تخلیه شده، پس از آن قادر نخواهد بود که جریانی به خارج بفرستد.

به همین سبب در اتومبیلها، مداری را تعبیه می‌کنند که به «مدار شارژ» موسوم است. این دستگاه وظیفه دارد باتری اتومبیل را «پر» کند و از تخلیه کلی آن جلوگیری بعمل آورد.

اجزای دستگاه

مدار «شارژ» از اجزای زیر تشکیل شده است:

- ۱- باتری.
- ۲- دینام
- ۳- آفتومات

* باتری

قبل از اینکه به بررسی کار باتری بپردازیم، به ذکر یک مقدمه کوتاه نیازمندیم: «هر چیزی که «توانایی انجام کار داشته باشد، دارای «انرژی» است. براساس اصول فیزیکی، انرژی از نوعی به نوع دیگر قابل تغییر و تبدیل است. مثلاً انرژی برق (الکتریکی) در لامپ به انرژی نورانی تبدیل می‌شود، یا انرژی نورانی (آفتاب) سبب گرم شدن اجسام می‌شود (به انرژی گرمایی تبدیل می‌گردد).

حال که با مفهوم انرژی (بطور اجمال و خلاصه) آشنا شدیم به شرح دستگاه باتری می‌پردازیم.

باتری دستگاهی است که انرژی «شیمیایی» را به انرژی الکتریکی تبدیل می‌کند. اساس کار باتری را می‌توان به صورت زیر خلاصه کرد:

«هرگاه دو میله نا هم جنس را در درون یک محلول الکترولیت (محلولی که قابلیت هدایت داشته باشد) قرار دهیم، بین میله‌ها و مایع، اختلاف پتانسیلی پدید می‌آید که اختلاف پتانسیل «تماس» نامیده می‌شود.

اگر دو میله هم جنس باشند، این اختلاف و پتانسیل با هم برابر بوده، در نتیجه جریانی به بیرون نمی‌تواند بدهد.

بر اساس همین ویژگی «باتری اتومبیل» ساخته شده است. در این باتری‌ها، جنس صفحه قطب مثبت از بی اکسید سرب (قهوه‌ای رنگ) است و جنس صفحه‌های منفی از فلز سرب ساخته شده است. محلول هادی (الکترولیت) از

«مسابقه دانش صنعتی»

ریخته‌گران و قالب‌کاران می‌توانند در مسابقه این هفته شرکت کنند

دوستان عزیز ریخته‌گرو قالب‌کار

مسابقه دانش صنعتی در این شماره به کار و فعالیت شما اختصاص یافته است. علاقمندان و آگاهان این رشته صنعتی می‌توانند پاسخ دو سؤال مشروح زیر را در حداکثر دو صفحه بنویسند و طی ۱۵ روزه آدرس «مجله کارگران-سرویس حرفه و فن-مسابقه دانش صنعتی» ارسال دارند. لطفاً پاسخها را خوانا بنویسید.

۱- ساسه‌های قالب‌گیری آلیاژ «برنز» چه ویژگی‌ها و شرایطی را باید دارا باشند؟
۲- قبل از تراش قطعه کار ریخته‌شده، چه مراحلی باید طی شود تا محصول بهتر و مناسب‌تری بدست آید؟
لطفاً جزئیات را شرح دهید.

پاسخ‌های درست شما رسید

کارگران و دست‌اندرکاران عملیات فنی علاقه زیادی به افزایش دانش صنعتی و علمی خود دارند. چرا که از «کویت» تا «هفت‌تپه» دوستان عزیز ما، نامه‌هایی ارسال داشته‌اند و با علاقه بسیار، نوشته‌های خود را تنظیم کرده‌اند.

افرادی که در این شماره نامشان ذکر می‌شود، پاسخ درست سؤالات مندرج در شماره ده و یازده مجله را برای ما ارسال کرده‌اند.

«مسابقه دانش صنعتی» که از شماره مخصوص نوروز ۵۳۵ آغاز شد، با استقبال کم‌نظیر کارگران و تکنیسین‌ها روبرو شده است. طی چهار شماره گذشته، با طرح سؤالاتی در باره مسایل و ویژگی‌های فعالیت‌های اتومکانیک‌ها، جوشکاران، برقکاران، سیم‌های ساختمان، نامه‌های زیادی به «سرویس حرفه و فن» مجله کارگران رسیده که با توجه به متن پاسخها، شرکت کنندگانی که جواب درست داده‌اند در لیست «مثبت» ثبت شده‌اند.

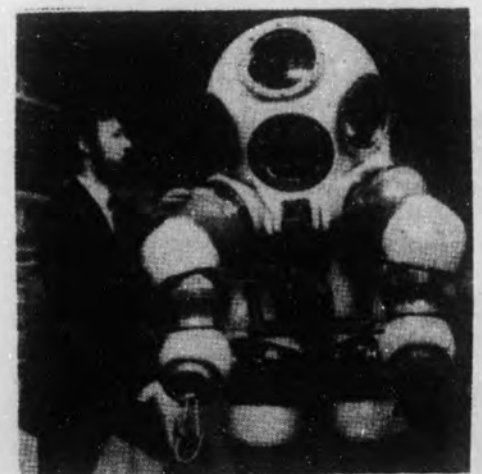
کثرت تعداد نامه‌ها می‌رساند که

لباس جدید غواصی

کوتاه قد، می‌تواند آن را بپوشد. ضمانت در داخل لباس، محل‌هایی برای انبار کردن تجهیزات غواصی وجود دارد. انتظار می‌رود این طرح جدید، در آینده بسیار نزدیک، انقلاب بزرگی در صنعت غواصی به وجود آورد.

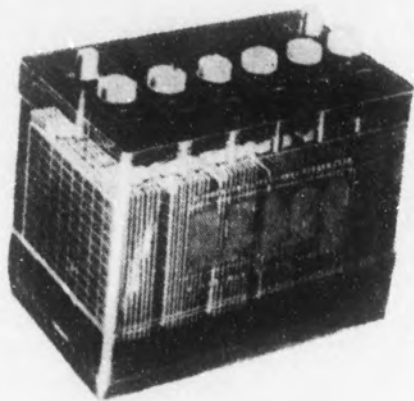
انگلیسی‌ها لباس جدید و مفیدی را برای غواص‌ها طراحی کرده‌اند. غواص‌ها وقتی این لباس را بپوشند و به اعماق دریاها و اقیانوس‌ها بروند، همان فشاری را که در سطح آب احساس می‌کنند در اعماق آب نیز احساس خواهند کرد. لباس طوری طرح شده است که هر کس با وضع جسمی متفاوت، تنومند و لاغر، بلندقد و

تازه‌های علم و صنعت

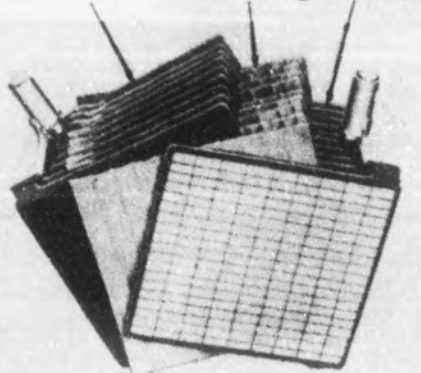

نقش مهم مدار شارژ

صفحه‌های منفی جداکننده‌ها صفحه‌های مثبت

عبور می‌کند، واکنشهایی برخلاف آنچه در زمان تخلیه انجام می‌گرفت، در باتری تولید می‌کند. در اینجا سولفات سرب صفحه منفی بار دیگر به سرب اسفنجی تبدیل و سولفات سرب صفحه مثبت به بی‌اکسید برمی‌گردد. این عمل بر سولفوریک اسید موجود در محلول می‌افزاید. البته بخشی از اکسیژن و هیدروژن تولید شده بوسیله گاز از باتری بیرون می‌رود و این پدیده، سبب کاهش آب باتری می‌شود.

«در شماره آینده، دینام را مورد بحث قرار می‌دهیم»

۱- واکنشهای زمان تخلیه:

زمانیکه باتری خالی می‌شود، ماده موجود در صفحه مثبت (پراکسید سرب) و ماده موجود در صفحه منفی (سرب اسفنجی) با سولفوریک اسید (الکترولیت) ترکیب شده، سولفات و آب می‌دهد.

سولفات یا نمک حاصل به صورت پودر سفید بر روی صفحه‌ها می‌نشیند. با انجام و ادامه این واکنشهای شیمیایی، انرژی الکتریکی ایجاد می‌شود.

این واکنشها تا وقتی ماده‌های فعال هر دو صفحه تبدیل به سولفات سرب شود، ادامه می‌یابد، که البته محلول نیز به صورت آب در می‌آید. در اینجا باتری کاملاً خالی شده است.

۲- واکنشهای شیمیایی در زمان شارژ

برای آنکه باتری خالی شده، بار دیگر در خور استفاده شود، باید صفحه‌ها و محلول الکترولیت به حالت ابتدایی خود برگشت داده شود.

عمل برگشت دادن یا پر کردن (شارژ) با عبور دادن جریان مستقیم در خلاف جهت جریان زمان تخلیه صورت می‌گیرد. در حین شارژ جریانی که از درون باتری

فعل و انفعالات شیمیایی در زمان پر شدن باتری با هنگام تخلیه آن تغییر می‌کند به این ترتیب دو نوع واکنش شیمیایی در باتری بوجود می‌آید. تمام این واکنشها در برابر گرما حساسیت دارند و بر بازدهی و کارایی باتری تاثیر چشمگیری می‌گذارند. به عبارت دیگر هر چه دمای درونی دستگاه بیشتر شود، واکنشها سریعتر و بیشتر انجام می‌پذیرند. (شکل ۲ را ببینید).

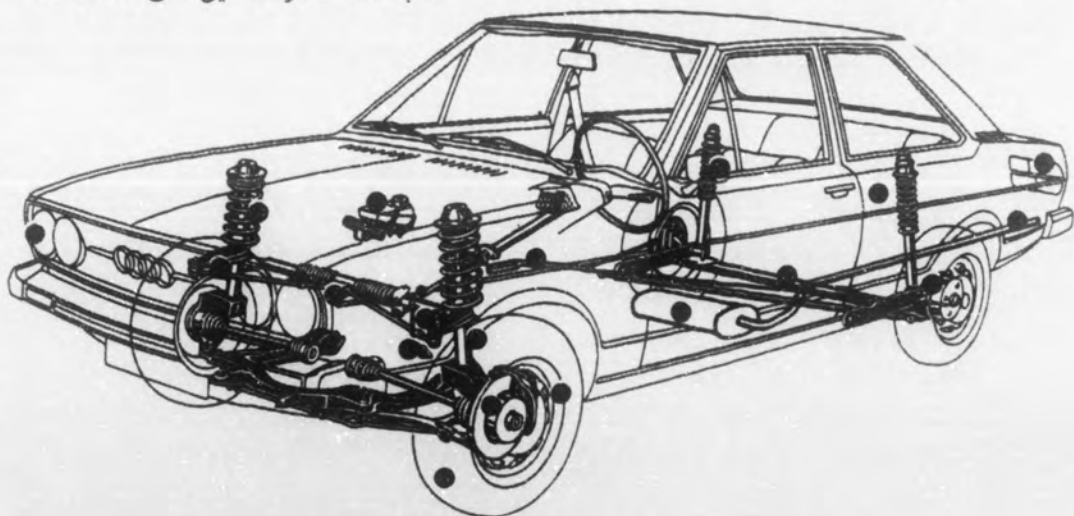
همچنانکه ذکر شد این فعل و انفعالات

«سولفوریک اسید» و آب است. (شکل ۱ را ببینید)

تعداد صفحه‌های منفی در باتری همیشه از تعداد صفحه‌های مثبت بیشتر است. بین صفحه‌های مثبت و منفی یک لایه عایق قرار گرفته است.

* اساس کار باتری

مبنای کار باتری اتومبیل بر انجام واکنشهای گوناگون شیمیایی قرار دارد.

کامیونها و رانندگان بیابانی

مادر مرده نو کار نکرده را سا باند. چکش برق را چنان ناشیانه برداشت که نصف فیبرش را شکاند و از همه بدتر پیچ ریزی را که وصل کننده فیوز و پلاتین به بدنه دلوکواست، انداخت توی کفه دلوکو و من تا رفتم خبردار بشم که حسین آقا کجای کار است، دلوکی کمپلت توی مشت حسین آقا بود! توی دلم گفتم: حالا بیا درستش کن! خون، خون مرا میخورد. راستی راستی که دلم میخواست دست میداشتم و دو بامبر میزدم تو سرش و بهش میگفتم آخر بنده بی دست و پای خدا، تو که خر نر را از پیشمش میشناسی، دلوکوبهم زدن و دلوکوا زجاد را آوردنت چی بود؟! آنهم دلوکونی که فقط دوروز و نصفی از کار کردنش میگذره و هنوز چهار قدم راه بیشتر طی نکرده راست گفتند عقل که نیست جان در عذابست، بعضی ها خیال میکنند که آن کارخانه سازنده با آن دستگاه اتوماتیک فابریک باندازه آنها سلیقه و تخصص نداشته که دلوکو و پلاتین را درست میزان کند. روی همین کج خیالی مثل ملانصرالدین از روی بیکاری شروع میکنند به فرو کردن جوالدوز و آزار دادن خود!

راستش بگذریم از حسین آقا اصلا بعضی از آدمها نمیدانم چرا دلشان میخواهد به هر کاری که هیچ وارد نیستند سری داخل کرده باشند؟ فی المشل فلانی دنداناش درد میکند دم قهوه خانه نشسته به درد خودش می نالد یک بابای دیگه از گرد راه می رسد بهو ویرد کتیش کل میکند و بهش میگوید: «پا شو یک بت تریاک بکش خوب میشی!» یا آن یکی میرسد و میگوید: «یک استکان عرق بزن همچی میشی مثل دسته کل!» غرض بابای بنده خدا یک دندان درد خشک خالی داشته پس از نیم ساعت می بینی هم بیوست معده گرفته و هم حال تهوع بهش دست داده—چییه؟

چند تا آدم همه کاره هیچ کاره خواسته اند براش اظهار عقیده قضا قورتگی کرده باشد و طبایبتشان رو روی سر آن بینوا امتحان کنند باری حسین آقا هم آمد زیر ابروی دلوکو را بردارد ولی یک پایش را گذاشت ایندست دلوکو پای دیگرش را گذاشت آن دست و درست و حسابی فاتحه خواند به وسط دلوکو و پلوکو و پلاتین و

خیلی بی خیال و از حال و هوشی رفته زیر سایه سایبانهای حصیری قهوه خانه لم داد و خوب که بغار معده و یا بقول شاعر نفس اماره اش فروکش کرد یکهو مثل آدمهائیکه از خواب آشفته بپرند، از جا پرید و یگراست آمد بطرف من. مثل اینکه به صرافت افتاده بود که کار دلوکی مادر مرده را یکسره کنه، چون با تصمیم جدی یگراست رفت بسراغ جعبه ابزار و آچار یک را برداشت و شروع کرد به آوانس ریتارد و ور رفتن دلوکو. آیین بار ماشاالله هزار ماشاالله همچی روبراهش کرد که هر چی آمد استارت زد موتور روشن نشد که نشد! حالا دیگه خوب میدانستم که حسین آقا هیچ چی بارش نیست و همینطور الا، بختکی یک چیزی از این و آن دیده و یا شنیده بیخود با ماشین «ور» میروند. در اینجا هم وقتی موتور از روشن شدن پشیمان شد حسین آقا با عصبانیت پرید پائین و مثل آدمهای خیلی وارد و متخصص مهر دلوکو را درآورد و پیچ گوشتی را برداشت و بنا کرد به انگولک پلاتین. درد سرتان ندیدم در یک چشم بهم زدن یک دسته گلی به آب داد که حالا بیا و درستش کن عرض شود به صورتان که بی خود و بی جهت انبردست را برداشت کمر پلاتین را کج و کوله کرد. کاغذ سنباده را برداشت و دهانه پلاتین

یک عرق گیر تنش مانده بود با یک زیر شلواری؛ که اگر چاره ای داشت آنرا هم در می آورد. چه میشود کرد راننده بیابانی شدن همین است گرما و سرما دارد و بالاخره همه اش درد یک لقمه سنگک است! بهتره که برم سر موضوع حسین آقا و بدبختی های خودم. حسین آقا حدود یک ساعت

نیم ساعت بود که دم قهوه خانه «حسینی» ایستاده بودیم. حسین آقا در حالیکه عرق از هفت لای بدنش سرازیر بود مرتب آب به سر و صورتش می پاشید و غرولند می کرد. طفل معصوم آنقدر از گرما، به «له له» افتاده بود که دو تا لیوان دوغ را یک نفس سر کشید و پیراهن و شلوار و لباس هر چی تنش بود را درآورده فقط

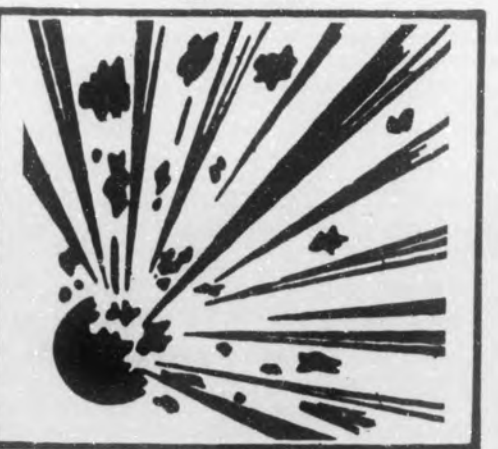
مواد سوزاننده

مواد خوردنده

مواد سمی

مواد منفجره

مواد قابل اشتعال

مواد رادیواکتیو

* آگهی های ایمنی و حفاظتی باید در معرض دید و مقابل چشم کارگران نصب شود.

علائم و نشانه های حفاظتی و بهداشتی

برای نشان دادن اهمیت انتخاب صحیح رنگها و استفاده از مواد رنگی و برچسب صادر شناخت اشیاء و مواد محرک و قابل اشتعال و خطرناک و بهره گیری از قدرت دید و تداعی ذهنی در امر حفاظت و ایمنی در کارگران و افراد باید از ضوابط و مقررات بین المللی پیروی کرد.

مقررات همگانی

- ۱- رنگها ممکن است از لحاظ پیشرفت حفاظت بطرق گوناگون مورد استفاده قرار گیرند.
- ۲- برای مشخص کردن اماکن خطرناک، وسایل مبارزه در مقابل آتش سوزی، مواد کمک های اولیه، درهای خروجی، راههای عبور و غیره مجموعه «قوانین رنگهای حفاظتی» مورد استفاده قرار می گیرد.
- ۳- مقررات ویژه برای تعیین محتوای مخازن و شیشه های گاز و لوله کشیها مورد استفاده قرار می گیرند.
- ۴- ترکیب رنگها در صورتیکه بنحوی مطلوبی صورت گیرند وضع آمدورفت را در کارگاهها و راهروها بهبود می بخشد.
- ۵- همچنین ترکیب رنگهای تند و جالب بر روی دیوارها سقف، مواد و مصالح می تواند اثر روانی مطلوب و سود بخشی داشته باشد.

استاندارد نشانه ها و علائم

در حال حاضر کمیسیون سازمان بین المللی تعیین استاندارد ها یا همکاری دفتر بین المللی کار مشغول تدوین مقررات بین المللی رنگهای حفاظتی است. رنگ زرد و بیضی برای نشان دادن خطر بکار میرود مثلاً قسمتی از ماشین که حفاظ آن موقتاً برداشته شده باشد با این رنگ با آسانی مشخص میشود «رنگ سرخ» علامت متوقف ساختن فوری ماشینها و مواد مربوط به مبارزه با آتش سوزی را نشان میدهد. «رنگ سبز» راههای تخلیه، نجات، پستهای کمک های اولیه، اجازه عبور وسایل نقلیه و تاسیسات حفاظتی را بطور کلی نشان میدهد.

ستونها و سایر اشیاء ثابتی که در نزدیک راهروها قرار دارند و بطور کلی هر نوع انسداد و بستگی راه غالباً با «خطوط مورب زرد و سیاه» که کاملاً از همدیگر متمایزند مشخص میشوند.

آگهی و نوشته ها

آگهی و نوشته ها نیز اثرات سودمندی دارند و برای اعلام دستورات و اخطار و اطلاعات کلی بکار میروند گرچه آگهی و نوشته مکمل تدابیر حفاظتی است لیکن نمی تواند جانشین تدابیر و راهنمایهای مربوط به حفاظت باشد.

«استعمال دخانیات ممنوع است» یکی از رایج ترین اعلانات بشمار میرود و خطر استعمال دخانیات را در اماکنی که احتمال بروز حریق وجود دارد گوشزد می کند.

اعلانات و نوشته ها میتوانند برای تنظیم حمل و نقل در داخل یک کارخانه نیز مورد استفاده قرار گیرند.

فشار قوی (خطرناک) «توجه! کارگاه در چند قدمی است» نیز نمونه هادی دیگری از اخطار و تذکر است.

برچسب ها

مواد خطرناک و ظروف آنها باید دارای برچسب باشند بسیار اتفاق افتاده که مواد سمی خورنده و قابل اشتعال در ظروف نگهداری شده اند بی آنکه خطر محتوی آن نمایانده شده باشد و در نتیجه حوادث متعددی را موجب شده اند. خطرات این کار بویژه هنگامی فزونی می یابد که این مواد در ظرفهای ویژه مشروبات معمولی ریخته شده باشند زیرا بدین ترتیب ممکن است کارگر، مواد سمی را که در بطری شیر یا آبجور ریخته شده سربکشد.

پیروی از تعدادی علائم که بوسیله کارشناسان درباره مواد خطرناک در سال ۱۹۶۵ تعیین شده بسیار سودمند است.

ویژگی اعلانات

بکار بردن این علائم دارای مزایای بسیاری است زیرا حتی کارگران بیسواد نیز میتوانند آنها را درک کنند. با وجود این کاملاً بجا خواهد بود که باید داشتنی حاوی مشخصات زیر تکمیل شوند:

الف- نام محصول

ب- مخاطرات عمده ای که بوجود می آید

ج- احتیاط های لازم به هنگام استعمال آنها

د- در صورت لزوم مراقبتهای اولیه و تدابیر اولیه ای که در صورت بروز حادثه باید اتخاذ شود.

همه ! دلکورا همانطور نوی دست حسین آقا داشته باشین، نشان به آن نشانی که تا غروب آفتاب حسین آقا آنچه از استاد ازل دیده و شنیده بود به سر این دلکوبنده خدا در آورد و بالاخره هم نتوانست روبراهش کند.

حالا تازه کجاشو دیدین؟ پلاتین ها در دهانه هاشان بک گزونیم و از است که بجای خودش محفوظ. دلکورا هم عوضی جازده می میاد استارت میزنه و موتور هم یکی در میان میگه: «تاپ-تاپ-تاپ» یعنی خنگ خدا: من عوضیم- من عوضی ام- ولی به کی داره میگه؟- به کسی که دست چپ و راستشم نمی شناسد- به حسین آقا! در دستران ندهم، دم دمای غروب وقتی هوا داشت گرک و میش میشد که یک راننده کامله مرد (که خدا عمرش بدهد) از طرف خرم آباد پیدایش شد و انگار دست غیبی زد به پس گردنش که فسی زد روی ترمز و در قهوه خانه سپر به سپر من واستاد راننده هه پرید روی صندلی جلو قهوه خانه و در ضمن چائی خوردن متوجه کلنجار رفتن حسین- آقا و تاپ تاپ کردن موتور شد.

از خرناسه کشیدن موتور و فیس، فیس افتادن حسین آقا گوشی دستش آمد که حسین آقا قافیه را باخته و دارد سرنا را از طرف سرگشاده اش باد میکند! این بود که استکان چائیش تمام شده و نشده سلانه سلانه آمد جلو و به حسین آقا گفت:

«داداش مثل اینکه فکرت خسته شده (منکه زبان نداشتم بگم این بابا اصلاً فکرش کجا بود که خسته شده باشد) راننده هه وقتی از حسین آقا جوابی نشنید حرفش را طور دیگه شروع کرد و گفت «داداش..... اگر اجازه میدی من این دلکورا برات جا بذارم». حسین آقا، مثل همه آدمهای کم اطلاع و پرمدهای دیگر یک نگاه کج و قیجی به راننده کرد ولی از آنجا که آب دماغ و چک و چونه اش با هم قاتی پاتی شده و سرگیجه گرفته بود، همچی بغواهی و نخواهی، دلکورا داد دست آن راننده و راننده هم نامردی نکرد دلکورا مجدداً کمپلت از جایش کند و آورد بیرون و همینکه نگاهی به دهنه پلاتین هاش کرد سری از روی تمسخر تسکان داد و به طعنه گفت! «همینطوری میخواستی دلکورا جا بذاری؟»

حسین آقا از روی مصلحت روزگار خودش را بکلی زد به آن راه و بدون اینکه خود را از تکوتا بیندازد گفت: «خاب بعداً درستش میگردوم!» (حالا معلوم نبود کدام بعداً را میگفت) خنده ام گرفت و پیش خودم گفتم جسارت را ببین! تو «قبلا» چیکار کردی که «بعداً» میخواستی بکنی! باری، شوفره پیچ گوشتی را برداشت بنا کرد به میزان کردن دهانه پلاتین ها «آدمه دارد»

چگونه یک دربان مدرسه به مجمع ادیبان راه یافت و به اوج شهرت و محبوبیت رسید

برای دوا و درمان به خرافاتی آن چنان عجیب و غریب پناهنده میشدند که برای انسان متمدن و با فرهنگ امروزی به هیچ وجه قابل باور نیست و یکی از آن خرافات این بود که اگر پادشاه و یا ملکه انگلستان بیماری را لمس کند، آن بیماری بدون شک شفا یافته و از چنگال بیماری رها میشود.

مادر «ساموئل» نیز هنگامیکه پسرش به دوسالگی رسیده بود با این امید او را در پلاسی پیچید و با اندک پولی که در بساط داشت به سوی لندن به راه افتاد. از قدیم گفته اند بسیاری از امیدها ایمان ساز است. مادر ساموئل نیز از آنجا که با ایمان کامل به سوی منظور خود می‌رفت، در آن راه از روبروشدن با هیچ مشکلی نمی‌آسود و سرانجام پس از گذشتن از سدهای فراوان موفق شد تا دستان ملکه را بر قنداقه فرزند بیمار خود ببیند. گرچه از این کار کوچکترین نتیجه‌ای به دست نیامد و مادر بی‌نوا غرق در ناامیدی قنداقه پسرک خود را به لیچفیلد بازگرداند و به سرنوشتی که در جای دیگری برای او ساخته و پرداخته شده بود تسلیم گشت، اما در این ماجرا، یعنی تولد پسری زشت رو و نیمه نابینا در آن خانواده، یک راه امید هم وجود داشت و آن جرقه‌هائی از هوش و ذکاوت بود که دیدیم در تنها چشم او زده میشد و با در اعمال و رفتارش تجلی میکرد. به این دلیل و به دلیل دیگر که وجود محیط فرهنگی خانواده‌اش بود، پسرک خیلی زود به آموختن روی آورد و به همه نشان داد علیرغم بدن رنجور و بیماری از سلامت کامل عقلی و ذکاوتی بیشتر از حد معمول برخوردار است تا به اندازه‌ای که روزی در زمانی که ساموئل هنوز بیش از پنج سال نداشت مادرش دعائی را که به روی صفحه‌ای از کتاب نوشته شده بود به دست او داد و از او خواست تا آن دعا را حفظ کند. و مادر تازه ساموئل را تنها گذاشته بود که پسرک پس از یک بار بخواندن آن دعا، به سوی مادر دوید و دعا را که حفظ شده بود برای او باز خواند. به این ترتیب ساموئل بزودی عنوان با استعدادترین و هوشمندترین شاگرد مدرسه پسرانه لیچفیلد را به دست آورد و وجودش با همه نازیبائی موجب غبطه و حسادت سایر شاگردان شد. او گذشته از عشقی که در مدرسه نسبت به فراگیری علوم نشان میداد بقیه اوقات خود را نیز در کتابخانه پدرش صرف

استعداد دانه‌ای است که بیشتر در خاک محرومیت و نا کامی رشد می‌کند و میوه میدهد. برای نمونه، به زندگی بسیاری از هنرمندان مراجعه می‌کنیم و به این حقیقت باز می‌رسیم که خاک آنان را از اندوه حاصل از فقر سرشته اند و تقدیر آنان بیشتر بر مبارزات تلخ و غیرقابل تحمل و کوشش‌های برتر از کوششهای انسانی بوده است. اگر چه این ناراحتی‌ها بسیاری از فضایل والا را در انسانهای عادی نابود می‌کند و از آنان موجوداتی خطرناک به حال اجتماع به وجود می‌آورد، اما انسانهایی که با رسالت‌های تعیین شده به دنیا می‌آیند در گردبادهای زندگی بر درخت صبری باقی می‌مانند تا پس از تحمل مصائب فراوان وظیفه خود را نسبت به اجتماع انجام بدهند. یکی از این موجودات بزرگ، مردی است به نام «ساموئل جانسون» که از بزرگترین فرهنگیان و سخنوران قرن هیجدهم انگلستان است و در میان ادبا و نویسندگان آن زمان جایی مشخص و مکانی تعیین شده دارد. «ساموئل جانسون» از آغاز در پوسته‌ای از بدبختی به دنیا آمد، یا بهتر بگوییم، او و تیره بختی چون فرزند توامان با هم به دنیا پای گذاشتند و زندگانی را در یک قالب آغاز کردند. بیماری «خنازیر» بیماری بس مهلکی است و این بیماری در قرن هیجدهم که هنوز علم پزشکی چون امروز به اوج معجزه نرسیده بود، بسیار مهلک تر بود تا بدان جا که قدرت داشت انسانی را برای همیشه از هستی ساقط کند. همچنان که زندگی و آینده «ساموئل جانسون» را تهدید می‌کرد و از زمانی که در گهواره بود، زبانی طبیعی چهره‌اش را از او گرفته و از او کودکی کریدالمنظر به وجود آورده بود. پدرش که تنها کتاب فروش فقیر شهرک «لیچفیلد» بود، از دیدن چهره او رنج میبرد و مادر ساده و عامی از این که میدید آن بیماری مهلک یکی از چشم‌های پسرش را به نابینائی تهدید می‌کند به شدت اندوهناک بود. در این میان «ساموئل» کوچک به همان نسبت که بزرگ و بزرگ تر می‌شد، به در خود فرو رفتگی بیشتری دچار میشد و چون بین خود و بچه‌های دیگر تفاوت زیاد میدید، در پله‌ای از تنهایی فرو می‌رفت و از دیگران فاصله می‌گرفت. محیط انگلستان قرن هیجدهم، محیطی ابتدائی و خرافات پسند بود و مردمی که در هم میلولیدند و به وسایل اولیه زندگی دسترسی نداشتند،

مطالعه، میکرد و این وضع تازمانی که محرومیت اقتصادی او را به اجتماع کشاند ادامه داشت. پدر که پیر شده بود دیگر قدرت کارشانه روزی را نداشت. کتابخانه نیز مشتری‌های فراوانی نداشت و حاصل فروش آن حتی آنقدر نبود که بتواند معاش خانواده‌ای را تأمین کند. به این ترتیب ساموئل شانزده ساله که آماده رفتن به دانشکده بود مجبور شد برای تأمین معاش خود و خانواده‌اش کاری دست و پا کند. و در کشاکش جستجو سرانجام از ناچاری به عملگی روی آورد. او در آن زمان ژنده‌ترین لباس‌ها و فرسوده‌ترین کفشها را میپوشید. هفته‌ای چند بار بیشتر غذا نمیخورد و با ظاهر نازیبائی که داشت بیشتر در هیئت ولگردان ظاهر میشد. اما با این همه عشق به فراگیری آن چنان در او شددید بود که سرانجام توانست با کمک یکی از دوستان پدرش در دانشگاه آکسفورد نام نویسی کند. ورود او با آن لباس و خشونت که زاییده فقر و محرومیت بود در اطرافش محیط نامساعدی به وجود آورد، حاضر شدن جوانک ژنده پوشی که دستهای پینه بسته و پاهای ترک خورده برهنه داشت در کلاس آکسفورد و در کنار جوانهای شیک پوشی که از مشخص‌ترین خانواده‌های انگلستان بودند تضاد چشمگیری به وجود می‌آورد که باعث اصطکاک‌های فراوان میشد و بروح حساس او لطامات بی‌شماری وارد می‌آورد، مخصوصاً که غرور و مناعت فراوانی هم که داشت باعث میشد تا دستهایی را که از طرف جوانها برای کمک به او دراز میشد، رد کند و وضع دردناکی را که داشت با حالت لجبازی آمیزی حفظ نماید. اما سرانجام در مقابل تضادی که با دیگران داشت از پای درآمد و ناچار شد بدون گرفتن مدرک، دانشکده را ترک کرده و باز به دانشگاه اجتماع پناه برد. او در آن زمان رفته رفته خود را به صورت یک ناطق زبردست نشان میداد و هنگامیکه به ناگهان در سروسو وضع ژنده خود زبان به سخن می‌گشود صدایش آن چنان تأثیری در شنونده باقی می‌گذاشت که عده

بسیاری در برابر او هیپنوتیزم میشدند. ساموئل جانسون بعد از ترک اجباری دانشکده برای امرار معاش به درباری یکی از مدارس تن در داد. اگر چه بچه‌ها نیز او را به خاطر ظاهر غیرعادی و ناخوش آیندی که داشت به شدت آزار میدادند، و وجودش باعث تفریح و سرگرمی آنان بود، اما همان‌طور که در کتاب زندگی ساموئل جانسون آمده است به محض این که صدایش بلند میشد و در فضا طنین ناقد آن در فضا میپیچید، بچه‌ها با همه گستاخی و شیطنتی که داشتند یا از برابر او میگریختند و یا به سکوت و تسلیم پناه می‌آوردند. اما با این همه جانسون از محیطی که برای امرار معاش در آن کار میکرد، به شدت متنفر بود و با جاملی فراوانی که داشت روز و شب خود را صرف اندیشیدن به دنیای برتری میکرد. او در این زمان با همسر و شریک زندگی خود که بیوه‌زنی مسن و زشت رو بود، روبرو شد و به خواست تقدیر بین آنان آنچنان عشقی بوجود آمد که آشنائیشان به زودی به ازدواج انجامید. آن دو که هر دو از نازیبائی بهره برده بودند، زبان یکدیگر را بخوبی میفهمیدند و در میانشان تقاهمی شیرین و صمیمیتی لذت بخش وجود داشت.

همسر ساموئل جانسون با عشقی که به او داشت، به زودی عنوان هادی و راهنمای او را نیز پیدا کرد و با کمک او بود که جانسون به زودی از درباری مدرسه استعفا داد، پارونه خود را بست و در جستجوی شانس در کنار همسرش از لیچفیلد به لندن روی نهاد. در آن زمان جانسون دیگر خود را تا اندازه‌ای میشناخت و میدانست که جز پای نهادن به دنیای فرهنگ

باربری

که دکترای ادبیات گرفت

عمر ودر اوج موفقیت چهره‌ای شگفت‌آورتر از همیشه داشت دیداری کرد، اما نویسنده که عمری را درنا کامی و محرومیت گذرانده بود تقاضای او را رد کرد و گفت: من چنان به مصائب زندگی عادت کرده‌ام که دیگر هیچ بخششی را نمیپذیرم و حاضر نیستم به هیچ بهانه‌ای از مبارزات شیرین زندگی دور بمانم. ساموئل جانسون از زمان شهرت به جرگه خطبای انگلستان نیز روی آورد و محضراو آنچنان شیرین بود که جوانها به خاطر حضور جلسات سخنرانی او از مدت‌ها پیش وقت خود را آماده می‌کردند.

ساموئل جانسون پس از تجدید چاپ فرهنگ زبان انگلستان، چند کتاب دیگر هم منتشر کرد که در حال حاضر در ردیف کتابهای مراجعه‌ای انگلستان قرار دارد و از جنگ‌های ادبی آنکشور محسوب میشود خدمات این مرد عجیب به فرهنگ و ادبیات انگلستان به اندازه‌ای است که در چهل و پنجمین سال زندگی خود مورد عنایت خاص دربار قرار گرفت و هنوز به پنجاه سالگی نرسیده بود که در ردیف معروف‌ترین شخصیت‌های انگلستان درآمد و سرانجام به اخذ درجه دکترا در ادبیات نایل شد.

ساموئل جانسون که چهل سال از عمر خود را درنا کامی و محرومیت و فقر گذرانده و از شغل کارگری ساختمان، دریانی، و باربری، به اوج موفقیت رسیده بود، هرگز روزگار تلخ کارگری خود را از یاد نبرد و نمی‌بیشتر از درآمد خود را به طور پنهانی صرف رسیدگی به زندگی کسانی میکرد که همچون او در چنگال سخت فقر و بی‌پولی دست و پامیزدند. او با همه خشونت ظاهری، قلبی مهربان و روحی حساس داشت. هرگز در اوج شهرت گذشته خود را از یاد نبرد و همواره به جوانهایی که احاطه‌اش میکردند، میگفت: موفقیت امروز من، موهون صبر و بردباری و مقاومت دیروز من است.

او هفتاد و پنج سال تمام در این دنیا زندگی کرد و نمی‌از زندگی خود را در سخت‌ترین و دردناک‌ترین شرائط کارگری آن زمان گذرانده و در نیمه دوم عنوان محبوب‌ترین و موفق‌ترین چهره انگلستان قرن هیجدهم را یافت. آرامگاه این مرد عجیب در گورستان «وست‌مینستر» انگلستان قرار دارد و نامش هرگز فراموش نمیشود.

و به این ترتیب بود که قهرمان ماسر انجام به چهل سالگی، یعنی به نیمه عمر رسید. و در این زمان بود که سرانجام اولین اثر او که منظومه طولی به نام «آرزوهای پوچ انسانی» بود توسط ناشری که او را به باربری دعوت کرده بود، چاپ شد. و با چاپ این منظومه سرانجام چهره حقیقی او از پشت ابرهای نامرادی بیرون آمد و آنچنان که بود به مردم شناسانده شد... به دنبال این اثر به زودی از ساموئل جانسون دو منظومه دیگر نیز انتشار یافت و آن‌گاه بود که بین او و آن ناشر قراردادی برای نوشتن فرهنگ زبان انگلیسی منعقد شد، نوشتن فرهنگ که در واقع بزرگترین فرهنگ زبان انگلستان بود، چندین سال به طول انجامید، اما هنگامی که «رانجام انتشار یافت، شهرت ایده‌آل را نصیب نویسنده آن کرد تا به حدی که لرد چستر فیلد که از حامیان ادبای آن روز بود، تصمیم گرفت بانی انتشار مجدد کتاب شود و به این منظور از ساموئل جانسون که در نیمه

نمی‌داشتند. اما با این حال جانسون با امیدواری کامل به لندن آمد تا زندگانی جدید خود را آغاز کند. او اندیشه‌های فراوانی در سر داشت و اگر ناشری به کمکش می‌آمد، و معاش روزانه‌اش را تأمین میکرد، این قدرت را به دست می‌آورد تا افکارش را به روی کاغذ بیاورد، ولی کلیه ناشرین جوابی جز این برای او نداشتند: «کاری برای تو نداریم...» و آخرین آنها که مردی واقع بین بود، بر سیبل راهنمایی به او گفت: بهتر است برای فرار از گرسنگی، به باربری روی بیاورد.

و به این ترتیب مردی که در جستجوی شهرت هنری به پایتخت انگلستان آمده بود به ناچار به شغل باربری تن در داد. او روزهای خود را در بازار جنوبی لندن که از بوی فقر و محرومیت پر بود به باربری می‌گذراند و شبها در پناه حمایت همسر مهربانش به نوشتن ادامه میداد

و هنر و اندیشه و روی آوردن به جهان نویسندگی رسالت دیگری ندارد. اگرچه در آن زمان نویسندگان از بدبخت‌ترین طبقات اجتماع محسوب میشدند و جز شکم‌های گرسنه و جیب‌های خالی، از هنر هدیه دیگری دریافت

نقاشی، کوهنو

ساعتی در کنار خانواده عباس علیرضائی، کارگر چاپخانه

چه مبلغ دستمزد می‌گیرید؟

از علیرضائی می‌خواهم که بگوید اولین رقم حقوق ماهانه‌اش چه مبلغ بوده و امروز چه مبلغ می‌گیرد. جواب می‌دهد: «در آغاز کار پانصد تومان حقوق می‌گرفتم، اما امروز به چهار هزار تومان افزایش پیدا کرده است. البته اضافه کار هم می‌گیرم که حقوقم به پنج هزار

برای این دختر بچه کوشا در تحصیل دانش از علیرضائی می‌خواهم که بگوید از ابتدا به چه کاری پرداخته است و میزان تحصیلاتش چیست؟ جواب می‌دهد: «من دیپلمه هنرهای زیبا هستم. در رشته نقاشی تحصیل کردم، بعد از اتمام تحصیل، به خدمت زیرپرچم رفتم و در پایان خدمت به استخدام چاپخانه زیبا درآمدم. ناگفته نماند که کار من در آنجا نقاشی بود. بعد از دو سال وارد کار چاپ افست شدم و از چهار سال قبل استخدام روزنامه کیهان هستم.

کارگر چاپخانه کیهان می‌رویم. خانه‌اش در یکی از خیابانهای فرعی جاده تهران‌نو است. شیده و شیوا و ستاره به ترتیب ده، نه و دو سال و نیمه هستند که کنار در به استقبال ما آمده‌اند. از پله‌ها بالا می‌رویم و خانم علیرضائی ما را به اتاق پذیرائی راهنمایی می‌کند.

در حالیکه از رادیو صدای موزیک ملایمی پخش می‌شود، من گفتگوی خود را با شیوا دختر وسطی خانواده شروع می‌کنم و اولین سؤال را به این گونه مطرح می‌کنم:

— دلت می‌خواهد در آینده چه کاره شوی؟
و جواب او اینست: «دلم می‌خواهد معلم بشم و به بچه‌ها درس بدم. برایم شوق بنویسند، تنبل‌ها را، یعنی آنها را که خیلی تنبل هستند، تنبیه کنم و به آنها که زرنگ هستند و معدلشان نوزده می‌شود جایزه بدم. آنها هم که شیطانی می‌کنند...»

عباس علیرضائی بمیان حرفش میدود و می‌گوید: «با این برنامه‌ها که برای معلم شدن طرح کردی انشاءالله هیچوقت معلم نشی!» و بعد خطاب به من می‌گوید: شیوا دختر خیلی زرنگی است. معدلش نوزده شده. با آرزوی موفقیت

عباس علیرضائی کارگر چاپخانه کیهان، سی و دو ساله است. ماهانه چهار هزار تومان حقوق می‌گیرد که این مبلغ به سبب اضافه کاری تا پنج هزار و پانصد تومان افزایش می‌یابد. آپارتمان قشنگی خریده است که تا چند وقت دیگر به آن اسباب‌کشی می‌کند.

ازدواج کرده و سه اولاد به اسامی شیده، شیوا و ستاره دارد، اهل مطالعه است و نمونه یک کارگر امروزی. با او و خانواده‌اش گفتگو نشستیم که آنچه در پی می‌آید حاصل این گفتگو است...

روزی چند از سومین کنگره کارگران ایران نمی‌گذرد که همراه با خبرنگار عکاس مجله رستاخیز کارگران به خانه آقای عباس علیرضائی

رد، کارگر چاپخانه

نشان میدهم، وقتی از سرگرمی های من پرسیدید، نگفتم که اغلب اوقات به نمایشگاه های نقاشی میروم.

اصل سیزدهم انقلاب

درباره اصل سیزدهم انقلاب، گسترش مالکیت واحدهای صنعتی و تولیدی، از علیرضائی میپرسم، میگوید: این اثرات انقلاب پرشکوه شاهمست است که کارگر ایرانی توانسته به چنین موفقیت های بی نظیری دست یابد. خوشبختانه من زمانی به جامعه کارگری راه پیدا کردم که زمان شکوفائی انقلاب بود، ولی آنطور که دیده و شنیده ام، حقیقتاً وضع کارگر ایرانی دگرگونی بسیار مثبتی پیدا کرده است. و اینطور که بچلو میروم، به افق روشن تری نیز دست می یابم.

اهل مطالعه هستید؟

علیرضائی اطلاعات عمومی فراوانی دارد. از او میپرسم که مطالعه میکند، در جواب میگوید:

«ما کارگران چاپخانه بسبب شغلیمان بیشتر از دیگر کارگران به مطالعه علاقه نشان میدهیم. و شخص من از خوانندگان پرو پا قرص مجله «رستاخیز کارگران» هستم و هم از نظر فرم و هم از نظر محتوی، آنرا غنی میدانم و با توجه به اینکه مدت کوتاهی از انتشار آن میگذرد، این طور که بین دیگر دوستان کارگر و غیر کارگر کنکاش کرده ام، فهمیده ام که نظر دیگران نیز این چنین است.

ساعت ده و نیم صبح است خبرنگار عکاس مجله، که به همراه یکدیگر آمده بودیم،

بقیه در صفحه ۷۰

بچه های ما روز بروز بزرگتر میشوند و احتیاج بیشتری به پول که در نتیجه دست یابی به وسایل رفاهی بیشتر را سبب میشود دارند، من، لباسهای بچه ها را خودم میدوزم و برایشان بافتنی می بافم. بهر حال تا آنجا که میتوانم به خانواده کمک میکنم.

سومین کنگره کارگران ایران

با توجه به اینکه روزی چند از سومین کنگره کارگران ایران نگذشته از علیرضائی در این باره سؤال میکنم که اگر بعنوان یک کارگر ایرانی در کنگره شرکت میکنست، چه پیشنهاد یا پیشنهادهایی برای جامعه کارگری داشت؟ و او در جواب میگوید:

— متأسفانه من نتوانستم در این کنگره شرکت کنم، چون هم زمان مشغول چاپ ویژه نامه های مجله رستاخیز کارگران که به این مناسبت منتشر میشد، بودم ولی از تمام مسائلی که مطرح شد، اطلاع کامل دارم و پیام شاهنشاه آریامهر به سومین کنگره کارگران راه آینده کارگران ایران را ترسیم نمود. ضمناً باید بگویم که تردید نیست وجود چنین جوامعی راه گشای خیلی از بن بست هاست.

علیرضائی نقاشی میکند

تابلوهای قشنگی که زنان قدیمی را تصویر میکند، زینت بخش دیوارهای اتاق هستند. با توجه به اینکه علیرضائی گفته بود در رشته نقاشی تحصیل کرده است از او میپرسم که آیا خودش این تصاویر را کشیده است، جواب میدهد: «بله این تابلوها کار خودم است». من به نقاشی خیلی علاقه دارم و اگر فرصت بیشتری داشته باشم، بیشتر از این ها به آن توجه

و پانصد تومان میرسد. را بهتر میدانم.

بچه ها را چگونه تربیت می کنید؟

حرف از اولاد و زندگی خانواده که پیش آمد، بی مورد ندانستم در باره نحوه تربیت بچه ها سؤال کنم و سئوالم را با خانم علیرضائی در میان گذاشتم: بچه ها را چگونه تربیت می کنید، آیا بچه های شلوغی هستند؟ جوابم این بود: «خوشبختانه بچه های شیطانی نیستند. در کار خانه به من کمک می کنند، حرف گوش کن هستند، به درس و مدرسه علاقه زیادی دارند، تا آنجا که تصمیم داریم بهرنحوی شده آنها را تشویق به ادامه تحصیل کنیم.

تفریحات خانواده

در باره تفریحات خانواده، خود آقای علیرضائی مورد سؤال قرار میگیرد و سؤال این است: «چگونه با هم آشنائی پیدا کردید و چطور شد که این آشنائی به ازدواج انجامید؟ میگوید: «ما دخترعمو پسرعمو هستیم و از بچگی همدیگر را میدیدیم تا این که من تصدیق کلاس ششم ابتدائی را گرفتم و بعزت این که در خانواده پر جمعیتی زندگی می کردم، نتوانستم به تحصیل ادامه بدهم. در آن روزها آمدوشد بیشتری با علیرضائی پیدا کردم و بعد از مدتی احساس کردم که علاقه ای بین ما بوجود آمده و چون فامیل بودیم ازدواج ما بدون هیچ مشکلی سرگرفت. بهریدام ده هزار تومان است و بطف خدا! از زندگی ام بسیار راضیم. باز هم بچه؟ ...»

مالک یا مستاجر

از خانم علیرضائی میپرسم که این آپارتمان به خودشان تعلق دارد، یا مستاجر هستند و او در جواب میگوید: «این جا مستاجر هستیم و ماهانه هزار تومان بابت کرایه میپردازیم، ولی یک آپارتمان دیگر را قولنامه کرده ایم که انشاء الله چندی دیگر به آنجا اسباب کشی می کنیم.

لزوم صرفه جوئی و نقش زن خانه

به خانم علیرضائی میگویم: «با توجه به هزینه زندگی خانواده چه کردید که مالک شدید و آیا شخص شما در این باب سهمی داشته اید؟ میگوید: «ما در حدود سی هزار تومان پس انداز کردیم و تقریباً هفتاد هزار تومان هم از بانک رفاه کارگران وام میگیریم و صد هزار تومان بقیه را نیز به مالک قبلی آپارتمان بدهکار شدیم که باید به اقساط بپردازیم اما در مورد نقش زن در صرفه جوئی و موفقیت های مالی خانواده باید بگویم بنظر من این زن است که با کاردانی و لیاقت میتواند مرد را به همه جا برساند. من حتی از پول توجیبی خودم هم پس انداز میکنم. اهل افراط نیستم و قدر پول را میدانم، یعنی باید بدانم!

و پانصد تومان میرسد.

سود ویژه

وقتی از علیرضائی درباره سود ویژه و اثرات آن در جامعه کارگری سؤال می کنم، پاسخ میدهد:

— سال گذشته زیر این عنوان، نزدیک چهار ماه حقوق گرفتم و این پول علاوه بر اینکه نیازهای مالی مرا برطرف کرده، این غرور را هم بمن داده است که با تلاش پی گیرم توانسته ام خدمت کوچکی به وطن بکنم.

قصه آشنائی و ازدواج فاطمه و عباس علیرضائی

این بار خانم فاطمه علیرضائی مورد سؤال قرار میگیرد و سؤال این است: «چگونه با هم آشنائی پیدا کردید و چطور شد که این آشنائی به ازدواج انجامید؟ میگوید: «ما دخترعمو پسرعمو هستیم و از بچگی همدیگر را میدیدیم تا این که من تصدیق کلاس ششم ابتدائی را گرفتم و بعزت این که در خانواده پر جمعیتی زندگی می کردم، نتوانستم به تحصیل ادامه بدهم. در آن روزها آمدوشد بیشتری با علیرضائی پیدا کردم و بعد از مدتی احساس کردم که علاقه ای بین ما بوجود آمده و چون فامیل بودیم ازدواج ما بدون هیچ مشکلی سرگرفت. بهریدام ده هزار تومان است و بطف خدا! از زندگی ام بسیار راضیم. باز هم بچه؟ ...»

ستاره، دختر دو سال و نیمه خانواده مشغول شیطنت است یک بسته خوراکی را با اشتها باز می کند. محتوی پاکت را در بشقابی می ریزد و دوان دوان به طرف بالکن می رود. پدرش بانگرانی خاص پدرا نه به شیده میگوید، «برو مواظبش باش» که من سؤال دیگری را مطرح می کنم، «اولین بچه شما کی دنیا آمد و با توجه به مسئله تنظیم خانواده آیا باز خیال بچه دار شدن دارید؟» علیرضائی جواب میدهد «بلافاصله بعد از ازدواج همسر حامله شد، در حالیکه ما از زندگی هنوز هیچ نفهمیده بودیم، یعنی حسابی دست و پای خودمان را در پوست گردو گذاشتیم.

میدانید همانطور که گفتیم، خانواده زنم خانواده پر جمعیتی هستند که فکر میکنم در زندگی مانیز اثر گذاشته است. دومی هم بفاصله یکسال از اولی دنیا آمد. در بین دومی و سومی فاصله زیادی است، راستی آن روزها مسئله تنظیم خانواده به صورت اسروزی مطرح نبود و اگر ما عقل درست و حسابی داشتیم، به این زودی ها بچه دار نمی شدیم. حالا هم خدا را شکر میگوئیم که بچه ها سالم هستند، چون بعدها فهمیدیم که ازدواج های فامیلی از نقطه نظر بچه دار شدن، مناسب نیست. و اگر بخواهید این سؤال را از من بکنید که آیا دلم پسر می خواهد یا نه، باید بگویم هیچ فرقی

با این بزرگ چاقم؟

اما لابد از صحنه قطار چیزهایی یادمانده است. بعد از آنکه من و مادرت رابه زندان بردند، ما همیشه نگران توبسودیم و بالاخره روزی که رسیدیم بروزشگاهی شده ای خیر... اما راحت شد. گفته های پدرهنوز ادامه داشت که من بی توجه به وضع و موقع خود باحیرت و اشتیاق به آغوش او پردیم. دقایقی چند بی محابا به سروروی یکدیگر بوسه می زدیم. در همان حال بود که من یکباره به وضع خطیری که پیش آمده بود، بی پردم. چرا که وجود پدرم کافی بود که همه چیز را برهم زند. معذرت من نگرانی خود را پنهان کردم و بی صبرانه از وضع مادرم پرسیدم او پاسخ داد:

این مدت را با سختی گذرانیدیم. موقعی که از آنجا بیرون آمدیم، لازم دیدیم تا روبراه شدن وضع مان بسراغ تونیاییم. بهمین علت بدون معطلی به مشهد رفتیم و پیش از سه سال با فلاکت در پردی تمام زندگی کردیم. این وضع باعث شد که باز هم بکار قاچاق روکنیم و این دفعه بهتر دیدیم که فقط در شهرهای خراسان به خرید و فروش قاچاق سرگرم بشویم.

تازه وضع مان روبراه شده بود که مجازات قاچاق مواد مخدر تشدید و کار به حبس ابد و اعدام کشید. با وجود این من و مادرت ناچار بودیم به جنگ و گریز ادامه دهیم. روزی که احساس کردیم به پول و پوله بی رسیده ایم، تصمیم گرفتیم به سراغ تونیاییم. بهمین علت مصمم شدیم که بایک تیردو نشان بزنیم از این رومقدار زیادی جنس خریدیم و راهی تهران شدیم. اما از سختی این بار هم گیر افتادیم، با این تفاوت که محکومیت هر دو مان حبس ابد بود! مادرت سه سال قبل در زندان مرد و من بالاخره مشمول عفو شدم و پس از خروج جستجو را برای پیدا کردن تو شروع کردم و عاقبت به اینجا رسیدم.

سخنان پدرم پایان گرفت و من ناچار شدم از رفتن به دانشکده خودداری کنم و او را به منزل خود بردم. چند روزی نگه اش داشتم تا اینکه یکشب بالحنی سرشار از صداقت و صمیمیت ماجرای خود را برایش شرح دادم.

آخر کار از اش خولستم و بود بیست هزار تومانی بگیرد و مرا برای همیشه فراموش کند. عکس العمل وی در برابر این پیشنهاد آنچنان غیر عادی و تکان دهنده بود که من برای یک لحظه در پدر بودنش تردید کردم. زیرا او با انکار تمام سری تکان داد و گفت:

«نه، کور خوانده ای بچه! من همین جا، یا همانجایی که تو قرار است بروی و داماد سر خانه شوی، میمانم.»

وقتی با انکارم مواجه شد، حرف آخر را زد و گفت:

«بانصد هزار تومان می گیرم و می روم. با روبراه شدن وضع تو، خدا خواسته است که گذشته های مرا جبران کند!»

لحنش بقدری قاطع بود که من هر گونه جرو بحثی را در آن لحظه بیهوده دیدم. از این رو ترجیح دادم که چندی حملات را پیشه کنم تا راهی بیایم و سرانجام آخرین راه را با فتم. راهی که اجرایش بذالتی غیر قابل بخشش بود. به این معنی که ضمن یافتن سردی فرومایه و پاپوش ساز، زمینه ای فراهم کردم پدر رادست بسراسازم، اما از آن مرد قول گرفتم که هرگز در صدد کشتن و سر به نیست کردنش بر نیاید. یا

آنکه نمی دانستم نقشه دهنده شان آن بود چیست، ولی حاضر شده ده هزار تومانی را به به

برای نخستین بار به ملاقات والدینش رفتم و با دید و طرز تفکر پدرش آشنا شدم، با این حقیقت پی بردم که بدیخانه باید برای همیشه گذشته ام را به فراموشی بسپارم از این روزمانی که مادرش درباره پدر و مادر و بستگانم به طرح سئوالاتی پرداخت، من طی چند جمله، آنها را قربانیان تصادفی قلنداد کردم و در ضمن افزودم که چون والدینم از یکی از کشورهای همسایه به ایران آمده و تابعیت این کشور را پذیرفته بودند، من از اقوام کوچکترین رد و نشانی در دست ندارم.

این مطالب را آنچنان ساده و صمیمانه بر زبان راندم که آنها تمام گفته هایم را باور کردند. در این میان حسن باور پروین قوی تر از دیگران بود. زیرا بلافاصله گفت:

«با اینکه شش ماه از آشنائی من و تو می گذرد، با وجود این همیشه یک عامل مجهول مانع از این بود که من راجع به این موضوع ازت سئوالی بکنم. یعنی فکری کردم تا کارمان به مرحله ازدواج نرسیده، ادب اجازه نمی دهد که من وارد زندگی خصوصی تو شوم. با تمام این احوال یک صدای باطنی همیشه بمن می گفت که وضع تو از لحاظ خانوادگی نباید عادی باشد. شاید دلیلش این بود که تو هم هیچوقت در مورد اینچیزها با من حرفی نمی زدی» هر چند که واکنش آنها در برابر گفته های من با نهایت مطلوب بود، ولی یک نکته مرا عمیقاً رنج می داد و آن اینکه روزی و روزگاری مسأله اقامت من در پرورشگاه فاش شود و تمام آرزوهایم بر باد رود. اما این حدس و گمانی بود که انجامش بعید مینمود. بهر حال از آن روز بعد پای من به خانه پروین باز شد و آنچنان مورد محبت والدینش قرار گرفتم که بزودی خود راجز و وابستگان دایمی آنها انگاشتم.

امتحانات سال چهارم را با موفقیت کامل گذرانده بودم که قرار شد مراسم عقد ازدواج من و پروین انجام گیرد. با اینکه از لحاظ درآمد و وضع رضایتبخشی داشتم و میغازه کوچکم رابه کارگاه مدرن و مجهز تعمیر تلویزیون مبدل کرده بودم. ولی پدر نامزدم علاقمند بود که ما پس از ازدواج با آنها مشترکاً زندگی کنیم. چنین بنظر میرسید که او مایل بود بخش عظیمی از ثروت بیکرانیش را در اختیار من قرار دهد تا کارگاهم رابه کارخانه مونتاژ وسایل الکترونیک تبدیل کنم. این تمایل عادی و منطقی مینمود، زیرا فکر میکرد که من میتوانم در عین حال نقش پسر او را نیز به عهده بگیرم.

بدین ترتیب باشائسی که بمن رو کرده بود بخوبی می توانستم آینده درخشانی را برای خودم بی ریزی کنم، اما افسوس که حادثه همواره در کمین ما انسان ها است. زندگی پسان رودخانه بی است که هرگز نمی تواند برای گذران آب، سطح و شیب ثابت داشته باشد. یک روز هنگام ورود به دانشگاه بمجرد روبرو شدن بانگهبان فاجعه رادر یکدستی خود دیدم. نگهبان بمحض دیدن من مردتکیده و باریک اندامی را نشانم داد و گفت:

«این بابا، باشما کار دارد.»

سردانشناس لبخند زنان به پیش آمد و بلافاصله دست به زیر بازویم افکند و مرا به کناری کشید و گفت:

«اصغری! زبانت معطلت نمی کنم، من پدرتم!»

من همچنان که با حیرت و تردید به وی چشم دوخته بودم، او افزود:

«درست است که خیلی کوچک بودی

و قوع این حوادث کافی بود که یکباره مرا دستخوش گریه کند و وادارم سازد که با چنگ زدن به سر و روی مأموری که مرا از پدرم جدا کرده بود، بی تابی خود را به سرحد کمال برسانم.

با این وصف و واکنش آزار دهنده من نتوانست در عزم راسخ مأمور خللی ایجاد کند تا شاید من بتوانم دیگر بار خود را به پدر و مادرم برسانم. با وجود این هنگامی که در داخل قطار متوجه وجود آنها شدم تا حد زیادی آرامش خود را باز یافتم، ولی همچنان نگاه کنجکاو و پرسشگرم را به دستهای آنان دوخته بودم. سکوت کامل داخل کویه، همراه با سکوت قطار باعث شد که من گردش چرخ های قطار باعث شد که من ناخود آگاه بخوابی عمیق فرو روم و وقتی سحرگاه قطار با تکانی شدید توقف کرد چشم کشودم دیگر نتوانستم اینچنین آسوده و بی خیال چشمانم را ببندم. زیرا با توقف قطار مأموری که بغلم کرده بود، بدون آنکه به انتظار حرکت پدر و مادرم بنشیند از جای برخاست و در حالی که مرا با وضع آزار دهنده ای در میان بازوان خویش می فشرد و آزار میداد.

از آن لحظه بعد همه چیز سرعت گشت تا اینکه مرا در اتاقی نسبتاً بزرگ به زن سپید پوشی تحویل دادند. چند ماهی از اقامت در آن محل گذشته بود که به تمامی ماجرا پی بردم و دانستم که برای مدتی نامعلوم ساکن پرورشگاه شدم.

با همه گذشت تا توانستم با محیط جدید خو بگیرم، اما پس از آنکه آنجا را به عنوان خانه خود پذیرفتم، به بی خیالی و آرامش مطلوبی دست یافتم. هر چه زمان به پیش می رفت، آخرین صحنه هایی را که از والدینم دیده بودم، بهتر و کاملتر می شناختم. تا اینکه سرانجام همیدم پدر و مادرم با پرداختن به اسرقاچاق زندگی تازه ای را آغاز کرده بودند که در آن سفر به دام افتادند و راهی زندان شدند. پرورشگاه برای شکوفان ساختن استعداد نهفته من مکان مطلوبی بود از این رو من به آسانی توانستم ضمن بهره گیری از امکاناتی که در دسترس بود، سرگرم تحصیل شوم و روز به روز شهرت و محبوبیت بیشتری کسب کنم. از آنجایی که در حین تحصیل به امور فنی نیز پرداخته بودم در کوتاه زمانی به یک جوان حرفه ای تبدیل شدم. بهمین علت روزی نه که هجده سالگی خود را آغاز کردم تمام عوامل برای مرخص شدنم فراهم بود و من با کوهی از پشتوانه های لازم قدم به اجتماع گذاشتم.

پیش از یکماه از آزادیم نگنشته بود که توانستم با کمک اولین پرورشگاه حیا و مکان مطلوبی بیام و ضمناً در محلی مناسب سرگرم کار شوم. تنها یک برنامه داشتم که هنوز برای اجرایش زمینه کافی فراهم نبود. سرانجام با رسیدن فصل کنکور و روبراه شدن وضع و موقعیت این آرزو نیز جامه عمل بخود گرفت و من موفق شدم که در سایه همت و پشتکار خویش در دانشکده فنی ثبت نام کنم. سومین سال دانشکده را پشت سر نهاده بودم که دختر بسیار زیبایی - را هم قرار گرفت. او دانشجوی سال اول اقتصاد بود. دوستی من و او زودتر از حد عادی و متعارف صمیمانه شد و من بهمین زودی فهمیدم که او تنها دختر یک خانواده بسیار متمکن و مستغذ است. هنگامی که رابطه ما به مراحل حساس تری رسید و سخن از ازدواج به میان آمد تصمیم گرفتم گذشته ام را بی کم و کاست برای او نقل کنم. ولی روزی که

همچنان که بی تابانه در راهرو باریک و آکن سرگرم دویدن بودم، قطار باناله ای چندش آور متوقف شد و صدای مسافران و سرنشینان آن که تا این لحظه باطنی کوبنده گردش چرخها آمیخته بود و نامفهوم مینمود، رسا و آشکار شد. من هنوز خود را برای بازگشت به کویه و بیوستن به پدر و مادرم آماده نکرده بودم که یکباره سروصدای آنی را در لابلای سخنان آمرانه چند مرد شنیدم.

بر اثر واقعه خود را باشتاب به آنها رساندم و دیدم چند پلیس و مأمور قطار والدینم را بطرف پله های خروجی قطار می برنند. با اینکه پیش از چهار یا پنج سال نداشتیم، ولی آنقدر با فکرم که واقعه ای در شرف تکوین است، پدرم که گویی بی تابانه در جستجوی من بوده بمجرد دیدنم دستم را گرفت و در برابر نگاههای مضطرب و کنجکاو گفت:

«چیزی نیست بچه، الان تمام می شود!» بی تردید اگر ماجرای آن روز که با توجه برانگیزترین صحنه ها آغاز شد به فاجعه نمی انجامید، امروز هرگز نمی توانستم پس از بیست سال تمام آن حوادث را به خاطر بیاورم. اما اکنون دقیقاً بیاد دارم که مأموران پس از پیاده شدن از قطار بطرف ساختمان رفتند و مادرم را به داخل اتاق هدایت کردند. من که از دیدن آن صحنه ها بشدت دستخوش وحشت شده بودم با سلامی شگرف مصمم شدم که همراه مادرم بروم. ولی پدرم بنا به اشاره یکی از مأموران مرا از زمین بلند کرد و به آغوش کشید. مدتی که بنظرم بسیار طولانی آمد گذشت تا اینکه زنی با لباسی پلیسی انبوه جمعیت را شکافت و بداخل اتاق مادرم رفت. پس از چند دقیقه او با مادرم از اتاق بیرون آمد. با ظاهر شدن آن... سکوتی رعینان و سرگبار جمعیت را فرا گرفت. این منظره آسمان وحشتی در وجودم برپا کرد که با تمام نیرو دستهایم را به دور کردن پدرم حلقه کردم و حیرت زده به مادرم چشم دوختم. بقدری ترسیده بودم که حتی توان گریستن و گریختن را نیز از دست داده بودم بهمین سبب تنها کاری که توانستم بکنم این بود که ضمن پیش می رانم، صورتم را با فشار تمام روی شانه پدرم بگذارم. مدتی بهمین وضع ماندم تا اینکه در میان همه و ازدحام ناگهانی مردم صدای مادرم را شنیدم. صدایی آمیخته باناله و دشنام که من با آن بخوبی آشنایی داشتم. چرا که او هرگاه با پدرم به ستیزه بر می خاست با تصمیم به تنبیه من می گرفت با همین لحن و شیوه پر خاش را آغاز می کرد.

من از بیم اینکه مبادا به مانند دفعات گذشته مرتکب خطایی شده و موجب عصبانیت او را فراهم کرده باشم، برای آماده شدن با هر پیش آمدی یا یافتن راه گریزی، مصمم شدم ضمن استفاده از نگاهی دزدانه وضع و موقع موجود را دریابم. اما پیش از آنکه آماده انجام کار بشوم احساس کردم که پنجه هایی قوی و نیرومند قصد جدا کردن من از پدرم را دارند. با این تصور چشمهایم را به سرعت گشودم و ناخود آگاه مادرم را دیدم که دستهایش با حلقه ای یکدیگر متصل شده است. همچنانکه در نهایت گنگی به او چشم دوخته بودم ناگهان دیدم که دست پدرم را هم بهمان ترتیب اسیر حلقه فلزی کردند و بعد در حالی که او را با تکانهای شدید بجلو می رانند به کنار مادرم بردند و بایکی از همان حلقه ها، دستهایشان را یکدیگر قفل کردند.

تنظیم از: «شمع»

جادو، درختی را...

بیمار

فصل شیوع بیماری تیفوئید

تیفوئید یکی از بیماری های بهاری است زیرا در این فصل (خواه بعثت طغیان رودخانه و آلوده کردن زندگی ساکنین آنها و خواه بعثت مصرف زیاد سبزی خام) آلودگی احتمال ابتلاء افراد باین بیماری بیشتر است .

بطور یقین با رفت و آمد مسافری و آلودگی مردم عادی پیدایش تیفوئید در فصول دیگر سال نیز امکان پذیر است . زیرا کافی است که فردی که بتازگی از بستر بیماری برخاسته و هنوز حامل میکرب است بعثت سهل انگاری در بهمانخانه ها یا رستورانها وسیله سرایت بیماری بسایرین شود و یا شخصی با یک بار میهمان شدن در منزل اقوام خود که در رعایت اصول بهداشت سهل انگارند به تیفوئید مبتلا شود .

* چگونه به تیفوئید مبتلا می شویم ؟

مصرف آب و سبزی آلوده یا میوه مشکوک باعث ابتلا به این بیماری می شود . میکرب بیماری اغلب در کود حیوانی زندگی می کند و بهمین سبب آب و سبزی را می آلود . میوه ها نیز

از هنگامی که از درخت یا بوته چیده می شوند تا وقتی که بدست مصرف کننده برسند اغلب آلودگیهای مختلف پیدا می کنند که بطور کلی باعث سرایت بیماری می شوند . از طرفی هم نشینی با کودک بیمار نیز خالی از خطر نیست و در یک منزل که یک کودک مبتلا بستی است هم غذا شدن یا هم نشینی با وی اغلب باعث گرفتاری و آلودگی سایر کودکان می شود .

* علائم بیماری

تیفوئید در آغاز اغلب با اسهال شدید و طولانی همراه است . تب بیمار بالا است و در آتش تب آن می سوزد و در عین حال اسهال سخت او را رنج می دهد . روزهای اول ابتلا درجه حرارت بدن همچنان بالا است و بیمار از بی میلی و خشکی زبان در عذاب است . اندکی نفخ شکم و دل درد بی میلی به غذا ، بی حالی و گاهی بروز حالات تند عصبی و ناراحتی ، دلیل بارز ابتلا به بیماری تیفوئید است . درست است که تشخیص تیفوئید در بین اسهالهای فصلی برای مادر میسر

نیست و بخصوص نمی توان هر کودک را که به اسهال طولانی توأم با تب گرفتار است مبتلا به تیفوئید دانست ولی زندگی در محیط های آلوده — حالت عمومی کودک بیمار طول مدت تب و ازدیاد درجه حرارت و بویژه تشخیص پزشک حاذق وجود بیماری را بر ماسا می سازد .

* وظایف مادر

وظیفه مادر در مورد کودک یکساله یا بالاتر که به اسهال طولانی مبتلا است این است که اولاً با رژیم رژیم روزانه و بویژه حذف یک روز غذا و تجویز آب معمولی سعی کند وضع بیماری کودک را بهبود بخشد کودک را در منزل بستری و درجه حرارتش را بطور مداوم اندازه بگیرد و تعداد دفعات اجابت مزاج را مورد دقت قرار دهد . معمولاً اسهالهای ساده با اجرای این رژیم و گاهی تجویز یک قرص ضد اسهال با دستور پزشک روبه بهبود میروند در صورتیکه فرد مبتلا

به تیفوئید در فردای آنروز نیز با همان علائم و تب شدید مواجه است و علائم بهبود در بیمار مشهود نیست . تشخیص قطعی پزشک معالج است که پس از تشخیص دستور لازم را جهت درمان و پرستاری صادر کند در باره کودک مبتلا به تیفوئید وظیفه مادر ها پرستاری کامل است ، کودک را باید در بستی خنک خواباند کیف یخ را حوله پیچ کرد و ساعتی روی شکم و ساعت دیگر روی سر کودک قرار داد . رژیم غذایی کودک منحصر به مصرف مایعات و غذاهای ساده است سوپ گوشت ، ماست و شکر لعاب آش ، آبسیب و امثال آن رژیم روزانه بیمار را تشکیل می دهند باید درجه حرارت کودک را روزی سه بار کنترل کرد و با اطلاع پزشک برساند تا اگر یکباره تب قطع یا عوارض ویژه بیماری بروز کند پزشک از آن اطلاع یابد . مادر باید سعی کند دسئمال و اناثیه و ملاقه و تشک و لباس های کودک مبتلا را جدا از سایر کودکان بشوید و بجوشاند . قاشق و

* توت فرنگی که در فصل بهار به بازار می آید سرشار از فسفر و کلسیم است .

مصرف توت فرنگی مفید است؟

در یک نوبت پرهیز کرد . مصرف توت فرنگی با شکر یا خامه گوانیکه از نظر مزه و تحریک ذائقه خوشمزه است ولی در ماهیت این میوه تغییری نمی دهد یعنی نمی توان قبول کرد که شکر مصرف شده با توت فرنگی سبب از بین رفتن اثرات نامطلوب اسید موجود در توت فرنگی می شود . چه افرادی نباید توت فرنگی بخورند ؟

* وجوه پرهیز

چون این میوه معمولاً در زمهر میوه های حساس کننده قرار دارد بهتر است افرادی که مبتلا به آگزما یا خارش های جلدی اند از مصرف آن خودداری کنند و بویژه کودکان که به تشک نفس های شبانه و یا خروسک و کهمر دچارند از مصرف آن خودداری کنند . چرا که اغلب این افراد پس از خوردن این میوه گرفتار عوارض حساسیت و ناسازگاری مخصوص آن خواهند شد .

آلوده زیرورو کند و مخصوصاً اگر به هنگام مصرف خوب شسته نشود سبب بروز بیماریهای مختلف میکربی مخصوصاً اسهال می شود .

* توت فرنگی را چگونه باید مصرف کرد ؟

به هنگام مصرف توت فرنگی باید توجه داشت که توت فرنگی حتماً رسیده باشد تا میزان اسید آن به حداقل رسیده و در عوض میزان قند آن افزایش یافته باشد .

به هنگام خرید توت فرنگی باید میزان آلودگی آن توجه داشت .

توت فرنگی را همیشه باید کم خورد . چرا که مصرف زیاد آن سبب می شود میزان بیشتری میکرب وارد دستگاه گوارش شود . ممکن است نیروی مدافع بدن نتواند در مقابل این میکربها دفاع کند . بهتر است با مصرف مقدار کمتری از آن بار دفاع را سبکتر کرد . ضمناً فاصله مصرف آن را افزایش داد و از خوردن مقدار زیاد آن

توت فرنگی بر اثر اسید موجود در آن است و مواد اسیدی مانع جذب کلسیم و فسفر می شوند بنابراین برای تأمین فسفر و کلسیم بدن بهتر است از میوه دیگری استفاده شود .

* میوه مولد حرارت !

صد گرم توت فرنگی حدود ۰۰۰ واحد ویتامین A دارد و مقداری ویتامین B_۱ و B_۲ نیز در آن یافت می شود که برای رفع نیاز روزانه بدن لازم است .

مصرف صد گرم توت فرنگی ۳۷ کالری حرارت ایجاد می کند و بنابراین میتوان از این میوه بعنوان مولد حرارت استفاده کرد .

نکته مهم در مورد توت فرنگی این است که بعثت مجاورت با خاک همیشه آلوده به هزاران باسیل و تخم اغلب انگل ها است و اگر بوسیله دست آلوده ای چیده شود و یا در ظروف آلوده ریخته شود و یا فروشنده آن را بطور مداوم با دست

همانطور که رنگ لباس و طرز دوخت آن هر سال در تغییر است ، مواد غذایی و ماهیت آنها نیز مرتباً تغییری کند بعضی از مواد غذایی که سالها مورد نظر بوده و بصرف میرسیده بتدریج از رژیم روزانه حذف می شوند و در عوض میوه یا مواد غذایی جدید با شکل مختلف وارد رژیم روزانه می شوند . توت فرنگی نیز از میوه هایی است که خوردن آن چند سالی است بصورت مد درآمده و چون همیشه موقعی بازار می آید که عرصه از سایر میوه ها تقریباً خالی است بحکم اجبار مردم از آن استفاده می کنند . چرا که به هنگام فصل بهار ، پرتقال و سیب کمیاب است و از میوه های بهاری و تابستانی نیز فقط گوجه های ترش و گاهی چغاله بادام موجود است که این میوه ها هم مشتری زیاد ندارند و بدرج مجالس میهمانی نمی خورند بهمین سبب مردم برای میهمانیها و مخصوصاً سرگرمی روزانه کودکان از توت فرنگی استفاده می کنند در صورتیکه ارزش غذایی آن چندان زیاد نیست .

* کلسیم و فسفر فراوان

در صد گرم توت فرنگی ۰۰ گرم آب وجود است و جربی و پروتئین (مواد ازت دار) آن بسیار کم و در حدود یک گرم در صد گرم است . مواد قندی آن حدود ۰۰ گرم است .

این میوه سرشار از کلسیم و فسفر است (کلسیم و فسفر برای استخوان بندی اهمیت فراوان دارند) مقدار فسفر ۲۷ میلی گرم در صد گرم توت فرنگی و در همین مقدار توت فرنگی میزان کلسیم ۲۸ میلی گرم است در صورتیکه در هر صد گرم سیب فقط ۰۰ میلی گرم کلسیم و ۰۰ میلی گرم فسفر وجود دارد . اما متأسفانه کلسیم و فسفر این میوه در بدن انسان ب راحتی قابل جذب نیست . علت این امر وجود مواد اسیدی موجود در توت فرنگی است . مزه ترش

اعتیاد به الکل

باعث بروز عوارض خطرناکی در کودک میشود

(حصه)

از همه مهمتر رشد قوای عقلانی و روحی کودک است. حدود ۷۵ درصد کودکانی که پدر و مادر الکلیک دارند قوای عقلانی و روانی آنها رضایت بخش نیست.

با سرشماری اخیر که از طرف علمای فن در مورد کودکان سالم و بیمار بعمل آمد بخوبی معلوم شد که پدران الکلی معمولاً کودکان ناسالم بیمار می‌آورند ولی الکلیک بودن مادران بمراتب بدعاقبت‌تر و عوارضش بیشتر و شاید علت این امر انتقال مواد مضر به جنین از راه جفت است. در مواردی که پدر و مادر هر دو معتاد بالکل باشند عوارض و ناراحتی‌ها نیز شدیدتر است.

باشند ۹۵ درصد تنها قدرت زندگی را از دست میدهند.

* از حیث رشد الف - قده ۵۵ درصد کودکانی که از پدر الکلیک بدنیا آمده‌اند هنگام تولد کوتاه‌قد بوده‌اند در صورتیکه ۷۵ درصد کودکانی که از مادران الکلیک بدنیا آمده‌اند و یا ۷۵ درصد آنها که پدر و مادر الکلیک داشته‌اند هنگام تولد کوتاه‌قد بوده‌اند.

* ۳۷ درصد کودکانی که پدران الکلیک داشته‌اند هنگام تولد کسروزی داشته‌اند.

۷۴ درصد کودکانی که از مادران الکلیک بدنیا آمده‌اند به هنگام تولد کسروزی داشته‌اند

۵۵ درصد کودکانی که از پدران و مادران الکلیک بدنیا آمده‌اند به هنگام تولد با کسروزی مواجه بوده‌اند.

مدهاست که علمای زیست‌شناسی و آنها که دقت بیشتری در مورد سرشماری و تخمین نفوس دارند باین‌را از شگرف پی برده‌اند که الکل نه تنها اثرات ناهنجار خود را در شخص معتاد می‌گذارد بلکه در نسل‌های آینده نیز ایجاد ناراحتی‌ها و عوارض نامطلوبی می‌کند «گازیه» که یکی از دانشمندان اخیر فرانسوی است با تجربیات خود ثابت کرده که هشتاد درصد جوانانی که انحرافات اخلاقی دارند و به جنایات مختلف دست می‌زنند از والدین الکلیک بدنیا آمده‌اند.

عوارض صرعی (غشی) و ناراحتی‌های عصبی و روانی معمولاً در این دسته از کودکان بیشتر است و این خود بزرگترین دلیلی است که ثابت می‌کند الکل اثرات شومی در نسل‌های بعدی باقی می‌گذارد.

* عوارض نامطلوب فراوان

عوارضی که بر اثر الکلیک بودن پدر و مادر در کودک ایجاد می‌شود بصورت زیر خلاصه می‌شود:

* هنگام تولد: ۱۷ درصد کودکانی که پدران الکلیک دارند زودتر از موعد بدنیا می‌آیند. ۳۱ درصد کودکانی که مادران الکلیک داشته‌اند زودتر از موعد بمقر بدنیا آمده‌اند.

۷۴ درصد از کودکانی که پدر و مادر معتاد داشته‌اند زودتر از موعد بمقر بدنیا آمده‌اند.

* قدرت زندگی اگر پدر الکلیک باشد ۷۵ درصد کودکان هنگام تولد قدرت زندگی ندارند. اگر مادر معتاد باشد ۷۳ درصد و اگر هر دو معتاد

چنگال و ظرف غذا خوری کودک حتماً باید جوشانده شوند تا سبب سرایت نشوند.
* چگونه از ابتلای به تیفوئید جلوگیری کنیم؟

با پیدایش واکسیناسیون تیفوئید باید گفت تقریباً وسیله پیشگیری از ابتلا به این بیماری پیدا شده است بدین معنی که فقط با اندکی مراقبت باید برای کودکان یکسال به بالا که در معرض خطر ابتلا قرار دارند واکسیناسیون بعمل آورد.

واکسیناسیون در وهله اول سه بار یعنی هر پانزده روز یکبار بعمل خواهد آمد و پس از آن هر سال یکبار بعنوان یادآوری انجام خواهد شد.

مخصوصاً با تزریق واکسن مخصوص میتوان بدون احساس کوچکترین ناراحتی و درد، از بروز بیماری جلوگیری کرد.

روغن تخم آفتابگردان

روغن آفتابگردان از بذر گیاه آن که موطن اصلی اش سواحل غربی آمریکاست بدست می‌آید و انواع وحشی آن در مکزیک و پرو میروند این گیاه که در اکثر کشورهای جهان هست بیشتر در روسیه، مجارستان و کشورهای حوزه دریای سیاه، آذربایجان و چین نیز کشت می‌شود.

تخم آفتابگردان که از یک پوسته سخت چوبی دو قسمتی و یک بخش به عنوان مغز تشکیل شده در حدود ۱۲ میلی متر درازا دارد و رنگ آن متغیر است از سیاه تا خاکستری و سفید تغییر می‌کند پوست تخم آفتابگردان را می‌توان به سادگی از مغز آن جدا ساخت و وزن پوسته در حدود ۴۵ درصد وزن تمام تخم را تشکیل می‌دهد همچنین میزان روغن تخم پوست گرفته (مغز) اغلب ۴۵ تا ۵۵ درصد است.

در کشتزارهای کشورهای مزبور نوع کوتاهی از آفتابگردان هست که برای برداشت ماشینی آن مناسب است در حالیکه برداشت انواع بلند آنرا باید به وسیله دست انجام داد. جدا کردن تخم آفتابگردان از گل و پوست کردن آن به وسیله آسیاهای ضربه‌ای و یا فشاری و مانند آن صورت می‌گیرد و جدا کردن مغز از پوسته به وسیله الک کردن و به کمک باد انجام میشود که در آن حدود ۸۰ تا ۸۵ درصد مغز همراه پوسته باقی می‌ماند.

رامسی کشید. و یسه همین سبب بود که گلاب به دخترهای شوخ و خندان و خوش لباسی که برای خرید شیرینی و شکلات یا خوردن بستنی و قهوه به آن تریای می آمدند با چشم حسرت و حسادت نگاه میکرد و حتی گاهی از آنها به شدت احساس نفرت میکرد، چون در واقع اواز همه دخترها زیباتر بود و بیش از همه آنها لیاقت راحتی و خوشبختی را داشت.

مخصوصاً که از سه چهار سال پیش، یعنی از وقتی که اندامش شکل زنانه یافته و خون جوانی در رگ هایش جاری شده بود، همیشه و همه جا چشم های جوان ها را به روی خود خیره میدید و ماهی نبود که سه یا چهار خواستگار به خانه آنها نیامده باشند و با اصرارهای ستایش آمیز و قولهای شیرین از او خواستگاری نکنند.

اگر چه گلاب از مردهای هم طبقه خود نفرت داشت و در خیال باقی های خود به دنیای دیگری وابسته بود، ولی دلش میخواست از آن محله دور افتاده که خانه هایش مانند لانه زنبور از سروصدای زنها و بچه ها پر بود و از شهری که با پایتخت فاصله زیادی داشت، بگریزد و سرنوشت خود را در جای بزرگ تر و باشکوه تری جستجو کند. ولی افسوس که تمام حقوقی را نه میگرفت در خانه خرج میکرد و برای رسیدن به آرزوی خود حتی قدرت پسر انداز کردن

نوشته: «شاخه نبات»

گلاب هیجده سال داشت. با موهای سیاه و بلند، چشمهای کشیده شفاف و گونه های استخوانی و برمری رنگ. وقتی می خندید دوتا چال دلپذیر بر روی گونه هایش می افتاد و وقتی که در فکر فرو می رفت، در اعماق چشمانش سایه ای از رویا بیدار میشد. سه ماه تمام بود که در تریای «گل سرخ» شیراز مشغول کار شده بود. او از سال دوم دبیرستان به طور مستقیم به تریای گل سرخ آمده بود و همیشه از این که سرنوشت او را مجبور به ترك تحصیل کرده بود، رنج می برد اگر چه در عوض این شادمانی را داشت که پس از بیماری شدید پدر سه منجر به ضعف نیروی او شده بود، میتواند نیمی از بار خانواده را به دوش بکشد و نقش مثبتی داشته باشد.

پدرش بنا بود، یک بنای پیرواز کار افتاده و بیماری رماتیسم که روز به روز درد دست و پای او را بیشتر می کرد این او را دیگر تقریباً خانه نشین کرده بود از مادرش هم جز انجام کارهای خانه کار دیگری بر نمی آمد. بنا بر این کار کردن گلاب در تریای گل سرخ که محل تجمع عده زیادی از جوانان شهر بود زیاد غیر معمولی به نظر نمیامد و این تنها جبر

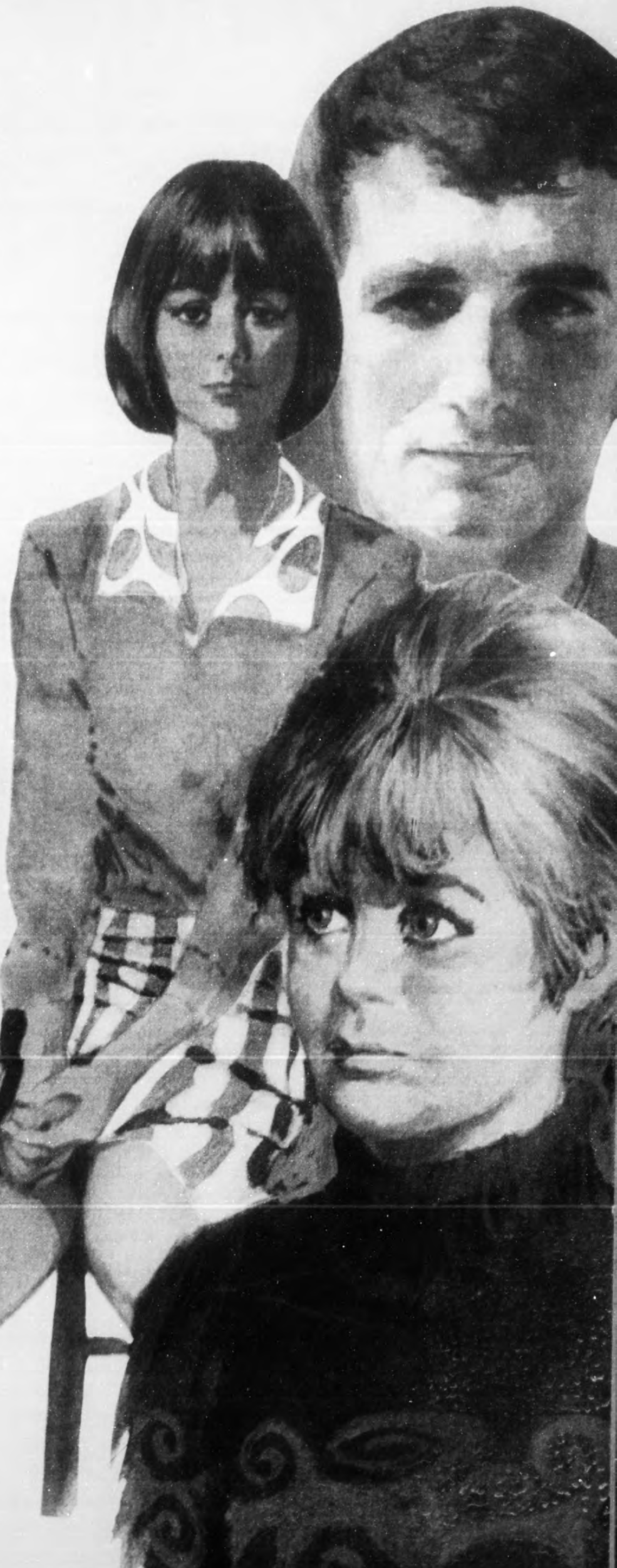
زندگی بود که از یک دختر محصل یک دختر کارگر ساخته بود. گلاب در محل کار خود یک شخصیت و در محیط زندگی خود شخصیت دیگری داشت. مشتری های رستوران به او به چشم دختر خوشگل نجیبی نگاه می کردند که همیشه با پیراهن سپید و با لبهای خندان منتظر انجام درخواستهای آنها بود. در صورتی که در محله ای که در آن زندگی می کردند، همه او را به چشم دختر غلامحسین بنا نگاه می کردند و از این که چادر و روسری را کنار گذاشته و در قالب یک دختر شهرنشین آلوده فرو رفته بود، زیر لب غرولند می زدند. اما حقیقت این بود که گلاب هیچ کدام از آن شخصیتها را شخصیت واقعی خود نمیدانست

صدتومان را هم نداشت، در صورتی که دخترهایی که به کافه تریا میآمدند، بیشتر اسکناس های پنجاه تومانی و صدتومانی را روی پیشخوان می انداختند و پول و قدرت پول را با تمام حر ناتشان تحقیر میکردند.

گلاب از میان همه دخترهایی که مشتری آن کافه تریا بودند، بیشتر از همه از دو دختر که با هم خواهر بودند بدش می آمد. «شعله» و «شراره» دخترهای آقای «ک» بزرگترین کارخانه دار شهر. شعله که بزرگتر بود چاق و سفید و موطلائی بود و نه تنها در سراپایش کوچک ترین لطف و حالی وجود نداشت، بلکه چشم هایش نیز از چنان حماقتی لبریز بود که در لحظه اول واقعیت وجودی او را به بیننده نشان میداد.

شراره هم مقدار زیادی به خواهرش شبیه بود تنها با این تفاوت که هیكلش کمی از او لاغرتر، موهایش کم رنگ تر و پوست صورتش سرخ تر بود. دخترها معمولاً با چند دختر و پسر دیگر به تریای گل سرخ می آمدند و گلاب که در سال سوم و چهارم دبستان با آنها هم مدرسه بود، معمولاً بادیدن آنها سرش را میزدید و در حالیکه کینه و نفرت و خجالت، در وجودش موج میزد سعی میکرد خود را از معرض دید آنها دور نگاه دارد و او معمولاً با بیشتر دخترهای آشنا همین کار را میکرد و هر بار دختری از دوستان، آشنایان، و یا هم کلاسه های خود را در آنجا میدید از اظهار آشنایی میگریخت و بیشتر سعی میکرد خود را به راه دیگری بزند. اما آنروز غروب وقتی فخری، دختری که در دواخانه رویرو کار میکرد برای خرید کیک به مغازه آمد، برخلاف همیشه به او روی خوش نشان داد. چرا؟.. شاید برای اینکه فخری تازه

و در حالی که مثل آدمهای مصنوعی در آن دو محیط رفت و آمد می کرد پیوسته در رؤیای محیط دیگری بود، محیطی متفاوت با آنچه که تا آن زمان دیده بود. محیطی که زیبایی یک دختر جوان در آن پرورش می یابد، آرزوهایش شکل می گیرد و خیال بافیهایش به واقعیت می پیوندد. محیطی دور و غیر قابل باور که در اندیشه های دخترک نقش روشنی داشت و بی گمان در جاسایی انتظار او

با او آشنا شده بود و در گذشته او سهمی نداشت فخری همانطور که پشت پیشخوان ایستاده بود، به آدم‌هایی که صندلی‌های کافه تریا را اشغال کرده بودند اشاره‌ای کرد سرش را جلو آورد و در گوش گلاب که سرش را از پیشخوان جلو آورده بود گفت:

— «اون جوونه روبیینی، اون‌رو که کت وشلوار قهوه‌ای، پوشیده و دازه خیابون‌رو تماشا میکنه میگم... دیدیش، اون سهراب، پسر رئیس کارخانه پتو باقیه. خیلی خوش قیافه است، مگه نه؟... تازه درسش رو تموم کرده و از انگلستان اومده میکن قراره با شعله نامزد بشه. اورو که میشناسی. همیشه با خواهرش می‌یاد اینجا دختره زشتیه. به نظر من شکل گاوه... ولی آدم فقط بابای پولدار داشته باشه دیگه کار تمومه. راست راستی که خدشانش بده...»

و گلاب همانطور که به سهراب نگاه میکرد، بی‌جهت و بی‌اراده به طرف او کشیده میشد و احساس میکرد از او خوشش می‌آید راستی جوان به آن خوش قیافگی چطور میتوانست با دختری مانند شعله عروسی کنه؟ هرچند که شعله پدر ثروتمند و متمدنی داشت که زبان پدر سهراب را خوب می‌فهمید و وابسته به دنیای او بود. اگر شعله با هیکل فربه و بدون شکل و

تا آن روز جز صورت ظاهراً از زندگی چیز دیگری را لمس نکرده بود بنابراین به آسانی در میهمانی‌های خانواده آقای «ک» شرکت میکرد، با شعله مشروب می‌خورد با او میرقصید و به شوخی‌هایی که تعریف میکرد می‌خندید.

شعله دختر شاد و خوشحالی بود و هرگز خنده از لب‌هایش دور نمیشد. مادر و پدر سهراب هم او را خیلی دوست داشتند معلوم بود که بیشتر سعی خود را در مورد گسترش معاشرت آنها بکار می‌بردند سهراب هم نه با زور و فشار بلکه با میل خواسته آنان را دنبال میکرد و تقریباً هفته‌ای چند شب را با شعله در مکان‌های مختلف می‌گذراند و بی‌خبر از حادثه‌ای که بر سر راهش کمین کرده بود در خیال خود زندگی دلخواهی را سپری میکرد. چند روز پس از حضور او در کافه تریای گل سرخ سهراب ساعت هشت شب از خیابان مرکزی شهر که کافه تریا هم در گوشه‌ای از آن قرار داشت با اتوبیل در حال عبور بود که بناگاه دختر موسیاهی که کنار خیابان ایستاده بود، به روی او لیخن زد. سهراب اتوبیل را متوقف نکرد، ولی از پشت رل به عقب برگشت و دو مرتبه به آن دختر نگاه کرد.

دخترک بسیار زیبا بود و سهراب همیشه از دخترهایی که آرایش و لباس ساده داشتند خوشش می‌آمد. او که بود؟ بدون شک همدیگر

میشناخت. پس اگر دور می‌زد و برمیگشت و اتوبیل را جلوی پای او نگه میداشت، هیچ اتفاقی نمی‌فتاد.

به هرحال او تا یک سال دیگر حتماً ازدواج میکرد و سروسامانی می‌یافت. پس حالا اجازه داشت کمی هم جوانی کند. با سرعت برگشت دختر هنوز کنار خیابان ایستاده بود. سهراب اتوبیل را جلوی پای او نگه داشت، در را باز کرد و به او سلام کرد. دختر که گونه‌هایش برافروخته و هیجان‌زده به نظر میرسید، جواب سلام او را داد. نگاهی به راست و چپ انداخت و قبل از آن که سهراب جمله: «کجا می‌روید؟» بفرماید پرسانمان را تمام کند سوار اتوبیل شد و کنار سهراب نشست و اتوبیل به حرکت درآمد. چند لحظه به سکوت گذشت. هر دو می‌خواستند چیزی بگویند، ولی سرانجام گلاب پیش‌دستی کرد و گفت: «هیچ باور نمی‌کردم من رو بشناسید و اتوبیل رو نگه دارید. آخه از اون سال‌هایی که با هم همبازی بودیم، خیلی می‌گذرد و هیچ ندومون دیگه بچه نیستیم... خوب معلومه که اصلاً من رو یاد تون نمی‌یاد. اسم من گلابه..» — «آه گلاب! به هرحال از دیدن تون خیلی خوشحالم من هم از این که بعد از سال‌های بینمون خوشحالم»

طرف هاست؟» گلاب که از دیدار ناگهانی او حیرت‌زده و آشفته به نظر میرسید، سریع و بریده‌بریده به او گفت در یکی از کوچه‌های فرعی آن خیابان زندگی می‌کند و از خانواده بسیار فقیری است. و با همان حالت ادامه داد:

— «میدونین من در تریای گل سرخ کار می‌کنم در آنجا فروشنده‌ام... و با پولی که می‌گیرم به زندگی پدر و مادرم کمک می‌کنم... یک ساله واسه اینکه بتونم به اون‌ها کمک کنم مدرسه رو ول کردم. البته بیشتر شب‌ها کتاب و روزنامه می‌خونم، ولی خودتون میدونین رفتن به مدرسه یک چیز دیگریه... ولی چه کار کنم؟ از وقتی رمانسم پدرم زیاد شده، دیگه نمیتونه درست کار کنه... به هرحال کار کردن زیاد هم بد نیست، و من همیشه با دیدن مشتری‌ها سرموگرم می‌کنم. شمارو هم دفعه اول اون‌جا دیدم... ولی خوب، شما متواضلا ندیدین «خیابان جنوبی شهر خلوت و ساکت به نظر می‌رسید و از درختی که بالای سر آنها پهن شده بود گاهی گرت‌های گل فرو می‌ریخت. سهراب بی‌اختیار به دختر نگاه می‌کرد و او را هر لحظه ساده‌تر، زیباتر و دوست‌داشتنی‌تر می‌یافت. پس از آن که مدتی لب پائینش را گزید گفت:

— «بینم تو هر شب واسه سوار شدن به اتوبوس توی اون ایستگاه می‌ایستی؟» «بله... بعضی وقت‌ها هم خیلی معطل میشم. تازه، همین‌طور که می‌بینی باید یک مقدار راه رو هم پیاده برم...»

— خنده‌داره ولی باید اعتراف کنم که از شبی که از کنار اون خیابون به من خندیدی من هم هر شب از اون‌جا می‌گشتم.

— درسته یک کمی خنده‌داره... ولی خوب از این که سلیقه هامون در انتخاب راه با هم یکپه خیلی خوشحالم.»

و باز در زیر درختی که گرت‌ها از آن فرو می‌ریختند، به هم نگاه کردند. ماه چهارده‌شبه شیراز از سینه آسمان به روی آن‌ها می‌تابید و هر دو بدون اینکه بدانند، به سوی سرنوشت تازه‌ای می‌رفتند.

***

چهار شب بعد، دوبرتبه سهراب اتوبیل مرکوری سبزرنگ خود را چند قدم بالاتر از ایستگاه اتوبوس نگه داشت و «گلاب سوار آن آن شد. سهراب شب قبل و شب قبل از آن را به دنبال گلاب گشته و او را در سراسر خیابان نیافته بود، در صورتی که گلاب گفته بود هر شب در آنجا سوار اتوبوس می‌شود، به محض اینکه وجود دختر را در کنار خود احساس کرد با تندی گفت: — «این دوشب رو کجا بودی، من خیلی دنبالت گشتم.»

گلاب آهی کشید و گفت: «— مادرم سخت‌مریضه و من واسه اینکه بتونم واسش غذا بپزم مجبور شدم هر دو شب رو مرخصی بگیرم و زود تر به خونه برم.» و سهراب با خودش فکر کرد: «طفلی که

— «همین دفعه اونی که پشت رل دیدمتون شناختمون... اون وقت‌ها ما با هم خیلی بازی می‌کردیم اما وقتی از محله شمار قسیم دیگه ندیدمتون...»

و سهراب به خوبی میدانست که دخترهای کوچک چطور در جوانی عوض میشوند و تغییر شکل میدهند. پس بهتر بود که با همان حالت دو پهلوی به صحبت‌های دختر، که در روشنایی بسیار زیباتر به نظر می‌آمد، گوش بدهد.

او پیراهن سرخ خال‌داری از پارچه چیت برتن داشت و کفش‌هایش هم کتانی و ارزان قیمت بود. ولی در میان تمام آن ارزانی‌ها و سادگی‌ها مثل یک گل کامیاب میدرخشید و عطری که از سراپایش برمیخاست مست‌کننده بود چقدر بین او و شعله تفاوت وجود داشت و چقدر از شعله زیباتر و دوست‌داشتنی‌تر به نظر می‌آمد. ولی با این همه شعله دختر آقای «ک» میلیاردر بود. موقعیت او با موقعیت این دختر خیلی فرق داشت و یک مسئله صد درصد جدی بود. گلاب؟ حتی از اسم دخترک هم خوشش می‌آمد. اسمش هم مثل خودش سادو زیبا بود. اما راستی عجب پیراهن کهنه و ارزان قیمتی پوشیده بود! طفلک حتماً از خانواده فقیری بود مخصوصاً هنگام پیاده شدن بلد نبود در اتوبیل را هم باز کند. سه شب بعد، سهراب باز هم به خواست سرنوشت، با گلاب رویو شد، اما این بار دیگر او را در خیابان مرکزی شهر ایستاده دید، بلکه در یکی از خیابان‌های جنوبی شهر با او که تصمیم داشت از یک طرف خیابان به طرف دیگر آن بیرون رویو شد. در حالیکه قلبش بی‌اراده می‌تپید اتوبیل را نگه داشت. سلامی کرد و پرسید: «کجا میری؟... خونه‌تون این

را در جایی دیده بودند. در یک میهمانی و یادر جایی دیگر... به هرحال او از تمام دخترهایی که تا آن لحظه در شهر دیده بود، به نظرش زیباتر آمد.

پس از دو هفته سهراب وقتی در همان ساعت و از همان خیابان می‌گشت، دوبرتبه همان دختر را در همان لباس، در همان جای آن شبی و با همان حالت ایستاده دید و دختر که انگار از دیدن او یک باره تکان خورده بود، باز با شیرینی به رویش خندید و این بار قلب سهراب به یک باره و بدون دلیل پائین ریخت و اگرچه همراه با سبیل اتوبیل‌ها هم چنان روبه جلو میرفت، ولی احساس میکرد از وجود آن دختر ناشناس نیرویی برخاسته که با او می‌آید و دارد در کنه وجود او ته نشین میشود. آن شب در خانه شعله میهمانی بزرگی برپا بود. سهراب بیشتر نگاهش را در اطراف می‌چرخاند و آنچنان بی‌روی در ورودی خیره میشد که انگار انتظار ورود آن دختر موسیاه زیبا را دارد.

شعله که متوجه گرفتگی چهره او شده بود، چند بار علت را از او سؤال کرد و سرانجام سهراب در حالیکه او را در آغوش گرفته بود و با او میرقصید، تصمیم گرفت خود را از آن خیال سمج نجات بدهد. او که آن دختر را اصلاً نمی‌شناخت، پس چرا باید به خیال او اجازه آن پیشروی را میداد؟ شاید هم دیگر هرگز او را نمیدید. اما پس از یک هفته، دوبرتبه نزدیک ساعت هشت و نیم شب، دخترک را در حاشیه همان خیابان ایستاده دید و باز دختر به رویش خندید.

او واقعاً زیبا و دوست‌داشتنی بود، ولی بدون شک به هیچ کدام از فامیل‌های بزرگ شهر وابستگی نداشت. سهراب همه دخترهای جوان وابسته به خانواده‌های بزرگ و پولدار را

چشم‌های بی‌احساسش میتوانست توجه جوانی مثل سهراب را جلب کند هیچ تعجبی نداشت. شعله در واقع همه چیز داشت و دختری مثل گلاب در مقابل او چه میتوانست باشد؟ فخری خدا حافظی کرد و رفت، ولی گلاب هنوز همان طور به سهراب نگاه میکرد.

سهراب شیر قهوه‌اش را تمام کرد، از جای خود بلند شد، پولش را روی میز گذاشت و به راه افتاد. او جوان خوش هیولگی بود، بلند و لاغر، با موهای صاف قهوه‌ای و لب‌های درشت آبدار... و آن چشم‌های بزرگ درخشان واقعاً برای نگاه کردن به شعله حیف بودند. گلاب دست‌هایش را به هم مالید. اگر سهراب او را پشت پیشخوان میدید، حتماً به تفاوتی که بین او و شعله وجود داشت پی‌میبرد. کاش میتوانست برای جلب توجه او کاری کند. کاش میتوانست از راهی چشم‌های سهراب را به آن طرف برگرداند، ولی سهراب بدون توجه به او از در تریا بیرون رفت و بزودی در میان انبوه آدم‌هایی که در حاشیه خیابان در آمد و رفت بودند، ناپدید شد. سهراب از این که بالاخره پس از چند سال به زادگاهش بازگشته بود، خود را خوشحال میدید. شیراز، شیرازی که باغ‌هایش از گلهای سرخ و یاسمن لبالب بود، شهر حافظ و سعدی و بابا کوهی، شهر عشق و شعر رؤیا... و سهراب از این که دو مرتبه شبها در اتاق بزرگش که مشرف به یکی از زیباترین باغ‌های شهر بود می‌خوابید و پدر و مادر و اقوامش را میدید که سوار اتوبیل آخرین سیستمی که از اروپا با خود آورده بودند میشد به شدت احساس شادمانی میکرد.

مخصوصاً که دخترها هم به نظرش زیبا و مهربان می‌آمدند و طوری با او برخورد میکردند که بنظر می‌آمد از سال‌ها پیش انتظارش را میکشیده‌اند. سهراب متفکر و اندیشمند نبود و

های سیدرالا

صفحه خودمون

روزهای فراموش نشدنی در تاریخ جهان

* بعضی تاریخها هست که حیف است کسی آنها را نداند... هر کدام از این تاریخها بسهم خود مسیر تاریخ عمومی جهان را تغییر داده اند، کشوری بوجود آورده اند و یا کشوری را از بین برده اند... مهمترین این روزها در تاریخ حادثه سازه جهان عبارتند از:

۱- ۳ اسفندماه سال ۱۲۹۹ (۲۴۷۹ شاهنشاهی) کودتای رضا شاه کبیر و ظهور سلسله پهلوی

۲- ۲۹ ماه مه سال ۱۴۵۳ میلادی سقوط قسطنطنیه بدست سلطان محمد فاتح پادشاه عثمانی و انقراض روم شرقی.

۳- ۷ ماه آوریل سال ۳ میلادی مصلوب کردن حضرت مسیح در فلسطین.

۴- ۲۵ ماه ژانویه سال ۱۴۵۶ میلادی چاپ اولین کتاب در دنیا توسط گوتنبرگ، یکی از مخترعین چاپ.

۵- ۳۰ ماه ژوئن سال ۱۵۱۷ میلادی خروج مارتین لوتر علیه کلیسای کاتولیک و بنیانگذاری مذهب پروتستان.

۶- ۱۲ ماه اکتبر سال ۱۴۹۲ میلادی کشف قاره آمریکا در اولین سفر دریائی کریستف کلمب دریاورد اسپانیولی.

۷- ۲۰ ماه ژوئن سال ۱۷۸۹ میلادی آغاز انقلاب کبیر فرانسه.

۸- ۱۴ ماه دسامبر سال ۱۹۱۱ میلادی کشف قطب جنوب، توسط کاپیتان رومنسون دریاورد نروژی.

۹- ۲۸ ماه ژوئن سال ۱۹۱۴ میلادی ترور آرشیدوک فرانساو فردیناند ولیعهد اتریش که منجر به جنگ اول جهانی شد.

۱۰- ۱۵ ماه سپتامبر سال ۱۹۰۶ میلادی آغاز جنگهای معروف صلیبی بین مسلمانان و مسیحیان بر سر بیت المقدس.

۱۱- ۶ ماه اوت سال ۱۹۴۵ میلادی انفجار اولین بمب اتمی در هیروشیما (ژاپن) که به جنگ دوم جهانی پایان داد.

فرستاده ناصروطن خواه کارگر چاپخانه تهران

زیر نظر شا هر خ تو یسر کانی

رضا شاه کبیر چگونه از تولد پسر ارشدش مطلع شد؟

سردار سپه با لحن شوخی و جدی گفت: همه این اشرافها مال تو نیستند این دو تا که روی زمین افتاده با دو تای دیگر مال تو، بقیه را باز تلگرافچی بده که از زیر آب تا اینجا راه پیموده و زحمت حسابی را او کشیده است.

سردار سپه بسکه از خبر قدوم نوزادان خود خرسند شده بود، نخواست زحمت کسی که این تلگراف مبارک و این مژده نیکو را آورده است، بی اجر بماند و مخصوصاً برای آنکه یقین کند اشرافی ها بدست تلگرافچی رسیده است یا نه، او را بدرون اتاق خواند و مورد ملاطفت قرار داد آنگاه رو بچراغعلی خان امیر اکرم کرد و گفت:

— در تلگراف از من پرسیده اند اسم فرزند انمان را چه بگذارند.

و بدون اینکه مهلتی بچراغعلی خان برای پاسخ داده باشد، نگاه سرت بارش را بنقطه ای که آن دو تا اشرافی هنگامی که اشرافی ها را به پیش خدمت میداد بروی زمین افتاد، دوخت و گفت:

— چطور است نام دخترم را «اشراف» بگذاریم.

همه بی اختیار این نام را مبارک و میمون یافتند و زیبایی و مناسبت آنرا تصدیق کردند و تبریک گفتند، ولی سردار سپه باز هم در فکر بود. این دفعه سر برداشت و گفت: من به پیغمبر اسلام، به آمد آمد آسمانی که دنیای جهل و ظلمت را بنور دانش و تقوی روشن کرد ایمان دارم و همیشه در کارهای خود از او نیرو و قدرت میطلبم و چون حضرت محمد «ص» و تعلیمات او همیشه پشتیبان من بوده و من روح سربازی و وطن دوستی خود را همواره با روح دیانت آمیخته ام، افتخار می کنم که نام پسر من محمد باشد.

یکی از حضار گفت:

— قربان، پدر شما هم بامام هشتم امام رضا مهر و محبت خاصی داشت و هرنیتی داشت با او در میان می نهاد و بهمین سبب نام شما را رضا گذاشت.

سردار سپه سری تکان داد و گفت: خودم به حضرت رضا عقیده خاصی دارم. پس اسم او را هم محمد رضا میگذارم.

و در حالیکه برق شادی از چشمش میجهید و بخلاف عادت همیشه اش که خنده کمتر بر لبش دیده میشد، تبسم نمود و چندین بار زیر لب گفت: محمد رضا.

بدینگونه نام شاهنشاه ما بمصدق «الاسما» تنزل من السماء محمد رضا گذاشته شد.

فرستنده: سیروس گروسیان — تکنیسین

کوهی بر ماسور تلگرافخانه زیر آب فائق شد و پاکت تلگراف را گرفت و در کنار سینی کوچک چای گذاشت و داخل اتاق شد سینی را با پاکت جلوی سردار سپه گرفت. سردار سپه خیلی بی قید و بی تکلیف با همان خوی سربازی و بخصوص با آداب و رسوم خان کوهیها مشغول «حرف زدن» با همزادگان خود بود و چون حواسش بحرف زدن بود، دست خود را بی اختیار برای برداشتن چای بطرف سینی برد و متوجه پاکت پاکت تلگراف نشد، ولی پس از برداشتن چای چشمش بسه پاکت تلگراف افتاد و از دیدن آن صحبت خود را قطع کرد.

ابروان پر پشتش کمی گره خورد. چند چین به پیشانی اش افتاد، آهسته و بامنان دست برد و پاکت تلگراف را از سینی چای برداشت. حضار نیز دم فرو بستند و اتاق در یک سکوت ناگهانی که بر از کنجکاو بود فرو رفت، همه منتظر بودند تا با مشاهده اثر قرائت تلگراف در قیافه سردار سپه بچگونگی مضمون آن پی ببرند. سکوت اتاق را صدای خش خش پاره شدن پاکت تلگراف بر هم زد. سردار سپه همین که با چشمان خود سطور تلگراف را مرور کرد، برقی از چشمانش جهید. قیافه اش باز شد. حتی حضار آن مجلس نه تنها برق چشم، بلکه برق دندانهای محکم و سفید او را زیر سوهای پر پشت سیلش که لب بخنده گشوده بود، دیدند.

آنانکه سالیان دراز بتغییرات خاص قیافه او آشنا بودند شاید هیچوقت آن حالت انبساط و نشاط و شادی و سرور خاصی را که آنروز پس از قرائت تلگراف در رخسارش هویدا گشت، ندیده بودند. مگر متنی این تلگراف چه بود؟...

از تهران تلگراف کرده بودند که خداوند به سردار سپه دو فرزند دو قلو، یک پسر و یک دختر عطا فرموده است.

و بهمین مناسبت رو جمعیت کرد و گفت: من فرزند ذکور نداشتم، ولی خداوند آرزوی دیرین مرا آورد و بمن پسر عطا فرموده است. این هم از میمنت الاشت است. من آمده بودم که اگر مردم در اینجا بمیرم و همینجا بخاکم سپارند خدا خواست که بهبودی یابم و همینجا مژده تولد پسر را بشنوم.

سکوت حضار از این صحبت مبدل بهمهمه و زمزمه شادی و مسرت و عرض تبریک و تهنیت شد، سردار سپه چون دید پیشخدمتی که تلگراف را آورده، همچنان در گوشه اتاق ایستاده است، خنده کنان او را پیش خواند و دست در جیب برد و یکمشت اشرافی در آورد و باو داد. در حین گرفتن اشرافی ها، دودانه از آنها بروی زمین افتاد. پیشخدمت فوراً خم شد تا آنها را بردارد

آن سال سردار سپه به مسقط الراس خود «آلاشت» رفته بود. سردار سپه سواد کوه را به طور اعم و «آلاشت» را که نقطه ای از سواد کوه است بطور اخص دوست میداشت. روزگار کودک کی او در این صفعات در دامن طبیعت سپری شده بود. سردار سپه اراده راسخ و عزم استوار خود را مرهون تاثیر روحی تربیت در دامن کوهستانهای خرم و سرسبز سواد کوه بود. سردار سپه بسواد کوهی ها و اهل مسقط الراس خود که مشتاق دیدارش بودند قبلاً خبر داده بود که تصمیم دارد یکسره به «زیر آب» رود و از آنجا بسواد کوه باز گردد.

از اینرو مشتاقان دیدار او از سواد کوه به زیر آب رفتند، ولی در موعد مقرر موفق بدیدن سردار سپه نشدند.

سردار سپه که از راه پیمائی آنروز خسته و کسل شده و تب شدیدی کرده بود، فسخ عزیمت (بزیر آب) کرد و چون بسواد کوه رسید همانجا ماند و بجای رفتن به زیر آب یکسره به «آلاشت» رفت. وقتی به آلاشت رسید، در آتش تب میسوخت و طبیب مخصوصش مرتباً مواظب بود و دستورات لازم باو میداد.

نخستین کسی که از فسخ عزیمت سردار سپه به زیر آب و ورود او به «آلاشت» آگاه شد و بکسانی که در زیر آب منتظر او بودند خبر داد، خانم چراغعلی خان سردار اکرم بود. سواد کوهیها که در زیر آب بانتظار دیدار سردار سپه گرد آمده بودند، باشتاب تمام خود را به آلاشت رساندند و به حضور سردار سپه رفتند. هنوز چند ساعتی از ورود او نگذشته بود که از هردری سخن میرفت و مخصوصاً سردار سپه باصطلاح از همشهری های خود احوال پرس میگرد و سراغ سایر آشنایان را میگردفت. در پشت اتاق کوچکی که این انجمن تاریخی تشکیل شده بود نیز یک مساجرای تاریخسی میگذشت. پیشخدمتی که میخواست برای سردار سپه و میهمانانش چای بیاورد مصادف با یک ماسور سمج تلگرافخانه شده بود که شتابان و نفس زنان از زیر آب آمده اظهار داشت یک تلگراف فوری و مهم را میخواهد شخصاً و با دست خود بدست سردار سپه برساند.

پیشخدمت که ماسور بود از ورود اشخاص بیگانه و مزاحم جلوگیری کند، بهمین عنوان از ورود ماسور تلگرافخانه جلوگیری کرد و باو اظهار میداشت که ورقه را بدهد باو تا او با سینی چای بحضور سردار ببرد. ماسور تلگراف اصرار داشت که چون تلگراف مهمی است باید خودش برساند ولی بالاخره پیشخدمت زرنک سواد

دزدی وارد خانه ای شد و پس از اینکه از اثاثیه خانه تاسی توانست برداشت، چون دید که باقی را نمی تواند بردارد، نوشته ای بدین شرح نوشت و گذاشت و رفت «لطفاً تا صبح که از خواب بیدار شدید، اینها را به این آدرس..... بیاورید و جایزه بگیرید.»

دومین گلوله

قاضی رو به متهم کرد و گفت: آیا اقرار می کنی که با ضرب اولین گلوله به زندگی مقتول خاتمه دادی؟

متهم: خیر قربان، چون اولین گلوله او را نکشت.

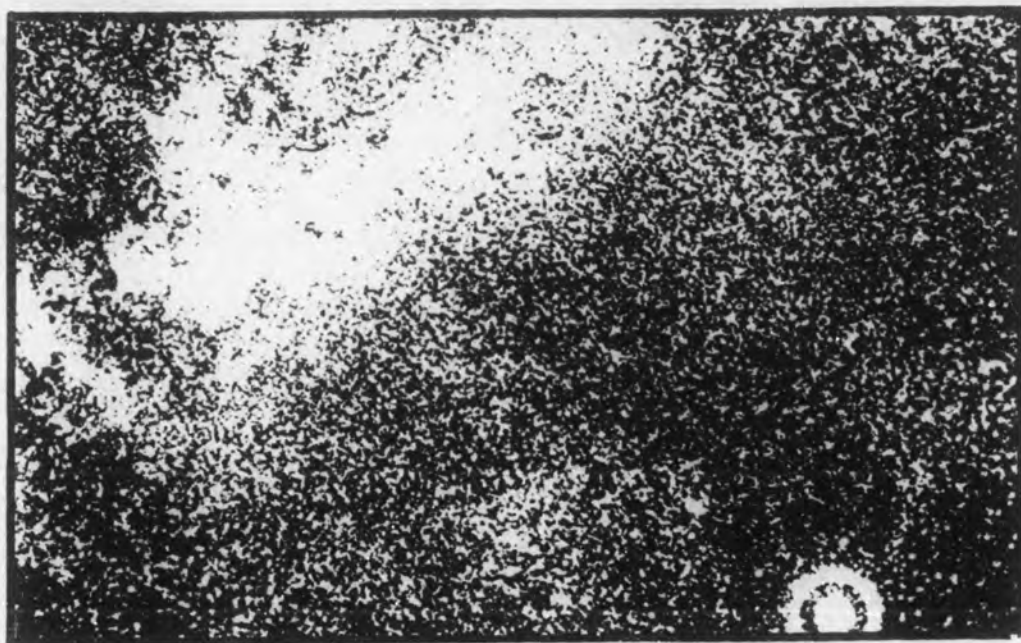
قاضی چطور ممکن است؟

متهم: چون به دیوار خورد!

حمید جلوانی کارگر کارخانه ناسیونال اصفهان

کهکشان چیست؟

هرگاه در یک شب نورانی و پرستاره به آسمان نگاه کنیم، می بینیم در یک گوشه آسمان توده ای از نور دیده میشود که در بعضی موارد شبیه است به توده های از نور غبار آلود. و با تلسکوپ که بکمک آن تا اعماق آسمان رؤیت میشود، به نظر میرسد که کهکشان عبارتست از مجموع ستارگان نامحدودی که در فاصله بینهایت دور قرار گرفته اند. نوری که از کهکشان به ما میرسد، از میلیونها سال پیش شروع به تأییدن کرده است و با د نظر گرفتن سرعت نور که ۳۰۰/۰۰۰ کیلومتر در ثانیه است، میتوان به دوری کهکشان نسبت به کره زمین در این فضای بی پایان پی برد باید دانست هر یک از ذرات ریز غباری که در کهکشان دیده میشود کره عظیمی است که بشر روزی به آن نزد یک شده و به ما هیت آن پی خواهد برد.

درباره فوائد کار گفته اند:

* در یک جامعه متمدن اگر اساس چرخش کار بر محور زحمت کشیدن و کار کردن نباشد آن جامعه مسلماً محکوم به فنا است.

«شاهنشاه آریاسهر»

* کاربکن، به خودت اعتماد داشته باش، دست برادرت را بگیر «آتورک»

* اگر من بکار علاقه نداشتم و با شادی زندگی نمیکردم سالها پیش از ناامیدی و غم، بسوی مرگ ونیستی رفته بودم.

* در یک کار نیک خیلی بیشتر از پیروزی های بزرگ و شعرهای دل انگیز افتخار و شکوه واقعی وجود دارد

* انسانهایی زنده هستند و زندگی می کنند که یکدم از مبارزه و پشت کار دست برندارند

«ویکتور هوگو»

* بدترین کارها آن است که انسان کاری را انجام ندهد

* در زندگی باید جنب و جوش و تلاش وجود داشته باشد. همانگونه که آب را کد فاسد میشود، اگر انسان هم در زندگی بیکارویی هدف بماند، تباه میگردد.

«لامارتین»
فرستنده: ام کلثوم سعادت کارگر شرکت ترانس پیک (تهران)

ظهر تهران وساعت های پایتخت های دنیا

هیچ متوجه هستید که وقتی شما در تهران به ساعت نگاه میکنید و میبینید که «۱۲» ظهر است در دنیا و سایر شهرهای دنیا چه ساعتی است؟... اگر نه پس بخوانید:

۱- تهران ساعت دوازده ۲- لندن ساعت هشت و سی ۳- مسکو ساعت یازده و سی ۴- توکیو ساعت هفده و سی ۵- پکن ساعت شانزده و شانزده ۶- نیویورک ساعت سه و سی ۷- رم ساعت نه و سی ۸- ژنو ساعت نه و سی ۹- پاریس ساعت نه و سی ۱۰- بغداد ساعت یازده و سی ۱۱- سانفرانسیسکو ساعت سه و نیم ۱۲- تل آویو ساعت ده و سی ۱۳- دهلی و کراچی ساعت چهارده و چهارده ۱۴- مکزیکو ساعت یک و سی دقیقه میباشند.

فرستنده: حمید پارسا- کارگر شرکت نفت آبادان

خالق بینوایان باد و نوازش که به آنان عشق می ورزید

ده کتاب جاودانی، از ده کشور

۵- «کمندی الهی» اثر دانت، آلیگری (ایتالیایی)

۶- «جنگ و صلح» اثر لئون تولستوی (روسی)

۷- «نبردین» اثر آدولف هیتلر (آلمانی)

۸- «کجا میروی» اثر هنریک سیویچ (لهستانی)

۹- «پرنده آبی» اثر مورس مترلینگ (بلژیکی)

۱۰- «شاهنامه اثر حکیم ابوالقاسم فردوسی طوسی (ایرانی)

محمد بیگری- کارگر چاپخانه

تا بحال کتابهای زیادی توسط نویسندگان

متعددی نوشته شده که بسیاری از آنها جزو

شاهکارهای ادبیات جهان محسوب میشوند،

اما ده کتاب جاودانی جهان این کتابها هستند:

۱- «بینوایان» اثر ویکتور هوگو (فرانسوی)

۲- «بر باد رفته» اثر مارگارت میچل (آمریکایی)

۳- «دون کیشوت» اثر سروانتس (اسپانیولی)

۴- «اوتللو» اثر ویلیام شکسپیر (انگلیسی)

درباره وفا گفته اند

* از همه چیز نایاب تر، وفاداری دائمی است. «نابلیون»

* زندگی عاری از وفا، یک جسم بیروح را میماند. «موریس شوالیه»

* وفا، عالیترین صفتی است که با مرگ از وجود انسان رخت برمی بندد. «بایرون»

* وفادارون مرد را گرم و روح او را سرشار از امید و عاطفه می سازد. «ولتر»

* نه از شمشیر تیز و نه از اسب سرکش وفا مجوئید. «نابلیون»

* یک انسان بی وفا، از سگ هم بی خاصیت تر است. «الکساندر دوما»

* وفا، از شیرین ترین فرآورده های طبیعت است. «لنتیجه»

* وفا را فراموش نکنید، زیرا حقیقت انسانیت را فراموش خواهید کرد. «بایرون»

* وفا آئینه ایست که چهره واقعی شما را در دلها منعکس میسازد. «تولستوی»

ابراهیم حتمی- کارگرنقاش (کرمانشاه)

خاصیت عینک

حسن: محسن من میخواهم امشب به خانه شما بیایم. محسن: چون من عینک دارم، میترسم عینکم بشکند! محسن: قدم شما روی چشم من! محسن: چرا قدمش روی چشم من؟ فرستنده: علی آب خیز کارگر مکانیک - نقده

جریان سال نیز میتواند از مرخصی خود استفاده کند. ظاهر قانون نشان میدهد که باید دوازده ماه کار کند و سپس از ۱۲ روز مرخصی استفاده نماید ولی عملاً چنین نیست، زیرا غالباً اتفاق می افتد که کارگر در جریان کار سالانه خود نیاز به مرخصی دارد و از آن استفاده میکند.

خرداد ماه ۳۲۸ آن را به ۱ روز تقلیل داد. بموجب ماده ۴ این قانون، هر کارگر در مقابل ششماه کار متوالی در یک کارگاه حق ۵ روز در مقابل یکسال کار متوالی در همان کارگاه حق ده روز مرخصی با استفاده از دستمزدا داشت.

تعطیلات و مرخصی ها

مرخصی سالانه

۲- استفاده از مرخصی سالانه

همان دلائلی که در مورد استفاده از تعطیلات هفتگی بیان گردید و بویژه دلائل مربوط به لزوم استراحت برای کارگران ایجاب میکند که در برابر هر سال کار و فعالیت، مدتی بعنوان مرخصی سالانه بوی داده شود. قوانین و مقررات کشورهای مختلف در این زمینه پیش بینی هائی نموده است چنانکه برای اولین بار در سال ۱۹۳۶ مساله مرخصی سالانه در قوانین اروپائی عنوان گردید.

در ایران برای اولین بار مرخصی با استفاده از حقوق در قانون کار اردیبهشت ماه ۱۳۲۵ (ماده ۷) در نظر گرفته شد و بموجب قانون مذکور هر کارگر در مقابل ششماه کاریک هفت و در مقابل یکسال کار متمادی در یک کارگاه استحقاق ۱۵ روز مرخصی با استفاده از حقوق را داشت.

ولی قانون خردادماه ۱۳۲۸ از این مدت کاست و آنرا به ۱۰ روز تقلیل داد، بموجب ماده ۴ قانون فوق الذکر هر کارگر در مقابل ششماه کار متوالی در یک کارگاه حق پنج روز و در مقابل یکسال کار متوالی در همان کارگاه حق ده روز مرخصی با استفاده از دستمزدا داشت.

مساله ای که از دوباره فوق الذکر استنباط میگردد، آن است که ذکر مدت های معینه برای ششماه و یکسال کار کارگر مبین آنست که کارگر میتواند استراحت از مرخصی خود به تنایب نیز استفاده کند (در سال دونوبت) و حال آنکه این امر در قانون کار مورخ اسفندماه ۱۳۳۷ بدین طریق پیش بینی نگردیده است، ولی عملاً این امر امکان پذیر است.

برای توجیه این مطلب به ذکر ماده ۱۵ میپردازیم: هر کارگر به ازاء دوازده ماه کار حق ۱۲ روز مرخصی با استفاده از مزد خواهد داشت. در مورد کارگران کمتر از شانزده سال تمام، مرخصی با استفاده از مزد هیجده روز در ازاء دوازده ماه کار خواهد بود.

آیا مفهوم این ماده آنست که حتماً کارگر باید دوازده ماه کار کند، آنکه حق استفاده از دوازده روز مرخصی خواهد داشت و یا اینکه در

در زمینه مرخصی سالانه مسائل ذیل را باید مورد بحث و بررسی قرارداد:

- تعیین تاریخ استفاده از مرخصی سالانه
- نحوه استفاده از مرخصی
- تعیین تاریخ استفاده از مرخصی
- دستمزدا یا مرخصی

همان علل و عواملی که در مورد استفاده از تعطیلات هفتگی، در مقالات گذشته، بیان داشتیم، ایجاب مینماید که در سال مدتی به کارگران استراحت داده شود و بویژه در این زمینه میتوان به لزوم استراحت کارگران پس از دوازده ماه کار اشاره کرد. زیرا همانطور که یک ماشین نیز پس از مدتی کار کردن باید، مدتی کارش متوقف شود و مکانیک آنرا مورد رسیدگی قرار دهد و اگر احیاناً عیب و نقصی دارد آنرا مرتفع سازد، انسان نیز پس از یکسال کار کردن نیاز به مدتی استراحت دارد.

مرخصی سالانه نیز مانند تعطیلات هفتگی در آغاز از طرف کار فرمایان برسمیت شناخته نشده بود و تنها مبارزات وسیع کارگران و اقدامات خبر اندیشان سبب گردید که مقرراتی درین زمینه تنظیم و مرحله اجرا گذارده شود و برای اولین بار در سال ۱۹۳۶ مساله تعطیلات و مرخصی های سالانه در قوانین کار کشورهای مختلف وارد گردید.

در ایران برای نخستین بار مرخصی سالانه با استفاده از حقوق در قانون کار اردیبهشت ماه ۱۳۲۵ در نظر گرفته شده بود. بموجب ماده ۷ این قانون هر کارگر در مقابل ششماه کار یک هفت و در برابر یکسال کار متمادی در یک کارگاه استحقاق ۱۵ روز مرخصی داشت.

بطوریکه ملاحظه میشود میزان روزهای مرخصی سالانه در قانون اولیه کار در ایران ۱۵ روز بود ولی قانون بعدی یعنی قانون کار

ذکر مدت مرخصی برای شش ماه در دو قانون گذشته بدین معنی است که کارگر در وسط سال هم در صورت نیاز میتواند استراحت از مرخصی استفاده کند. حال آنکه در قانون سال ۱۳۳۷ این امر بدین صورت پیش بینی نگردیده است.

بموجب ماده ۱۵ قانون مذکور، هر کارگر به ازاء دوازده ماه کار حق دوازده روز مرخصی با دریافت مزد خواهد داشت. در مورد کارگران کمتر از شانزده سال تمام، مرخصی با استفاده از مزد ۱۸ روز در ازاء دوازده ماه کار خواهد بود. روزهای جمعه و تعطیلات رسمی کارگری جزء ایام مرخصی کارگران محسوب نمیشود.

از این ماده چند نکته استنباط میگردد:

- اولاً مدت مرخصی سالانه افزایش یافته.
- ثانیاً - ایام تعطیلات هفتگی و تعطیلات رسمی جزء مرخصی سالانه محسوب نمیشود.
- ثالثاً: پس از دوازده ماه کار، این مرخصی سالانه داده میشود.

و این از ویژگیهای مرخصی سالانه در قانون جدید است.

طریق تعیین مدت استفاده از مرخصی سالانه

برای تعیین مرخصی سالانه با استفاده از حقوق دو طریق وجود دارد: قانون و پیمانهای دستجمعی قانون کار، در هر کشور مدت مرخصی سالانه با استفاده از حقوق، را تعیین مینماید چنانکه در قوانین کار سالهای ۱۳۲۵، ۱۳۲۸ و ۱۳۳۷ تعیین گردیده است. ولی معمولاً آنچه که در قانون پیش بینی میگردد، حداقل است و قانون موازیین حداقل را تعیین مینماید ولی ممکن است در پیمانهای دستجمعی مدتی بیشتر از این پیش بینی گردد. غالباً نیز در قوانین مدتی معین پیش بینی میگردد و یا در پیمانهای دستجمعی که با رضایت و توافقی سندیکاهای

مدت کار

کارگری و کارفرمایان منعقد میگردد، این مدت بیشتر از میزان پیش بینی شده در قانون می باشد. مدت مرخصی سالانه

مدت مرخصی سالانه، در کشور ما و نیز در دیگر کشورهای جهان همواره در تغییر بوده و رو به افزایش نهاده است. در ابتدا این مدت شش روز در سال معین گردیده بود. چنانکه مقاوله نامه بین المللی شماره ۵۲ نیز برای یکسال مداوم شش روز مرخصی در نظر گرفته است. ولی بعداً با پیشرفت خدمات اجتماعی و مبارزات سازمانهای کارگری، این مدت افزایش یافت چنانکه در قوانین کار کشور ما نیز این مدت معمولاً ۱۵ روز و ۱۲ روز پیش بینی گردیده است در بعضی از کشورها از جمله یوگسلاوی برای کارگران بر حسب سابقه کار آنان پایه و اصل متعریک جهت مرخصی با استفاده از حقوق در نظر گرفته شده است. فی المثل کارگری که دو سال سابقه کار دارد، ۱۰ روز و آنکه ۳ سال سابقه کار دارد، یکماه از مرخصی سالانه استفاده مینماید.

ولی در بسیاری از کشورها این گونه اصل متعریک وجود ندارد زیرا هر گاه به فلسفه وجودی مرخصی سالانه با استفاده از حقوق توجه نمائیم ملاحظه خواهیم کرد که ضرورتاً باید این مدت مرخصی سالانه برای همه افراد برابر و مشابه باشد. ولی استثنائی که قانون کار ایران قائل گردیده است، مربوط به سن کارگر میباشد، بدین معنی که برای کارگرانی که سن آنها از شانزده سال تمام کمتر باشد ۱۸ روز مرخصی سالانه پیش بینی گردیده است.

تاریخ استفاده از مرخصی سالانه

معمولاً تاریخ استفاده از مرخصی سالانه با توجه به نیاز کارگر و ضرورت کارگاه تعیین میگردد و بطور کلی توافقی کارگر و کارفرما و تراضی آنها در این زمینه لازم و ضرورتی است ولی در قوانین گذشته در زمینه تصریحی نشده بود و تنها به ذکر مدت مرخصی اکتفا گردیده است ولی در قانون کار سال ۱۳۳۷ بدین مطلب شرح زیر اشاره گردیده است:

استفاده کارگر از تمام ایام مرخصی استحقاقی در هر سال الزامی است. تاریخ استفاده از مرخصی با تراضی طرفین تعیین میشود. در صورت عدم توافقی رای شورای کارگاه قاطع است. تردید نیست که در این قانون رضایت دو طرف در نظر گرفته شده هر گاه طرفین نتوانند توافقی نمایند، شورای کارگاه در این زمینه اظهار نظر خواهد کرد.

خرید و فروش

در شرکت های تعاونی

حسین سالکی

اعضاء شرکت تعاونی ازداد وستد شرکت نفع نمی برند زیرا هدفشان سودجویی نیست. آنها در سایه کار دسته جمعی که شرکت تعاونی مظهر آن میباشد جنس مورد نیاز را در شرایط مناسب که دور از تقلب و تزویر باشد بدست میآورند و چون عکس این روش در بازار متداول است پس آنها دفع ضرر میکنند نه کسب منفعت.

شرکت تعاونی در پایان هر سال مالی به مشتریان عضو بابت مقدار خریدی که کرده اند مازاد برگشتی میدهد و این روش اگرچه ممکن است ایده آل نباشد، لیکن ظالمانه نیست.

شرکت تعاونی همچنین مقداری از درآمد سالیانه خود را وقف آموزش اعضا خود میسازد و این کار در حد خود بسیار پسندیده است. آموزش اعضا نه تنها سبب تغییر خلق و خوی فرد گرانی به جامعه گرانی میشود بلکه صفات بد و ناپسند را نیز از افراد عضو شرکت دور میسازد و باین ترتیب یک شرکت تعاونی گام بزرگی در راه اعتلاء فرهنگ و تمدن بشری برمیدارد که نفع آن نه تنها عاید اعضا میشود بلکه من غیر مستقیم به همه مردم مکت خدمت میکند. شرکت تعاونی سرمایه را بخد مت جامعه میگذارد و میکوشد هر کسی آقدر سرمایه و امکان مالی داشته باشد که با سر بلندی و رفاه زندگی کند چرا که هدف شرکت تعاونی مبارزه با مکت افراد جامعه است.

ذکر همین مختصر کفایت میکند تا با چهره و ماهیت یک اقتصاد غیر انتفاعی آشنا شویم. شرکت تعاونی یک اقتصاد غیر انتفاعی و یک کسب و کار دور از ناروائی ها است و در مقابل بخش انتفاعی هدفی جز کسب سود و درآمدهای سرشار ندارد.

با این توضیح می توان بسانی پی برد که چرا یک شرکت تعاونی نمیتواند درصد کسب سود برآید و در عین حال چه تفاوتی میان یک اقتصاد انتفاعی و غیر انتفاعی وجود دارد.

فرق عضو و مشتری

در یک شرکت تعاونی عضو، مشتری و سهامدار همه در وجود یک شخص و افرادی با هویت واحد و اجتماعی جمع میشوند. مشتری یک فروشگاه تعاونی کسی جز عضو آن نیست. این مشتری، فروشگاه تعاونی را تحت کنترل خود قرار میدهد، در مدیریت و اداره کردن آن بطور مستقیم و یا غیر مستقیم دخالت میکند و در تعیین روش کار و خط مشی آن اظهار رأی و

نظر مینماید. یک عضو فروشگاه تعاونی با پانصد هزار ریال سهم شرکت، مالک قسمتی از آن فروشگاه است. فروشگاه تعاونی و سایر منضمات آن باو تعلق دارد زیرا با سرمایه های ناچیز امثال وی بوجود آمده است. اما مشتری یک دکان، فروشگاه، مغازه یا کارخانه غیر تعاونی هر که باشد برای یک یا چند صاحب سهم آن تعاونی ندارد. صاحب یا شرکا یکتواحد اقتصادی انتفاعی مشتریهای خود را بصورت عناصر و عوامل کسب درآمد و منفعت خود می شناسند. خریداران کالاهای آنها افراد معین و مشخصی نمی باشند و لذا آنها برای خود تعهد اخلاقی نمی شناسند.

آیا سود و مازاد برگشتی همان ارزش اضافی است؟

برای تولید هر نوع جنسی چه ماده غذایی - پوشاک، لوازم منزل، ماشین و غیره مبالغی باید صرف هزینه نمود. این هزینه ممکن است بابت مواد اولیه، مزد، بهره پول، حمل و نقل و منجمله بابت مدیریت و بسیاری از چیزهای دیگر بمصرف برسد که جمعا آنرا هزینه تمام شده یک کالا مینامند، ولی در این میان ممکنست تولید کنندگانی پیدا شوند که هزینه های لازم را برای ساختن یک کالا به مصرف نرسانند از جمله از مواد اولیه ارزان قیمت و پست استفاده کنند و خلاصه جنسی را تولید و عرضه کنند که سود سرشاری را نصیب آنها نمایند که در واقع این بهره همان ارزش اضافی است که تولید کننده میبایست در ساخت و پرداخت کالا صرف میکرد و همچنین ممکنست عده دیگری بعنوان واسطه های تجارتی، بنکدار، دکاندار و غیره وارد عمل شوند و جنس را از تولید کننده خریده و با مقداری سود برای خود به مصرف کننده عرضه دارند که این مبلغ نیز بر ارزش اضافی جنس بضرر مصرف کننده افزوده میشود.

حال در این میان جمعی از کارگران - کارمندان یا گروه های حقوق بگیر و کم درآمد به تشکیل شرکت تعاونی مبادرت میورزند و شرکت تعاونی سعی میکند کالای مصرفی را در درجه اول مستقیما از تولید کننده خریداری و میان اعضا توزیع کند و بعد ها که سرمایه شرکت زیاد تر شد خود شرکت مستقیما کار تولید همان کالاها را بر عهده گیرد تا نه تنها هیچ ارزش اضافی چنانکه گفته شد بوجود نیاید حتی حق کارگران تولید کننده که در واحد اقتصادی تعاونی کار میکنند ضایع نشود و اعضا شرکت نیز با قیمت عادلانه بدون آنکه دیناری اضافه دریافتی بآنها تحمیل شود نیازهای مصرفی خود را تامین نمایند. بهر صورت تا وقتی که شرکت تعاونی خود بمرحله تولید نرسیده است ناگزیر است در پایان هر سال مالی آن ارزش های اضافی را بابت مازاد برگشتی باعضاء خود مسترد

دارد همچنانکه یک موسسه انتفاعی ارزش اضافی مورد بحث را بنفع خود بچیب میزند پس تاجر سود میبرد و عضو شرکت تعاونی نیز از داد وستد با شرکت مازاد برگشتی دریافت میدارد. این مازاد برگشتی همان تفاوت قیمتی است که پیش از تشکیل شرکت تعاونی بعنوان سود بفروشنده و تولید کننده بخش انتفاعی میرسید و امروز از طریق شرکت تعاونی بنفع اعضا آن بخودشان برگشت داده میشود.

فروش به قیمت روز و پرداخت مازاد برگشتی یا فروش به بهاء ارزان بدون مازاد برگشتی؟

در این باره دو نوع روش برای فروش جنس توسط شرکت های تعاونی مصرف وجود دارد که میتوان بنا بمقتضیات و شرایط محلی عمل کرد. میدانیم که فلسفه مادی عضویت در شرکت تعاونی در واقع مبارزه با بخش انتفاعی کسب و کار است که جز کسب سود و سوداگری هدف دیگری ندارد. تلاش هر شرکت تعاونی بخاطر دست یافتن به قیمت عادلانه است که وجود بخش انتفاعی و دخالت آن در عرضه کالاهای مصرفی و خدمات مربوط بآن مانع از نیل به قیمت عادلانه میشود.

طبقه کارگر و حقوق بگیران و دستمزد بگیران مطابق فلسفه مادی و اقتصادی تعاونی عضویت این شرکتها درآمده و یا خود مستقیما بایجاد و تأسیس آن همت میگذارند که هیچ عامل واسطه و نفع طلبی نتواند انگل وار قدرت خرید دستمزد او را مکیده و آنها را از هستی ساقط کند.

در اینگونه موارد معمولا ممکن است ما بدو گروه از افراد آگاه و ناآگاه برخورد کنیم که در شرکت های تعاونی مصرف عضو شده اند.

این دو گروه عبارتند از افرادی که بفلسفه اخلاقی و اجتماعی نهضت تعاونی پی برده و رعایت اصول و مقررات این مکتب اجتماعی و اخلاقی را عامل اصلاح و پیشرفت اجتماعی شناخته و بدان ایمان و اعتقاد دارند و در نتیجه جنبه های اقتصادی این نهضت را بخش کوچکی تلقی کرده و تمام هم خود را صرف توسعه اجتماعی و فکری آن میسازند.

و در مقابل گروه دیگر که تعاون و همکاری را در چار چوب نفع مادی و فوری آن جستجو میکنند که بی شک دارای طرز تلقی های متفاوت میباشند.

لذا از دید دسته دوم شرکت تعاونی باید کالاهای مصرفی را ارزان خریده و آترا ارزان با اختیار اعضا بگذارد.

البته پیروی از چنین روشی در عین اینکه عملا و بطور روزمره نوعی رقابت با بازار تلقی شده و ممکن است اثرات فوری و آنی بر قیمت ها بگذارد و فروشند های نفع طلب و انتفاعی را وادار سازد آنها نیز متقابلا کالاهای خود را

ارزان بفروشند ولی در مقابل توسعه مادی و معنوی شرکت تعاونی را محدود میسازد و مانع از آن میشود که شرکت بتواند در آینده بعنوان یک قدرت بزرگ اقتصادی قد علم کرده و با بزرگتر شدن آن موقعیت اقتصاد انتفاعی را بخطر اندازد.

اما از آنجا که هدف عالی و اجتماعی نهضت تعاونی تغییر سیستم اقتصادی و اجتماعی یک جامعه عقب افتاده است لذا یک چنین برنامه وسیع و جامعی نمیتواند بادست خالی بمرحله اجرا درآید.

در ضمن فروش به قیمت روز و پرداخت مازاد برگشتی آخر سال هم دارای مزایا و محاسنی است که در زیر بدان اشاره میشود. میدانیم که شرکت تعاونی یک موسسه تجارتی است که در چارچوب برآوردن نیازهای اعضا خود عمل میکند. همانطور که سایر مغازه های معمولی کالاهائی را در انبار و قفسه های مغازه خود جمع کرده و به مشتریان خود میفروشند شرکت تعاونی هم همان کار را برای خدمت باعضا خود انجام میدهد.

یک موسسه تجارتی یا یک فروشگاه نباید حجم و گردش عملیات تجارتی اش مخارجی از قبیل پول آب، برق، تلفن هزینه های اداری و پستی - حمل و نقل - استهلاک اثاثیه، هزینه ملزومات و احتمالا پرداخت دستمزد و حقوق بخدمه و مستخدمین را بدنال خواهد داشت. شرکت تعاونی هم عینا باید همان هزینه ها را برای گردش امور روزانه خود متحمل شود. شرکت تعاونی مانند هر موسسه کسب و کار معمولی نیز از حاصل دادوستد خود درآمدهای اضافی تحصیل میکند که قسمتی از این درآمد باید صرف تامین هزینه های مذکور شود و مازاد آن بابت ذخیره احتیاطی و قانونی، هزینه آموزش تعاونی برای اعضا و سایر ذخایر دیگر که در اساسنامه پیش بینی شده است منظور گردد و بقیه بابت سود سهم و مازاد خرید باعضا پس داده شود.

یک شرکت تعاونی کارگری که صرفا به پس انداز و سهام کارگران متکی است اگر بخواهد در آینده توسعه پیدا کند محتاج به سرمایه و ذخایر بیشتری خواهد بود و این سرمایه را چگونه میشود فراهم کرد؟ در درجه اول اینکه کارگران عضو باید مرتبا نزد شرکت پس انداز کرده یا سهام بیشتری خریداری کنند تا بنیه مالی و سرمایه ای شرکت تقویت شود.

ادامه دارد

غذا

آخرین و جدیدترین اطلاعات مربوط به غذای سالم

ضعف و پیریشانی اعصاب را معالجه میکند.
ویتامین های حیاتی برای بدن ما:

ویتامین B/2 - ۲/ب که بنام لا کتوفلاوین معروف است عامل رشد است.

منابعی که این ویتامین را دارند: جگر مخمر آجیو تخم مرغ شیر آجیو گوشت و تمام سلولهای نباتی. عوارضی که در اثر کمبود این ویتامین در بدن پیدا میشود عبارت از:

۱ - توقف رشد در بچه های شیرخوار
۲ - تورم مخاطها ۳ - اختلالات در تبادل کروماتین خون (کروماتین مواد مخصوص در مغز سلولهاست که ماده رنگین قرمز دارد و برای بدست آوردن آن آنی لین را با نیتر وینزن اکسید میکنند) ۴ - بیوست ۵ - ناتوانی دید و بینائی در غروب آفتاب.

این ویتامین چه امراضی را معالجه میکند؟
ویتامین ب/۲ لا کتوفلاوین عوارض و بیماریهای مربوط به فساد نسل و نژاد را درمان میکند.

ویتامین ب/۳ و ب/۴

ویتامین ب/۳ و ب/۴ شبیه به عوامل دیگر و مشابه ویتامین ب/۲ مخصوصاً آسیدهای آمینه ها است.

ویتامین ب/۵

ویتامین ب/۵ که بنام اسید پانتوتینیک هم خوانده میشود موهای فلفل نمکی را سیاه میکند.

منابعی که این ویتامین را دارد:

۱ - جگر ۲ - مخمر آجیو - زرده تخم مرغ ۴ - برنج ۵ - پوست غلات ۶ - قلو ۷ - آرد لوبیای چینی (سویا)

کمبود این ویتامین چه عوارضی دارد؟
کمبود ویتامین ب/۵ در بدن مسووها را میریزاند و آنها را خا کستری میکند خارش شدید در تمام بدن پیدا میشود پوست و مخاط بدن ورم میکند. پوست میافتد و تجدید بشره میشود. سرانگشتان خارش پیدا میکند.

ویتامین B/5 - ۵/ب چه امراضی را درمان میکند:
۱ - امراض فساد نژاد و نسل ۲ - در موشها سفید شدن مورا با این ویتامین درمان کرده اند ولی در انسان هنوز موفق نشده اند ۳ - زخمهای کبدی.

ناتمام

ویتامینهای کمپلکس ب/۲ به سه دسته تقسیم میشوند.

۱ - عامل رشد.

۲ - عامل حفظ پوستی.

۳ - عامل تولید خونی.

منع ویتامین کمپلکس ب/۲ در کجاست؟
در جگر بطور کامل وجود دارد، ولی در مخمر آجیو عواملی نزدیک به ویتامین ب/۲ هست. در روده های انسان که تشریح کرده اند، بطور مجزا ویتامینهای کمپلکس ب/۲ وجود دارد.

عوارض کمبود ویتامین کمپلکس ب/۲:
عبارتست از ورم زبان ترک های پیوندگاههای لب، درد عصبی و ورم پوستی، شکنندگی ناخنها در سردها و زنان میباشد ولی در خانمها کمبود ویتامین کمپلکس ب/۲ اختلالات قاعدگیهای زنانه و ورم مزمن پستانها را در بر دارد همچنین عوارض کمبود این ویتامین در مردان ناتوانی در انجام اعمال جنسی و تورم مزمن سینه ها است که گاهی مثل سینه زنان برجسته میشود و همچنین عنق مردانه است.

ویتامین کمپلکس ب/۲ چه امراضی را معالجه میکند؟
ویتامین کمپلکس ب/۲ عوارض فساد نسل و نژاد و دمل و کورک و

ویتامین ب/۱ چه امراضی را معالجه میکند؟
ویتامین ب/۱ عوارض فساد نسل و نژاد مثل تمام مواردی که کورک و دمل در میاید تبخال، دردهای شدید زایمان را معالجه میکند. در مورد دیابت (بیماری قند) الکل زدگی (الکسیم) بیماری باز دو (اختلال کارغده تیروئید) بیماریهای معدی و روده ای و کبدی دوران حاملگی احتیاج بدن به ویتامین ب/۱ افزایش مییابد، زیرا این ویتامین این امراض را معالجه و یا از شدت فعالیت آن میکاهد.

همچنین وقتی وضع غذا طوری است که هیدرات دو کربن آن زیاد است عوارضی در پی دارد که برای درمان آن باید از ویتامین ب/۱ استفاده کرد.

ویتامین ب/۲ کمپلکس:

ویتامین ب/۲ مثل ماده ساده ای است ولی مرکب از ترکیبات متعددی است که بنام عام کمپلکس ویتامین ب/۲ خوانده میشود. مواد ترکیبی که در این ویتامین وجود دارد، با یکدیگر متحد و هماهنگ شده و خواص آنها کامل کرده است، به یقین پیوسته است که کبد تنها عضوی است که این ویتامینهای ترکیبی را دارد.

از مشتریان چگونه پذیرائی کنیم؟

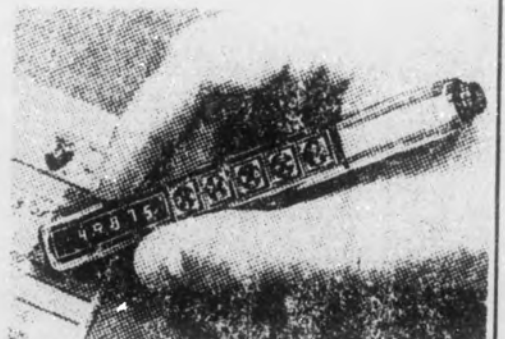
هتلداری در مدرسه عالی هتلداری لوزان میباشد که بارها تجدید چاپ شده و خوانندگان بسیاری را بخود جلب کرده است.

شغل پذیرائی از مشتریان

هر زن و مردی که شغل پذیرائی از مهمانان و مشتریان را در رستورانها و هتلها انتخاب میکند، جوانی است که میاندیشد شغلی آسان و جالب یافته است که با انجام آن پول بسیاری بدست خواهد آورد. در واقع پذیرائی از مشتریان در رستورانها حرفه مطبوع و زیبایی است. کافی است فکر کنید که با انتخاب این شغل، شانس مسافرت باین شهر و آن شهروان کشور آن کشور زیاد میشود و از طرف دیگر به زبانهای خارجی آشنا میشوید و دائماً با تمام طبقات مردم از خودی و بیگانه سر و کار پیدا میکنید که تمام این چیزها کار را بقیه در صفحه ۸۵

اخیراً در سوئیس به کتاب کوچکی برخوردم که نام آن «کمک حافظه برای پیشخدمتهای رستوران و هتلها» میباشد و شامل مطالب مفیدی نه تنها برای کارگران پذیرائی در رستوران و هتلها میباشد، بلکه مطالعه آن برای همه مردم مفید است، زیرا با جنبشی که امروز در کشور عزیز ما پیدا شده و در گوشه و کنار هتل و متل و رستورانهای زیادی برپا گردیده است، باید کسانی که در این اماکن مأمور پذیرائی از مشتریان هستند و حتی مدیران آنها بدانند چگونه پذیرائی کنند تا در دل مشتریان راه یافته و خاطره ای خوش از خود باقی گذارند، تا آنها هم با بازگو کردن این خاطره خوش برای دیگران در جلب مشتریان بیشتری بکوشند و باین وسیله باعث رونق کار گردد و آنها روز بروز موفق تر و کامیاب تر گردند، زیرا این کتاب از «کونراد تونور» مدیر دو هتل بزرگ و پرفسور خدمات

«قلم حسابگر» اختراع جدید

بنازگی در امریکا قلم حسابگری ساخته اند که به آن «کالکولین» میگویند، که بمعنی قلمی است که حساب میکند، این قلم حسابگر در نوع خود بی نظیر است و کوچکترین حسابگر دنیاست، زیرا ماشین حساب را بقدری کوچک کرده اند که در دل این قلم جا گرفته است و شما وقتی باین قلم اعداد را مینویسید و میخواهید جمع کنید، خود این قلم این کار را انجام میدهد، یعنی اعدادی را که نوشته اید حاصل جمع آنها روی قلم فوراً منعکس میکند. در امریکا این قلم را بمبلغ هشتاد دلار قیمت گذاشته و میفروشند که بیول ایران در حدود پانصد و شصت تومان میشود. این قلم برای بازرگانان و کسانی که خرید و فروش میکنند و همچنین مهندسين فوق العاده مفید است. و بعد نیست این قلم بزودی در بازارهای اروپا و دیگر کشورها هم رواج یافته و رفته رفته چیز معمولی شود که همه از آن استفاده کنند.

امیرعباس هویدا نخست وزیر:

به امر شاهنشاه سفر دستجمعی دولت به استانها

در سال جاری ادامه میابد

اعضای دفتر سیاسی و هیأت اجرائی موقت شرقیاب شدند

شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو روز یکشنبه دوازدهم اردیبهشت ماه جاری اعضای دفتر سیاسی و هیأت اجرائی موقت حزب رستاخیز ملت ایران را بحضور پذیرفتند. در این شرفیابی شاهنشاه آریامهر طی بیانات مشروحی خط مشی آینده حزب، نقش فرماندهی در تدوین هفده اصل انقلاب شاه و ملت، قوام نسلهای آینده، رشد صنایع، اقتصاد دموکراتیک و دموکراسی اقتصادی، انجام هرچه بهتر کارها در استانها و شهرستانها، گسترش راه آهن و قدرت دفاعی کشور را تشریح فرمودند.

در همین شرفیابی علیاحضرت شهبانو نیز ضمن سخنان مشروحی پرسشهایی را مطرح فرمودند که توسط اعضای دفتر سیاسی و هیأت اجرائی به آنها پاسخ گفته شد.

پیش از بیانات شاهنشاه آریامهر آقای هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران گزارش فعالیت یکساله حزب رستاخیز ملت ایران را بشرفعرض همایونی رساندند و سپس آقای آموزگار رئیس هیأت اجرائی حزب فعالیت هیأت اجرائی و کوشش جناح پیشرو حزب را معروض داشت.

آنگاه آقای هوشنگ انصاری گزارش فعالیت جناح سازنده را بعرض رسانید. همچنین در این شرفیابی چند تن از اعضای دفتر سیاسی و هیأت اجرائی بر حسب وظیفه ای که در حزب دارند گزارشهایی را معروض داشتند.

استان آذربایجان بصورت قطبهای صنعتی و کشاورزی
در خواهد آمد.

* آذربایجان سهم شایسته خود را در پیشرفت مملکت خواهد داشت
* مشکل مسکن با یک حرکت سریع حل خواهد شد

کرد گسترش حزب که تاکنون با موفقیت همراه بوده ایجاد میکند که حزب مسؤولین تمام وقت در اختیار داشته باشد و اضافه کرد که مردم باید بیش از پیش در کانونها و شوراها و جناحهای حزبی که بسترهای فکری حزب هستند فعالیت کنند.

امیر عباس هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران که همراه وزیران کابینه و اعضای هیأت اجرائی موقت حزب که برای یک بازدید سه روزه به آذربایجان شرقی رفتند و ساعتی پس از ورود به تبریز در یک اجتماع و گفت و شنود حزبی شرکت کردند و اظهار امیدواری نمودند که در این سفر کوتاه بتوانند از نزدیک با پیشرفتهای استان و نیازهای آن آشنا شوند.

سخنان هویدا در اجتماع حزبی

آقای هویدا نخست وزیر در یک اجتماع حزبی که در سالن حزب رستاخیز ملت ایران در تبریز تشکیل شده بود ضمن بیاناتی تأکید کرد که تبریز و سایر شهرستانهای آذربایجان با برنامه هایی که اجرا میشود بصورت قطبهای صنعتی و کشاورزی در خواهد آمد. نخست وزیر در آغاز سخنان خود اظهار داشت سفر دستجمعی نخست وزیر و اعضای هیأت دولت به استانهای مختلف کشور در سال ۲۵۳۵ به امر شاهنشاه آریامهر صورت میگیرد و این باعث خوشوقتی است که اولین مرحله این مسافرت از آذربایجان شروع شده است.

آقای هویدا ضمن اشاره به این نکته که نظرات مردم طی گفت و شنودها شالوده ای برای برنامه ششم عمرانی خواهد بود یادآور شد که مسائل مختلف استان در جلسات متعدد مطرح خواهد شد. نخست وزیر اطمینان داد که در چهارچوب پیشرفت مملکت، آذربایجان سهم شایسته خود را خواهد داشت و برای گسترش و توسعه عمرانی آن از هیچ اقدامی فروگذار نشده و نخواهد شد.

مسؤولین تمام وقت حزبی

دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران تأکید

یورش برای حل مسکن

نخست وزیر از پیشرفت تبریز و احداث کارخانه های متعدد در آن اظهار خوشوقتی کرد و ضمن اشاره به سفری که خود ایشان و

آقای هویدا نخست وزیر در سالن اجتماعات حزب رستاخیز ملت ایران در تبریز هدف از سفر هیأت دولت را تشریح کردند.

آب و برق نقاط مختلف آذربایجان را نیز مورد بررسی قرار خواهد داد. آقای هویدا در پایان سخنان خود توفیق مردم آذربایجان را در خدمت بیشتر به شاهنشاه آرزو کرد.

وزیران کابینه شهرهای استان خواهند نمود اظهار داشت که مسئله مسکن طبق اوامری که شاهنشاه صادر فرمودند با یک یورش سریع حتماً حل خواهد شد و دولت طی این سفر مسائل

گفت و شنود دبیر کل و مسئولان حزب با مردم

آذربایجان

آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب در اولین روز سفرش به تبریز بمدت دو ساعت ونیم با اعضاء انجمنهای دموکراتیک، رؤسای کانونهای حزبی و نمایندگان طبقات مختلف مردم آن شهرستان به گفتگو نشستند. ریاست این جلسه را که در محل حزب تشکیل شد و وزیران کابینه و مسئولان حزب در آن شرکت داشتند نخست وزیر بعهده داشت.

در آغاز جلسه آقای جمالی یکی از اعضاء حزب با اشاره به فرمایشات ملوکانه در شرفیابی اعضاء دفترسیاسی و هیأت اجرایی سؤال کرد حزب برای تشویق بیشتر مردم به مشارکت در فعالیتهای سیاسی و اجتماعی چه اقدامی کرده است.

آقای هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب در پاسخ ضمن اشاره به رشد فکری و سیاسی مردم آذربایجان گفت مردم دلاور این سرزمین در طول تاریخ همیشه مشارکت گسترده ای در برنامه های ملی و میهنی داشته و در مواقع حساس در راه ایران بسیج شدند.

نخست وزیر سپس از آقای جمشید آموزگار خواست تا در زمینه اقدامات حزب برای جلب مشارکت مردم به آقای جمالی پاسخ گوید. آقای جمشید آموزگار گفت: برای من بعنوان یک عضو حزب، رئیس هیأت اجرایی و هماهنگ کننده جناح پیشرو افتخار بزرگی است که بمیان مردم آذربایجان آمده ام و باید بگویم هیأت اجرایی حزب وظیفه ارشاد و راهنمایی اعضاء حزب را از طریق گفت و شنود واقعی و آموزش حقیقی و سیاسی و حزبی در کانونها بعهده دارد. زیرا پایه کار مشارکت مردم در فعالیتهای سیاسی و اجتماعی بر پایه اعضاء کانونها استوار است.

آقای آموزگار افزود: اعضاء کانونها باید با صراحت و صداقت مسائل و نظریات خود را مطرح کنند و این نظریات از طریق شوراهای حزبی به بالاترین سطح حزب منتقل شود و نتیجه تصمیمات نیز از بالا به کانونها منعکس گردد. اما همانطوری که شاهنشاه فرمودند میان افراد هیچ تفاوتی نیست. هر دو ایرانی هستند و برتری آنها فقط به فضیلت است باید برای تحقق این اندیشه بزرگ شاهنشاه بررسی دقیقی در اندیشه های اجتماعی بشود. آنچه در بررسی افکار حائز اهمیت است همین تعیین ارزش های اجتماعی است. تمام اعضاء حزب باید به این اصل معتقد باشند که در فعالیتهای حزبی و اجتماعی مقام و ثروت نباید هدف باشد، بلکه این دو وسیله ای است برای خدمتگزاری و در خدمت مردم بودن.

رئیس هیأت اجرایی سپس به گزینش نامزدهای حزبی مجلسین در سال گذشته اشاره کرد و گفت: هیأت اجرایی برای بررسی داوطلبان نامزدی انتخابات به این مسئله برخورد کرد.

که اکثر داوطلبان را صاحبان تخصص و حرف تشکیل می دهند و از جمله پزشکان، این امر نشان میدهد که ما هنوز آن اهمیتی را که برای صاحبان مقام و ثروت قائلیم برای صاحبان تخصص و فن قائل نیستیم. ولی این جلسه نشان می دهد که روحیه قدرشناسی از خدمتگزاران در جامعه ما سریعاً تقویت میشود و پیشرفت می کند.

در این جلسه می بینیم که نخست وزیر محبوب و خدمتگزار ما صمیمانه و با تماسی وجود برای پیشرفت مسائل حزبی و مملکتی با ما به گفت و شنود می نشیند و ما باید ضمن تجلیل از چنین چهره های خدمتگزار کشور از معلمانی که چنین شاگردانی را تربیت کردند نیز تجلیل کنیم. بنظر من و همفکرانم در جناح پیشرو تجلیل از معلم بالاترین جلوه سپاسگزاری یک جامعه از خدمتگزاران خود می باشد و باید کاری کنیم که معلم در تمام سطوح مقام خود را در اجتماع پیشرفته ایران بدست آورد و باید کاری کنیم که شخصیت ها، برارزش ها استوار باشد، و ارزش ها هم از فضیلت و تقوی ریشه بگیرد. و این امکان پذیر نیست مگر آنکه دارای روحیه ایمان به خدا و قصد خدمت به مردم در تماسی اعضاء حزب وجود داشته باشد و در کانونها با شهادت، درستی و صداقت نظریات و پیشنهاد های خود را ارائه دهند.

آنگاه آقای نخست وزیر و دبیر کل از آقای هوشنگ انصاری وزیر امور اقتصادی و دارائی و هماهنگ کننده جناح سازنده خواستند تا نظریات جناح خود را در این زمینه بیان کند.

آقای انصاری گفت: من و همکارانم در جناح سازنده از این فرصتی که نخست وزیر محبوب برای ما فراهم آورده تا در آذربایجان شاهد احساسات پاک مردم این سرزمین باشیم، سپاسگزاریم.

سؤالی را که آقای جمالی مطرح کردند، از نظر جناح سازنده بسیار با اهمیت است. اینکه چگونه مردم را برای مشارکت در کارهای اجتماعی و مملکتی تشویق کنیم، خود یکی از برنامه های مهم و حساس حزب است. من در مدتی که به تشویق دبیر کل حزب با همکارانم در جناح سازنده فعالیت داریم، نه تنها در مردم نسبت به مسائل مملکتی و اجتماعی بی تفاوتی ندیده ایم، بلکه علاقه مفراط مردم را به مشارکت در این مسائل بویژه پس از موفقیت های چشمگیری که تحت فرماندهی شاهنشاه در این مملکت حاصل شده است، لمس میکنیم و با هر کس و هر فردی که صحبت میکنیم، علاقه فوق العاده آنان را نسبت به اظهار نظر در باره مسائل مملکتی بخوبی حس میکنیم. ما تصمیم داریم در اجرای اوامر شاهنشاه و شهبانو در داخل حزب شرایطی فراهم کنیم که این اظهار نظرها و پیشنهادها در مسیر واقعی خود جریان پیدا کنند. ما معتقدیم تصمیم گیری ها نباید در اتاقهای دربسته انجام گیرد و قبل از هرگونه تصمیم گیری باید با مطلعان و متخصصان مشورت شود و اگر از کانونها نظریات و پیشنهاد هایی به سطح بالای حزب منتقل میشود، باید کوشش کنیم که این نظرات به نتیجه واقعی برسد و برای اظهار نظرها نیز باید ضوابطی را در

* هوشنگ انصاری: باید به مردم فرصت داد در کلیه مسائل * جمشید آموزگار: کار مشارکت مردم در فعالیتهای سیاسی و اجتماعی بر پایه کانونها استوار است

نظر بگیریم مسلماً در مرحله اول اظهار نظرها باید بدون توجه به هدفهای شخصی و با صداقت و شهادت ابراز شود و چنانچه اعضاء کانونها این نکته را در نظر بگیرند حزب به درجه ای که مورد نظر شاهنشاه است خواهد رسید. فکر ایجاد حزب به دنبال موفقیت های اقتصادی و سیاسی که با رهبریهای شاهنشاه ظرف ۱۳ سال با فعالیت دولت خدمتگزار در بالاترین سطح به دست آمده حاصل شد.

آقای انصاری افزود: من فکر میکنم جناحها با ارشاد شاهنشاه و بهره گیری از دستورات دبیر کل بتوانند با صراحت و از خود گذشتگی، قدیمهای اساسی را برای تحقق هدفها و آرمانهای حزب بردارند و آنچه مهم است اینکه به مردم فرصت داده شود که در کلیه مسائل مملکتی اظهار نظر کنند و وسیله ای به وجود آید که نظرات مردم و اعضاء حزب در دستگاههای اجرایی منعکس و پی گیری شود.

در این جلسه همچنین آقایان دکتر باهری، گنجی، داریوش همایون، منوچهر آرمون، قرشی، اعضاء دفتر سیاسی و هیأت اجرایی و نیز اسحق نژاد و موسوی نمایندگان مردم تبریز در مجلس شورای ملی به سئوالات شرکت کنندگان پاسخ گفتند.

در پایان جلسه اسناد آذربایجان شرقی در زمینه لزوم مشارکت هر چه بیشتر مردم اسناد در انتخابات انجمنهای دموکراتیک و وظیفه ای که هر فرد ایرانی در پیشبرد برنامه های سازنده بعهده دارد سخن گفت.

امیرعباس هویدا نخست وزیر: در سال ۲۵۳۵ به آموزش سیاسی افراد توجه بیشتری میشود

* امکانات بیشتری در اختیار استان آذربایجان شرقی قرار میگیرد
* مسئولین سطح بالا حزب باید تمام وقت باشند.

آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب که بمنظور بررسی نیازمندیهای مردم استان آذربایجان شرقی به تبریز رفته بودند در پایان این دیدار سه روزه که اعضای هیأت دولت، دفتر سیاسی و هیأت اجرایی موقت نیز همراه بودند به پرسشهای خبرنگاران پاسخ گفتند.

آقای هویدا در این گفتگو با تأکید بر اهمیت سفر هیأت دولت به استان آذربایجان شرقی یادآور شدند که از این پس سفرهای دسته جمعی ما به بسیاری از استانها از طرف هیأت دولت صورت خواهد گرفت.

آقای هویدا اظهار داشتند که آذربایجان یک مجموعه صنعتی و کشاورزی است و باید بصورت قطب توسعه کشاورزی و صنعتی درآید و ضمن اشاره به اولویت آب و راه در این استان تأکید کردند که امکانات بیشتری در اختیار این استان گذاشته خواهد شد.

دستگاه هماهنگ کننده

آقای نخست وزیر در مورد مناطق عمرانی، و عدم تمرکز کارها گفتند: ما می گوئیم فلان وزیر قدرت وزارتخانه خود را در فلان استان به استناد تفویض کند و این بدان معنی است که آن وزارتخانه در تهران باید درباره کار مملکتی تصمیم بگیرد نه کار استانی ولی طرحهای استانی را هم باید بهم مرتبط و هماهنگ سازد.

در اجرای این برنامه وزارت تعاون و امور روستاها نخستین وزارتخانه ای خواهد بود که این طرح را پیاده می کند و تنها بصورت یک دستگاه کوچک هماهنگ کننده در خواهد آمد.

نخست وزیر در مورد پیشرفت کارهای حزبی در استان آذربایجان شرقی گفتند: فعالیت حزب و پیشرفت آن خوب است. البته این پیشرفت با تانی صورت می گیرد، ولی در عوض

ریزنای واقعا مستحکم بوجود می آید. مسئولین تمام وقت

آقای نخست وزیر همچنین گفتند: باین نتیجه رسیده ایم که مسئولین سطح بالا در استانها باید تمام وقت باشند، چون واقعا کار حزبی زیاد است و با نصف وقت و اشتغال داشتن به کارهای دیگر نمیتوان بکارهای حزبی رسید.

آقای نخست وزیر تأکید کردند که حزب اکنون در گرما گرم ساختن زیر بنا است و بهمین جهت احتیاج به مسئولین تمام وقت وجود دارد که بشهرستانها و روستاها بروند و زیر بنا را پی ریزی کنند.

آموزش سیاسی

دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران با تأکید بر آموزش سیاسی افراد حزبی در سال جاری یادآور شدند که به استانها خواهیم رفت و سمینارهای بیشتری تشکیل خواهیم داد و جزوه هایی تهیه و توزیع خواهیم کرد و روزنامه رستاخیز، بیشتر میتواند در دادن این آموزش نقش مهمی را ایفا کند.

تشکیل کنگره

آقای هویدا در مورد تشکیل کنگره حزب گفتند: اگر دبیر حزب بایستی تمام وقت باشد دبیر کل حزب هم باید تمام وقت باشد، من معتقدم که کنگره هر چه زودتر باید تشکیل شود و شاهنشاه نیز در جلسه ای که اخیراً در پیشگاهشان تشکیل شد نظرشان این بود که کنگره بموقع خودش تشکیل شود.

آقای هویدا فرمودند در کنگره آینده دبیر کل جدیدی برای حزب انتخاب خواهد شد چون همانطور که شاهنشاه فرموده اند، ممکن است من از شدت کار منفرج شوم.

کارگران کارخانه فخر ایران دو کانون حزبی تشکیل دادند

کارگران کارخانجات فخر ایران در یک گرد هم آیی دو کانون حزبی تشکیل دادند در این گرد هم آیی ابتدا نماینده حزب رستاخیز طی سخنانی نقش کانونهای حزبی را در تلقین حواسته های کارگران یاد آور شد و سپس، سهراب حاتمی نماینده کارگران کارخانجات فخر ایران درباره شرکت در جلسات کانون و همبستگی هر چه بیشتر کارگران سخن گفت و در پایان برای انتخاب اعضای هیأت رئیسه دو کانون اخذی بعمل آمد و در نتیجه:

سهراب حاتمی بعنوان رئیس هوشنگ نصودی و مصطفی غلامی بعنوان معاونین سیاوش حریقی و جعفر سلطانیان بعنوان منشی ها، و در کانون دوم مرتضی انیسی بعنوان رئیس، اسماعیل سلطان محمدی و میثاق سامانی پور بعنوان معاونین موسی بذریاچ و کلام الله دانش صدیق بعنوان منشی ها برگزیده شدند.

کارگران سراسر کشور «روز کارگر» را گرامی داشتند

کارگران زاهدان نیز با ادای سپاس نسبت به شاهنشاه آریامهر و برپائی مراسم جشن و سرور روز کارگر را گرامی داشتند.

پیکره اعلیحضرت رضاشاه کبیر و شاهنشاه آریامهر گلباران شد و شرکت کنندگان احساسات پرشوری نسبت به خاندان جلیل سلطنت ابراز داشتند.

* اصفهان

بمناسبت روز کارگر آئین ویژه ای از سوی نمایندگان کارگران ذوب آهن و سایر واحدهای صنعتی اصفهان در سبزه میدان این شهر برگزار شد و طی آن پیکره شاهنشاه آریامهر گلباران گردید. همچنین از سوی اداره کل کار استان اصفهان برنامه ها و جشنهای متعددی در سالن باشگاه کارگران و چند واحد کارگری دیگر برپا شد که طی آن از توجهات خاص شاهنشاه آریامهر نسبت به طبقه کارگر سپاسگزاری شد.

* گرگان

در میان شور و شادی صد ها تن از کارگران و کارفرمایان منطقه گرگان روز کارگر جشن گرفته شد و در این مراسم پاکترین احساسات شاه دوستی از طرف کارگران و کارفرمایان ابراز گردید. در آغاز نماینده اداره کار و امور اجتماعی سخنرانی مشروحی درباره پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی و فعالیت ۱۰ ساله اداره کار بویژه اثرات اصل چهارم انقلاب ایراد کرد و آنگاه یکی از کارگران مراتب سپاس و درود بی پایان کارگران را به روان پاک اعلیحضرت رضاشاه کبیر و به پیشگاه فرزند برومند ایشان شاهنشاه آریامهر ابراز کرد همچنین در این مراسم دوحلقه فیلم که از طرف اداره فرهنگ و هنرگران تهیه شده بود بنمایش گذاشته شد.

کارگران سراسر کشور با برپائی مراسم جشن و پایکوبی روز جهانی کارگر را گرامی داشتند. گزارش خبرنگاران ما از سراسر کشور حاکیست که کارگران در روز یازدهم اردیبهشت ماه «روز جهانی کارگر» در محل کار خود با برگزاری جشنهای باشکوهی پیشرفتهای روز افزون طبقه کارگر را تحت رهبریهای شاهنشاه آریامهر، مورد تجلیل قرار دادند.

* رشت

بمناسبت روز کارگر مراسم ویژه ای در تالار فرهنگ و هنر رشت با حضور فرماندار، مدیران کل، روسای ادارات و بیش از یک هزار نفر از کارگران برگزار شد.

در این مراسم هوشنگ جناب مسئول کانونهای کارگری حزب رستاخیز ملت ایران در استان گیلان و معاون اداره کل کار و امور اجتماعی استان هر یک به ترتیب درباره روز کارگر در دوران پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی و تصویب قوانین و مقررات کارگری و رفاهی کارگران و تأسیس سازمان های کارآموزی و آموزش و تعلیم و تربیت کارگران فنی در سطح کشور به تفصیل سخن گفتند و در پایان دوحلقه فیلم تحت عنوان «روز کارگر» و «حماسه شگرفتاری تاریخ ایران» نمایش داده شد.

بر اساس گزارش خبرنگار رستاخیز کارگران مراسم دیگری نیز بهمین مناسبت با شرکت بیش از ده هزار نفر از کارگران برپا شد که طی آن

پای صحبت کارگران اصفهانی

همکاری کارفرما، برای تأمین مسکن کارگران ضروری است

«کارفرمایان باید محلی برای تأسیس شرکت تعاونی مصرف در اختیار کارگران قرار دهند»

«نمایندگان کارگران اصفهان که برای شرکت در سومین کنگره کارگران ایران، به تهران آمده بودند از جمله کارگرانی بودند که «رستاک کارگران» فرصت گفتگو با آنها را از دست نداد. در این گفتگو سیداصغر خداسی و سیداکبر طاعات، دبیر و رئیس هیئت مدیره سندیکای کارگران سینماهای اصفهان و نیز نعمت‌الله شبانی و رضا سیدین، دبیر و رئیس هیئت مدیره سندیکای کارگران کارخانجات رادیوتلویزیون ناسیونال اصفهان، از سندیکای خود و مسائلی که دوستان کارگیشان با آن روبرو هستند سخن می‌گویند. با هم بشنویم و ببخوانیم:

رستاک کارگران:

آقای خداسی، با تشکر از توجهی که نسبت به مجله رستاک کارگران دارید خواهش می‌کنم قبل از آنکه به طرح مشکلات موجود بپردازید، چند کلمه‌ای درباره سندیکای کارگران سینماهای اصفهان بیان کنید و فعالیت‌هایی را که این سندیکا، برای تأمین رفاه اعضا خود داشته است تشریح نماید»

سیداصغر خداسی:

«بیش از سه سال ونیم است که سندیکای کارگران سینماهای اصفهان شکل گرفته و فعالیت خود را آغاز کرده است. سندیکای ما در واقع تشکیلاتی جوان و نوپاست که تعداد اعضای آن از ۱۶ نفر تجاوز نمی‌کند ولی با همه جوانی موفق شده است با کمک و مساعدت وزارت کار و امور اجتماعی، گام‌هایی در راه تأمین رفاه هرچه بیشتر کارگران و بالابردن سطح درآمد و دستمزد آنها بردارد. بالابردن حداقل دستمزد کارگران شاید اساسی‌ترین اقدام ما بوده است. زیرا از بدو تأسیس سندیکا رقم حداقل دستمزد کارگران را که ۵ ریال بود به ۱۴ ریال رسانده‌ایم که این رقم از حداقل دستمزد قانونی نیز ۱ ریال بیشتر است. از سوی دیگر موفق به برقراری کمک‌عائده‌مندی برای کارگران شده‌ایم که با توجه به دستمزد روزانه و تعداد افراد خانواده حداکثر تا ۸۴ ریال در ماه، به این عنوان به کارگران پرداخت می‌شود. بعلاوه با مذاکراتی که با کارفرمایان انجام دادیم موافقت آنها را نسبت به اعطای یک روز تعطیل در هفته به کارگران، بجای روز جمعه، جلب کردیم. باین توضیح که کارگران، کماکان از ۳۵ درصد افزایش دستمزد بخاطر اشتغال بکار در روزهای جمعه نیز برخوردار هستند.»

رستاک کارگران:

«خوب آقای خداسی، حالا از نارسائی‌هایی که با آن مواجه هستید صحبت کنید»

خداسی:

«خوشبختانه از برکت انقلاب شاه و ملت و بایر خورداری از مواهی که شاهنشاه آریامهر

به جامعه کارگری ارزانی داشته‌اند، مشکلات عمده ماحل شده است و قانون کار نیز بطور کامل در باره ما اجراء گردیده است. اگر نارسائی و مشکلی در کار ما بچشم می‌خورد. ناچیز و ابتدائی است و من تصور می‌کنم اگر کارفرمایان، حسن نیت و تفاهمی را که در این زمینه‌ها لازم است نشان دهند، این مشکلات هم بسرعت حل می‌شود. اساسی‌ترین مشکل ما، مربوط به شرکت تعاونی مصرف است. شاهنشاه آریامهر در پیامشان خطاب به کنگره دوم مقرر فرمودند برای کمک به بنیه اقتصادی کارگران و رفاه حال آنان، باید شرکت‌های تعاونی مصرف کارگری تشکیل شود. به پیروی از همین آرمان، کارگران سینماهای اصفهان اقدام به تأسیس شرکت تعاونی مصرف کردند. با اینکه مقرر بود محل شرکت، از سوی کارفرمایان در اختیار کارگران قرار گیرد ولی، کارفرمایان تا کنون اقدامی برای این منظور نکرده‌اند و گفتگوهای ما و حتی با مردمی مقامات اداره کار و امور اجتماعی اصفهان نیز به نتیجه‌ای نرسیده است. تقاضایمان این است که کارفرمایان هرچه زودتر محلی را برای ایجاد شرکت تعاونی کارگران سینماها، که سرمایه آن مدتهاست در بانک را کدبانده است در اختیار ما قرار دهند.»

*سیداکبر طاعات:

نکته‌ای را هم که من باید اضافه کنم مسئله‌ایست که از سوی سایر دوستان کارگر نیز در کنگره مطرح شده است. ما کارگران سینماها و سایر کارگرانی که در کارگاه‌ها و واحدهای صنعتی و تولیدی شاغل نیستیم براساس قانون مربوطه، از مزایای سود ویژه واحد خویش بی‌بهره‌ایم. لذا تقاضا داریم ترتیبی داده شود که قانون سهم کردن کارگران در سود ویژه کارگاه‌ها و واحدهای کارگری شامل حال ما نیز بشود و ما بتوانیم از این سوهبت انقلاب نیز برخوردار شویم.»

*رستاک کارگران:

«تصور می‌کنم وقت آن است که از مشکلات کارگران کارخانجات رادیوتلویزیون ناسیونال اصفهان نیز آگاه شویم.»

نعمت‌الله شبانی:

«بله، با تشکر باید بگویم مسائل کارگران همسندیکائی ما نیستند دوستان کارگران در سینماهای اصفهان، از عدم همکاری کارفرما ناشی می‌شود. ما نیز شرکت تعاونی مصرفی با دویسیون و دویست هزار ریال سرمایه تشکیل داده‌ایم ولی چون کارفرما حاضر نشده محلی برای تأسیس شرکت در اختیار ما گذارد، ناچار

شدیم محلی را برای این منظور اجاره کنیم. و تصدیق می‌کنید که پرداخت اجاره‌ای سنگین برای یک شرکت تعاونی نوبا که مجبور است برای تأمین رفاه اعضا خود، کالاها را به نازلترین قیمت عرضه کند تاچه اندازه طاقت فرسات. تقاضایمان اینست که اولاً کارفرما محلی مناسب در اختیار شرکت قرار دهد و ثانیاً شرکت تعاونی مادر، شعباتی نیز در مراکز استانها تأسیس نماید تا شرکت‌های تعاونی کارگری بتوانند نیازهای خود را به آسانی و با قیمت مناسب از این شعبات تهیه کنند.»

رضا سیدین:

«مشکل دیگر ما، مسئله مسکن است. متأسفانه در این مورد نیز کارفرما توجه چندانی نکرده است. از سوی دیگر گرانی زمین در شهر و باین بودن رقم وامی که بانک رفاه کارگران در اختیار ما می‌گذارد موجب شده است که ما نتوانیم اقدامی برای تهیه مسکن بعمل آوریم امکان خانه‌سازی در زمین‌های خارج از شهر نیز که نسبتاً قیمت کمتری دارد و بعلت نداشتن آب و برق میسر نیست. تقاضا داریم مسؤولین امر اولاً کارفرما را ملزم سازند که برای تأمین بقیه در صفحه ۴۷

* نماینده کارگران صنعت چاپ مشهد:

تفاهم بیشتر بین کارگران و کارفرما موجب افزایش بهره‌وری بیشتر کار می‌شود

ما ۵ سال است که شرکت تعاونی مسکن تأسیس کرده‌ایم و آمادگی خود را نیز برای اختصاص و پرداخت ۲ درصد از دستمزد خویش را برای این امر اعلام کرده‌ایم، ولی تاکنون اقدامات ما به نتیجه نرسیده است. کارفرما می‌گوید اگر زمین در اختیار گذاشته شود حاضر است هرگونه کمک و مساعدتی که لازم است در این زمینه مبذول دارد. بانک رفاه کارگران نیز نظیر این وعده را بارها به ما داده است. منتی ما مانده‌ایم که به چه صورت قطعه زمینی تهیه کنیم. انتظار داریم مقایسات مسئول ما را در این زمینه یاری دهند. خواسته دیگر ما این است که حد نصاب خدمت مقرر برای بازنشستگی کارگران از ۳۵ سال به ۳۰ سال تقلیل یابد تا کارگران نیز مانند کارمندان بتوانند قبل از آنکه در اثر کار کاملاً فرسوده شوند به افتخار بازنشستگی نائل گردند.

* مشکلات کارگران کارخانه پنبه ودانه

روغنی مشهد

مسئله مسکن از جمله مسائل کارگران کارخانه پنبه ودانه‌های روغنی نیز می‌باشد. حبیب خطیب زاده نمایندگان کارگران این کارخانه می‌گوید:

در کارخانه پنبه ودانه‌های روغنی خراسان بیش از ۱۳ نفر مشغول کار هستند که با این مشکل روبرو می‌باشند و با اینکه مدتهاست شرکت تعاونی مسکن تشکیل داده‌ایم ولی نه از طریق کارفرما و نه از طریق بانک رفاه کارگران اقدامی در زمینه احداث خانه صورت نگرفته است. مشکل دیگر ما عدم امکانات شرکت‌های تعاونی مصرف است. با اینکه شرکت‌های مصرف ما با سرمایه ۷۰ هزار ریال شروع بکار کرده، بعزت عدم امکانات نتوانسته است رفاه کارگران را بصورت مطلوب تأمین کند. این بر عهده شرکت تعاونی مادر است که نسبت به رفع نیازهای فروشگاهی تعاونی کارگری اقدام کنند و امکانات کافی و لازم را در اختیار آنها قرار دهد.

نمایندگان کارگران سندیکای صنعت چاپ مشهد در گفت‌وگو با خبرنگار ستاخیز کارگران

برای استراحت در ایام پیری و بازنشستگی داشته باشد، ولی هنوز اقدامی برای این منظور صورت نگرفته است. مشک نیست احداث مسکن برای کارگران، آنهم در جوار کارگاه، به نحوه مطلوبی باعث بهره‌وری بیشتر نیروی کاری شود و از سوی دیگر از اتلاف وقت کارگران نیز جلوگیری می‌شود.

* عبدالله علی زاده نماینده کارگران کارخانه

سیمان مشهد

نتایج نمر بخشی در جهت بهبود هر چه بیشتر زندگی کارگران به دنبال داشته باشد.

* نیازمندیهای کارگران کارخانه سیمان مشهد

* محمد فارخ دبیر سندیکای کارگران کارخانه سیمان مشهد:

«اساسی ترین مشکل کارگران سیمان مشهد را مسئله مسکن تشکیل می‌دهد. با اینکه شاهنشاه آریامهر بارها مقرر فرموده‌اند باید برای کارگران خانه مسکونی ایجاد شود تا کارگر پس از عمری تلاش و کوشش، محلی

* حل مشکلات درمانی و اقدام در زمینه تأمین مسکن از جمله خواسته های کارگران سیمان مشهد است * با تأسیس شعبه «شرکت تعاونی مصرف مادر» در مشهد،

اشاره

مادر خلال جلسات سومین کنگره کارگران ایران موفق شدیم با نمایندگان سه گروه از کارگران مشهد به گفتگو بنشینیم. از مشکلات و خواسته‌های آنان آگاهی حاصل نماییم و به درج نظرات و طرح مشکلات آنان بپردازیم: مشکلات کارگران صنعت چاپ مشهد

محمد رحبی، دبیر محمد محمودی رئیس و علی اصغر فرشته پور نایب سندیکای کارگران صنعت چاپ مشهد در گفتگوی خویش ضمن اشاره به پیشرفتهائی که ببرکت انقلاب شاه و ملت نصیب طبقه کارگر شده است مسائل کارگران چاپخانه‌های مشهد را بازگو کردند. در این گفتگو آقای فرشته پور اظهار داشت: ایجاد همبستگی و حسن تفاهم بین کارگر و کارفرما موجب بالا رفتن سطح بهره‌وری کار و در نتیجه افزایش درآمد کارگر و کارفرما می‌شود. رسیدن به این هدف، به همکاری و وحدت اندیشه نیروی کار و سرمایه نیازمند است ولی متأسفانه پاره‌ای از کارفرمایان صنعت چاپ، در این زمینه با کارگر همگامی ندارند. انتظار ما اینست که کارفرمایان با درک این نکته، برداشته همکاری خویش با کارگران بیاورند و خصوصاً ما را در تأسیس شرکت تعاونی مصرف کارگران صنعت چاپ مشهد، که در دست اقدام است یاری دهند.

* محمودی رئیس هیئت مدیره سندیکای صنعت چاپ مشهد:

«همانطور که میدانید پراکندگی کارگران در صنعت چاپ، بیش از سایر صنوف چشم می‌خورد و همین مسئله موجب پیدایش مشکلاتی در کار سندیکای صنعت چاپ شده است لذا انتظار داریم که سازمان کارگران و نیز وزارت کار و امور اجتماعی برای تقویت هر چه بیشتر سندیکای صنعت چاپ، توجه بیشتری مبذول دارند تا این قبیل سندیکا بتوانند بیش از پیش در راه تأمین رفاه کارگران گام بردارند.

محمد رحبی دبیر سندیکای صنعت چاپ مشهد نیز در گفتگوی خود اثرات سازنده و ارزشمند انقلاب شاه و ملت را در زندگی کارگران یاد آورد و از اینکه کارگران عصر ستاخیز می‌توانند در تمام مجامع و اجتماعات مشکلات خود را آزادانه بیان کنند اظهار خرسندی کرد و افزود: متأسفانه در عصر ستاخیز شکوهمند ملت ایران، هنوز هم هستند کارفرمایانی که آنگونه که می‌بایست نتوانسته‌اند خود را با آهنگ انقلاب، وفق دهند و از این رودر اجرای کامل قوانین کار کوتاهی میکنند. ما امیدواریم که سومین کنگره کارگران ایران

بقیه همکاری کارفرما، برای تأمین مسکن کارگران ضروری است

نعمت اله شبانی:

سندیکای ما از چهار سال پیش فعالیت خویش را آغاز کرد و در حال حاضر دومین هیئت رئیسه منتخب، امور آنرا اداره میکنند. سندیکا در چهار سال گذشته همواره کوشیده است تا آنجا که ممکن است خواسته‌های ۸۵ نفر اعضای خود را تأمین سازد و گام‌های مثبتی برای رفاه کارگران بردارد. تشکیل شرکت تعاونی مصرف با سرمایه ۵۰۰ میلیون و دویست هزار ریال با ایجاد گروههای ورزشی و هنری، برگزاری اردوهای تفریحی و تفریحی و برپایی جشن‌های هنری از جمله این اقدامات است.

میکنند. گویانکه کارفرما اقدام به احداث سالن غذاخوری مجهز کرده و اداره امور آنرا هم به شرکت تعاونی کارگران سپرده است، ولی چون مبلغ ناچیزی برای کمک هزینه از سوی کارفرما پرداخت میشود، شرکت تعاونی قادر نیست غذای مطلوبی برای کارگران تدارک ببیند. این نکات، تمام مشکلات ما را تشکیل میدهد که مسلماً اگر کارفرما توجه و همکاری بیشتری نماید حل آن بزودی میسر خواهد شد.

ستاخیز کارگران:

«حال که مشکلات خود را مطرح کردید بد نیست از سندیکای خود نیز برایمان صحبت کنید و اقدامی را که در جهت تأمین رفاه کارگران انجام داده‌اید تشریح نمایید.»

مسکن کارگران اقدام کند و ثانیاً بانک رفاه کارگران حداکثر میزان وام را افزایش دهد و در کنار این اقدامات، ترمیمی داده شود که آب و برق محل مورد نظر کارگران برای خانه سازی تأمین گردد.

نعمت اله شبانی:

«نارسانیهائی در بعضی از مواد قانون کار وجود دارد که البته این مسئله مورد توجه کنکره نیز قرار گرفته است.

رضاسیدین:

«در حال حاضر کارگران کارخانه ناسیونال اصفهان از غذای گرم یا پرداخت مبلغ ۱۶ ریال استفاده میکنند و ۱۹ ریال هم کارفرما بعنوان کمک هزینه غذا برای هر نفر پرداخت

امروز، روز تأمین و آسودگی کارگران کشورمان است

بارها و بارها به این و آن متوسل میشدند و به واحدهای تولیدی مراجعه میکردند ولی دست خالی باز میگشتند ولی اکنون با اجرای برنامه های وسیع اقتصادی بازار کار از آن چنان وسعتی برخوردار شده که دائماً با کمبود عرضه نیروی انسانی مواجه است و بازار کار کشور نه تنها جویندگان کار داخلی را با سرعت جذب میکند بلکه از خارج کارگر پذیرفته است که این همه تغییر تنها در اثر شکوفائی برنامه های اقتصادی کشورمان امکان پذیر شده است. از حبیب زاده که در کارگاه طراحی کار میکند میخواهیم که در مورد حرفه خود توضیح بدهد.

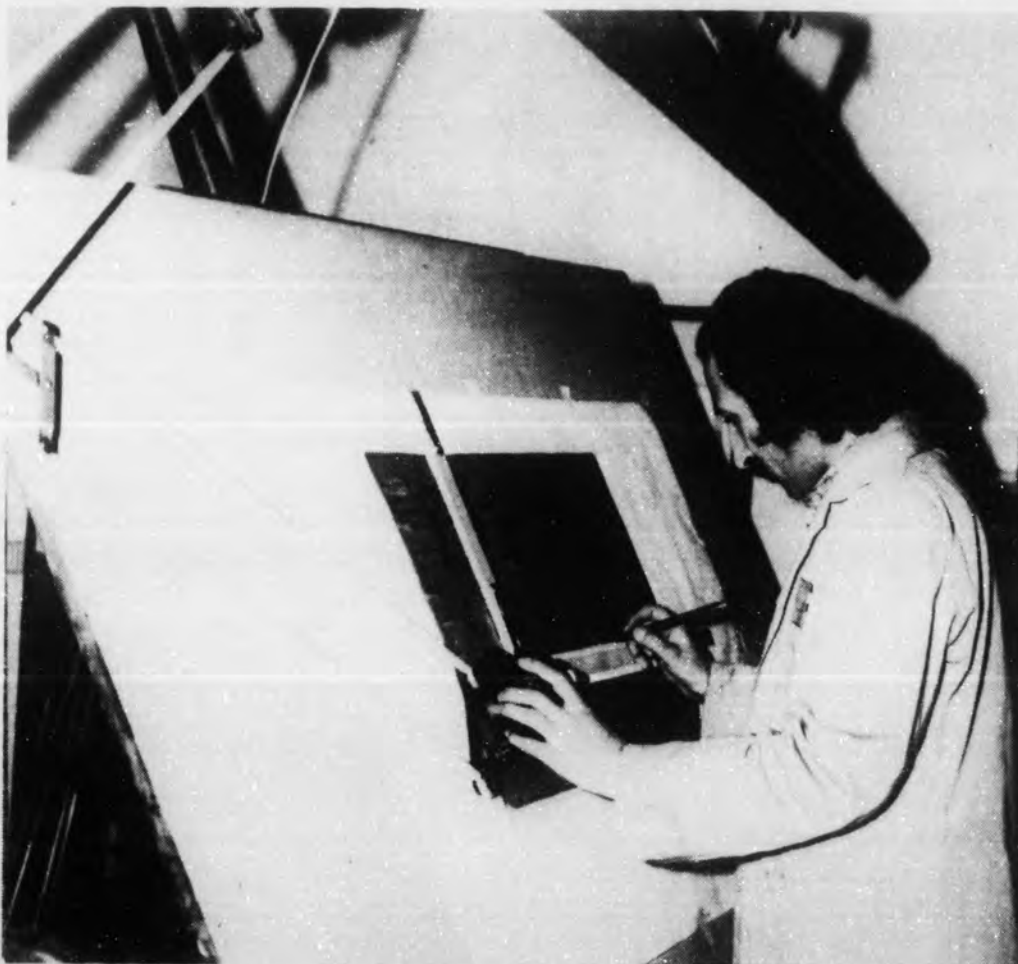
حبیب زاده: میدانید که طراحی یک کار ذوقی و سلیقه ای است و برای اینکه یک طراح بتواند نیاز واحد تولیدی خود را تأمین کند لازم است کنجکاوی و جستجوگر باشد ذهن خود را بکار گیرد و هر خطی را در مغز خود تصویر کند. بنابراین طراحی را که برای یک محصول مورد نظر است نخست در ذهن خود طراحی میکنم و سپس طرح را بروی کاغذ می آورم. البته باید توجه داشت که طرح با توجه به امکانات و مقتضیات محصول باید تهیه شود. بالاخره با توجه به تمام این مسائل است که طرح کشیده میشود و پس از آماده شدن برای تهیه آن به واحدی که این طرح را باید بسازد ارسال میشود.

کنگره آینده

نظر این کارگرموفق را درباره کنگره آینده کارگران جویا میشویم.

حبیب زاده: کنگره مسئله مهمی است که در زندگی کارگران و خط مشی آنان بسیار مؤثر است میدانیم که این سومین کنگره است که برگزار میشود ولی فکر میکنم این کنگره که در عصر رستاخیز برگزار میشود بسیار متفاوت با دو کنگره قبلی خواهد بود، چون در آن زمان چند حزبی بودن کشورمان باعث شده بود حتی بین کارگران آنچنانکه باید همبستگی وجود نداشته باشد ولی در حال حاضر همه ملت ایران بایک ایده و در زیر پوشش یک حزب هستند حتماً در این کنگره هدفها بیشتر مشخص و اثرات آن زودتر از گذشته بکار گرفته خواهد شد. در پایان این گفتگو نظر مهندس وازگن فیلیو رئیس قسمت طراحی این واحد تولیدی را در مورد حبیب زاده جویا میشویم.

او میگوید: حبیب زاده این کارگر با استعداد که توانسته از مرحله نخست کارگری خود را به مرحله مهمی برساند، بسیار با ابتکار و خوش ذوق است، او جهشهای فکری خوبی دارد باید وسعت بیشتر و امکان افزون تری بیابد. رئیس قسمت طراحی اضافه کرد آرمهای روی محصولات را حبیب زاده تهیه کرده و مدل یک نوع کولر نیز از ابتکارات او است. وی معتقد است که برای شکوفایی هرچه بیشتر استعداد اینگونه افراد بایستی با برپائی دوره های آموزشی چه در داخل و یا خارج از کشور آنان را با پدیده های جدید رشته خودشان آشنا کرد تا بتوان بهره بیشتری بدست آورد

عوض حبیب زاده کارگرموفق

و اگر کارگری دچار حادثه ای میشد هیچگونه تأمین نداشت، درمانی در کار نبود و یک کارگر سانه دیده امکان داشت برای همیشه از لذایذ زندگی محروم شود. کارگر دست بسته در اختیار کارفرما بود، لیکن امروز امنیت و آسودگی کارگران ایرانی است، آنها چه از لحاظ شغلی و چه از نظر کار افتادگی و دریافت مستمری در زمان پیری و چه از لحاظ بیمه های مختلف که شامل خانواده آنان هم میشود نگرانی ندارند.

امروز با فرامین انقلابی رهبر خردمندان کارگر ایرانی به آن درجه از اهمیت رسیده که در سطح جهانی به رقابت مهارت میپردازد. حق السهم کارگران از سود ویژه و گسترش مالکیت صنعتی دواصلی که در اصول انقلاب شاه و ملت برای کارگران شرف صدور یافته توزیع عادلانه تر درآمد را ممکن ساخته و کارگر ایرانی امروز میدانند در واحدی که کار میکنند خود صاحب سهم و مالک آن است. میتوان اثرات اقتصادی این دوفرمان را بوضوح در جامعه کارگران دید. تمام اینها مزایایی است که کارگر دیروز از آن محروم بود و بعید نیست که در آینده کارگران از مزایای خیلی بیشتر از آنچه که اکنون ما بدست آورده ایم برخوردار شوند.

تغییرات بازار کار

در این زمینه از حبیب زاده میخواهیم که درباره بازار کار امروز سخن بگوید و مقایسه ای کوتاه انجام دهد.

حبیب زاده: در گذشته علم زیادی از کارگران کشورمان برای پیدا کردن کار

حرفه خود بیشتر ورزیده شوم و کارهای دیگری هم یاد بگیریم بالاخره در قسمت طراحی صنعتی با حقوق ماهیانه ۴۰۰ تومان مشغول کار شدم و در حال حاضر نسبت حقوقم از بدو استخدام تا به امروز به ۱۵ برابر در روز افزایش یافته است و بدین ترتیب از مرحله نخست تقریباً به آخرین مرحله کاری دست یافته ام و مسئولیت عمده ای را عهده دار شدم و سرپرستی گروه گرافیت این واحد تولیدی را بدست آوردم.

موقعیت یک کارگر

رستاخیز کارگران:

یک کارگر چگونه میتواند از صفر بیک مرحله حساس پر مسئولیت کاری برسد؟ حبیب زاده: بنظر من بیشتر کارگرانی که میخواهند در کار خود موفق شوند بایستی کار خود را از صفر شروع کنند. این یک موقعیت همگانی برای کارگران است و کمتر کارگری را میتوان یافت که از کارگری ساده شروع کند و به مهارت فنی دست نیابد، زیرا شروع از پله اول همراه با درایت و نکته سنجی فرصت میدهد تا کارگر مدارج ترقی را طی کند البته پشتکار و صمیمیت در رسیدن به این مرحله رل مهمی را ایفاء میکند.

دیروز و امروز

رستاخیز کارگران:

وضع کارگر امروز با دیروز را چگونه تصویر میکنی؟

حبیب زاده: در چند کلام میگوید تفاوت آنچنان متعدد است که نمیتوان بر شمرد کارگر دیروز فردی استثمار شده بود و از هیچگونه مزایایی برخوردار نبود، بیمه ای وجود نداشت

شناخت نیروهای فعال و آنان که با پشتکار و بهره گیری از اندیشه خود مکانی متمایز از همکاران خود یافته اند فرصتی است تا کارگران کشورمان تجربیات و دست آوردهای آنان را فراراه خود قرار دهند.

در این شماره یکی دیگر از اینگونه کارگران را معرفی میکنیم، عوض حبیب زاده کارگری که با دست خالی کار خود را شروع کرد و با بهره گیری از استعداد و توانائی خود مدارج ترقی را طی نمود در گفتگویی با رستاخیز کارگران از زندگی کارگری و رمز موفقیتش سخن میگوید، سی و دو سال پیش در اردبیل متولد شدم با وجود ذوق فراوانی که به فراگیری نقاشی و طراحی داشتم، از سن چهارده سالگی برای کمک به درآمد خانواده به کار کفاشی پرداختم و همین موضوع باعث شد تا نتوانم ادامه تحصیل بدهم.

تحصیلات

حبیب زاده: تا کلاس سوم متوسط تحصیل کرده ام البته تا زمانی که در شهر خودم بودم توانستم شش کلاس ابتدائی را بنیایان برسانم و وقتی که به تهران آمدم به ادامه تحصیل پرداختم این شد که کلاس سوم دبیرستان را تمام کردم ولی با این وجود، بعلت کمی وقت و مشکل شدن درسها امکان ادامه تحصیل را نیافتم ولی خوشحالم که با کار خود توانستم این فرصت را به دو برادر خود بدهم که تحصیل کنند و در سال تحصیلی جاری در کلاس ششم دبیرستان تحصیل میکنند و دو خواهرم نیز پس از اتمام کلاس سوم دبیرستان ازدواج کردند.

سیر تکاملی دستمزد

از او میخواهیم که در مورد شروع کار و میزان دستمزدهائی که دریافت کرده سخن بگوید و میگوید برای پاسخ به این سؤال باید به ۱۸ سال قبل برگردم تا ۲۵ سالگی در اردبیل نزد پدرم که مغازه کفاشی داشت کار میکردم و حقوقی دریافت نمیداشتم، کارم واکس زدن بود ولی چون از این کار راضی نبودم در ۲۵ سالگی به تهران آمدم، و بعلت علاقه ای که به طراحی و نقاشی داشتم بعنوان کارگر در طراحی آریان با حقوق معادل سه تومان در روز استخدام شدم بعد از مدتی به آتلیه ترمه رفتم کار من نقاشی و طراحی بود بعد از دو سال هر ماه یک تومان حقوق مرا اضافه کردند، بعد از مدتی حقوقم به بیست تومان در روز رسید در این زمان بود که به کارخانه چیت سازی تهران رفتم و در قسمت چاپخانه با حقوق روزی ۲۵ تومان کار خود را دنبال کردم. حبیب زاده افزود چون امکان گسترش در این واحد برایم وجود نداشت به کارخانه دیگر انتقال یافته ام و در قسمت چاپ نقشه کار خود را دنبال کردم و در اینجا نقشه کشی را فرا گرفتم و حقوقم نیز روزانه به ۳۵ تومان رسید و این کار را تا سال ۱۳۵۲ ادامه دادم و از آن جا بکارخانه ارج آمدم و در این کارخانه عهده دار کنترل شش محصول از نظر فنی وظایفی شدم و این کار باعث شد تا در

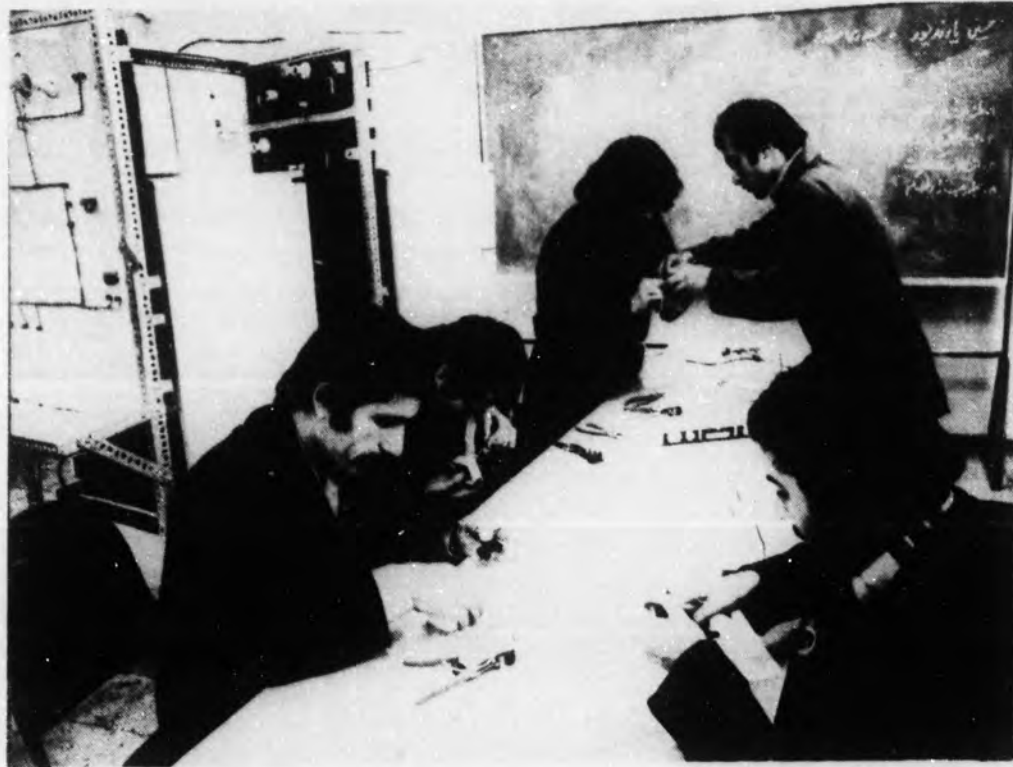
آموزش فنی همگانی با استقبال مردم مواجه شد

تلویزیون و طرز تشخیص لاسپ معیوب را بطور ساده فرامیگیرند.

کارآموزان رشته تعمیر لوازم خانگی نیز که ۱۰۳ نفر هستند در ۷ جلسه بمدت ۱۴ ساعت با عیب یابی و رفع معایب در سیم رابط بریز با وسایل برقی خانگی - طبقه نصب یک تلفن با سیم رابط آن و تعویض گوشی و دهنی - سرویس و رفع اشکالات ساده در چرخهای خیاطی برقی دستی - رعایت اصول ایمنی در مواقع آتشسوزی ناشی از لوازم خانگی - طبقه نصب یک بخاری بطور صحیح و سرویس آن و تمیز کردن کاربراتور آب گرم کن و بخاری - طبقه نصب رول پلاک پیچ در موارد مختلف آشنا میشوند.

در قسمت سیم کشی تعداد کارآموزان ۱۰۵ نفر هستند که بمدت ۱۰ ساعت سیم کشی ساده شامل قطع جریان برق - تعویض سربیس - فیوز بریز، دوشاخه برق و کلید یک پل و دوپل - نصب انواع لوستر بطریقه صحیح - تعویض کلید تبدیل و لاسپ مهتابی و استارت، تعویض شاسی زنگ اخبار و تنظیم صدای آن را فرا میگیرند. در آخرین رشته که ۵۳ نفر کارآموز دارد کارآموزان در ۶ جلسه بمدت ۱۲ ساعت با تعمیرات ساده اتصالات لوله کشی آب از قبیل کولر - و حرارت مرکزی آشنا میشوند.

این برنامه با استقبال بی نظیری روبرو شده است و شرکت کنندگان با اشتیاق فراوان در رشته های مورد علاقه خود سرگرم آموزش هستند و تاکنون در این مرکز ۴۰۰۰ نفر برای فراگیری رشته های مذکور ثبت نام کرده اند که بتدریج ترتیب شرکت و آموزش آنان در این دوره ها داده خواهد شد.

— کلاسهای فنی همگانی کوششی است برای آگاهی تمام مردم با مسائل فنی و خود کفائی بیشتر.

تعمیرات ساده و اولیه تلویزیون مانند - آشنائی با وسایل کار - انتخاب و نصب انواع آنتن طرز صحیح سیم کشی آنتن - بررسی عیوب مربوط به روشن نشدن، طرز اتصال ترانسفورماتور اتوماتیک - شناسائی ولومهای کنترل طرز تعویض لاسپ های ولتاژ طرز استفاده از ولت مترهای ساده - طرز سرویس کردن رادیو و

رفع عیب و تعویض شمع و پلاتین، تسمه پروانه و اصول ایمنی در موارد مختلف از جمله در مواقع (جوش آوردن رادیاتور - آتش سوزی - اتصال شمع - بوق زدن متند و پارک اتومبیل) آشنایی شوند. در رشته رادیو و تلویزیون تعداد کارآموزان به یکصد نفر میرسد که بمدت ۲۰ ساعت

اولین دوره آموزش فنی همگانی که چندی پیش برنامه آن توسط وزارت کار و امور اجتماعی و همکاری صندوق کارآموزی اعلام شده در مرکز تعلیمات حرفه ای شماره ۳ اداره کل آموزش حرفه ای وزارت کار و امور اجتماعی آغاز شد.

در این دوره آموزش فنی همگانی ۴۷۷ نفر شرکت کردند که از این تعداد ۵۸ نفر رازان تشکیل می دادند.

کارآموزان در رشته های تعمیر اتومبیل - سیم کشی - تعمیر لوازم خانگی - تعمیر رادیو و تلویزیون و لوله کشی زیر نظر مربیان اداره کل آموزش حرفه ای وزارت کار و امور اجتماعی آموزش می بینند این کارآموزان در روزهای پنجشنبه و جمعه هر هفته بین ۵ تا ۱۴ جلسه و هر جلسه به مدت ۲ ساعت زیر نظر مربیان مراکز تعلیمات حرفه ای مورد آموزش قرار میگیرند.

یکصد و هجده نفر از این عده، کارآموزان رشته تعمیر اتومبیل هستند که در ۱۴ جلسه به مدت ۲۸ ساعت با اصول اولیه کار ماشین و تعمیرات ساده از قبیل بازدید آب - روغن - آب باطری و درجه حرارت موتور - چراغ دینام و چراغ روغن بعد از روشن شدن موتور - سرویس و نگهداری اتومبیل - عیب یابی و رفع آن در مدار سوخت رسانی و مدار برق -

نمایندگان کارگران خوزستان:

در سومین کنگره، کارگران با آگاهی و دانش بیشتری در مسائل شرکت کردند

برداری چاههای نفت استان خوزستان در ادامه مطالب دو برادر خود با تأکید بر این نکته که در سومین کنگره اظهارنظرهای ارزنده ای توجه به خواست کارگران، بخصوص در مورد مسکن باید از اولویت بیشتری برخوردار شود، زیرا تأمین هزینه مربوط به این مسئله درآمد قابل توجهی از کارگر را به خود اختصاص میدهد. و از طرفی هزینه ای که بابت مسکن به کارگران پرداخت میشود نمی تواند تأمین کننده این هزینه باشد. بنابراین لازم است که در مورد پرداخت هزینه مسکن نیز تجدیدنظر بعمل آید.

خبرنگار ما در مقایسه دو کنگره دوم و سوم اظهار داشت:

— کنگره سوم در مقایسه با کنگره قبلی از عظمت بیشتری برخوردار است و کارگران با آگاهی و دانش بیشتری در مسائل شرکت می کنند. این موضوع کاملاً قابل تحسین است، زیرا کارگران عصر رستاخیز دریافته اند که چگونه بایستی در مسائل مربوط به خودشان مشارکت داشته باشند. این خود موفقیت بزرگی است که در کنگره حاضر به آن برخورد کرده ایم بالاخره برادر سوم این خانواده فعال کارگری، یعنی مرادی حسینی بهر نماینده کارگران عکس

وی افزود: در این کنگره این افتخار نصیب من تارگر شده که در قطعنامه عضویت پیام و همین تمینه است که خطبشی آینده کارگران را از طریق سازمان کارگران مشخص میسازد.

وی در دنباله سخن خود به تشریح وظیفه کمیته قطعنامه پرداخت و افزود که تمام نظرات کارگران در این کمیته مورد بررسی قرار گرفت.

سپس محمدعلی حسینی بهر دبیرسندیکای سازمان آب و برق اهواز ضمن ابراز خرسندی از شرکت در این کنگره خواستار شد تا برای تأمین مسکن کارگران اهواز بخصوص سازمان آب و برق اقدامات لازم صورت گیرد و از طریق شرکت تعاونی مسکن تسهیلات بیشتری فراهم شود. آقای حسینی بهر در پاسخ سؤال

نمایندگان دیگری نه با آنها گفتگو کردیم سه برادر از استان خوزستان بودند. آقایان شنبه حسینی بهر - مرادی حسینی بهر و محمدعلی حسینی بهر. این سه برادر به نمایندگی گروه کشری از کارگران استان خوزستان در سومین کنگره شرکت کرده بودند. در این گفتگو آقای شنبه حسینی بهر که از دیگر برادران خود بزرگتر است و دبیر سندیکای کارگران کبود شیمیائی شاپور در بندر ماهشهر میباشد، گفت: — پیشرفت کشور و رشد صنایع، هر روز نقش کارگر را در این امر بیشتر نمایان میکند، کارگران کشورمان اکنون این امکان را یافته اند که برای سرنوشت خود تعیین روش کنند و در تنظیم قوانین کار نقش مؤثر داشته باشند. مسلماً این کنگره نتیجه ای این چنین خواهد داشت.

تعلیم کارگران متخصص

* مرکز تعلیمات حرفه‌ای شماره ۳ برق تا کنون ۱۸۶۶ کارآموز را آموزش داده است.

* هر سال ۴۸ نفر در هشت رشته مورد آموزش قرار می‌گیرند
* در حال حاضر ۱۴ زن در این مرکز در رشته‌های فنی مشغول فراگیری هستند

اداره کل آموزش حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی دریافت می‌کنند هم‌اکنون حدود ۱۴۸ نفر کارآموز در هشت رشته در این مرکز سرگرم کارآموزی هستند که از این تعداد ۱۴ نفر زن و بقیه مرد می‌باشند. زنان در رشته‌های تعمیر رادیو تلویزیون نقشه کشی برق - مکانیک و ساختمان دوشا - دوش مردان سرگرم آموزش هستند.

در رشته اتومکانیک کارآموزان طی یک برنامه ۴ مرحله‌ای ابتدا با مقدماتی از موتورها - نیروی باد - آب و اختلاف سطح آشنا می‌شوند و سپس مراحل ۲ و ۳ را که شامل شناخت کلیه اتومبیل، تعمیر قسمتهای مختلف و عیب‌یابی اتومبیل می‌باشد فرا می‌گیرند در رشته الکترومکانیک و سیم‌پیچی موتور کارآموزان پس از طی یک دوره مقدماتی و آشنائی با ابزار در زمینه سیم‌پیچی ترانسفورماتورهای تک فاز در ۲ مرحله - سیم‌پیچی اتو ترانسفورماتور در ۲ مرحله - سیم‌پیچی موتورهای آسنکرون تک فاز در ۲ مرحله و سیم‌پیچی آرمیچر در ۲ مرحله کارآموزی کرده و به درجه‌ای از تخصص خواهند یافت. در رشته اندازه‌گیری دستگاههای الکتریسیته نیز کارآموزان در آغاز با اصول الکتروتکنیک آشنا می‌شوند و سپس طریق اندازه‌گیری جریان ولتاژ مقاومت و قدرت مصرف کننده خازنی و تعیین ضریب قدرت در آنها طریقه سوار و پیاده کردن ماشینهای الکتریکی راه اندازی‌ها - عیب‌یابی و طریقه نصب دستگاههای برقی و ماشین آلات و -

تابلوهای کنترل و فرمان را فرا خواهند گرفت. در رشته تعمیرات لوازم خانگی کارآموزان در دو قسمت عمومی و تخصصی که در قسمت عمومی در ۳ مرحله با فرم‌بندی انواع سیمها - تکنولوژی یخچال - تکنولوژی کولر گازی و آبی و طریقه عیب‌یابی آن - تکنولوژی بخاری برقی و نفتی و طریقه عیب‌یابی آن تکنولوژی کاربراتور و عیب‌یابی آن و در قسمت تخصصی در ۴ مرحله با کلیه لوازم خانگی و طریقه عیب‌یابی و رفع نقص و تعمیر آنها آموزش می‌بینند.

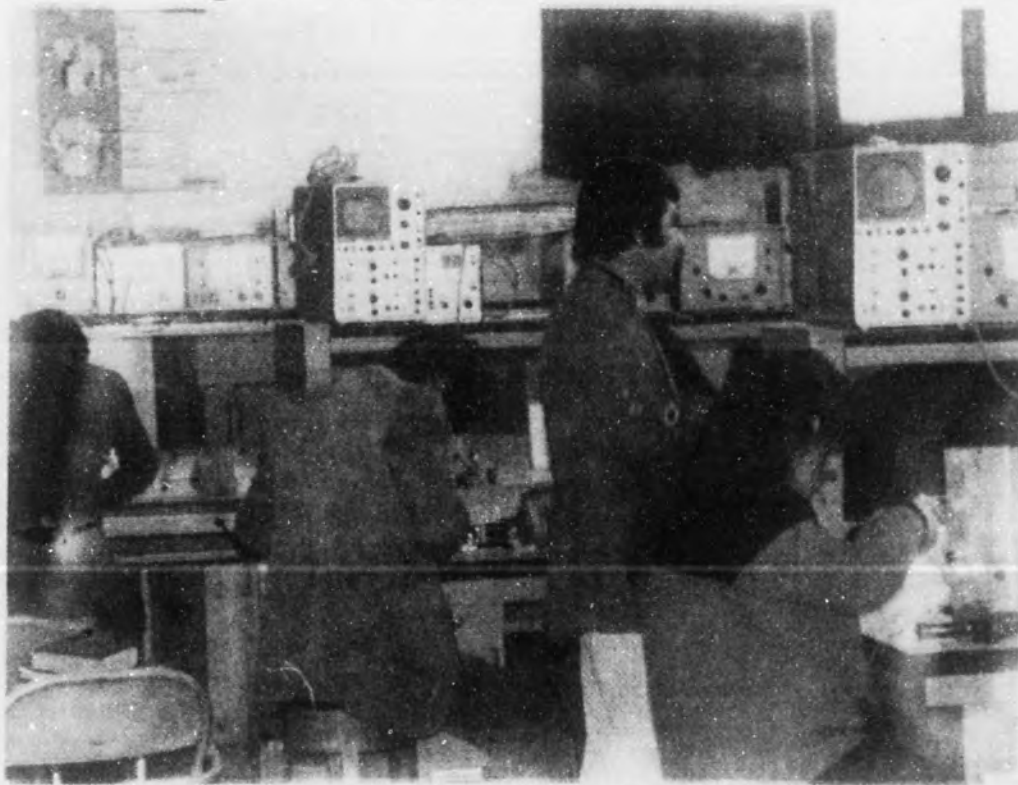
در رشته شبکه فشار قوی و ضعیف نیز در دو قسمت عمومی و تخصصی کلیه تأسیسات شبکه و پست‌های ترانسفورماتور فشار قوی و ضعیف پس از طی یک دوره آموزشی چهار ماهه به کارآموزان تعلیم داده می‌شود. در سایر رشته‌ها نیز کارآموزان مانند رشته‌های ذکر شده با طی دوره‌های عمومی و تخصصی بدرجائی از مهارت دست می‌یابند. این مرکز علاوه بر آموزش کارآموزان داوطلب، تا کنون تعداد زیادی از کارکنان پستهای ترانسفورماتور برق سراسری کشور را که از شرکت برق منطقه‌ای و توانیر معرفی شده‌اند در دوره‌های یکساله آموزش داده و به صورت متخصص تربیت کرده است.

در کنار این عده که از واحدهای برق

منظور صورت می‌گیرد تا کارآموز با ۵ رشته برق آشنائی مقدماتی بدست آورد. از کارآموزان پس از طی دوره دو ماهه مقدماتی و آشنائی با لوازم کار، آزمایش بعمل می‌آید و نتیجه این آزمایش و امتیازات و نمراتی که کسب می‌کند تعیین کننده رشته تخصصی وی خواهد شد و می‌تواند در دو ماهه دیگر رشته مورد علاقه خود را ادامه دهد.

مدت کارآموزی

طول مدت کارآموزی در کلیه رشته‌ها چهار ماه است و در مجموع یک کارآموز باید

— زنان همراه برادران خود به فراگیری تمهات

برداخته‌اند و در این راه از هیچ کوششی فروگذار نیستند.

۸۵۰ ساعت کارآموزی کنند تا به درجه‌ای از تخصص دست یابند. از مدت ۸۵۰ ساعت کارآموزی ۲۰۰ ساعت دروس نظری و ۶۵۰ ساعت دیگر آن را کارآموزی کارگاهی تشکیل می‌دهد. کارآموزان این مرکز برخلاف برخی دیگر از مراکز، شبانه‌روزی نیستند و از ساعت ۷/۵ بامداد و تا ۵ بعد از ظهر بکارآموزی می‌پردازند.

کارآموزان مرکز تعلیمات حرفه‌ای شماره ۳ برق در مدت کارآموزی علاوه بر استفاده از لوازم کارگاهی، لباس کار و لوازم التحریر همه روزه مبلغ یکصد ریال بعنوان فوق‌العاده روزانه از طرف

کارآموزانی در این مرکز پذیرفته می‌شوند که حداقل سن آنان ۱۴ سال تمام و دارای گواهینامه ششم ابتدائی یا معادل آن باشند. برای کارآموزی در برخی رشته‌ها مانند: شبکه فشار قوی و ضعیف - الکترومکانیک و سیم‌پیچی موتور - تأسیسات روشنائی - تعمیر لوازم خانگی و اندازه‌گیری دستگاههای الکتریسته داشتن گواهینامه سوم متوسطه الزامی است.

علاوه بر اینها کارآموزان باید در موقع ثبت‌نام برای طی دوره کارآموزی چهار قطعه

توسعه انقلابی علم و تکنولوژی بیش از پیش مهارت‌ها را تخصصی کرده و هر روز مهارت‌های جدیدی را جایگزین مهارت‌های گذشته می‌کنند.

کسب مهارت‌ها، که در گذشته بصورت استاد - شاگردی معمول بود و هنوز هم در برخی از صنایع رایج است بدلیل وقت‌گیری زیاد از یکسو و الزامات علم و تکنولوژی از سوی دیگر نمی‌تواند جوابگوی نیاز صنایع امروز باشد. از اینرو کارگر باید طوری آموزش ببیند که توانائی انجام کار با ماشینهای مدرن را داشته باشد و بتواند مشکلات صنعتی را درک کرده و به رفع آنها بپردازد.

بدین منظور وزارت کار و امور اجتماعی با توسعه مراکز تعلیمات حرفه‌ای از طریق اداره کل آموزش حرفه‌ای و صندوق کارآموزی در این امر مهم و برای تخصصی کردن نیروی انسانی اقدام اساسی کرده است.

صندوق کارآموزی و اداره کل آموزش حرفه‌ای در این امر مهم وظیفه‌ای مهم به عهده دارند و برای تحقیق این هدف تلاشهای پی‌گیر و دامنه‌داری را دنبال می‌کنند.

مرکز تعلیمات حرفه‌ای شماره ۳ برقی از جمله مراکز اداره کل آموزش حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی است که در این زمینه فعالیت می‌کند.

این مرکز بمنظور تعلیم کارگر متخصص در رشته برق در سال ۲۵۲۴ بدست توانای رهبر عالیقدر کشورمان شاهنشاه آریامهر گشایش یافت.

طرح ایجاد این مرکز با توسعه روزافزون شبکه برق در دوران فائده‌ترین نقاط کشور و کمبود کارگر ماهر این رشته از طرف وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و مورد مطالعه قرار گرفت و پس از بررسی‌های لازم با کمک کارشناسان فرانسوی این طرح پیاده و به مرحله اجرا درآمد.

مرکز تعلیمات حرفه‌ای شماره ۳ در زمینی بمساحت حدود ۱۵۰۰ متر مربع احداث شده دارای ۳ کارگاه مجزا و ۵ کارگاه متصل بهم است و علاوه بر کارگاهها - کلاسهای تئوری و قسمت اداری نیز در کنار این مجتمع آموزشی بوجود آمده تا در آنجا اصول تئوری برای کارآموزان تشریح شود.

کارگاههای مستقل مرکز شامل سه رشته اتوماتیک - نقشه کشی برق و مکانیک و ساختمان و تعمیر رادیو تلویزیون می‌باشد.

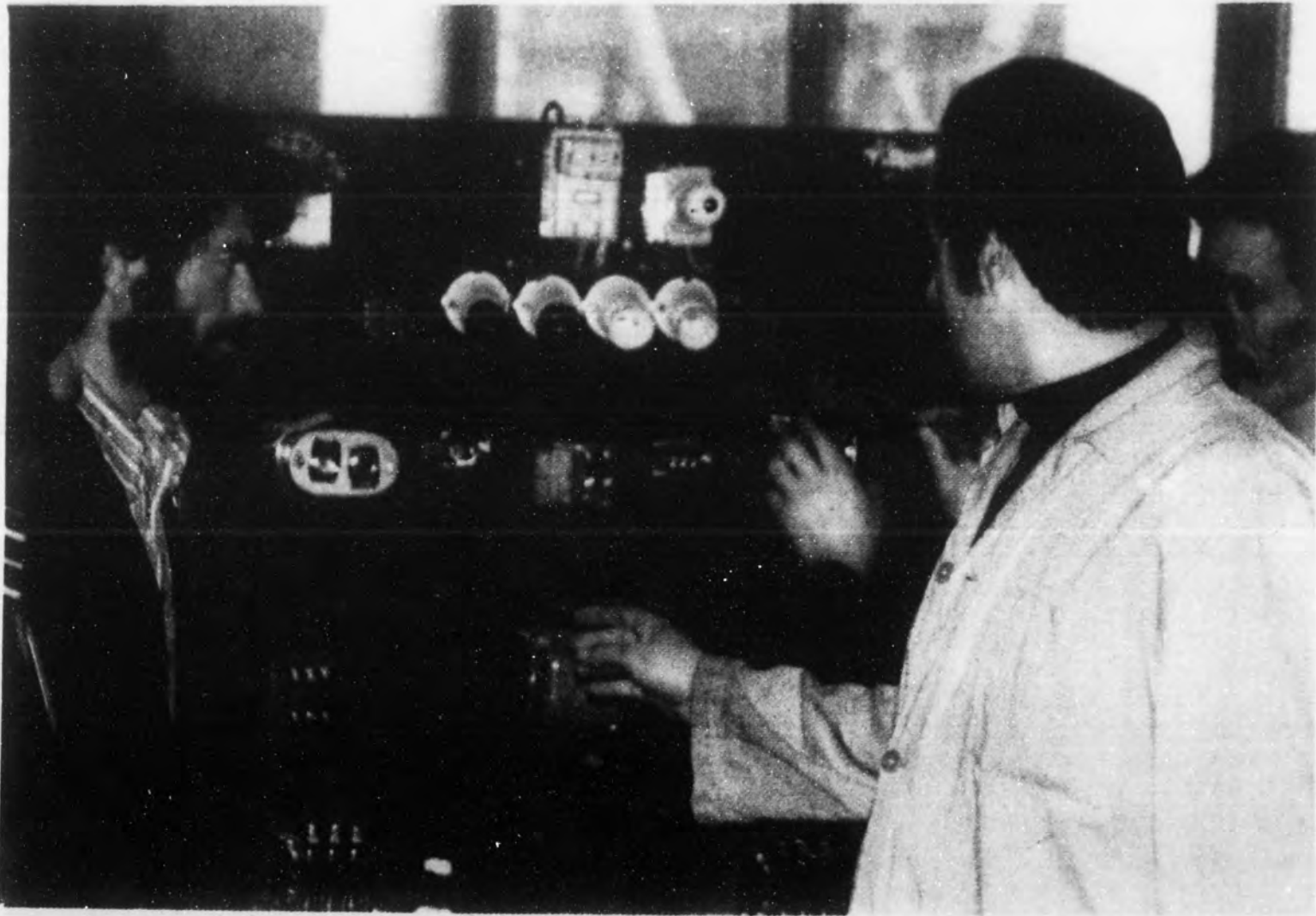
پنج کارگاه متصل بهم نیز در قسمت برق دارای رشته‌های شبکه فشار قوی و ضعیف الکترومکانیک و سیم‌پیچی موتور - تأسیسات روشنائی - تعمیر لوازم خانگی اندازه‌گیری دستگاههای الکتریسته می‌باشد.

شرایط پذیرش کارآموز

این مرکز نیز مانند سایر مراکز آموزش حرفه‌ای شرایطی را برای پذیرش کارآموز در نظر گرفته است.

رشته برق افزایش میابد

سراسری کشور تحت تعلیم قرار گرفته‌اند تعداد کثیری نیز از طریق سیلوهای کشور در قسمت پستهای ترانسفورماتور و فشار قوی و ضعیف در مدت یکسال آموزش دیده و بدرجاتی از تخصص دست یافتند.

ظرفیت پذیرش این مرکز که در بدو تأسیس با چهار رشته در سطحی پائین قرار داشت هم اکنون در هر دوره تا ۱۶۰ نفر افزایش یافته که با احتساب سه دوره در سال به ۴۸۰ نفر می‌رسد. تعداد مربیان و سرمربیان این مرکز ۲۰ نفر است که ۵ نفر آنان سرمربی و بقیه را مربیان تشکیل می‌دهند برای آگاهی بیشتر مربیان و سرمربیان طبق برنامه تنظیمی هرچند یکبار تعدادی از آنان به مرکز آموزش حرفه‌ای بین‌المللی تورین اعزام می‌شوند.

کارآموزان این مرکز پس از طی دوره کارآموزی مورد آزمایش قرار می‌گیرند و امتیازات بدست آمده از این آزمایش ملاک تعیین درجه تخصص (سه درجه تخصص ۱-۲-۳-۴) قرار می‌گیرد. کارآموزان پس از طی یک دوره چهار ماهه با تشخیص این مرکز در مورد استعداد و فراگیری بیشتر آنان، در یک دوره چهار ماهه دیگر نیز برای کسب آخرین حد مهارت دست پذیرفته می‌شوند.

این مرکز تا کنون ۸۶۶ کارآموز را تحت تعلیم قرار داده و از مرحله کارگر ساده به کارگر متخصص و ماهر تبدیل و به بازار کار معرفی کرده است.

از این تعداد ۲۸ نفر در اولین سال تأسیس (۲۵۲۴ شاهنشاهی) در چهار رشته برق کارآموزی کرده‌اند.

در سال ۲۵۲۵ تعداد کارآموزان به ۳۴ نفر رسید که این تعداد در سال ۲۵۲۶ با یک جهش قابل ملاحظه‌ای به ۱۰۵ نفر افزایش یافت.

در سال ۲۵۲۷ تعداد کارآموزان با کمی

— آموزش اصول صحیح با بهره‌گیری از تکنیکهای جدید فرصتی است تا کارآموزان برای کار آماده شوند.

داد و در سال گذشته این تعداد به ۲۹۵ نفر رسید. با جهش سریع کشور در راه صنعتی شدن و احتیاج شدید به نیروی انسانی متخصص پیش‌بینی می‌شود در سال جاری این مرکز به به حد اکثر ظرفیت خود برای آموزش کارآموزان دست یابد.

سیر صعودی طی کرد و تعداد ۲۸۱ نفر را در برگرفت، ۱۷۵ کارآموز نیز در سال ۲۵۳۱ آموزش دیدند و در سال ۲۵۳۲ تعداد آنان به ۲۵۵ نفر افزایش یافت. در سال ۲۵۳۳ بود که این مرکز در آخرین حد تکامل ۳۲۷ نفر کارآموز را آموزش

نوسان به ۹۹ نفر تقلیل یافت و این کاهش در سال ۲۵۲۸ نیز سیر نزولی طی کرد و به ۷۳ نفر رسید.

در سال ۲۵۲۹ که مرکز رشته‌های خود را افزایش داد تعداد کارآموزان به ۱۹۷ نفر رسید و در سال ۲۵۳۰ این افزایش همچنان

سندوق کارآموزی و اداره کل آموزش - حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی می‌باشند قبل از عزیمت با آقای امیرقاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی در دفتر کار ایشان ملاقات کردند.

در دیدار اخیر چهارمین گروه با وزیر کار و امور اجتماعی، وی طی سخنانی موفقیت کارآموزان را خواستار شد و توصیه کرد در امر آموزش حرفه‌ای و افزایش سطح مهارت خود نهایت کوشش و دقت را بعمل آورند.

آقای معینی افزود: شما هر کدام نماینده مردم کشور ما هستید و در برخورد با دیگران باید موفقیت‌ها و شکوفائی کشورمان را که تحت رهبری‌های شاهنشاه آریامهر نصیبمان شده است بازگو کنید. پس از سخنان آقای معینی کارآموزان اعزامی ضمن تشکر از وزیر کار و امور اجتماعی اظهار داشتند که در راه خدمت به شاه و ملت و فراگیری تکنیکهای جدید از هیچ کوششی دریغ نخواهند کرد.

۱۹۰ نفر برای آموزش، بمرکز آموزش حرفه‌ای «تورن» ایتالیا عزیمت کردند

است نیز هفته گذشته در دو دسته به توزین ایتالیا اعزام شدند و به این ترتیب با احتساب سه گروه قبلی تاکنون جمع افرادی که به این مرکز اعزام شده‌اند به ۷۹ نفر رسیده است. این عده که برگزیدگان وزارتخانه‌های آموزش و پرورش - کشاورزی و منابع طبیعی - تعاون و امور روستاها - نیرو - راه و ترابری و سازمان زنان ایران - سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی - نیروی دریایی شاهنشاهی

اعزام شوند و در آنجا زیر نظر کارشناسان و متخصصین به کسب علم و صنعت بپردازند. و با تکنولوژی مدرن آشنا شوند. در اجرای این هدف تاکنون سه گروه از این برگزیدگان به مرکز آموزش حرفه‌ای بین‌المللی توزین اعزام شده‌اند پس از طی یک دوره آموزشی به کشور مراجعت کرده و اینک به تربیت مربی مشغول هستند.

چهارمین گروه که تعدادشان ۱۹۰ نفر

دست‌یابی به تازه‌های علوم و تکنولوژی برای تداوم حرکت صنایع و تولید بیشتر، امری ضروری و لازم تشخیص داده شده و برای این منظور، آموزش اساس اصلی کار بشمار می‌رود.

صنایع رو به توسعه کشور نیاز خود را به افراد متخصص و ماهر بیش از گذشته نمایان ساخته و برای تأمین این منظور بایستی از تمام امکانات سود جست و خود را همگام با رشد تکنولوژی، مجهز و مهیا ساخت.

برای این منظور دولت در برنامه پنجم عمرانی کشور به مسئله آموزش فنی جهت تأمین نیروی انسانی ماهر و متخصص اولویت داده است و طبق مذاکراتی که بین وزارت کار و امور اجتماعی و دفتر بین‌المللی کار صورت گرفت، قرار شد تا پایان برنامه پنجم ۱۸۰۰ مربی که برگزیدگان این وزارتخانه و دیگر سازمانهای دولتی هستند در گروههای مختلف به مرکز آموزش و حرفه‌ای بین‌المللی توزین

سندیکای ایران بایکا

دیگر فعالیتهای این سندیکا

این سندیکا پس از تأسیس بلافاصله برای تشکیل شرکت تعاونی و مصرف برای کارگران در محل کارخانه اقدام کرد و شرکت تعاونی مذکور با احتیاج ضروری کارگران را بطور اقساط بمدت دوالی شش ماه به آنها عرضه میکند و در صورت امکان مثلاً یخچال و اجاق گاز و غیره را نیز از خارج بطور نقد خریداری و آنرا بصورت اقساط در اختیار کارگران قرار میدهد.

طبقه بندی مشاغل

طرح طبقه بندی مشاغل با وجود پاره ای نواقص که در پیاده کردن آن فعلاً بچشم میخورد عملاً در کارخانه پیاده شده و پر

سندیکای کارگران کابل سازی ایران بایکا در خرداد ماه سال ۲۵۳۳ تأسیس شده و بشماره ۸۶۷ به ثبت رسیده است.

این سندیکا با وجود اینکه جدیداً تأسیس شده ولی دارای اعضای فعال میباشد و آنها اظهار امیدواری میکنند که بتوانند هرچه بیشتر خواسته های کارگران واحد تولیدی خود را تأمین کنند.

این سندیکا در مدت فعالیت خود موفق شده است نسبت به دریافت سود ویژه بر مبنای صد و بیست روز دستمزد اقدام کند و همچنین برای کارگران عیدی بملت پنج روز حقوق دریافت دارد.

هاشم محمد طاهری

سید محمد رضوی

شعیب بردبار

منوچهر محمودیان

رضانعلی شریفی

ابراهیم هوشیار

عموض صباحی

جلال یغوبی

یوسف اسماعیل

جمشید مبارکی

سید جمال سجادی

صادق خزانی

افزایش تولید

همچنین طبق قرارداد دسته جمعی بین کارگران و کارفرما برای بالا بردن سطح تولید، کار دو نوبتی در کارخانه برقرار شده که براساس آن ده الی بیست درصد افزایش حقوق بملت افزایش تولید عاید کارگران شده است.

اساس آن حداقل دستمزد در حدود شش هزار و سیصد و پنجاه ریال است که بعد از سه ماه به هفت هزار و ده ریال میرسد. و هر موقع که شورای عالی کار حداقل جدید دستمزد را اعلام بکند به همان نسبت در درآمد تمام گروههای کارگران تاثیر خواهد

سندیکای کارگران کفاش تهران

حسن یونسی

علی اکبر فردوز

مانوئل اسماعیل

یعقوب بهدیون

جواد احمدی

احمد اکبری

میشود که بین طرفین سازش برقرار شود. یازدهمین مجمع عمومی عادی این سندیکا سال گذشته تشکیل شد و پس از رسمیت یافتن آن اسانامه جدید خود را تصویب کرد و هیات رئیسه آن بشرح زیر برگزیده شدند آقایان یعقوب مهدیون دبیر سندیکا، ناصر وحدتی رئیس هیئت مدیره و مسؤول اداره امور حل اختلاف و شکایات، جواد احمدی نائب رئیس. حسن یونسی پور کور خزانه دار. مانول اسماعیلی عضو اصلی هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت تعاونی مصرف، حسین حاجی پور فرش باف - ناصر نوروزی، ابراهیم رحیمی، هادی ضیاء پور (اعضای اصلی)

آقایان: یعقوب سلطانیان، علی اکبر گرگانی (اعضای علی البدل) آقایان احمد حاجیان، علی محمد علی مردانی، ستار بهره بر، احمد اکبری (بازرسان) آقایان علی اکبر فخر

دوزدوزانی نژاد رئیس شورای دآوری، محمد تقی فرهنگ دوست نائب رئیس، حسن محتشم

منشی، گیورگ گواکسیان مقدم، ابراهیم مریخی اعضای هیات دآوری.

سندیکای کارگران کفاش تهران و حومه در تاریخ ۱۳۵/۱۲/۶ تأسیس شده و در همان تاریخ نیز به شماره ۱۷۸ به ثبت رسیده است.

در تأسیس این سندیکا آقایان عباس لایقی خدمتکار، رمضان درهم فروش، یعقوب بهدیون، محمد خیرخواه، سماء پور حسن سمعی، شرکت فعال داشته اند. این سندیکا با تشکیل دومین مجمع عمومی عادی و انتخاب هیئت مدیره جدید فعالیت مثبت و موثری را شروع کرده و تا کنون پیشرفت چشم گیری را نصیب خود ساخته است از جمله اقدامات این سندیکا برای کارگران خود را میتوان انعقاد قرارداد دستجمعی بین سندیکا و اتحادیه صنف، برقراری دستمزد در روزهای تعطیل اعم از رسمی و غیر رسمی، دریافت حق عائله مندی و تشکیل شرکت تعاونی مصرف کارگران کفاش که با سرمایه اولیه بمبلغ سی و نه هزار ریال تأسیس شد و از راه دریافت ده درصد های بخشودگی مالیاتی سود ویژه کارگران هم اکنون سرمایه آن بیش از یک میلیون ریال بالغ گردیده، نام برد. این سندیکا توانسته است کمیته ای بنام کمیته شکایات و حل اختلافات ناشی از شرایط کار بوجود آورد که در آن شکایات کارگران و حتی کارفرمایان منصفانه مورد رسیدگی قرار میگیرد و کوشش

گذاشت و همچنین کارگران هر سال نسبت به طبقه بندی قبلی یک پایه میگیرند.

برنامه های آینده سندیکا

تجدید قرارداد دسته جمعی در مورد سود ویژه که در اسفند ماه هر سال تکرار میشود. همچنین در نظر است با کمک و همکاری کارگران میزان تولید کارخانه در آینده در حد امکان افزایش یابد و در عین حال برای صرفه جویی در مصرف مواد تولیدی و جلوگیری از ضایعات بی مورد تا آنجا که ممکن است کوشش

شود. ضمناً سندیکا در آینده نیز مانند گذشته در بهبود روابط کارگران با کارفرما کوشش خواهد کرد و در مورد دریافت دقت چیه های خدمات درمانی اقدام لازم و قطعی بعمل خواهد آورد و در انتخاب کارگر نمونه با نظر کارفرما برای تشویق سایر کارگران مبادرت خواهد ورزید. در حال حاضر تعداد کارگران این کارخانه جمعاً در حدود دویست نفر میباشد که در آینده با احتمال قوی تعداد آنان تا چهار صد نفر افزایش خواهد یافت.

سندیکای فروشگاهی گوشت گاو

سندیکای کارگران فروشگاهی گوشت گاو تهران در تاریخ ۱۳۵۲/۱۱/۶ تأسیس شده و بشماره ۸۰۷ نیز به ثبت رسیده است. اعضای هیأت مدیره فعلی این سندیکا عبارتند از آقایان غلام شاه آبادی رئیس هیأت مدیره، حسین ذوالفقاری دبیر سندیکا - عباسعلی رحیمی طرقي خزانه دار - هاشم بهنام فرنايب رئيس - حسن قدرتی عضو هیئت مدیره حسین براتی عضو هیئت مدیره - جلیل ریاضی عضو هیئت مدیره.

و آقایان - غلامرضا جلالیان - محمد ذبیحی فرد - ناصر ابوالحسنی بازرسان سندیکا و آقای غلام باقری عضو علی البدل هیئت مدیره و آقایان عباس شهریار - حسن توکلی مشاورین سندیکا میباشند اعضای شورای داوری نیز از آقایان اصغر قربانی - ولی اله دیودل - علی ریاضی - عباس ابوالحسنی اکبر رحیمی فرد تشکیل شده است.

علی ریاضی

حسین ذوالفقاری

غلامرضا جلالیان

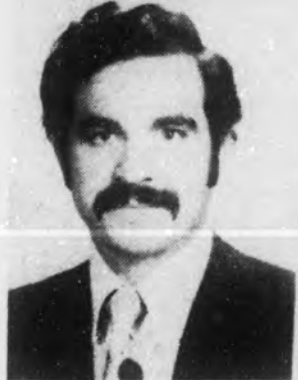
غلامشاه آبادی

ناصر ابوالحسنی

جلیل ریاضی

غلام زمان قربان

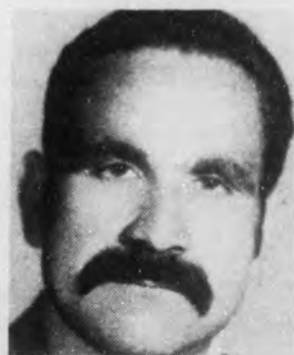
عباس ابوالحسنی

حسین قدرتی

علی اکبر رحیمی فرد

هاشم بهنام فرد

ولی اله دیودل

سندیکای فروشگاهی گوشت گوسفند

حسن دروئی

کریم سیاح نیا

حسین کریمی چهره

احمد نوروزی

رضا ایزددوست

حبیب افتخار

کمیته تفریحات سالم - کمیته عضویت (تشکیلات) کمیته حقوق کار - کمیته امور اقتصادی و کمیته آموزش و روابط سندیکائی - کمیته برگزاری مراسم و جشن ها. برنامه های آینده سندیکا

هیأت مدیره سندیکا در نظر دارد شرکت تعاونی مصرف و شرکت تعاونی اعتبار تأسیس کند و از هم اکنون نیز قدم های اولیه آن ها برداشته شده و در واقع در شرف تأسیس است. همچنین تأسیس کلاسهای مبارزه با یسواد یکی از هدف های اصلی سندیکا میباشد و امیدوار است در آینده نزدیک مشکل یسواد بین اعضای آن برطرف شود. تعداد فروشگاهی گوشت گوسفند در حدود ۲۵۰۰ مغازه بود که تعداد ۳۰۰ فروشگاه تاکنون درهم ادغام شده اند و شماره مغازه ها فعلا به رقم ۲۲۰۰ باب تقلیل یافته است.

سندیکای کارگران فروشگاهی گوشت گوسفند از سال ۱۳۴۵ فعالیت خود را آغاز کرده است. این سندیکا در آخرین انتخابات خود افراد زیر را بعنوان اعضای هیات مدیره برگزیده.

حاجی رضا ایزددوست رئیس هیات مدیره - حسن درویش دبیر سندیکا - احمد نوروزی خزانه دار - غلامرضا کربلانی علی نائب رئیس - حسن خامه دا - حاجی حسین کریمی چهره - داود سلمان پور اعضای هیات مدیره و مرادعلی فورقانی محمد رمضان، اعضای علی البدل و باقر سجری - کریم سیاح نیا بازرسان این سندیکا، در حال حاضر دارای یک هیات شورای داوری است و همچنین شش کمیته در آن فعالیت دارند. که وظایف و حدود اختیارات آنها معین و مشخص است این کمیته ها عبارتند از: کمیته حل اختلافات -

جلسه کمیته فرعی امور کارگران کانون «سروش آریا»

گنبد کاوس

می کنیم و بهمین جهت باید خود را برای بزرگداشت هر چه باشکوه تر پنجاه سال شاهنشاهی شکوهمند پهلوی آماده نمائیم و در زمینه فعالیتهای اجتماعی در محیط کارگری نیز منتهای سعی و کوشش خود را بعمل آوریم تا بانیل بهدفعه و آریانهای بزرگ رهبر دلسوز خویش که همانا رسیدن به دروازه های تمدن بزرگ است، موفق شویم. وی سپس با اشاره به وظائف افراد حزبی، از کارگران خواست تا در ساعات فراغت چنین جلساتی تشکیل دهند و در باره مسائل اجتماعی و سیاسی گفتگو و تبادل نظر کنند و پیشنهادات اصولی خود را ارائه دهند. این جلسه با ابراز احساسات کارگران نسبت به شاهنشاهی آریا و خاندان جلیل سلطنت پایان یافت.

اولین جلسه کمیته فرعی امور کارگری کانون «سروش آریا» گنبد کاوس با شرکت حیدر صمدی و عباس جواد زاده فلاحکار رئیس و گروه کثیری از کارگران عضو کانون تشکیل شد.

گزارش خبرنگار ما از گنبد کاوس حاکیست در این جلسات رئیس کانون طوسی سخنانی از توجهات شاهنشاهی آریا بهر نسبت به کارگران تجلیل کرد و آنگاه با اشاره به مواهب اصول انقلاب شاه و ملت، مبارزه با فسادین اجتماع و گرانفروشان را جهادی مقدس خواند و گفت: ما در دوران شاهنشاهی دودمان پهلوی با افتخار و سربلندی در رفاه و آسایش کامل زندگی

سازندگان

نقاش

- ۱- تخصص مورد نیاز نقاش ساختمان و پیستوله
- ۲- تعداد ۱۰ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۱۰

برقکار

- ۱- تخصص مورد نیاز برقکار فشار قوی
- ۲- تعداد ۱۰ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۸

مونتاز کار

- ۱- تخصص مورد نیاز مونتاز کار اسکلت فلزی
- ۲- تعداد ۱۰۰ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۱۰

جوشکار

- ۱- تخصص مورد نیاز: جوشکار درجه یک
- ۲- تعداد: ۵ نفر
- ۳- جنسیت: مرد
- ۴- سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات: خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت: تهران
- ۸- حداقل حقوق: باتوافق
- ۹- مزایای شغلی: بیمه سرویس
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

مکانیک

- ۱- تخصص مورد نیاز: مکانیک نصب ماشین آلات
- ۲- تعداد: ۵ نفر
- ۳- جنسیت: مرد
- ۴- سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات: خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت: تهران
- ۸- حداقل حقوق: باتوافق
- ۹- مزایای شغلی: بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

برقکار

- ۱- تخصص مورد نیاز برقکاری هیدرولیک
- ۲- تعداد ۴ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۱۰

آرمانور بند

- ۱- تخصص مورد نیاز آرمانتوربندی
- ۲- تعداد ۱۰۰ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۱۰

لوله کش

- ۱- تخصص مورد نیاز لوله کشی صنعتی
- ۲- تعداد ۱۰۰ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۹

تلفن چی

- ۱- تخصص مورد نیاز تلفنچی شرکت
- ۲- تعداد ۵ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات سوم متوسطه
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۱۰

دست دوز

- ۱- تخصص مورد نیاز دست دوزی لباس
- ۲- تعداد ۵ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۸

کارگرد یک بخار

- ۱- تخصص مورد نیاز بخار کار
- ۲- تعداد ۳ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات خواندن و نوشتن
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.

آمارگر

- ۱- تخصص مورد نیاز آمارگری
- ۲- تعداد ۳ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات سوم متوسطه
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۱۰

اپراتور

- ۱- تخصص مورد نیاز اپراتور کامپیوتر
- ۲- تعداد ۵ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات دیپلم
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۱۰

نقشه کش

- ۱- تخصص مورد نیاز نقشه کشی ساختمان
- ۲- تعداد ۵ نفر
- ۳- جنسیت مرد
- ۴- سن حداکثر ۳۵ سال
- ۵- تحصیلات دیپلم
- ۶- شرایط دیگر معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷- محل خدمت تهران
- ۸- حداقل حقوق باتوافق
- ۹- مزایای شغلی بیمه، سرویس.
- ۱۰- آخرین مهلت مراجعه ۲۵۳۵/۳/۸

بازار کار-شهرستانها

کرمان

- ۱-راننده پایه یک: ۵ نفر
- ۲-کارآموز ذوب آهن: ۱۵ نفر
- ۳-حسابدار: ۲ نفر
- ۴-تکنیسین مکانیک: ۳ نفر
- ۵-تکنیسین برق: ۴ نفر

اهواز

- ۱-راننده پایه یک: ۲ نفر
- ۲-راننده جرقیل: ۱۱ نفر
- ۳-تراشکار: ۳ نفر
- ۴-راننده تراکتور: ۴ نفر
- ۵-نجار کار: ۵ نفر
- ۶-راننده پیل الکترونیکی: ۴ نفر

کرج

- ۱-بیمار: ۲ نفر
- ۲-صندوقدار: ۳ نفر
- ۳-بسته بند: ۳ نفر
- ۴-آهنگر درجه ۱: ۲ نفر
- ۵-تراشکار در یک: ۲ نفر
- ۶-جوشکار برق: ۲ نفر
- ۷-مونتاژ کار: ۳ نفر
- ۸-برقکار صنعتی: ۱۰ نفر
- ۹-ریخته گر: ۱۰ نفر
- ۱۰-لوله کش درجه یک: ۲ نفر

دزفول

- ۱-راننده ۲ همگانی: ۳ نفر
- ۲-کارگر حفار: ۳ نفر
- ۳-جوشکار: ۴ نفر

رفسنجان

- ۱-جوشکار: ۲ نفر
- ۲-ای ساز: ۳ نفر
- ۳-ررساده: ۱۰ نفر

یزد

- ۱-مکانیک ایران ناسیونال: ۳ نفر
- ۲-پرستار: ۴ نفر
- ۳-کارگر ساده: ۹۲ نفر

بندرعباس

- ۱-آشپز: ۳ نفر
- ۲-راننده: ۲ نفر
- ۳-جوشکار: ۵ نفر
- ۴-مکانیک: ۲ نفر
- ۵-ماشین نویس: ۴ نفر

اراک

- ۱-قابساز آلومینیم: ۲ نفر
- ۲-فرز کار: ۳ نفر
- ۳-تراشکار: ۲ نفر
- ۴-فلز کار: ۲ نفر
- ۵-جوشکار دروپنجره: ۲ نفر
- ۶-برقکار: ۲ نفر

خرمشهر

- ۱-تانک ساز: ۵ نفر
- ۲-آرمانور بند: ۲ نفر
- ۳-برقکار: ۲ نفر
- ۴-برقکار: ۲ نفر
- ۵-عایق بند: ۴ نفر
- ۶-لوله پیچ: ۳ نفر

رشت

- ۱-دپلم برق: ۱ نفر
- ۲-تکنیسین مکانیک: ۳ نفر
- ۳-شوقاژ کار: ۲ نفر
- ۴-ماشین نویس: ۳ نفر
- ۵-کارگر ساده: ۲ نفر
- ۶-خیاط: ۵ نفر
- ۷-پرستار: ۲ نفر
- ۸-برقکار: ۵ نفر

چالوس

- ۱-رسم به ریب: ۱۵ نفر
- ۲-نجار کار: ۳ نفر
- ۳-اطاقدار زن: ۵ نفر
- ۴-صندوقدار: ۲ نفر
- ۵-فروشنده: ۲ نفر

خوی

- ۱-بمنشی: ۱ نفر
- ۲-ماشین نویس: ۳ نفر
- ۳-گلگیر ساز: ۱ نفر
- ۴-تلفنچی: ۱ نفر
- ۵-کارگر ساده: ۱۰ نفر

بندر لنگه

- ۱-راننده شخصی: ۵ نفر
- ۲-خیاط کت دوز: ۲ نفر
- ۳-نقشه کشی: ۳ نفر
- ۴-خدمتکار: ۱ نفر
- ۵-نگهبان: ۲ نفر

بوشهر

- ۱-کارمند: ۵ نفر
- ۲-راننده پایه شخصی: ۳ نفر
- ۳-خیاط: ۲ نفر
- ۴-دست دوز: ۲ نفر
- ۵-مکانیک: ۴ نفر
- ۶-کمک پرستار: ۴ نفر

تکنیسین

- ۱-تخصص مورد نیاز: تکنیسین مکانیک.
- ۲-تعداد: ۳ نفر.
- ۳-جنسیت: مرد.
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال.
- ۵-تحصیلات: خواندن و نوشتن.
- ۶-شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت.
- ۷-محل خدمت: تهران.
- ۸-حداقل حقوق: با توافق.
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس.
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

دارآسوز

- ۱-تخصص مورد نیاز: دارآسوزی ذوب آهن.
- ۲-تعداد: ۱۰۰ نفر.
- ۳-جنسیت: مرد.
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال.
- ۵-تحصیلات: خواندن و نوشتن.
- ۶-شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت.
- ۷-محل خدمت: تهران.
- ۸-حداقل حقوق: با توافق.
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس.
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۱۰

بایگان

- ۱-تخصص مورد نیاز: بایگان دفتری.
- ۲-تعداد: ۵ نفر.
- ۳-جنسیت: زن.
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال.
- ۵-تحصیلات: سوم متوسطه به بالا.
- ۶-شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت.
- ۷-محل خدمت: تهران.
- ۸-حداقل حقوق: با توافق.
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس.
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

نگهبان

- ۱-تخصص مورد نیاز: نگهبانی
- ۲-تعداد: ۲ نفر
- ۳-جنسیت: مرد
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵-تحصیلات: خواندن و نوشتن
- ۶-شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷-محل خدمت: تهران
- ۸-حداقل حقوق: با توافق
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

کارگر ساده

- ۱-تخصص مورد نیاز: کارگر بسته بند
- ۲-تعداد: ۵ نفر
- ۳-جنسیت: مرد
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵-تحصیلات: خواندن و نوشتن
- ۶-شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷-محل خدمت: تهران
- ۸-حداقل حقوق: با توافق
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۱۰

پانچجست

- ۱-تخصص مورد نیاز: پانچجست
- ۲-تعداد: ۱۰ نفر
- ۳-جنسیت: مرد
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵-تحصیلات: دیپلم
- ۶-شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷-محل خدمت: تهران
- ۸-حداقل حقوق: با توافق
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۱۰

ماشین نویس

- ۱-تخصص مورد نیاز: ماشین نویسی فارسی و لاتین
- ۲-تعداد: ۳ نفر
- ۳-جنسیت: زن
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵-تحصیلات: دیپلم
- ۶-شرایط دیگر:
- ۷-محل خدمت: تهران
- ۸-حداقل حقوق: با توافق
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

دفتردار

- ۱-تخصص مورد نیاز: دفترداری
- ۲-تعداد: ۳ نفر
- ۳-جنسیت: زن
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵-تحصیلات: سوم متوسطه به بالا
- ۶-شرایط دیگر:
- ۷-محل خدمت: تهران
- ۸-حداقل حقوق: با توافق
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

کارمند

- ۱-تخصص مورد نیاز: کارمند دبیرخانه
- ۲-تعداد: ۲ نفر
- ۳-جنسیت: مرد
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵-تحصیلات: خواندن و نوشتن
- ۶-شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷-محل خدمت: تهران
- ۸-حداقل حقوق: با توافق
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

راننده

- ۱-تخصص مورد نیاز: راننده پایه ۲ شخصی
- ۲-تعداد: ۲ نفر
- ۳-جنسیت: مرد
- ۴-سن: حداکثر ۳۵ سال
- ۵-تحصیلات: خواندن و نوشتن
- ۶-شرایط دیگر: معافیت یا داشتن برگ خاتمه خدمت
- ۷-محل خدمت: تهران
- ۸-حداقل حقوق: با توافق
- ۹-مزایای شغلی: بیمه سرویس
- ۱۰-آخرین مهلت مراجعه: ۲۵۳۵/۳/۸

علاقه مندان و واجدین شرایط میتوانند همه روزه تا مهلت های ذکر شده در تهران به ادارات کاریابی و در شهرستانها به مراکز کاریابی و ادارات نیروی انسانی مراجعه نمایند

۹۰ درصد حوادث ناشی از کار، معلول بی احتیاطی کارگران است

دکتر جعفر ناصر امینی

در گسترش برنامه های عمرانی از جمله مسائلی که با آن مواجه شدیم، تنگنای نیروی انسانی بود که برای برطرف کردن آن حتی تعدادی کارگر از کشورهای دیگر استخدام کردیم.

اهمیت نیروی کار اکنون کاملاً مشخص شده است لذا برای حفظ آن باید کوشید و اجازه نداد در اثر سهل انگاری، ندانم کاری و یا بی احتیاطی جان کارگران عزیز به خطر بیفتد. متأسفانه شاهدیم که بسیار از کارگران عزیز کشورمان بخاطر عدم رعایت اصول ایمنی و احتیاط از جمع نیروی فعال کشور خارج شده اند. برای آگاهی درباره علل و چگونگی وقوع اینگونه حوادث و ارائه آماری از حوادث یکماه گذشته با آقای دکتر جعفر ناصر امینی رئیس مرکز شماره ۲ سازمان تأمین خدمات درمانی گفتگوی کوتاهی بعمل آوردیم.

در این گفتگو که آقایان دکتر موثقی رئیس شورای مرکز پزشکی و رئیس بخش جراحی بیمارستان ود کتر ملک قاسمی متخصص بیهوشی بیمارستان نیز شرکت داشتند گفته شد:

در فروردین ماه سال جاری این بیمارستان جمعاً ۸۱۰ کارگر حادثه دیده را در بخش اورژانس تحت معالجه و مداوا قرار داده است. رستاخیز کارگران: از این تعداد چند نفر بستری و چند نفر فوت شده اند.

دکتر امینی در پاسخ گفت: از ۱۸۸ نفر بیمارانی که بر اثر حادثه احتیاج به بستری شدن داشتند تعداد ۱۰ نفر متأسفانه بعثت ضربه مغزی درگشتند.

رستاخیز کارگران: به نظر شما اکثر حوادثی که برای کارگران رخ میدهد بعثت سهل انگاری خود کارگران است یا عدم رعایت اصول حفاظتی و ایمنی.

دکتر موثقی رئیس بخش جراحی بیمارستان در پاسخ گفت:

۹۰ درصد از حوادثی که رخ میدهد بر اثر بی احتیاطی خود کارگران است و در مورد ۱۰ درصد بقیه مسئولین واحدهای تولیدی و صنعتی مقصر هستند که بر اثر عدم رعایت مقررات ایمنی و حفاظتی در محیط کارگاهها موجب بروز حادثه می شوند.

رستاخیز کارگران: از بین کارگرانی که در ماه گذشته در اثر بروز حادثه به این بیمارستان مراجعه کرده اند چه تعدادی دچار نقص عضو شده اند.

دکتر موثقی: در پاسخ این سؤال باید بگویم که متأسفانه پنج نفر دچار نقص عضو شده اند و البته باید به این نکته نیز اشاره کرد که راهنمایی های مرکز بهداشت - و حفاظت محیط کار در کاهش حوادث ناشی از کار مؤثر بوده و این گونه راهنمایی ها بسیار سودمند است.

رستاخیز کارگران: بخش حوادث و

سوانح بیمارستان در چه ساعتی بیماراران را میپذیرد؟

دکتر امینی: بخش حوادث و سوانح بیمارستان بصورت شبانه روزی همیشه آماده است تا کمکی لازم و معالجات فوری را تا سطح عمل جراحی انجام دهد. همواره این مرکز بیمارانی را که از طرف اطباء و اطلاعات و اورژانس تهران معاینه و جهت درمان به این بیمارستان معرفی می شوند مورد معالجه و مداوا قرار میدهد.

رستاخیز ناردران: شما بعنوان یک پزشک که با کارگران حادثه دیده بسیاری روبرو میشوید چه پیشنهاد حفاظتی برای ایمن ماندن کارگران توصیه میکنید.

دکتر امینی: رعایت دقیق نکات آموزش حفاظتی که بصورت جزوهای چایی از طرف وزارت کار و کارفرما تهیه شده و در اختیار کارگران قرار دارد و همچنین استفاده از وسایل ایمنی، تذکر به موقع به کارفرما برای تهیه حفاظ، جهت ماشینها و پرس ها، مطرح نمودن غیوب فنی ماشینها و مراقبتی که احتمال خطر در آن وجود دارد.

آقای دکتر امینی همچنین افزود: هم اکنون طرحی در دست اجراست که یک پزشک از هر مرکز پزشکی، دوره بهداشت صنعتی را در دانشگاه «کارآزوی» کند و سپس در محیط کارگاهها از این پزشکان کارآزموده بعنوان راهنما برای پیشگیری از حوادث استفاده خواهد شد تا بین کارگران از نظر ابتلاء به بیماریهای حرفه ای، بیماریابی بکنند و در حال حاضر نیز یک کلینیک متحرک مجهز به دستگاه رادیو-لوژی در کارخانجاتیکه در آنها احتمال بیماری-های حرفه ای و ناراحتی های ریوی وجود داشته باشد کارگران را رادیوگرافی و تحت کنترل قرار میدهد.

رستاخیز کارگران: مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار اکنون در کارگاهها توصیه های حفاظتی را جهت کارگران تشریح می کند و در این مورد وظیفه مهمی بعهد دارد ولی هنوز این مرکز نتوانسته است در کار خود موفقیت کامل بدست آورد، شما بعنوان پزشک چه پیشنهادی برای بهبود بهداشت محیط کار ارائه می کنید؟

ج- دکتر موثقی: ایجاد مرکز طب کار در محیط کار و کنترل مداوم توسط بازرسان وزارت کار و امور اجتماعی و اطباء بهداشت صنعتی سازمان تأمین خدمات درمانی می تواند در بهبود بهداشت محیط کار نقش اساسی داشته باشد و همراه آن باید مربیان آموزش بهداشت، آموزش لازم را در مورد کارهای بهداشتی بکارگران بدهند. که این کار توسط مربیان آموزش دیده اداره بهداشت سازمان تأمین

مسئول امور حفاظتی یکی از واحدهای تولیدی تهران در گفتگویی با خبرنگار رستاخیز کارگران ضمن اشاره به نکات حفاظتی که کارگران عزیز بایستی در نظر داشته باشند، اقدامات حفاظتی که از طرف کارفرمایان باید در کارگاهها مورد اجرا در آید تشریح کرد.

آقای غلامرضا سنگابی مسئول امور بازرسی و حفاظتی و ایمنی این واحد تولیدی اظهار داشت مدت ۵ سال است که در امور حفاظت و ایمنی و بهداشت کار، در واحدهای بزرگ فعالیت میکنم و در این مدت توانسته ام تجربیات بسیار بدست آورم و امیدوارم با این تجربیات برای کارگران عزیز کارگاه خود مفید باشم و آنان را از خطرات احتمالی که در کارگاهها بوجود می یوندد برهانم.

رستاخیز کارگران: با توجه به حوادثی که حین کار برای کارگران رخ میدهد، چه اقداماتی را برای پیشگیری از اینگونه حوادث باید بکار بست؟

- نخست در هر واحد تولیدی اعم از کوچک و بزرگ باید کمیته های حفاظت تشکیل شود، زیرا بدون این کمیته نمیتوان اصول حفاظتی و ایمنی را در کارگاه بموقع اجرا در آورد. بدنبال تشکیل کمیته حفاظت و نظارت دقیق مسئولین میتوان بر این امر مهم نظارت کرد.

همچنین ایجاد یک مرکز بهداشت و کمکیهای اولیه در کارگاه ضروری است تا در مواقع لازم بتواند اقدامات پزشکی اولیه را انجام دهد. البته این مرکز نسبت به وسعت کارگاه و تعداد کارگران باید امکانات خود را هماهنگ کند.

مسئول امور حفاظت و ایمنی این واحد تولیدی اضافه کرد: «برای پیشگیری از حوادث نصب کمپسولهای اطفاء حریق و آماده کردن ماشینهای آتش نشانی همراه با آموزش کارگران برای مقابله با آتش سوزی و امداد لازم است. همچنین باید با تشکیل کلاسهای مختلف کارگران را با اصول حفاظتی و رعایت نکاتی که باعث کاهش و جلوگیری اتفاقات احتمالی در کارگاه میشود آشنا ساخت و در این زمینه استفاده از گروه های راهنما، نمایش فیلم و اسلاید و همچنین تدوین مسئولین قسمت از اقدامات اساسی است.»

برای اطفاء حریق در این واحد هفت نفر در دو نوبت انجام وظیفه میکنند و برای این منظور پس از بررسی لازم افراد مورد نظر برگزیده شدند

خدمات اجتماعی انجام میشد و مسلماً در آینده با توجه وزارت رفاه و تندرستی و سازمان تأمین خدمات درمانی دامنه آن گسترش بیشتری خواهد یافت.

مسئولین این مرکز در ادامه گفتگوهای خود اضافه کردند: متأسفانه تنها حوادث ناشی از کار نیست، بلکه عدم دقت در بهداشت محیط کار بخصوص در قسمت تهیه غذا نیز مخاطراتی برای کارگران بوجود میآورد.

کارگاهها با بهره گیری از اصول حفاظتی ایمن خواهند ماند

و در یک کلاس آموزش اصول آتش نشانی شرکت کردند. همچنین انواع کمپسولهای اطفاء حریق با استاندارد شخصی و تاریخ معین در نقاط مختلف کارگاه نصب شده و علاوه بر آن لوله های بطول ۴ متر و دو مخزن آب برای مواقع ضروری فراهم شده است.

وی افزود: «از نظر کلی سه نوع خطر کارخانه ها را تهدید میکند که عبارتند از آتش سوزی که برای مقابله با آن علاوه بر موارد ذکر شده و نصب آذیرهای خطر لازم است تا بتوان بلافاصله مأمورین اطفاء حریق را در اجرا گذارد.

سورد دوم مراقبت کامل مأمورین بازرسی در امر ورود و خروج افراد میباشد که در این مورد باید رفت و آمد افراد شدیداً کنترل شود و کارکنان واحدهای تولیدی همیشه کارت عکس دار خود را بر روی سینه نصب کنند.

ضمناً نصب نورافکنهای قوی در اطراف کارخانه برای این منظور کمک مفیدی است. و بالاخره نداشتن واحد کمکیهای اولیه را باید نام برد.

در امور افرادی که در حین کار آسیب می بینند بایستی، کمکیهای اولیه لازم صورت گیرد و عدم این کار خطراتی را در بر دارد. و در صورت احتیاج به معالجات بعدی کارگر با وسیله نقلیه مخصوص که بایستی در کارخانه آماده باشد بمرکز پزشکی بیمه اعزام شود و تحت درمان قرار گیرد، که خوشبختانه تمام این موارد در این واحد تولیدی فراهم آمده است.

مسئول امور حفاظت و ایمنی واحد تولیدی بلا اضافه کرد علاوه بر وسایل و تجهیزات آتش نشانی که در تمام قسمتهای کارخانه وجود دارد در تمام کارگاهها شیرهای آب آتش نشانی نصب شده که در مواقع لزوم و خطر از آن استفاده میشود و ضمناً در محوطه کارگاهها یکبه بیشتر در معرض خطر قرار دارند، از نشیدن سیگار جلوگیری بعمل می آید. همچنین سعی میشود از بخش روغن در محوطه کارگاه جلوگیری شود و محیط کارگاه همیشه تمیز و بایز باشد.

در پایان این گفتگو مسئول امور بازرسی و حفاظت و ایمنی کارخانه گفت برنامه های در دست داریم که بر اساس آن در آینده نزدیک کلاسهای جهت راهنمایی کارگران و مسئولین کارگران در کارخانه تشکیل میشود تا امور حفاظت و ایمنی را بسادگی به آنان تعلیم بدهیم

به یاری «کمیل بن زیاد نخعی» عبدالرحمن بن اشتم و جنگاوران شام را از دم شمشیرگریزانند، لیکن بسیاری از شهرهای جزیره از گزند یورشهای بی امان سردار خونخوار شام بی نصیب نماند.

مردم عراق، از گزند معاویه بن ابی سفیان و یاران فرومایه اش دسی نمی آسودند. آن روز، روز هفتم ذی القعدة الحرام سال سی و هشتم هجرت بود که مالک اشتر نخعی که از جانب امیرالمؤمنین به حکومت مصر برگزیده شده بود، از کوفه به سوی مصر حرکت کرد و در نیمروز بیست و پنجم ماه ذی القعدة به دست «نافع» یکی از غلامان خود به شهادت رسید و همراهان مالک به همراه جنازه سردار نام آور اسلام به «قلم» بازگشتند. خبر شهادت مالک، معاویه بن ابی سفیان را چنان مسرور و شادمان ساخت که در واقعه حکمین چنین خشود و خرسند نشده بود وی درنگ بر مینر نشست و چنین گفت:

«علی بن ابی طالب را دو بازوی توانا بود، بازوی راست، عمار بن یاسر بود که این بازو در صحرای صفین از بیکرش جدا شد و بازوی چپ، مالک اشتر نخعی بود که با دست غلام من بریده شد.

ای مردم شام، شاد و مسرور باشید، غلام من «نافع» با خدعه و نیرنگ، با قلحی غسل آلوده به زهر، مالک را به خاک هلاکت افکند و دریافتم که خداوند از غسل ها هم لشکری ساخته دارد...»

مردم شام که از دلاوریها و شمشیر بر او بازوی توانای مالک اشتر داغها برجبین داشتند، جشنی بزرگ آراستند.

علی مرتضی «ع» که، بی خبر از شهادت مالک، چشم به راه بیک شادی دوخته بود، بيمناک شد، و این بیم و ابهام، تا روز بیستم ماه ذی الحجه که خبر شهادت انتشار یافت، دوام یافت. علی مرتضی چون این خبر بشنید، بر مینر نشست و چنین فرمود:

«رحمت خدا و رسول خدا بر روان اشتر باد. رحمت خدا بر روانش باد که به پیمان خود استوار ماند و به آنچه بر عهده داشت، وفا کرد. من با خدای خود پیمانی بسته دارم که پس از رحلت رسول اکرم بر هیچ مصیبتی اندوهناک نمانم. لیکن، فاجعه شهادت اشتر، فاجعه ای بزرگ است...»

علی مرتضی، لحظاتی چند در سکوت، به بحر اندیشه و تفکر سرگردان ماند و پس آنگاه از مینر فرود آمد و دلخسته و بال شکسته مسجد را ترک گفت و در آن هنگام که خویشاوندان، و بزرگان و قبیل «نخعی» به دیدار علی مرتضی رفتند، فرمود:

«چه کسی همتای اشتر تواند بود؟ اگر کوه بود، بلند قله بود و اگر صخره بود، شکست ناپذیر بود. ای مالک! به خدا که مرگ تو، جهانی را غرق در ماتم و جهانی را خوشنود و خرسند ساخته است...»

علی مرتضی «ع»، دل گرفته و اندوهناک سکوت برگزید، و چون بزرگان و مشایخ قریش شرفیاب شدند، با اندوهی گران سر به آسمان برداشت و چنین گفت:

«مالک روانت شاد باد. مالک تو آن کوه را می باندی که پرندگان بلند پرواز هم بر فراز قله تو بال نمی گشودند. افسوس، صد افسوس که دیگر در این جهان، مانند تو، یار و یابوری نخواهم دید. تویی بدیل بودی مالک، رحمت خدا و رسول خدا بر تو باد.»

میدان روی بر تافت و پیمان صلح برقرار گشت و ابوموسی عبدالله بن قیس اشعری از سوی مردم عراق و عمرو بن عاص از سوی معاویه بن ابی سفیان برگزیده شدند تا ریشه های اختلاف را با آیات قرآن تطبیق دهند و بر اساس تعالیم قرآن کریم قضاوت کنند و هر یک به همراه چهارصد تن از اسرا و بزرگان عراق و شام در «معة الجندل» قلعه تاریخی مقام گزیدند و عمرو بن عاص، ابوموسی اشعری را در دام نیرنگ و افسون گرفتار گرداند و در خیمه ای خاص به گفت و گو نشستند و بر آن شدند که همدستان و هم رأی عمرو بن عاص معاویه بن ابی سفیان را و ابوموسی علی مرتضی را از خلافت خلع کنند و آنگاه مسند خلافت را به شورایی از مسلمانان و اسپارند.

ابوموسی که اسپر نیرنگ بود، علی بن ابیطالب را از خلافت خلع کرد و عمرو بن عاص با خدعه و نیرنگ، معاویه را به خلافت برگزید. علی مرتضی چون این بشنید، خطابه ای ایراد فرمود...

علی بن ابی طالب «ع»، پس از ایراد خطابه، از مینر فرود آمد و به راه خانه رفت.

***

معاویه بن ابی سفیان، ضحاک بن قیس قهری را بر چهار هزار مرد مسلح امیر کرد و به سوی عراق روانه ساخت و بروی فرمان داد در عراق از کشته پشته ساز و در قلب مردم عراق چنان شو و هراسی بنشان که این قوم هرگز به جنگ نیندیشند. احتیاط را پیشه خود ساز و هرگز در جانی درنگ مکن که بیم آن دارم کوفیان بر تو بشورند.

ضحاک بن قیس، جنگاور سفاک و فرومایه شام، مردم، از راه «سماوه» از سرز عراق گذشت، و در گذرگاه خویش از کشته ها پشته ها ساخت، کاروان حجاج را به خاک و خون افکند و عمرو بن عیش ابن مسعود برادرزاده عبدالله بن مسعود مردم قدر اسلام را به خاک هلاکت افکند و به راه عراق رفت. علی «ع» از این خبر آگاه گشت و با سینه ای آکنده از آتش خشم و غضب بر مینر نشست و خطاب به مردم کوفه چنین فرمود:

«ای بدنهای در کنار هم نشسته و ای قلبهای از هم دور! ای مردبی که به هنگام گفتار صخره های سخت را درهم می شکنید و در روز کردار جز سذلت و خوارمایی حاصلی ندارید! ای قلبهای از هم دور و پریشان، چه خوش نشسته آید و دشمن چه خوش به حریمتان طمع بسته است. افسوس که من با سنگ سخن می گویم، ای کاش به جای هشت تن از شما، یک تن از مردم شام با من بود... با من یار و همراه شوید تا به میدان جنگ روانه شویم، آنگاه دست از من بشوید. وای بر شما، چه پیش آمده است که اینسان از هم فروپاشیده آید؟ به پروردگار سوگند که از مرگ هراسی ندارم و نیز مشتاقم پروردگار خود را دریابم و به آسایش و آرامش برسم... آری، بمیرم و از رنج دیدار، گفتار، کردار، و فرومایگی تان آزاد شوم.»

علی مرتضی، پس از ایراد این خطابه، چهار هزار سوار جنگاور گرد هم آورد و «حجر بن عدی» را بر این سپاه گران امیر ساخت و حجر بن عدی، ضحاک بن قیس را از خاک عراق بیرون راند.

معاویه بن ابی سفیان، پس از شکست ضحاک بن قیس، «عبدل الرحمن بن اشتم» را که از سرداران شام بود، با سه هزار مرد مسلح، به مراد قتل و غارت روانه شهرهای جزیره ساخت، هر چند که والی «نصیبین»

خلاصه شما ره های قبل

حکومت بصره را به نام عبدالله بن عباس صادر کرد و آنگاه به همراه مجاهدان کوفه، بصره را به عزم کوفه ترک گفت و چون در این شهر فرود آمد، حکام و فرمانداران گزیده خویش را به مقر حکومتشان روانه ساخت و آنگاه به عزم شام کوفه را ترک گفت و معاویه بن ابی سفیان، عمرو بن عاص را از فلسطین به دست کشانید و سپاه شام را برای نبرد صفین آماده ساخت.

سپاه گران شام، در مقابل سپاه مجاهد علی مرتضی صف آراستند و در ماه صفر سال سی و شش هجرت، جنگ عظیمی آغاز گشت که در این یکار پر خروش مبارزاتی بزرگ و عالیقدر در راه حق و حقیقت به خاک و خون غلتیدند و میرفت که جنگ به سود مسلمانان پایان گیرد که سپاه شام قرآن را بر نیزه ها افراشتند و قرآن را به حکومت برگزیدند و اشعث بن قیس کندی امیر مینه سواران آهنگ شوم مخالف را سرداد و این عوامل جنگ پر خروش صفین را فرو نشاند و نام قرآن و حکومت قرآن به میان آمد.

علی بن ابیطالب، سکوت اختیار کرد و از

علی (ع)، در نخستین ماه خلافت خود عبدالله بن عباس را به امیری شام برگزید که این سیاست با سیاست روزگار سازگار نبود، زیرا معاویه بن ابی سفیان پس از هیجده سال حکومت مستبدانه بر شام، سپاهی عظیم فراهم آورده بود که بر انداختن وی از حکومت آسان به نظر نمی آمد.

علی مرتضی چون درهای صلح و دوستی را بسته دید، در مقابل سپاهیان بصره که شمار آنان به سی هزار تن میرسید، صف آراست و یک تنه به سوی سپاه دشمن شتافت و بازیر سخن گفت، زیر پای از میدان جنگ برکشید و میان دو سپاه جنگی سخت در گرفت و سپاه کوفه، در یورشی سهمگین، سپاه بصره را از دم تیغ گذراند. زیردور از نبردگاه، در خانه مردی بنام «جرموز» کشته شد.

طلحه بن بیر، در این نبرد کشته شد و در روز بیستم ماه جمادی الاول سال سی و ششم هجرت، فتنه جمل پس از سه روز به پایان رسید و علی (ع) دروازه های بصره را گشود و فرمان

در مراسم بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی در شرکت سهامی خاص ثابت پاسال دکتر محسن لک گفت :

مشارکت کارگران ایرانی در سرما میدانم در هیچ نقطه‌ای از جهان

دکتر محسن لک عضو هیئت مدیره شرکت سهامی خاص ثابت پاسال هنگام سخنرانی پیرامون پیشرفتهای چشمگیر ۵۰ سال سلطنت پهلوی

احمد وفايي مدير روابط عمومي شرکت در حال قرائت متن تلگرافي که به پیشگاه همایونی مخابره شده است.

اصغر غیاث‌آبادی نماینده کارگران درحال سخنرانی

استقلال و عظمت ایران تنها در مقابل محاکم ایران جوابگو هستند و هیچکس را با قدرت آن نیست که بتواند در سرنوشت آنها کمترین دخالت یا تعدی یا ظلمی بنماید. شما امروز بهر نقطه‌ای از جهان که سفر کنید بعنوان یک ایرانی معزز و محترم هستید و کسی از شما نمیپرسد ایران کجاست؟ در حالیکه من وقتی برای تحصیل بخارج رفتم و میگفتم ایرانی هستم اجنبیان میگفتند ایران کجاست؟ و ایران را با کشور عراق اشتباه میکردند و تنها زمانی که یاد آور میشدم که ایران همان پرسی دوران امپراطوری هخامنشی و ساسانی است اگر سوادی داشتند بخاطر می‌آوردند که ایران کجاست.

آنچنان که باید و شاید اساس نمایندگی من بجه انقلاب مشروطیت ایران و پرورش یافته دوران پهلوی هستم.

تولد من تقریباً بمقارن انقلاب مشروطیت ایران بود و با آنکه باقتضای سن در موقعیتی نبودم که عمق انحطاط جامعه ایرانی را قبل از قیام رضاشاه کبیر درک کنم مع ذلک خاطراتی دارم که شاید برای شما معیار مفیدی برای تشخیص عظمت این قیام و خدمات دوران بزرگ پهلوی باشد. فی‌المثل شما از ضعف قوه مرکزی و لجام گسیختگی خوانین و عشایر و تهی‌دستی خزانه مملکت و نفوذ جانفرسا و خانان‌سوز اجنبی بطور اختصار شنیده‌اید ولی من با آنکه طفل بودم آنرا با چشمان خودم دیده‌ام و با تمام وجودم احساس کرده‌ام.

امروز شما در پرتو اصول انقلاب و رهبریهای خردمندانانه پیشوای بزرگ ایران از تمام مواهب یک جامعه مترقی برخوردارید و از تمام امکانات یک زندگی مرفه استفاده مینمائید. اما من با اینکه از خانواده مرفهی بوده‌ام بیاد می‌آورم که بلافاصله در پایان جنگ اول جهانی آنچنان قحطی برای این کشور مسلط شده بود که حتی ما با تمام امکانات مالی برای پیدا کردن نان در مضیقه بودیم و صدها هزار نفر مردم این کشور از گرسنگی و قحطی جان سپردند و دولت توانایی مالی کوچکترین کمکی را نداشت.

شما از کاپیتولاسیون فقط چیزهایی شنیده‌اید ولی من کراً ناظر چشمان گریان پدرم که در آن زمان رئیس محاکمات وزارت امور خارجه بود و از مداخلات کنسولهای ممالک اجنبی در اجرای عدالت نسبت به هموطنان خودش رنج میبرد بودم، در حالیکه امروز هر یک از افراد این مرز و بوم در لای

* شرکت سهامی ثابت پاسال در دوران پرشکوه رضاشاه کبیر بنیان گرفته و در پرتو رهبری های داهیانه آن شهریار بزرگ و دادگستر از حد اکثر مواهب اقتصاد شکوفان ایران برخوردار گردیده است.

دکتر محسن لک عضو هیئت مدیره :

* اغلب شما متولدین دوران سلطنت پرافتخار دودمان پهلوی میباشید و بنابراین در موقعی چشم دنیا گشوده‌اید که کشور عزیزمان در پرتو رهبری و سیاست های خردمندانانه اعلیحضرت رضاشاه کبیر مراحل بزرگی را در راه ترقی طی کرده است.

* امروز شما در پرتو اصول انقلاب و رهبریهای خردمندانانه پیشوای بزرگ ایران از تمام مواهب یک جامعه مترقی برخوردارید.

* شما امروز بهر نقطه‌ای از جهان که سفر کنید بعنوان یک ایرانی معزز و محترم هستید.

* شما امروز از امنیت برخوردارید که نظیر آن در کمتر کشوری از جهان پیدا میشود.

* برای شما امکان تصور آنچه قبل از سلطنت دودمان پهلوی وجود داشت بسیار مشکل است و تنها ممکن است قصه آنها از پدرانتان و یا از طریق وسائل ارتباط جمعی شنیده باشید.

* امروز هر یک از افراد این مرز و بوم در لای استقلال و عظمت ایران تنها در مقابل محاکم ایران جوابگو هستند.

* هموطن ایرانی، تو امروز در سایه شهرت جهانی اندیشه‌ها و رهبری های داهیانه شاهنشاه بزرگ آریاسهر از اعتباری جهانی برخوردار شده‌ای.

* امروز باید بشکرانه این همه نعمت و این همه عزت و آزادی به جشن و سرور بنشینیم.

اصغر غیاث آبادی نماینده کارگران شرکت سهامی ثابت پاسال :

* من کارگر از بند رها شده فریاد میزنم شاهنشاه ها تا یک قطره خون در بدن دارم به عنوان یک سرباز انقلاب دفاع از نظام شاهنشاهی، قانون اساسی و انقلاب شاه و مردم را به عهده خواهم داشت.

دودمان پهلوی را امروز جشن میگیریم.

من برای این جلسه شادمانی ملی خطابه و نطق بخصوصی تهیه نکرده‌ام و ترجیح دادم که بالبداهه با آنچه از قلبم برمیخیزد با شما صحبت کنم زیرا عقیده دارم سخنی که از قلب برخیزد بهتر در قلب هاست نشیند.

بطوریکه می‌بینم اغلب شما متولدین دوران سلطنت پرافتخار شاهنشاه آریامهر میباشید و بنابراین در موقعی چشم دنیا گشوده‌اید که کشور عزیز ما در پرتو رهبری و سیاست های خردمندانانه اعلیحضرت رضاشاه کبیر مراحل بزرگی را در راه ترقی طی کرده بود و طبعاً برای شما امکان تصور آنچه قبل از سلطنت دودمان پهلوی وجود داشت بسیار مشکل است و تنها ممکن است قصه آنها را از پدرانتان و یا از طریق وسائل ارتباط جمعی شنیده باشید و بالتبعه کاملاً در موقعیتی نیستید که بتوانید ارزش والای قیام دودمان پهلوی را

در اجتماعی که روز چهارشنبه ۱۵ اردیبهشت ماه به مناسبت پنجاهمین سال سلطنت پهلوی در شرکت سهامی خاص ثابت پاسال نماینده انحصاری فولکس واگن در ایران برگزار شد کلیه کارگران و کارکنان شرکت سهامی خاص ثابت پاسال با شور و شادی در آن شرکت نمودند.

این مراسم پرشکوه با حضور نمایندگان اطاق بازرگانی و مدیران و کارمندان و کارگران شرکت و خبرنگاران مطبوعات ترتیب یافت. در آغاز این مراسم دکتر محسن لک عضو هیئت مدیره سخنان مبسوطی پیرامون پنجاه سال سلطنت پرافتخار دودمان پهلوی به این شرح ایراد نمود :

دوستان و همکاران

برای اینجانب افتخار بزرگی است که همدوش شما بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی

چگونه است؟

بهداشت و حفاظت محیط کار

بهبود می‌بایند نیز یکی دیگر از عوارض کار مداوم با بریلوم است. اگر این تماس همراه با عرق بدن باشد، ایجاد زخمهایی می‌کند که با سوزش شدید همراهند این زخمها تقریباً شبیه سوختگی است مسمومیت حاد و تماس با بریلوم در چشم نیز سبب قرمز شدن چشم و ایجاد لک در قرنیه چشم می‌شود.

مسمومیت مزمن

این مسمومیت همانطور که از نامش پیدا است بر اثر تماس طولانی با ترکیبات بریلوم بروز میکند کراتولوماتوز مزمن « ریتین » یا « برلیوز »، پس از چند سال تماس با این ماده بوجود می‌آید. کاهش وزن و تنگ نفس از سه‌ماه‌ای ۱۱ سال پس از تماس ظاهر می‌شود. این بیماری ممکن است مدت‌ها ادامه داشته باشد و یا سیر نزولی پیدا کند و یا با بهبودی متناوب از بین برود اگر از ریه‌ها عکس برداری کنیم معمولاً نشانه‌های بیماری ظاهری می‌شود (منظره کاغذ سمباده‌ای)

پوست بر اثر تماس طولانی با بریلوم حالت اگرمانی بخود می‌گیرد.

روش درمان مسمومیت حاد ریه

برای درمان مسمومیت باید نکات زیر را مورد توجه قرار داد:

۱- استراحت کامل در رختخواب
۲- تجویز اکسیژن (در صورت وجود سیانور)

۳- تجویز کالسیم بعنوان ضد سم گرانده‌لوم‌های پوستی ناشی از مسمومیت مزمن را تنها بوسیله جراحی میتوان خارج کرد.

برای التیام ناراحتی‌های چشمی و پوستی حاصل از تماس با بریلوم باید دستورات زیر را بکاربرد:

۱- دوری از تماس بیشتر و شستوی چشم‌ها و پوست.

۲- استفاده از پماد بی‌حس کننده برای از بین بردن درد.

کنترل شدید بخارها و ذرات بریلوم در محیط کار از اقدامات اولیه پیشگیری است. هرگز نباید ذرات بریلوم در هوای کارگاه موجود باشند. کارگرانی که در معاینات طبی اولیه اثراتی از ناراحتی‌های ریوی و تحریکات چشمی و امراض پوستی نشان می‌دهند تا مدتی که معالجات مؤثری انجام ندهند نباید کارهایی که خطر مسمومیت با بریلوم در آن وجود دارد را انجام دهند. کارگرانی که در معاینات پس از استخدام بعد از طولانی علائمی از قبیل تنگی نفس و آگزیمای پوستی و ضایعات دیگر پوستی و چشمی دارند نیز نباید بکار خود ادامه دهند. این افراد باید به معالجه کامل خود بپردازند تا بهبودی کامل حاصل کنند.

بیشتر شود.. از سوی دیگر ترکیبات محلول آن (نظیر ترکیبات نمکی بریلوم) تولید عوارض عمومی می‌کند. مهمترین این عوارض ایجاد تورم (باد کردگی) در سرتاسر پوست و مخاط بدن است.

* نشانه‌های مسمومیت با بریلوم

پس از تماس‌های نسبتاً کوتاه با گرد و غبار یا دود بریلوم خالص، علائمی شدید بروز می‌کند که در این صورت مسمومیت حاد با بریلوم صورت گرفته است.

۲ الی ۳ روز پس از تماس شدید ممکن است حتی حالت « برونشیت حاد » نیز دیده شود.

در صورتیکه تماس بطور مرتب و از یک تا بیست روز باشد، پس از یک هفته علائم مسمومیت ظاهر می‌شود. این علائم با درد ناحیه قفسه سینه، تب و تنگ نفس شروع می‌شود و تنگ نفس کم کم فزونی می‌گیرد.

سرفه‌های بی‌دری و حتی خلط خون‌آلود و افزایش ترشح بینی از نشانه‌های مسمومیت شدید با بریلوم است.

چون ریه‌ها (شش‌ها) نمی‌توانند کار خود را بخوبی انجام دهند بر اثر افزایش فشار خون ریه نارسائی‌هایی در قلب بروز می‌کند. و به همین علت در سرتاسر بدن بعلت کار نامنظم قلب تیرگی مخصوصی ظاهر می‌شود که به آن « سیانوز » می‌گویند. علت سیانوز این است که قلب نمی‌تواند خون کثیف را بموقع بدرون خود بکشد و در نتیجه در داخل اعضا، باقی می‌ماند و بآنها رنگ تیره می‌دهد در زیر ناخن‌ها این مسأله بخوبی نمایان است.

مسمومیت حاد در پوست بوسیله وسایل برنده‌ای که آغشته به بریلوم است و یا بوسیله پوست بریده شده که در معرض غبار بریلوم خالص قرار می‌گیرد بروز می‌کند. ایجاد زخم‌های عمیق روی پوست که به آهستگی

علل وقوع حوادث محیط کار کدامند؟

۵- نادرتی‌های دیگر

در کار کسی دخالت کردن، ترساندن یا خاموش کردن چراغ و نظیر اینگونه شوخی‌ها، میتواند منجر به بروز حادثه یا مرگ یک شخص شود. بکار نبردن سیستم‌های ایمنی و یا غیر قابل استفاده بودن این وسائل از جمله علل فراوان حوادث ناشی از کار است عدم استفاده از ماسک، عینک، صفحه حفاظتی در مقابل نورها و جرقه‌های جوش کاری - گازهای شیمیایی و یا ماشینهای آره.

* انگیزه‌های خاص

در مواردی که کارگری در چاه‌های گاز دار کار میکند. باید به کمک یک ریسمان اعلام خطر با افراد سر چاه در تماس باشد تا بتواند به هنگام خفگی از گاز با حرکت ریسمان کارگر مسئول در بالای چاه را از وقوع حادثه با خبر کند. بکار بردن وسائل خطرناک مانند تیغ بدون دسته با ترمزی که تنظیم شده، قلاب و چنگک باز، نردبان شکسته، نردبان عمودی یا لباس نامناسب و پوشیدن لباسهایی که لبه آویزان داشته باشند. بستن کراوات به هنگامی که با موتور کار میکنیم. خیس کردن دست و یا دستمال با ترکیبات قابل اشتعال و روشن کردن سیگار، آلوده کردن دست به وسایلی که آلوده به میکروب هستند.

کار کردن در مقابل شعله مانند شعله جوشکاری با گاز استیلن، کار کردن با وسائل الکتریکی خراب که به برق اتصال دارند. خطرناک است.

کار با آشنائی به انواع متداول حوادث کارگری و اعمالی که منجر به ایجاد چنین حوادثی میشود میتوان از بروز آنها تا حدی جلوگیری کرد در وهله اول باید دید چه اعمال و عللی منجر به بروز حادثه میشوند؟ مشکل است بتوان کلیه کارها و حرکاتی را که منجر به وقوع حادثه‌ای میشود نام برد ولی برخی از این حوادث بقدری تکرار میشوند که بد نیست از آنها ذکر بشود. این اعمال و حالات عبارتند از:

۱- عدم پیش بینی حفاظتی:

وصل کردن کلید برق و برقراری جریان به هنگامی که هنوز کارگر با سیم و یا دستگاه الکتریکی مشغول کار است، باز کردن دهانه چاه و یا حفر چاه بدون آنکه گرداگرد آن وسیله حفاظتی ساخته شده باشد.

۲- کار کردن در وسیله‌ای که در حال حرکت است.

مثلاً تعویض پیچ مهره و یا روغن کاری ماشین و یا موتوری که در حال حرکت است و یا عوض کردن سرشته فلزی در حالی که کار میکند.

* ۳- عدم تعادل با روم ماشین

حمل باری که بطور نامتعادل متعادل بسته بندی شده و یا حرکت ماشین که فترهایش نامناسب باشد.

۴- استفاده از روش خطرناک به هنگام کار

استفاده از روشهای نابجا مانند توقف در محل خطرناک. حواس پرتی به هنگام کار با ماشین و یا ابزار دیگر و بدنگاه داشتن وسیله کار در دست.

پسر به خانلر خدیو پسر که در طول ۵۰ سال سلطنت در کوننا خود
ایستاد و هم پشیده به اوج افتخار و توفیق رسید و به دست خدیو پسر
پسر و ابدش سالانه تیر تیرت که نیمه شش شش است هر پسر که به پیشگاه
شاهنشاه آریا میسر تقدیم مرداد.

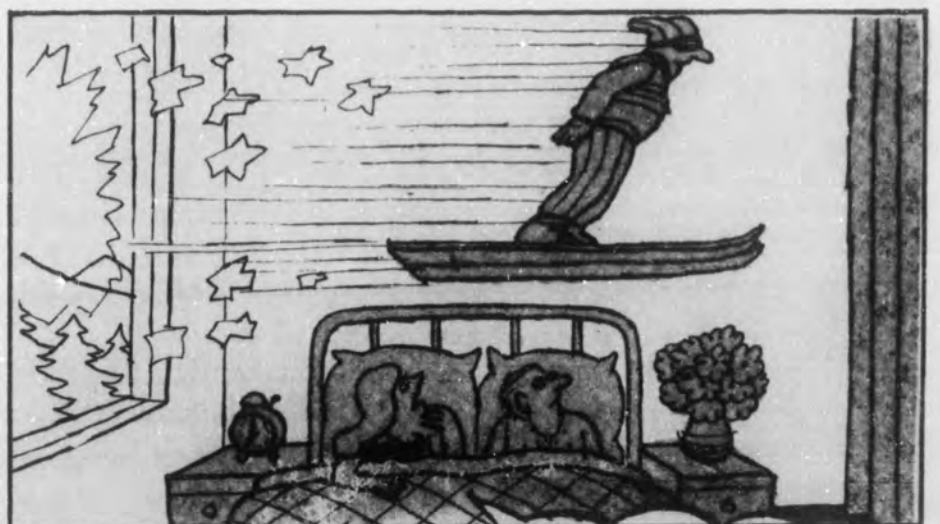
از طرف هیئت مدیره و کارکنان شرکت گرانیکو

آگهی تجدید انتخابات مسؤولان سندیکا

به موجب مدارك تسلیمی از سوی سندیکای کارگران شرکت صنعتی آما (سهامی عام) اسامی و سمت هریک از آقایان اعضای اصلی و علی البدل هیات مدیره و بازرسان - سندیکای مذکور که برای مدت دو سال لغایت ششم دی ماه دوهزار و پانصد و سی و شش انتخاب شده اند به شرح زیر میباشد.

- ۱- دبیر رزاق کربلائی محمد حسینی پور
  - ۲- رئیس هیات مدیره محمد خادم الحرم خراسانی
  - ۳- نائب رئیس فیروز شعبان زاده
  - ۴- خزانه دار ایوب خرم دهن خوارقانی
  - ۵- عضو هیات مدیره رضا قربانی
  - ۶- عضو علی البدل هیات مدیره علی اصغر کاشفی اقدم
  - ۷- بازرسان محمد حقیقی - عباس علی پور هدشی - کریم شاه هوزهی
- ضمناً مطابق بند سه ماده بیست اساسنامه اسناد مالی با امضای رئیس هیات مدیره و خزانه دار سندیکا معتبر خواهد بود.

مدیر کل سازمانهای کارگری و کارفرمایی. فرزادامیان

مور زر ۱۱۱

من کارگری را دوست دارم

بقیه از صفحه ۱۸

غروری در من ایجاد کرده که از همه زندگیم برای رفاه آنها سایه بگذارم. شهین خسرو طبع در مورد چگونگی فعالیت هایش در کنگره میگوید:

— من گذشته از تماس با کارگران دیگر، در نظر دارم در باره آمار نیروی انسانی و انتخاب بهترین راه برای بهره گیری از نیروی انسانی سخنرانی کنم.

شهین خسرو طبع مجرد است و با هانده سه هزار تومان حقوق میگیرد. او در باره نقش اسروزی طبقه کارگر در فعالیت های ملی، میگوید:

— امروزه بازوی کارگر و میزان تکاپوی او در پیشبرد صنایع، پیش از هر زمان دیگر مورد توجه است. این امر گذشته از هر چیز، دلگرمی کارگران را باعث شده است. در این بین زنان کارگر چشمگیر دارند، چرا که ذوق و سلیقه آنها میتواند به گذار روش تازه ای در پرداختن به صنعت باشد.

آگهی

بموجب مدارك تسلیمی از سوی سندیکای کارکنان بانک ایران و ژان آقایان:

- ۱- اصغر ابراهیمی کیا
- ۲- عزیز الله چاوش خامنه

برای مدت باقیمانده مأموریت هیات مدیره لغایت هفدهم اسرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و پنج بسمت اعضای هیات مدیره سندیکای مذکور انتخاب شده اند.

غلامعلی فرزادامیان

مدیر کل سازمانهای کارگری و کارفرمایی

الف ۲۳۶۹/۵

در نخستین نیم قرن سلطنت

خاندان افتخار آفرین پهلوی

سرزمین کهنسال ما، باد کونیه‌ای ارزنده‌ای رو برو شد، ایران از
عقب ماندگی به اوج سر بلندی رسید و به سرزمین پر قدرت و آزاد و آباد
امروز تبدیل گردید. ضمن عرض صمیمانه‌ترین سپاس به پیشگاه مبارک

شاهنشاه آریامهر

از خندای بزرگ و دام سلطنت افتخار آفرین و بقای
عمر رهبر خردمند و توانمای ایران زمین را آرزو مند است.

از طرف کارگران و کارکنان شرکت سهامی صنایع فلسفی ایران

سیمرغ

به روایت: ن. ه. مغانی

لحظه‌ای بعد، سام و همراهانش شروع به بالا رفتن از کوه البرز کردند. آنها از پیچ و خمهایی گذشتند، از صخره‌هایی بالا رفتند و بلندبهایی را زیر پا گذاشتند اما هرچه بالاتر می‌رفتند، قلعه‌ی کوه را بالاتر و دور از دسترس خود می‌دیدند. اسب‌ها خسته شده بودند و علاوه بر تخته سنگها و صخره‌های دیوار مانند چنان بود که صعود از آنها از عهده‌ی اسب‌ها بر نمی‌آمد. بنابراین سام و یارانش اسبها را رها کردند و به کمک دستها و پاهای و بایاری گرفتن از کمند شروع به پیشروی به سوی قلعه‌ی کوه کردند اما راه بسیار خطرناک و بالا رفتن بسی مشکل بود. سام که خسته شده بود، در کنار صخره‌ی بزرگی که بر لب دره قرار داشت ایستاد و نفس زنان به همراهانش گفت:

— مدتی در اینجا استراحت می‌کنیم تا خستگی از تمان در برود و بتوانیم باز هم بالاتر برویم.

یاران سام، هر کدام هرجا که بودند همانجا نشستند و به پاک کردن عرق سر و گردن خود مشغول شدند. سام تکیه بر تخته سنگ داده بود و در حالیکه دستهایش را سایه‌بان چشمهایش کرده بود بالای کوهسار را نگاه می‌کرد تا شاید نشانه‌ای از زندگی در آنجا بجوید...

ناگهان در روبه‌روی خود، بر قلعه‌ی سربلک کشیده‌ی کوه، آشیانه‌ی بزرگی را دید که بی‌شبهت به یک در نبود. آشیانه‌ای از چوب و سنگ که پرندۀ عظیم‌الجثه‌ی عجیبی بر بالای آن نشسته بود.

سام چون کمی بیشتر دقت کرد، انسانی را دید که با حرکاتی پهلوانی در کنار آشیانه قدم می‌زد و با شادی و اشتیاقی غیر قابل وصف فریاد زد:

— ای پروردگار بزرگ! پسر! پسر!

من اورا می‌بینم...
همراهان سام همه بسوی او آمدند و به طرفی که سام با دست نشان می‌داد نگاه کردند. کمی سکوت برقرار شد و سپس یکی از

آنها گفت:

— من هم دیدم سام...

— من هم دیدم...

— من هم دیدم...

— این یک پهلوان واقعی است سام! یک

سام نریمان دیگر!

سام با خوشحالی به طرف همراهانش

برگشت و گفت:

— برویم! برویم! او را به خانه‌اش

برگردانیم!

— برویم!

همه به راه افتادند اما هرچه دور زدند راهی به سوی قلعه نیافتند و پس از مدتها تلاش دوباره خود را سر جای اولشان یافتند.

سام با نوسیدی دست به آسمان برداشت و به نیایش پرداخت:

— ای پروردگار بزرگ! میدانم که در برابر تو رسیاهم اما بیش از این مجازاتم نکن! ای اهورامزدا! مهربان! من از کرده خود پشیمانم، توبه‌ام را بپذیر و اگر آن پهلوان جوان فرزند من است دست مرا بگیر و به سوی او رهنمونم باش! ای اهورای بزرگ، نگذار این همه تلاش من و یارانم بیهوده باشد و من دست خالی و سرافکنده پیش همسرم برگردم!

من به او قول داده‌ام که خطایم را جبر و فرزند دلبنده‌اش را به آغوش وی برگرد پروردگار توانا، کمکم کن!

در این موقع، سیمرغ که با چشم بینش همه‌جا را زیر نظر داشت، سام و همرا را پائین صخره‌ها دید و پس از کمی مدت سام را شناخت و پهلوان جوان و دست‌پورده‌ی خود را که مشغول گردش در اطراف آشیانه بود صدا کرد و گفت:

— سزده بده فرزندم! پدرت سام پهلوان به جستجوی تو آمده است... اگر آن پائین را نگاه کنی، او را خواهی دید.

جوان به سوی سیمرغ آمد و با بی‌علاقگی گفت:

— من نمی‌خواهم هیچ انسانی را ببینم... من جز تو پدرمادری برای خود نمی‌شناسم.

سیمرغ از بالای آشیانه‌اش پایین آمد و با مهربانی گفت:

— اشتباه نکن پسر... تو باید انسان‌ها را ببینی... تو باید به دنیای انسان‌ها برگردی

و در میان آنها زندگی کنی... اینجا، این قلعه‌ی همیشه برف پوش کوه جای تونیست. — اما من تو و بچه‌هایت را دوست دارم و نمی‌خواهم از شما جدا بشوم... آشیانه‌ی تو بهترین جا برای من است و من نمی‌خواهم این را ترک کنم...

— نه عزیزم. تو نمیتوانی برای همیشه پیش ما بمانی... تو باید پیش پدر و مادرت برگردی نگاه کن، پدرت در آن پائین انتظار ترا می‌کشد...

— چه پدری! او، در آن موقع که من احتیاج به نگهداری و پرستاری داشتم یا بی‌رحمی مرا از آغوش مادرم جدا کرد و در میان کوه‌ها رها کرد تا طعمه درندگان شوم... حالا برای چه میخواهد مرا پیش خود برگرداند... نه، من از توجدانمی شوم...

— اما نگاه کن بین پدرت با چه شرمندگی و پشیمانی در جستجوی تست تا گذشته را جبران کند... تو باید به حرف من گوش کنی و نزد او برگردی...

سیمرغ پری از شاهپره‌های بالش را کند و به جوان پهلوان داد و به سخنش ادامه داد:

— تو هر وقت به من و کمک من نیاز داشتی، کافی است این پر را به آتش بیفکنی تا من فوری نزد تو بیایم... من اسم ترا دستان می‌گذارم و تو باید همیشه این نام را برای خود حفظ کنی و پیوسته به یاد من باشی... و اکنون خوب نیست پدرت را بیش از این در انتظار بگذاریم. او پهلوانی پاکدل و پادشاهی دادگر است. آماده باش تا ترا نزد او ببرم...

دستان با دل‌تنگی گفت:

— مگر گناهی از من سر زده است که میخواهی از خود دورم کنی؟ و یا از دیدن من

— نه فرزند عزیزم... من از روی بدخواهی نیست که میخواهم ترا به میان آدمیان برگردانم، برعکس، من از روی دوستی و محبت است که ترا نزد پدرت می‌برم. آنجا پادشاهی، بزرگی و عشق در انتظار تست... بیش از این بامن بحث نکن... بیا برگردنم بنشین تا ترا نزد سام پهلوان ببرم، آخر برای او راهی نیست که بتواند خود را به اینجا برساند...

سیمرغ دیگر نگذاشت دستان دنباله‌ی حرفهایش را بگیرد و او را روی گردنش سوار کرد و به پرواز درآمد.

سیمرغ و دستان با هم به آغوش می‌خوابیدند و فریادش را در آغوش بکشد. ناگهان یکی از یارانش فریاد زد:

— سام نگاه کن، آن پرندۀ بزرگ و عجیب به پرواز درآمد... تو می‌دانی نام این پرندۀ چیست؟

سام همچنان که چشم به قلعه‌ی کوه داشت گفت:

— بله، این پرندۀ بی‌نظیر شاه‌مرغان است و سیمرغ نام دارد. من درباره‌ی او خیلی چیزها شنیده‌ام... پروردگار! ببینید، او دارد به سوی ما می‌آید...

— بله سام، او فرزندت را نزد تو می‌آورد... — سپاسگزارم ای اهورای بزرگ!

لحظه‌ای بعد، سیمرغ در برابر سام، بر تخته سنگی فرود آمد و دستان جوان را بر زمین گذاشت. سام در برابر شاه‌مرغان زانو زد و گفت:

سیمرغ شده‌ای...

— نه فرزند عزیزم... من از روی بدخواهی نیست که میخواهم ترا به میان آدمیان برگردانم، برعکس، من از روی دوستی و محبت است که ترا نزد پدرت می‌برم. آنجا پادشاهی، بزرگی و عشق در انتظار تست... بیش از این بامن بحث نکن... بیا برگردنم بنشین تا ترا نزد سام پهلوان ببرم، آخر برای او راهی نیست که بتواند خود را به اینجا برساند...

سیمرغ دیگر نگذاشت دستان دنباله‌ی حرفهایش را بگیرد و او را روی گردنش سوار کرد و به پرواز درآمد.

سیمرغ و دستان با هم به آغوش می‌خوابیدند و فریادش را در آغوش بکشد. ناگهان یکی از یارانش فریاد زد:

— سام نگاه کن، آن پرندۀ بزرگ و عجیب به پرواز درآمد... تو می‌دانی نام این پرندۀ چیست؟

سام همچنان که چشم به قلعه‌ی کوه داشت گفت:

— بله، این پرندۀ بی‌نظیر شاه‌مرغان است و سیمرغ نام دارد. من درباره‌ی او خیلی چیزها شنیده‌ام... پروردگار! ببینید، او دارد به سوی ما می‌آید...

— بله سام، او فرزندت را نزد تو می‌آورد... — سپاسگزارم ای اهورای بزرگ!

لحظه‌ای بعد، سیمرغ در برابر سام، بر تخته سنگی فرود آمد و دستان جوان را بر زمین گذاشت. سام در برابر شاه‌مرغان زانو زد و گفت:

سیمرغ شده‌ای...

و یخاطر او چندین شبانه روز آیین جشن و شادی برپا ساختند.

* * *

منوچهر، شاهنشاه ایران زمین وقتی از جریان آگاه شد، فرزندش نوذر را به زابل فرستاد تا از نزدیک فرزند سام پهلوان را ببیند و از او بخواهد که پسرش را نزد شاهنشاه بیاورد تا مورد لطف و محبت او قرار گیرد.

سام بمحض دریافت پیام شاهنشاه، همراه زال به سوی بارگاه منوچهر حرکت کرد.

به دستور منوچهر همه ی بزرگان و پهلوانان ایران زمین به پیشباز سام و فرزندش زال رفتند و با احترام و شکوهی شاهانه آن دو را نزد منوچهر آوردند.

منوچهر نهایت محبت را نسبت به زال ابراز داشت و چون هنرنمایی او را در سب سواری تیراندازی و کشتی و جنگ آزمایی دید سام را از اینکه پروردگار چنین پسر شایسته ای به او عطا کرده شادباش گفت و افزود:

— اینک تو باید تمام تلاش و کوشش خود را بکارگیری که کوتاهی های گذشته را در حق پسر ت جبران کنی و بزرگترین و عمیق ترین محبت های پدرانه را نثارش سازی... تو هر اندازه به درگاه اهورای بزرگ سپاس و نیایش کنی، باز هم در برابر این موهبت عظیم کم است...

سام سرفروود آورد و گفت:

— حق شاهنشاه است... امیدوارم بتوانم از عهده ی سپاس این همه لطف پروردگار برآیم... منوچهر انعام و خلعت فراوانی به زال بخشید و سام و زال پس از چند روز که میهمان شاهنشاه ایران زمین بودند به زابلستان برگشتند.

* * *

سام چون به زابلستان رسید، همه ی بزرگان کشورش را گرد آورد و به آنها گفت:

— شاهنشاه بزرگمان منوچهر، به من فرمان داده است که برای سرکوبی دیوان سازندران و کرکساران به آن سرزمین بروم و با سدار مرزهای ایران زمین باشم. اینک من تخت و تاج زابلستان را به فرزند شایسته ام زال می سپارم و از همه ی شما می خواهم که در تمام کارها یار و یاور او باشید و همانگونه که در خدمت من بودید به خدمت او همت گمارید و به او کمک کنید که این مرز و بوم را بیش از پیش در صلح و صفا و آرایش نگهدارد و بر آبادانی آن بیفزاید...

همه ی بزرگان سوگند و وفاداری نسبت به زال ادا کردند و سام با آیینی باشکوه تاج شاهی را بر سر فرزندش زال گذاشت

هفته آینده: زال و رودابه

— سپاسگزارم ای پرنده مهربان اهورایی چون مادری مهربان پسر من را پرورش دادی و او را به من بازگرداندی... سپاسگزارم! سیمرغ بدون اینکه پاسخی به سام بدهد

بر کشید و در برابر نگاههای حیرت بار سام و یارانش به سوی قلعه ی البرز کوه و به طرف آشیانه ی شاهانه ی خود اوج گرفت.

پهلوان جوان بی حرکت ایستاده بود و با ناآشنایی سام و همراهانش را نگاه می کرد. سام به سوی او رفت و در حالیکه قد و بلای پهلوانی، موهای سفید و چهره ی گلگون فرزند را با محبت و شرم براندازی کرد، او را به آغوش کشید و گفت:

— فرزندم! من از تو شرمندهم و از کاری که در حق تو کرده ام سخت پشیمان هستم اما تو در حق پدرت بزرگواری کن و گذشته را بپشت فراموشی بسپار... عهد می کنم که از این بعد دنیا بروق مراد تو بچرخد و هر کاری تو بخواهی برایت انجام دهم و جز به دلخواه تو نه حرفی بزنم و نه کاری بکنم!...

پدر و پسر مدتی در آغوش هم بودند و سپس سام او را از خود دور کرد و در حالیکه به دقت براندازش می کرد پرسید:

— بیستم پسر من، سیمرغ نامی هم برای تو برگزیده؟

— بله پدرم، او نام مرا دستان گذاشته است.

— نام خوبی است اما من ترا زال می خوانم...

زال زرد...

و آنگاه به اشاره ی سام لباس شاهواری را که همراهان سام با خود آورده بودند به تن زال کردند و سام گفت:

— خوب پسر من... بیش از این درنگ نکنیم... بشهر برگردیم که مادرت با بیتابی در انتظار است...

* * *

سام، زال و همراهانشان به سوی زابلستان حرکت کردند.

مردم زابل که خبر پیدا شدن فرزند پهلوان و شاهشان را شنیده بودند تمام شهر را آذین بستند و همه از کوچک و بزرگ وزن و مرد به شادی و شادمانی پرداختند.

آنها تا چند فرسنگی شهر به پیشباز پهلوان نویافته ی سرزمین خود آمدند و زال را باشکوهی بی نظیر و در میان غریبشادی وارد زابل کردند

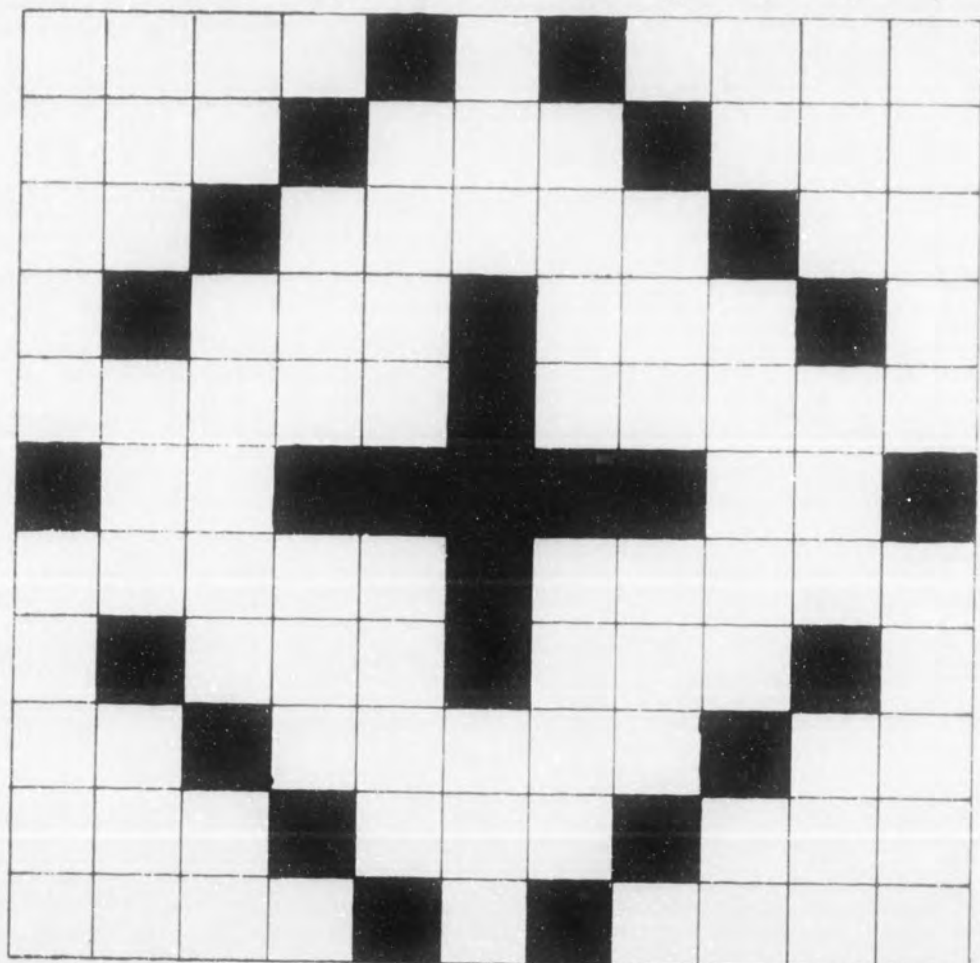

جدول کلمات متقاطع

از: جهانگیر پارسا خو

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱

افقی:

۱ - با اینکه سین ندارد روی سفره هفت سین می نشینند - آب نمای بی آب ۲ - واحد پولی است - مورد نیاز باغبان - ضمیر مفعولی اول شخص مفرد ۳ - بچه دزد معروف - عروس شهرهای جهان - حائل میان دو چیز ۴ - مورد نیاز درودگران - یکی از شرایط ۵ - وسیله ای در ارتباط جمعی - نام ندارد ۶ - شامه نواز - مخفف اگر به شکلی در هندسه - بی خبر و ناگهان ۷ - یکی از عملیات گوارش - هیچ ... نیست که دو نشود ۸ - نوک کوتاه - سرزمینی باستانی در آسیا - باده منجانش آفت ندارد ۹ - چاهش معروف است - بچه بچه - برگشت وین ۱۰ - آفریننده - نوعی پارچه.

عمودی:

۱ - کشمش آنجا معروف است - رودی طویل در اروپا ۲ - طایفه - خودداری - بزرگ ۳ - همه را شامل میشود - در آشپزخانه میتوانند سراغش را بگیرند - طایفه ای در ایران ۴ - ازما بهتران - نامی برای آقا پسرهای خودمان ۵ - سبزی مخصوص سالاد - همان نیست ۶ - فاصله اش تا اینجا زیاد است - شایسته ۷ - دوش - بالاترین رنگ ۸ - مخفی - پایه ۹ - پایتختی است - دلبری - بوی رطوبت ۱۰ - رود مرزی در ایران - لقب چند تن از پادشاهان اشکانی - اصطلاحی در شعر ۱۱ - میوه ای که روغن آن مصرف داروئی دارد - دشت.

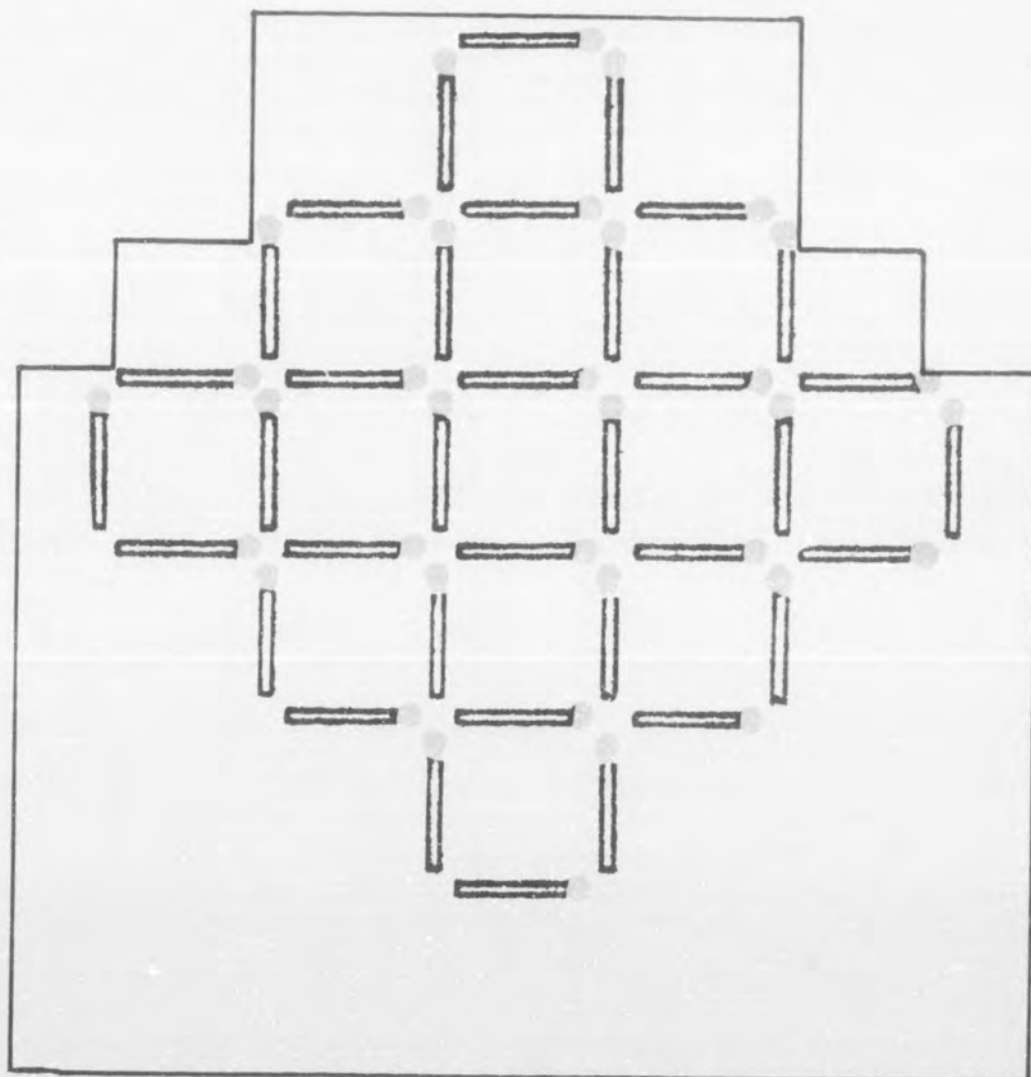
خوك كجاست؟

در قسمتی از این تصویر خوک کی جا گرفته است و اگر آنرا یافتید جای آنرا به «دایره جدول، سرگرمی و مسابقه» بنویسید و جایزه بگیرید.

بنویسید و جایزه بگیرید

«آرسن لوپن» قهرمان آثار کدام نویسنده است؟ پاسخ را به «دایره جدول، سرگرمی و مسابقه» بنویسید و جایزه بگیرید.

سرگرمی با جایزه

از این چوب کبریت ها هشت چوب کبریت کنار بگذارید بطرقی که این سیزده مربع به شش مربع تبدیل گردد! اگر موفق شدید پاسخ را به «دایره جدول، سرگرمی و مسابقه» بنویسید و جایزه بگیرید.

رنگ آمیزی کنید و جایزه بگیرید

این آقای شیرینی پز در کنار کیکی ایستاده که اگر آنرا بدلیخواه او رنگ آمیزی کنید بسیار زیبا میشود. بدین طریق: خانه هائیکه دارای علامت مساوی است برنگ «قرمز» عدد هفت «سبز» علامت منها «زرد» عدد هشت «قهوه ای روشن» علامت نقطه «قهوه ای سیر» عدد یک «نارنجی» و علامت ضربدر «ارغوانی». در پایان نتیجه کار خود را به «دایره جدول، سرگرمی و مسابقه» بفرستید و جایزه بگیرید.

مقاله

ستارگان درباره حوادثی که در دو هفته آینده در انتظار شماست چه میگویند.

خرداد

اردیبهشت

فروردین

در اظهار علاقه نسبت به شخص مورد نظر زیاد شتابزدگی ننمایید. بهتر است اول بیازمایید و بعد با اطمینان دل به او بسپارید. روز سوم مواظب باشید تا بهیچوجه تحت تاثیر حرفهای مغرضانه حسودان بظاهر دوست قرار نگیرید. این هفته از کسی پول قرض نکنید.

از یکی از همسایه ها یا همکاران بخاطر یک موضوع مالی ممکن است کدورتی بدل بگیرید، اما جریان را بنفع خود برسی گردانید در خانواده شما نشانه هایی از عقد عروسی دیده میشود. بزودی به محیط تازه ای وارد میشوید و در وضع جدید، شکل زندگی به مفهوم عالی تری برایتان جلوه میکند.

در آغاز هفته منتظر خوشحالی غیر منتظره ای باشید. یا یکی از عزیزان به دیدارتان میآید یا بولی که انتظارش را نداشتید بدست میآورید. یک گفتگوی جالب تلفنی شما را از بلا تکلیفی و تردید بیرون میآورد. یک شخص خیرخواه و متنفذ در زندگیتان ظاهر میشود و با اقدامات خود مشکلاتتان را برطرف میسازد.

مهریور

مرداد

تیر

از تلاشهای گذشته تان بالاخره این هفته نتیجه گیری میکنید. در مورد اقدام عجولانه تان کمی محتاط باشید و بیش از هر چیز با نزدیکان مشورت نمائید، منتظر مژده بزرگ باشید. با شخصی که برایتان اهمیت دارد، گفتگوی جالبی خواهید داشت که از این ملاقات نتیجه گیری عایدتان میشود.

همه دوستان بخاطر موفقیت ها و شایستگی ها و هنرنمایی هایتان شمارا مورد تمجید قرار میدهند. راجع به موضوعی که برایتان اهمیت دارد، خبر فوق العاده مهمی میشنویید، در زندگی خصوصی یا در محیط کار و یا تحصیل اگر از اشتباه و قصور نزدیکان بگذرید، همه چیز به آرامش و ملایمت میگردد.

ازجائی که هیچ به فکر تان نمیرسد، پول قابل توجهی دریافت مینمایید. با رفع شدن یک اختلاف قدیمی، کار متوقف شده دوباره به جریان میآید. با رسیدن خبر خوش از انتظار و نگرانی بیرون میآید. با تغییر وضع و یا با رسیدن پول در خواستی برنامه سازندگان آغاز خواهد شد.

آذر

آبان

مهر

درباره ارتقاء مقام یا دریافت پاداش خبر مطمئنی میشنویید. در مناقشه بروز کرده این هفته یکی از سالمندان یا درسیانی میکند و غائله فرو می نشیند. در آغاز هفته سرانجام نظر شخص مهمی را بسوی خود جلب می کنید و ناچار بیش از هر وقت دیگر فعالیت سودمند خواهید داشت.

فرستاده شما با خبرهای خوشی یا بدست پر نزد تان باز میگردد، از جانب نوآشنا خدمتگزاری بزرگی مشاهده می کنید و براتر آن نسبت به مردم خوش بینی بیشتری پیدا می کنید. این هفته بنا به مسئولیت تازه ای که بعهده گرفته اید، ناچار بیش از هر وقت دیگر فعالیت سودمند خواهید داشت.

در جریان اختلافاتی که این هفته در بین فامیل بروز کرده است، دخالت ننمائید. خرید مهمی در پیش دارید که باید با دقت آنرا انجام دهید، بیک میهمانی دعوت میشوید. هر چند هم که کسل کننده باشد، آنرا بپذیرید که به نفع شماست.

اسفند

بهمن

دی

بخاطر بعضی حرکات غیر معقول و یا حرفهای بی ربط از شخصی دلگیر میشوید، ولی باید خونسردی خود را حفظ کنید و با نیروی ذهنی جریان را بنفع خود برگردانید. خبریای نامه مهمی دریافت می کنید که راه جدیدی پیش پایتان گشوده میشود.

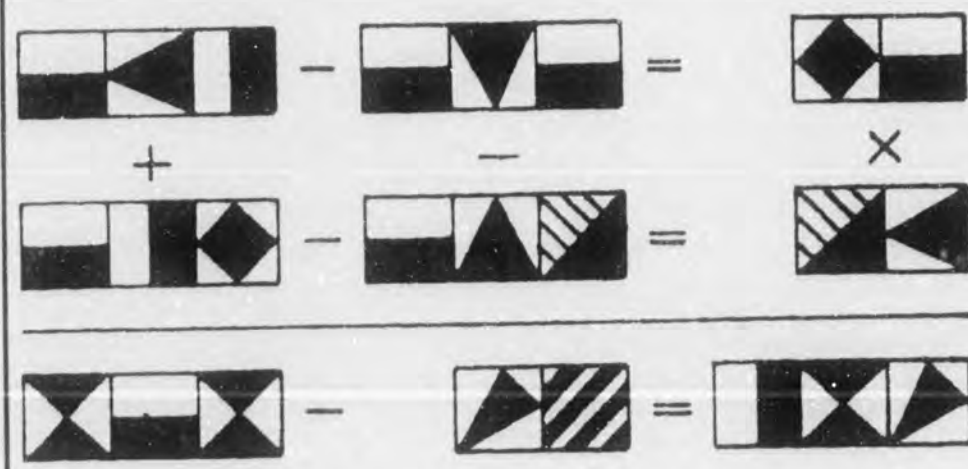
پس از آنکه توانستید کار نیمه تمام را به پایان برسانید، در آن صورت مسلماً راه پیشرفت جلوبتان باز میشود. پول آرزوشده را بزودی دریافت مینمایید. روزهای اول هفته را به خوشی و همراه با دیدارهای دلپذیر میگذرانید با نشستن و دست روی دست گذاشتن و یا انتظار کشیدن هیچ کاری درست نمیشود.

روز دوم بطور غیر منتظره با خوشحالی بزرگی روبرو میشوید. روز سوم از انجام هرگونه تغییر و تحول در دنیای عاطفی یا شغلی مطلقاً خود داری نمائید. در محیط کار اشکال تراشی های بعضی کوتاه نظران را به خونسردی بگذرانید. در میانه هفته پول زیادی بدستان میرسد. یکی از نزدیکان تان بزودی به مسافرت دلخواه روانه میشود....

از هفت تا پنج تا!

این دو نقاشی که یکی اصل و دیگری بدل آنست در هفت مورد باهم اختلاف دارند. کافست شما پنج مورد از اختلافها را در تصویر پائین سیاه کنید و به دایره «جدول سرگرمی و مسابقه» مجله خودتان بفرستید تا در قرعه کشی جوایز آن شرکت داده شوید.

اعداد در موز!

در این شکل هر مربع نقش عددی را بازی میکند که شما این اعداد را از روی علائمی که در اطراف آنها مشاهده مینمائید، میتوانید پیدا کنید. اگر موفق شدید پاسخ را به «دایره جدول سرگرمی و مسابقه» بنویسید و جایزه بگیرید.

برندگان مسابقات شما رهنهم

۳- دورادو ترانزیستوری.
۴- دو قلم خودنویس.

این جوایز به حکم قرعه به هشت تن از شرکت کنندگان در مسابقات که پاسخ صحیح داده اند تعلق میگیرد. دقت فرمایید که نام، نام خانوادگی، تاریخ تولد، شغل و آدرس دقیق خود را در زیر پاسخ و نام مسابقه و شماره مجله را در بالای پاسخ و روی پاکت قید نمائید.

۱- بانو کنایون نادری (سکه یک پهلوی طلا)
۲- آقای بهمن مدرسی (ساعت) - آقای محمد علی بهیاری (رادیو) - بانو طوبی مدانی (قلم خودنویس).

۱- دو سکه یک پهلوی طلا.
۲- دو ساعت مچی.

خونخواهان ابو

تا اینجا داستان

ابو مسلم که حکومت خلفای بنی امیه را بر جبهه و خلافت عباسیان را بنیان گذاشته بود مورد احترام و علاقه‌ی ابوالعباس سفاح نخستین خلیفه‌ی عباسیان بود اما ابوجعفر منصور برادر و جانشین سفاح دل بر کنه‌ای نسبت به او داشت و ابو مسلم نیز اهمیت زیادی برای او قایل نبود. ابو مسلم بعد از آنکه پایه‌های حکومت خود را در خراسان محکم کرد، برای دیدار خلیفه به عراق رفت و مورد استقبال گرم و محبت‌آمیز سفاح قرار گرفت. او پس از چند روز، در فرصتی مناسب از خلیفه خواست که اجازه دهد در موسم حج به زیارت خانه‌ی خدا برود. سفاح این تقاضا را پذیرفت و گفت: — اگر فرمان امیر العاجی را قیلاً بنام برادر من منصور صادر نکرده بودم این وظیفه را نیز به عهده شما می‌گذاختم.

نوشته‌ی: فرناد

با همه‌ی کوششی که منصور و دستگاه خلافت برای پنهان داشتن و پنهان کردن جلوه دادن قتل ناجوانمردانه‌ی ابو مسلم بکار می‌بردند، خبر این قتل یبشیرانه و نابردانه برودی در همه‌جا پیچید و طبعاً خیلی زود به گوش سپاهپوشان و یاران ابو مسلم رسید و آنها را به سختی برانگیخت.

ابوجعفر منصور، خلیفه دغلیکار و نیرنگ‌باز عباسی که مردی چون ابو مسلم را که خود و خاندانش همه چیزشان را مدیون او بودند در نهایت ناجوانمردی و باحیله و فریب به قتل رسانده بود باین اندیشه که با بخشیدن کیسه‌های درهم و دینار و وعده وعید های خوش یاران ابو مسلم و خراسانیان را رام خواهد کرد و به اطاعت از خود و خواهد داشت، چند تن از هم‌دستان خود را با خلعت و انعام زیاد و کیسه‌های زر و سیم به حلوان فرستاد تا سپاهپوشان را که در آنجا انتظار رهبرشان را می‌کشیدند به لطف و محبت خلیفه امیدوار کنند و با سخنان نرم و محبت‌آمیز آنها را از دشمنی با منصور بازدارند و به خدمت خلیفه دعوت کنند.

او چند تن از خطیبان و سخنرانان زبردست را نیز به حلوان فرستاد تا باین ادعا که ابو مسلم سوگند خود را شکسته بود و می‌خواست علیه امیرالمومنین خلیفه اسلام و همه مسلمانان قیام کند قتل ابو مسلم را بدست منصور بجا و سوجه جلوه دهند.

اما سپاهپوشان قبل از رسیدن فرستادگان منصور و بسطیله یاران ابو مسلم از جریان قتل رهبرشان آگاه شده بودند و در حالیکه پرچم‌های سپاه را برافراشته بودند و فریاد انتقام می‌کشیدند به سوی ری و خراسان حرکت کرده بودند تا با همراهی و همگانی همه‌ی مردم خراسان که ابو مسلم را از صمیم دل دوست می‌داشتند برای خونخواهی این سردار دلیر ایرانی بیاخیزند... فرستادگان منصور وقتی به حلوان رسیدند

اثری از سپاهیان ابو مسلم در آنجا ندیدند و از مردم شهر شنیدند که سپاهپوشان باجه تصمیمی بسوی خراسان حرکت کرده‌اند. آنها بیدرتنگ نزد منصور بازگشتند و او را از ماجرا آگاه کردند. منصور که سخت دچار تشویش و وحشت شده بود، فوری همه‌ی بزرگان و سرداران عرب را جمع کرد تا چاره اندیشی کنند و پیش از آنکه همه‌ی مردم ایران به خونخواهی ابو مسلم برخیزند و بساط خلافت نوپای عباسی را برچینند، جلو این مخالفت را بگیرند.

آنها ساعت‌ها دور هم نشستند و مشورت کردند و سرانجام راه حل مشکل را در این یافتند که منصور بیدرتنگ حاکمان جدیدی از میان یاران مورد اعتمادش برای خراسان، ری، اصفهان و دیگر شهرهای مهم ایران بگمارد که چهار چشمی مراقب دوستانان ابو مسلم باشند. همچنین خطیبان و مبلغانی به شهرهای خراسان و دیگر نواحی ایران بفرستد تا در مساجد به منبر روند و خطبه بنام منصور بخوانند و از ابو مسلم بعنوان دشمن اسلام بدگویی کنند و چنین عنوان کنند که ابو مسلم در واقع گیر و محسوس بوده و هرگز مسلمان نشده بود و هدف اصلی او برانداختن دین اسلام بوده است... حتی ادعا کنند که ابو مسلم ختنه هم نشده بود!

ابوجعفر منصور که به سختی هراسان و شوش بود، در همان مجلس حکام جدید خراسان و دیگر شهرهای ایران را انتخاب کرد و دستور داد فرمان حکومت آنها نوشته شود. همچنین خطیبانی را که باید به نقاط مختلف ایران بروند برگزید و دستور داد همگان محرگاه روز بعد راهی محل مأموریت خود بشوند...

***

قتل ابو مسلم لکه‌ی ننگ بزرگی بر دامن خلافت آل عباس بود و جنایت ناجوانمردانه‌ای بود که عواقب آن دستگیر یک یک جانشینان منصور شد و خلفای عباسی صدها هزار نفر از

دربازگشت از این سفر، خبر برگ سفاح به منصور و ابو مسلم رسید و ابو مسلم با منصور بیعت کرد و عبدالله بن علی عموی منصور را که علم مخالفت برافراشته بود پس از پنج‌ماه جنگ شکست داد و آنگاه علیرغم میل منصور که فرمان حکومت شام و مصر را به او داده بود تصمیم گرفت به خراسان برگردد. منصور از این تصمیم ابو مسلم دچار وحشت و نگرانی شد و همه بزرگان بنی هاشم را وادار کرد به ابو مسلم نامه بنویسند و او را از رفتن به خراسان منصرف کنند. خود نیز پیام گزاردانی نزد ابو مسلم فرستاد اما ابو مسلم همچنان در رفتن به خراسان پافشاری می‌کرد تا اینکه ابو حمید یکی از سران سپاه اسلام به او گفت که چگونه می‌خواهد قول خود را بشکند و در حالیکه همه را به اطاعت آل عباس خوانده است خود از اطاعت خلیفه عباسی سر می‌پیچد؟....

یاران ابو مسلم می‌گفتند:

— کشتن ابو مسلم آرزوی دیرینه‌ی منصور بود و او بارها کوشیده بود برادرش سفاح را به این جنایت وادارند اما سفاح زیر بار نرفته بود... به علاوه همه‌ی بزرگان عرب می‌دانستند که منصور چه وحشی از ابو مسلم دارد. اگر منصور واقعاً موفق به کشتن ابو مسلم می‌شد، نه تنها جسد او را پنهان نمی‌کرد بلکه دستور میداد سرش را ببرند و در دنیا بگردانند و جسم بی‌سر و جانش را بر دروازه‌ی شهر بیابانند تا مایه‌ی عبرت بردمان گردد! بنابراین منصور نتوانسته ابو مسلم را بکشد ولی باین حیل‌ها می‌خواهد یاران او را متقاعد کند که ابو مسلم کشته شده است.

***

یاران ابو مسلم وقتی به ری رسیدند، خردار شدند که منصور بیک بادبانی نزد ابوداود که از طرف ابو مسلم حکمران خراسان بود فرستاده و با صدور فرمان حکومت خراسان بنام او و دادن خلعت و انعام و وعده‌های خوش، ابوداود را وادار به بیعت با خود کرده است.

آنها با شنیدن این خبر، به مشورت نشستند و چون بصورت گروهی به خراسان رفتن را دیگر صلاح نمی‌دیدند تصمیم گرفتند که به گروه‌های جندی تقسیم بشوند و به شهرها و نواحی مختلف ایران بروند و مردم را با خود همگام کرده علیه خلفای عرب و به خونخواهی ابو مسلم برانگیزند.

یاران ابو مسلم باین تصمیم چند دسته شدند. گروهی به سرداری اسحاق که به اسحاق ترک معروف بود به ماوراءالنهر رفت، گروهی به سرکردگی استادسیس به خراسان و گروه بعدی به رهبری و فرماندهی سباده مأمور فعالیت در ری و طبرستان شدند.

مبارزه‌های این مردان جانباز و نامدار ایرانی فصل‌های درخشانی از تاریخ مبارزات استقلال طلبانه‌ی ایرانیان را تشکیل میدهد که ما در هفته‌های آینده داستان مردی و مردانگی

کسان خود را به تقاض خون گرم ابو مسلم از دست دادند.

خونخواهی ابو مسلم بهانه‌ی بیشتر قیام‌ها و نهضت‌هایی بود که از این تاریخ تا روزی که سرداران ایرانی تسلط عرب را از این سرزمین برانداختند در سراسر ایران رخ داد. بیشتر این نهضت‌ها و مبارزه‌هایی از سرزمین خراسان که مهد دلبران و پرورشگاه و خواستگاه پهلوانان ایران بود آغاز می‌شد.

عشق و علاقه‌ی مردم ایران و بویژه خراسانیان و سپاهپوشان نسبت به ابو مسلم به حدی بود که برای او مقام رسالت و پیغمبری قایل بودند بطوریکه بسیاری از سپاهپوشان قتل او را به دست منصور باور نمی‌کردند و می‌گفتند:

— منصور پست فطرت و یاران کثیف او کوچکتر از آن بودند که بتوانند خون ابو مسلم را بریزند... نه ابو مسلم نمرده است، او وقتی با نامردی خلیفه عباسی روبه‌رو شد، چون پس از شنیدن سخنان ابو حمید... که او را به پیمان شکنی با خلیفه‌ی اسلامی متهم می‌کرد... نمیتوانست علیه منصور اقدام کند، غایب شده تا سپاهپوشان در غیاب او دنیا را از لوث وجود منصور و اخلافتش پاک کنند. وقتی این وظیفه به انجام رسید، ابو مسلم دوباره به میان بارانش برخواهد گشت و خلافتی نوین خواهد گذاشت همانگونه که خلافت عباسیان را جانشین حکومت ظالمانه‌ی بنی امیه کرد.

آنچه این باور و اعتقاد را محکم‌تر می‌کرد این بود که هیچکس جسد بیجان ابو مسلم را بد چشم ندید بود زیرا منصور بلافاصله بعد از آنکه ابو مسلم بدست نوکران او کشته شده بود، دستور داده بود جسد او را در گلی می‌پیچند و آنگاه هر کس نزد او آمده بود منصور گلی را نشان داده و گفته بود:

— این جسد ابو مسلم است که در گلی پیچیده شده است.

آنان را برای شما باز خواهیم گفت

استحاق ترك

نخستین کسی که به خونخواهی ابومسلم برخاست، یکی از یاران صمیمی و وفادار او بنام اسحاق ترك بود. اسحاق از ایرانیان وطنپرست بود که چون مدتی از طرف ابومسلم به مأموریت تركستان رفته بود میان یاران به اسحاق ترك معروف شده بود.

اسحاق از زردشتیان با ایمان و معتقدی بود که هرگز دین جدید را نپذیرفته و حتی تظاهر به قبول آن هم نکرده بود ولی با وجود این در دستگاه ابومسلم جا و مقامی برجسته داشت و مورد علاقه و اعتماد ابومسلم بود.

اسحاق که با گروهی از سپاهپوشان به ماوراءالنهر رفته بود، بعضی رسیدن به آن دیار فعالیت خود را علیه خلافت عباسیان و بطور کلی اعراب آغاز کرد. او در شهرها و روستاها مردم را به دور خود جمع می کرد و چنین می گفت:

— ای ایرانیان پاکزاد، بدانید و آگاه باشید که رهبر بزرگ ما ابومسلم غایب شده و در کوه های ری پنهان است. او از اینکه خاک پاك میهنش پامال ستوران عرب شده ناراحت است و از ما می خواهد که به پا خیزیم و سرزمین ایران را از کثافت و آلودگی وجود این عرب های سوسمار خوار نفرت بار پاك کنیم. روزی که عرب های وحشی را از سرزمینمان بیرون بریزیم ابومسلم، این فرزند پاک نهاد ایران به میان ما بر خواهد گشت و دوباره دیدی ما به دیدار سمای مردانه اش روشن خواهد شد.

ای مردم میهن پرست ایران! من از نزد ابومسلم بسوی شما آمده ام تا خواستهای او را بگویم شما برسانم... ای مردم ایران، فرمان

ابومسلم بپا خیزید و انتقام خون هزاران ایرانی را که بدست عرب ها ریخته شده است از این اهریمن زادگان بگیرید! ای مردم پاکدل ایران، به پا خیزید!

مردم که از دور و نزدیک ابومسلم را دیده یا وصف مردانگی های او را شنیده بودند و او را از صمیم قلب دوست می داشتند، سخنان اسحاق را به جان و دل می شنیدند و با هلهله و هیجان تأیید می کردند و جوانان و آنها که توان جنگ و مبارزه داشتند سلاح برمی گرفتند و به یاران اسحاق می پیوستند.

به این ترتیب اسحاق در مدتی کوتاه گروه کثیری از مردان ماوراءالنهر را با خود همگام کرد و جنگ با حکام عرب را در شهرهای ماوراءالنهر آغاز کرد.

او بزودی بیشتر شهرهای این دیار را از چنگ کارگزاران عرب در آورد و پیشروی خود را بسوی خراسان ادامه داد.

منصور که خبر قیام اسحاق را به خونخواهی ابومسلم شنید، با این تصور که همه سپاهپوشان بر سر اسحاق جمع شده اند و اگر بر او غلبه کند داستان خونخواهی ابومسلم را پایان خواهد داد، نه تنها به ابوداود دستور داد که با همه ی

سپاهش به جنگ اسحاق برود، بلکه سپاه بزرگی نیز به فرماندهی یکی از سرداران بزرگ عرب به سوی ماوراءالنهر گسیل داشت.

سپاهیان ابوداود که نمدی بیشتر آنها ایرانی و اهل خراسان بودند، در جنگ با اسحاق و سپاهپوشان چندان بایداری نشان نمی دادند و تا آنجا که می توانستند از کشت و

کشتار خودداری می کردند و به همین دلیل آتش جنگ چندان نیز نبود اما با رسیدن سپاهیان عرب جنگ بالا گرفت و یاران اسحاق، با همه ی شجاعت و دلایری که نشان می دادند متأسفانه نتوانستند کاری از پیش ببرند و

ناچار به عقب نشینی شدند. در این گیروداد تیر یکی از عرب ها اسحاق را از اسب سرنگون کرد

و سرگ او تکلیف جنگ را به نفع عرب ها روشن کرد. یاران اسحاق مجبور به فرار شدند و شهرهای ماوراءالنهر دوباره به اشغال عرب ها درآمد.

ادامه دارد
* درباره این مبارز شجاع متأسفانه آگاهیهای زیادی در تاریخ ها داده نشده است و من چون در این سلسله داستانها پیش از قصه پردازی به وقایع تاریخی و حوادثی که به شهادت تواریخ اتفاق افتاده اند تکیه و تأکید دارم، ماجرای اسحاق ترك را به همین کوتاهی برگذار می کنم.

روزنامه اکبرآقا

محمد علی عرفی نژاد

از خصلت های اکبرآقا یکی هم اینست که دل کسی را نیازارد و بی خود و بی جهت ناراحتی پیش نیاورد، برای رفیق از دل و جان مایه می گذارد و بالطبع در این میان گاه کاسه کوزه ها سراو شکسته میشود. اینبار چنین گرفتاری برای اکبرآقا پیش آمد. آنهم با گرفتن لقب «مهندس».

اکبرآقا توی تعمیرگاه از آماده کردن یک موتور خلاص شده بود و داشت دستش را بایک حوله تمیزی کرد که حسین قوچی رفیق و همکارش آمد پهلوش ایستاد و بدون اینکه با او حرف بزند بدور دست خیره شد و برتبا آه و ناله بود که از دهانش خارج میشد، اکبرآقا جایش را عوض کرد که رفیق ناراحتش راحت باشد ولی باز حسین قوچی آمد کنارش ایستاد و باز همان حرکات و آه کشیدن ها را تکرار کرد. اکبرآقا کفری شده بود نگاهی به حسین انداخت و گفت:

— قوچی جان خدا بدنده، جائیت درد میکند قوچی نگاه خسته اش را باو انداخت و باز شروع کرد به ناله کردن و اکبرآقا با ناراحتی گفت:

— بابا تو که حال مارو گرفتی، آخه دردت چیه !!

قوچی بغض کرد و بعد با حال نزار و خسته ای گفت:

— اکبرجان تو زن نداری!

— خوب معلومه که ندارم

— ای خوش بهالت، لابد خیلی هم خوش میگذرونی؟

— ای میگذره دیگه، منظورت چیه؟

— ای بابا دست رو دلم نذار، توجه میدونی زن داری یعنی چی!

— خوب حالا اینهمه آه و ناله کشیدی که همینو بگی ما که نخواستیم زن بگیریم

— ای بابا، زن، زن... خیال کردی حلوا خیر می کنی؟

— نه باباجون، حالا حرف تو بزنی

قوچی با دست، خالک شلوارش را پاك کرد و بعد گفت:

— من میلونستم تویه رفیقی، یه انسان، صد بار هم بهش گفتم

— به کی؟

— به زنم،

— لطف کردی. اما واسه چی؟

قوچی نگاهی به اکبرآقا انداخت و بعد گفت:

— میدونی من یه انسانم، روزها که می بینم

چطور کار میکنم، چقدر زحمت میکشم، خوب گاهی وقتا شب که میشه دلم بیخواد یه خستگی

در کنم، اینه که این شب با اکبرآقا دوره آموزشی

داریم.

اکبرآقا هاج و واج گفت:

— با من دوره آموزشی داری؟!

— آره دیگه، من رو تو حساب کردم و به شمس زنگ گفتم که هر وقت شب دیر میام با اکبرآقا کار می کنیم و تو خونه اش اون بمن کاریاد بیده

— تو خونه؟

— آره دیگه، آموزش از روی کتاب و نقشه...

اکبرآقا خون توی صورتش دوید

— لابد عیالت هم برتبا فحش نثارا میکنه؟

— اختیار داری، فحش که نه، گاهی از روعصیانیت حرفهای میزنه..

— بابا دستخوش..

قوچی ناگهان پرید و دست اکبرآقا را گرفت،

— بین اکبر جان، الان سروکله عیال

پیدا میشه، میخواد از تو پرس و جو کنه، تو که منو لونی میدی.. میدونم، قربون تو...

اکبرآقا با عصیانیت گفت:

— چی چی رو خودت میبری، خودتم میدوزی

— چه کنم اکبرآقا، زنم بدخیاله، خیال

بیکنه من جائی میرم

— خوب بگه نمیری

در این لحظه قوچی زد بدست اکبرآقا و

با التماس گفت

— بین داره میاد، ترو بخدا آبروی منو

حفظ کن

اکبرآقا آرام برگشت و دید عیال حسین

قوچی مثل شیر ماده بطرف او میاید، خون به

صورتش نشست و قوچی شروع کرد به حرف

زدن با صدای بلند

— میدونی جناب اکبرآقا، من خیلی روی

مسئله ترموستات فکر کردم، از نظر برگردوندن

آب گرم به سیلندرها...

که در همین وقت شمس خانم عیال حسین

قوچی پرید وسط حرفشان

— خوب سرد حسابی، ترموستات بسی

ترموستات، این اکبر که میگه کیه؟ هی میگه

مهندس اکبر...

اکبرآقا از عصیانیت با پاش کوبید روی

پای قوچی و قوچی بدون اینکه خود را بیازد،

گفت:

— شمس جان سلام کن، مهندس اکبرآقا

ایشون هستن،

عیال قوچی نگاهی به سرتاپای اکبرآقا

انداخت و با نارضایتی گفت:

— آقای مهندس شمام باز پیش رو در

آوردین ها! روزها که از طفلی

شوهرم کار میکنم شهاروهم بهش درس

میدن؟ پس تکلیف من و بچه ها چیه

اکبرآقا که داشت از عصیانیت سیلهایش

را میجوید گفت:

— می بخشید خانم، ولی حسین آقا احتیاج

به درس و تمرین دارن تا در آمد شون زیاد بشه

در ثانی بچه بدی هم نیست.

— شمس خانم گفت:

— هرچی میگین درست، شما مهندسین و حق دارین

— اختیار دارین.

— ولی اصل قضیه اینه که فکر ماها روهم

بکنین، لااقل هفته ای یکی دو شب بهش درس

بدین، خودتونم به استراحت احتیاج دارین

اکبرآقا که قمرز شده بود گفت:

— چشم خانم، سعی میکنیم اصلا شبها

کار نکنیم.

که قوچی پرید وسط حرفش و گفت:

— یعنی چی اکبرآقا، ببخشید آقای مهندس

من نمیخوام آینده داشته باشم، چرا آینده منو

خراب میکنین

اکبرآقا مانده بود چه کار کند که شمس

خانم گفت:

— بله، فکر آینده شوهرم هم باشین ولی

این چه درسیه که تا دو بعد از نیمه شب طول

میکشه؟

اکبرآقا با ناراحتی گفت

— دو بعد از نیمه شب؟

و حسین قوچی سرعت پرید وسط حرفش

و گفت:

— خوب اکبرآقا، ببخشید آقای مهندس تا

از خونه شما تو کرج راه یفتیم و برسم خونه

یک ساعت توراه هستیم.

شمس خانم که خیالش جمع شده بود

گفت:

— بهر حال دستون درد نکنه، من فکر

کردم شما یکی از دوستانی هستین که شبها

با هم میرین ددر، اومده بودم پوست از کله

تون بکنم ولی حالا که فهمیدم شوهرم چقدر

به فکر آینده منو خودشه، حرفی ندارم و بعد هم

قبل از اینکه اکبرآقا توضیحی بدهد بایک

خدا حافظی کوتاه را هش را کشید و رفت،

اکبرآقا چنان حالت عصبی پیدا کرده بود

که تحمل دیدن قوچی را نداشت و ناگهان

با گذاشت به دنبالش و فریاد کرد:

— ناسرد نالوطی، حالا، مارو سیاه میکنی؟

و حسین قوچی که بشدت ترسیده بود در حالیکه

بسرعت فرار میکرد مرتب فریاد میزد که:

— بابا صبتوشکر، رفیق واسه چه روزی

گفتن.....

***

فردا صبح اکبرآقا داشت کاری کرد که

کارگر دفتر دوید جلو و گفت:

— تلفن کارت داره.

اکبرآقا وحشت زده گفت:

— کیه، مادرمه؟

— نه... نمیدونم، مثل اینکه

صداش جوونه...

خواست را بیفتد که حسین قدچی با

با چشمانی که از خستگی سرخ شده بود

دوید جلو و گفت:

— اکبرجان — دستم بدامنت، فدات

بشم، مارو لوندی ها، من دیشب منزل

تو بودم.

اکبرآقا هاج و واج رفت طرف دفتر،

تلفن را که برداشت صدای زن قدچی را

شنید که میگفت:

— آقای مهندس، شوهرم دیشب

نیومده خونه، خونه شما بود؟

اکبرآقا در حالیکه من و من می کرد

گفت:

— بله، متأسفانه کارمون تا دیروقت

طول کشید و خونه ما خوابیدن.

— ولی آقای مهندس فکر نکردین

من تا صبح چی میشم؟

— چه میشه کرد خانم، انشاءاله

همین روزها دوره تموم میشه.

— پس یه خواهشی دارم، فردا شب

شام منزل ما تشریف داشته باشین اینهمه

حسین شماروا ذیت میکنه، حالا شما هم

یه شب بیا افتخار بدین!

— ولی...

— ولی نداره آقای مهندس، فردا شب

منتظرتون هستم، حتماً با خانم و بچه ها

تشریف بیارین.

و تلفن را گذاشت.. اکبرآقا وارفت.

خانم و بچه ها یعنی چی؟! از درد فتر داشت

بیاید بیرون که حسین قدچی را دید

و دوباره با آچار بطرف او حمله کرد

و حسین دور تعمیرگاه میدوید و بدنبالش

اکبرآقا و بعد هر دو خسته به بدنه یک

ماشین تکیه دادند و اکبرآقا با ناراحتی

گفت:

— ای براون ذاتت....

— حق داری.

— مصبتوشکر.

— حق داری

— احق من زنو بچه م کجا بود؟

— حق داری

— شها میری الواتی مارو گیرمندازی

— حق داری.

— پدرم مهندس بود، مادرم مهندس

بود؟ مارو کردی مهندس:

— حق داری.

اکبرآقا برگشت و با غیظ توی صورت

اونگاه کرد و حسین باز هم تکرار کرد که:

— حق داری...

— چا خان واسه چی؟

— اینهمه

— چه میلونم اکبرجون

— زنت گفته فردا شب با زنو بچه م

بیام خونتون.

— قدمتون روی چشم

— آخه مگه من زن دارم!

— خوب من اینطوری گفتم

— غلط کردی

مهندس شد

طرف دیگر شمسى باو پریدند .
***

نیمه های شب بود که اکبر آقا باسریاد کرده و چشم های کبود شده از خانه حسین قوچی بیرون آمد درحالی که صدای آنها را می شنید که شمسى خانم میگفت :
—دیگه این مهندس نمیتونه بهت زوربگه وقوچی میگفت :
—آره والله ، من به کلاسی سراغ دارم که بانصف پول مهندس اکبر درس میده هرشبم درس میده . از فردا شب میرم اون کلاس هیچکس هم نمیتونه بهم حرفی بزنه .
واکبر آقا یکسنگ برداشت . کوبید به در و فریاد زد :
—ای خالک بر سر هرچی آدم منقلب و خدا نشناسه !

و چند جمله دیگری بین اکبر آقا و شمسى خانم رد و بدل شد که شمسى خانم ، از کوره در رفت و گفت :
—والله قباحت داره ، کارگر گرفتین ، اسیر که نگرقتین ، آگه شوهر من آنقدر بزه صفت نباشد که اینطور با هاش رفتار نمیکنن !
اکبر آقا با عصانیت گفت :
—حالا به چیزی هم بدهکاره شدیم —بله که شدین قوچی گفت :
—بابارو رو بریم ، من فردا میرم شکایت میکنم
اکبر آقا فریاد کرد :
—یعنی چی ، شما هادیوونه شدین . زن پرو بین مردت شبها کجاس . همیشه بهت کلک زده ، من زنم کجا بود ؟
که جنگ مغلوبه شد و از یکطرف قوچی واز

—راست میگه دیگه آقای مهندس ، این درست نیست ، شما والا درس رو طول میدین ، بعد هم ، هم منو از زنم باز کردین هم خودتون از زندگی دست کشیدین !
اکبر آقا با عصانیت گفت :
—بله ؟
وشمسى خانم گفت :
—بله چه آقای مهندس ، شما به شوهرم گفتین آگه دوره نبینه و پیش شما درس نخونه اخراجش میکنین ؟
—من... من گفتم ؟
وقوچی گفت :
—پس چی آقای مهندس ، دیگه جونم به لبم رسیده .
و با اشاره التماس کرد ، اکبر آقا که داشت از عصیانیت بیترکید گفت :
—خوب چه میشه کرد ؟

—آره غلط کردم ، حالا بهش میگم زن و بچه ت رفتن مسافرت .
روز بعد اکبر آقا بایکدنیا نا راحتی باحسین قوچی بطرف منزلش رفتند در راه قوچی مرتباً از دست پیخت عیالش حرف میزد و باو یاد میداد چگونه حرف بزند . وقتی رسیدند ، عیال قوچی با اقوام اکبر آقا را بالای اطاق نشانید و بعد مفصلاً پذیرائی کرد . بعد از شام حرف ها گل انداخت و شمسى خانم گفت :
—آقای مهندس والله دارم نگران میشم . حسین کارشویه ماها ترجیح میده ، شما هم که همینطور ، خانم و بچه ها رو میفرستین سفر و خودتون هی کار میکنین .
اکبر آقا جواب داد :
—چه میشه کرد خانم...
—آخه زن و بچه تون چی میشن وقوچی اضافه کرد :

آگهی تجدید انتخابات مسئولان سندیکا

به موجب مدارك تسليمی از سوی سندیکای کارگران کارخانه آردل اسامی و سمت هریک از آقایان اعضای اصلی و علی البدل هیات مدیره و بازرسان - سندیکای مذکور که برای مدت دو سال لغایت بیست و هشتم آذرماه یکهزار و سیصد و پنجاه و شش انتخاب شده اند به شرح زیر میباشد.

۱- دبیر : خیرگرد اسکندری جهانی

۲- رئیس هیات مدیره : عباس آریان

۳- نایب رئیس : علی زحمت کش

۴- خزانه دار : یدالله آهنگ

۵- عضو هیات مدیره : حسین علی راشینی

۶- اعضای علی البدل هیات مدیره آقای رشید شیرینی - عیسی حسینی بیچارینه

۷- بازرسان نورعلی زارعی - محمد آقاجان قاضی محله - سید مجتبی لاجوردی. ضمناً مطابق بند سه ماده بیست اسانامه اسناد مالی با امضای رئیس هیات مدیره و خزانه دار سندیکا معتبر خواهد بود.

مدیر کل سازمانهای کارگری و کارفرمایی. فرزانیان

آگهی تجدید انتخابات مسئولان سندیکا

به موجب مدارك تسليمی از سوی سندیکای کارگران کارخانه پارس پلاستیک اسامی و سمت هریک از آقایان اعضای اصلی و علی البدل هیات مدیره و بازرسان سندیکای مذکور که برای مدت دو سال لغایت دهم بهمن ماه دوهزار و پانصد و شش انتخاب شده اند به شرح زیر میباشد.

۱- دبیر نمایان خسروی

۲- رئیس هیات مدیره علی چموش گزک

۳- خزانه دار حسن فتحی لاحشری

۴- اعضای هیات مدیره حافظ علی اربابی - عباس مجبلی

۵- اعضای علی البدل هیات مدیره محمد سلیمان حسینی - غضنفر رستگار مظفر

۶- بازرسان ماشاءالله ولیخانی - هدایت الله بهراسی - سبحان شجاعی. ضمناً مطابق بند سه ماده بیست اسانامه اسناد مالی با امضای رئیس هیات مدیره و خزانه دار سندیکا معتبر خواهد بود.

مدیر کل سازمانهای کارگری و کارفرمایی. فرزانیان

اشک های سندر لا بقیه از صفحه ۳۷

آسمان پریده و شب پرستاره بهار دامنش را روی آسمان شیراز پهن کرده بود. سهراب کمی جلوتر آمد و دست هایش را روی شانه گلاب گذاشت و شروع کرد به این که او را به طرف خود بکشد و در همان حال زمزمه کرد «- تو شیرین ترین و دوست داشتنی ترین دختر دنیا هستی.»

گلاب که چشم هایش را به روی او باز کرده بود، خود را کمی کنار کشید و گفت «خواهش میکنم کاری نکن خاطره امروز خراب بشه. کسی چه میدونه، شاید دیگه هیچ وقت نتونیم اینطوری همدیگر رو ببینیم. دلم میخواد همیشه امروز رو همین طور که تا حالا بوده به یاد بیاورم» - باز خودش را عقب - تر کشید، و سهراب یک دفعه خودش را خجالت زده احساس کرد. راستی که «گلاب» چقدر بیگانه بود و او این حق را نداشت که بال های ابریشمی آن پرند معصوم را بشکند و خاطره آن روز را در ذهنش خراب کند. البته آن روز برای سهراب هم روز خوبی بود و بدون شک باز هم آن روز را تجدید میکرد. به این خاطر این بار دستش را از روی شانه دختر برداشت و یکی از دست های او را گرفت. چه دست ظریف و کوچکی داشت و آن دست با چه هیجانی میلرزید و در حالی که آن دست داغ و نرم را می فشرد، با صدای خفه ای پرسید «دیگه کی همدیگر رو ببینیم؟»

«- نمیدونم به هرحال من هرشب همون جای همیشگی هستم. خوب دیگه، باید برم روز خیلی خوبی بود. خدا حافظ.» آن شب در خانه یکی از کارخانه دارهای شهر میهمانی بزرگی برپا بود. و سهراب هم با شعله به میهمانی رفت. اما همان طور که با او میرقصید، برای اولین بار متوجه فربهی بازو و بزرگی دست شعله شد. پوست دست هایش کمی هم سرخ تر از معمول بود، و باچه حالتی روی

شانه او افتاده بود. انگار صاحب آن دستها خود را مالک او می دانست او و از آن گذشته بدنش را هم وقت رفتن خیلی تکان میداد و این حرکت سهراب را عصبانی می کرد او دختر ساده و زیبائی را می شناخت که هیچ وقت به هیچ مجلس رقصی نرفته بود و هیچ وقت چشم هایش را به چشم سردی ندوخته و دست هایش را آنطور روی شانه مردی نگذاشته بود. ولی خوب البته شعله از قایل آبرومندی بود و با وجود همه این حرف ها میتوانست برای او زن خوبی بشود. ولی سهراب هنوز برای ازدواج خیلی جوان بود و هنوز می توانست از آزادیهای مخصوص جوانی استفاده زیادی بکند...

از آن شب تا پنج شب بعد با وجود اینکه هرشب چند بار از جلوی ایستگاه اتوبوس گذشت، گلاب را ندید، و روز ششم در حالیکه دلش دیگر داشت میترکید، به کافه تریای گل سرخ رفت. گلاب آنجا بود و زیباتر از همیشه پشت پیشخوان ایستاده بود. سهراب کمی جلوتر رفت. گلاب به رویش خندید و با صدای آهسته ای سلام گفت «- سلام. هیچ میدونی چند روزه ندیدمت؟..»

گلاب به تلخی خندید و با همان آهستگی گفت:

«از اینکه دلت واسم تنگ شده متشکرم. اما چه کار کنم؟ مادرم دومرتبه مریض شده و من دو روز تموم نتونستم پیام سرکار. خوب، حالا بگو ببینم چی میخوای واست حاضر کنم؟» گلاب آنقدر متواضع بود که فکر نمیکرد سهراب برای دیدن او به مغازه آمده است. سهراب یک بسته شکلات خرید و در حالیکه جعبه را زیر بغلش گذاشته بود از در بیرون رفت. آن شب سهراب گلاب را دو مرتبه سوار اتوبیلش کرد و بعد جعبه شکلات را از کنار دستش برداشت و در حالیکه آن را به دست او میداد، گفت: «- این برای تست.»

پایان داستان در شماره آینده

از: عباس تهرانی وکیل پایه یک دادگستری

در کرد و ورهای دادگستری

با شتاب آمده بود به عدلیه که دادخواهی کند. اشکالی مالی بین او و یکی از دوستان قدیمش بود. باو توصیه میکردند که برود و از طریق سازش با دوستش کنار بیاید می گفت پس از سالها رفاقت و اعتماد چنان بمن لطمه وارد آورده است که تا او را زندان نکشم راحت نمی شوم. خیلی از اشخاص توجه ندارند که هر اتهام جزای مشخصی دارد و بصرف اینکه شخصی بدهی خود را بدیگری ندهد نمی توان او را مثلاً جز در موارد بخصوص بزندان کشانید و نهایت می شود او را الزام بتأدیه دین نمود. بنابراین برای اتلاف وقت و هزینه، اول باید قانون را شناخت و بعد اقدام کرد.

اعیان خانه متعلق بمن است

جناب تهرانی مشاور محترم قضائی - از شانزده سال قبل من در خانه ای نزدیک کرج زندگی می کنم. زمین خانه مزبور متعلق بشخص دیگری است که در آغاز سکونت من دارای یک اتاق مخروبه غیر قابل سکونت بود. من با اجازه مالک چند اتاق باطابق مزبور اضافه و آنرا قابل سکونت کردم. قرار بود بعداً مالک مبلغی نیز بابت زمین از من دریافت کند و کلاً خانه را بنام من نماید. ولی اخیراً که وی متوجه افزایش قیمت زمین در کرج شده از قول خود عدول نموده و چون راجع بساختن خانه نیز قراردادی در بین نیست هزینه ای را که متحمل شده ام منکر شده و بمن اخطار کرده تا خانه را تخلیه کنم. سؤال من اینست که آیا مالک با اوصاف بالا و اینکه شانزده سال در خانه ساکن هستم می تواند مرا بیرون کند؟ از طرفی تمام اهالی روستا شاهد بوده اند که بنای خانه بوسیله من انجام شده و بنای قبلی قابل سکونت نبوده است. از طرف دیگر مالک یادشده در تهران خانه های متعدد دارد و احتیاجی نیز بخانه مزبور ندارد. لطفاً مرا راهنمایی کنید.

کرج - رضا کریمی

دوست عزیز. شما نیز مرتکب همان اشتباهی شده اید که بسیاری در مراودات قانونی خود بایکدیگر میشوند، یعنی هیچگونه قرارداد کتبی فیما بین شما و مالک تنظیم نشده که در آن نکاتی از این قبیل ذکر گردد. اول اینکه سمت شما در خانه یا زمین مزبور چیست آیا مستاجر هستید یا خریدار؟ دوم اینکه مجاز بساختن در زمین بوده اید یا نه؟ سوم اینکه مالک زمین متعهد شده ظرف فلان مدت زمین و اعیانی مستحدثه در آنرا بشما و در قبال دریافت فلان مبلغ منتقل نماید و مسائلی از این قبیل... و چون شروع مراوده با حسن نیت طرفین بوده ایشان فراموش می کنند قرارداد کتبی فیما بین تنظیم نمایند. در هر صورت مالک بعنوان خلع ید و قلع و نزع اعیانی «اگرچه شما بتوانید ثابت کنید که وسیله شما احداث شده است» در دادگاه محترم شهرستان می تواند اقامه دعوی نماید و در صورتیکه رابطه شما نیز استیجاری باشد از طریق مطالبه اجور بر علیه شما اقدام کند. بهتر است از طریق کدخدامنشی موضوع را فیصله دهید.

زنم را چگونه طلاق دهم

مشاور محترم قضائی - اینجانب کارگر کارخانه آلومینیوم سازی اراک هستم مدتی است بازنم اختلاف دارم و دامنه این اختلاف بدادگاه کشیده است ولی با اینکه بر علیه زنم بعنوان ترک زندگی خانواده و سرقت شکایت کردم دادگاه بمن حکم نداد. از این حکم پژوهش خواسته ام ولی می گویند نتیجه ندارد. لطفاً مرا راهنمایی کنید علت رد دعوی من چیست و چگونه می توانم زنم را طلاق بدهم. بابی صبری تمام منتظر پاسخ شما هستم.

اراک خلیل آباجدان

دوست عزیز - بهتر بود یک نسخه از دادخواست خود را برای من میفرستادید تا با مراجعه بآن علت رد دعوی شما را دریابم والا بعدس و گمان امکان ندارد. لکن بمنظور راهنمایی شما و ضمن اینکه از شما خواهشمندم قبل از جدائی از همسرتان کلیه جوانب را سنجیده ویدواً کوشش در اصلاح و حل و فصل اختلافات خود بنمائید، توجه شما را بنکات زیر جلب میکنم.

طبق ماده ۸ قانون خانواده مصوب ۱۳۵۳ چهارده مورد برای درخواست صدور گواهی عدم امکان سازش از طرف زوجین پیش بینی شده است مورد یازدهم آن عبارت از ترک زندگی خانوادگی است. در انتهای همین شق از ماده ۸ نیز ذکر شده که تشخیص ترک زندگی خانوادگی بادادگاه است. یعنی صرف ادعای یکی از زوجین باینکه همسرش زندگی خانوادگی را ترک نموده کافی نیست و دادگاه رأساً بدلائلی که در اینمورد ابراز شده رسیدگی می کند. یکی از این دلائل گواهی است که با امضای حداقل چهار تن از مطلعین رسیده و ضمیمه دادخواست (درخواست) تقدیم دادگاه محترم شهرستان «ویژه حمایت خانواده» شده باشد.

بنابراین احتمال میدهم دادخواست شما از حیث اثبات ترک زندگی وسیله همسران ناقص بوده و موجب رد شده است. بهتر است با توجه بمراتب بالا و پس از عمل نمودن بخواهشی که در صدر پاسخ از شما نمودم و در صورت عدم توانائی باصلاح و سازش دادخواست خود را تجدید و از مسیر صحیح جلو بروید.

قانون کار

از دکتر علی الله همدانی

دوست عزیز آقای یعقوب اسلامی در نامه دیگری در مورد اضافه کار در شب پرسشهایی مطرح کرده اند که به ایشان پاسخ داده میشود: کارگر عزیز همانطور که مرقوم فرموده اید، اضافه کار در هر روز بیش از ۴ ساعت و آنهم با رضایت کارگر و کارفرما باید باشد. در مورد اضافه کار در شب یادآور میگردد که کار شب عبارت است از کاری که طی مدت ساعت ده شب تا شش صبح انجام پذیرد. هرگاه کارنوبتی باشد و کارگر گهگاه بر حسب نوبت کار شب یا روز داشته باشد، مزد او در صد اضافه میشود و اگر نوبتی نباشد و کارگر بطور غیرنوبتی در شب کار کند، مزد وی ۳۵ درصد افزایش می یابد. اکنون با توجه بمفاد قانون کار، هرگاه کسی طی مدتی که کار شب تلقی میشود (ساعت ده شب تا صبح) - کار اضافی انجام دهد، ۳۵ درصد اضافه کار به حقوقی که قبلاً ۳۵ درصد برای کار شب اضافه شده است تعلق میگیرد.

فرض کنیم کارگری ۱۰ ریال حقوق معمولی دارد که بعلت کار شب حقوق وی ۱۳۵ ریال خواهد شد و بعلت هراساعت اضافه کاری ۳۵ درصد به این حقوق اضافه میشود.

دوست عزیز کارگر آقای م - پ ، طی نامه ای، ضمن شرح وضع خود از لحاظ بازنشستگی پرسیده اند آیا ایشان میتوانند تقاضای بازنشستگی نمایند یا خیر؟

دوست عزیز ، بموجب قانون تأمین اجتماعی ، برای اینکه کارگری بازنشسته شود باید دارای شرایط زیر باشد:

۱ - حداقل ده سال حق بیمه مقرر را قبل از تاریخ تقاضای بازنشستگی پرداخته باشد .

۲ - سن مرد به شصت سال تمام ، و سن زن به پنجاه و پنج سال تمام رسیده باشد . کسانی که قبل از تقاضای بازنشستگی حداقل ۲۰ سال متوالی یا ۲۵ سال متناوب در بناط بدآب و هوا و یا به کارهای سخت و زیان آور اشتغال داشته باشند ، در ۵۵ سالگی میتوانند تقاضای بازنشستگی کنند .

و نیز کسانی که سی سال تمام کار کرده و حق بیمه مقرر را بسازمان پرداخته باشند ، در صورت داشتن ۵۵ سال تمام میتوانند تقاضای مستمری بازنشستگی کنند ، بدین ترتیب شما ، در میان شرایط مربوط به بازنشستگی ، دارای دو شرط میباشید : سی سال سن و پرداخت بیمه مقرر ، ولی چون سن شما از ۵۵ سال کمتر است (۴۷ سال) امکان بازنشستگی شما وجود ندارد در مورد بیماری مهره کمر « آرتوزر » نیز این مسأله ایست که بهیچوجه به بازنشستگی ارتباط نمی یابد ، بلکه ممکن است تحت شرایطی به از کارافتادگی مربوط گردد که خود بحث دیگری است .

کارگر عزیز، خانم گلاب علی زاده ، از اینکه در سن ۵۲ سالگی کار خود را از دست داده و بیکار هستید ، بسیار متأسفیم . در مورد امثال شما کارگران عزیز قانون کار ماده ۳۳ تکلیف را کاملاً روشن کرده است ، زیرا در این ماده چنین مقرر شده است که - هرگاه کارفرمایی کارگر خود را اخراج نماید ، باید در برابر هرسال خدمت پانزده روز حقوق وی را بعنوان سابقه خدمت بپردازد و این حق کارگر است ، چنین کارگری میتواند ظرف پانزده روز بمراجع حل اختلاف مراجعه کند و این مراجع که شورای کارگاه و بعد از آن هیئت حل اختلاف است میتواند غرامت اخراج تاحد سه سال مزد کارگر برای وی تعیین کند . بطوریکه شما خود در نامه تان نوشته اید ظاهراً مراجع مذکور با توجه بمدت کار و مزد دریافتی مبلغی برای شما تعیین کرده است . معذالک ، نامه شما را بمراجع مربوط در وزارت کار و امور اجتماعی خواهیم فرستاد تا اگر اقدامی داشته باشد ، انجام دهند .

* نامه ای از طرف عده ای از کارگران عزیز بدست ما رسیده است که نه نامی از کارگران و نه اسم کارگاه در آن آمده است و تنها از نداشتن نمایند کارگر و عدم اجرای قانون کار در کارگاه خود گله و شکایت داشته اند . دوستان عزیز کارگر ، یکی از طرق اساسی برخورد ارشدن از حقوقی که در قانون برای کارگران پیش بینی شده است ، مراجعه از طریق نماینده یا سندیکای کارگری به مراجع مربوط میباشد . کارگران کارگاه باید بدو از طریق مراجعه به مقامات مربوط در وزارت کار و امور اجتماعی در صدد تشکیل سندیکای خود برآیند و سپس از طریق سندیکا اقدام به بدست آوردن حقوق خویش کنند و خوشبختانه مقامات وزارت کار و امور اجتماعی همواره آماده راهنماییها و همکاریهای لازم در این زمینه میباشند ولی متأسفانه ما نمیدانیم این نامه از کدام کارگاه است تا آنرا به وزارت کار و امور اجتماعی جهت اقدام بفرستیم .

کارگر عزیز ، آقای منصورنگهبان - طی نامه ای از ما پرسیده اند آیا نوشتن مطالبی در زمینه نقائص موجود و درج آن در مجله رستاخیز کارگران مفید است تا در صورت مثبت وی بسیاری از مسائلی را که مشاهده میکند برای ما ، بنویسد .

* کارگر عزیز: مجله « رستاخیز کارگران » مجله شماس و چنانکه ملاحظه میفرمائید در هر شماره شکایات ، شتوالات و درددل کارگران زیادی در آن درج میشود و آنچه که رفع آن از طریق قانون امکان پذیر باشد بمراجع مربوط فرستاده میشود . شما هم نظرات خود را بنویسید ، آنرا درج میکنیم و امیدواریم مفید و مؤثر باشد .

تأمین اجتماعی

از: ناصر یوسفی زاده

کمیسیونهای پزشکی باشد. با این شرایط کمک عائله مندی منحصرأ تا دو فرزند قابل پرداخت است و میزان آن سه برابر حداقل مزد روزانه کارگر ساده برای هر فرزند در هر ماه است.

کارفرمایان موظفند از تاریخ دهم مرداد ۱۳۵۴ که قانون جدید به موقع اجراء گذارده شده است به کارگرانی که دارای شرایط فوق باشند کمک عائله مندی دو فرزند را به مأخذ سه برابر حداقل مزد برای هر فرزند پرداخت نمایند و مقررات یکصد ریال بابت هر فرزند از تاریخ فوق معتبر نیست . چنانچه مذاکرات شما با کارفرما به نتیجه نرسد ، می توانید به اداره کار محل مراجعه فرمائید تا به تقاضای شما رسیدگی شود .

بیمه درمانی و کارگران شهرداری قروه

کارگران شهرداری قروه شرحی به مجله رستاخیز کارگران ارسال و طی آن اظهار داشته اند که مدت دو سال است حق بیمه قانونی را می پردازند ولی تا کنون در خصوص بیمه درمانی آنها از طرف سازمان بیمه های اجتماعی سندج اقدامی نشده است و در نتیجه در مواقع اضطراری و اورژانس و بروز هرگونه بیماری بین افراد تحت تکفل آنها ، هزینه معالجه و مداوا به آنها تحمیل میشود که به علت ناتوانی مالی قادر به تأمین این هزینه ها نیستند و تقاضای توجه و رسیدگی کرده اند .

دوستان عزیز : سازمان تأمین خدمات درمانی که عهده دار امر معالجه کارگران می باشد از دو طریق تعهدات درمانی خود را در برابر بیمه شدگان انجام می دهد : ۱ - از طریق ایجاد درمانگاهها و بیمارستانهای اختصاصی . ۲ - از طریق پزشکان و بیمارستانهای آزاد . در مواردی که بیمه شده و خانواده او به درمانگاه و بیمارستان اختصاصی سازمان مراجعه می کند ، از خدمات درمانی بدون هرگونه پرداختی استفاده می کند و در حالتی که از پزشکان و بیمارستانهای آزاد برای درمان استفاده می نماید سازمان طبق ضوابط خود هزینه های مربوط را می پردازد و پرداخت قسمت کمی از هزینه ها به عهده بیمه شده است . نظر به اینکه در قروه واحد درمانی سازمان ایجاد نشده شما میتوانید از طریق دوم استفاده کنید . برای دریافت دفترچه های مربوط با سازمان تأمین خدمات درمانی یا سازمان تأمین اجتماعی سندج مکاتبه و تماس حاصل فرمائید .

آقای اسماعیل سلطانیان از شرکت سهامی فخرایران طی شرح مفصلی ضمن ارسال قطعه شعری در زمینه وفاداری با اهداف انقلاب مقدس شاولیت عنوان نموده اند که چندسال پیش در اثر نقل و انتقال قطعات ماشین دچار ضایعاتی در ستون فقرات و مبتلا به هرنی دیسکال شده اند و متأسفانه پس از عمل جراحی دچار فلج پا شده و نمیتوانند روی پا بایستند و از سازمان بیمه های اجتماعی بسبب اینکه ایشانرا برای معالجه بخارج از کشور نفرستاده است شکوه کرده اند .

دوست گرامی : از اینکه کارگر غیرتمند و وطن پرستی مثل شما دچار اشکال و بیماری است صمیمانه متأسفیم و امیدواریم هرچه زود تر ناراحتی شما برطرف شود . از لحاظ درمان سازمان بیمه های اجتماعی سابق و سازمان تأمین خدمات درمانی فعلی وظیفه داشته و دارند که با استفاده از کلیه امکانات موجود در کشور موجبات درمان و بهبودی شما را فراهم سازند ولی علی الاصول وظیفه ای برای اعزام بخارج از کشور وجود ندارد ، معهذا در مواردی که وسیله معالجه در کشور نباشد و از لحاظ پزشکی ادامه معالجه در خارج مشرئمر باشد ممکن است بیمار بترتیبی برای معالجه به کشور دیگر فرستاده شود . بهرجهت برای رسیدگی بوضع خود با شعبه سازمان تأمین خدمات درمانی و شعبه سازمان تأمین اجتماعی در کرج تماس حاصل فرمائید .

کمک عائله مندی

آقای شبی نوشته اند که من و افراد زیاد دیگری از چند سال پیش در اداره استان یزد در مشاغل مکانیکی ، آهنگری و غیره به صورت روز مزد انجام وظیفه می نمائیم . تا شهریور ماه ۱۳۵۴ - ۵٪ حق بیمه پرداخت می کردیم و با تصویب و اجرای قانون جدید از مهرماه تا بحال ۷٪ پرداخت می کنیم . ولی هرچه از کمک عائله مندی جدید مطالبه کردیم تا به حال اقدامی به عمل نیامده و مانند قبل از دو فرزند یک فرزند و مبلغ - / ۱۰۰ ریال بیشتر دریافت نمیکشیم . خواهشمند است ما را راهنمایی فرمائید .

دوست عزیز:

طبق قانون تأمین اجتماعی کمک عائله مندی کارگرانی قابل پرداخت است که :

۱ - حداقل سابقه پرداخت حق بیمه هفتصد و بیست روز کار را داشته باشند .

۲ - سن فرزندان آنها از ۱۸ سال کمتر باشد .

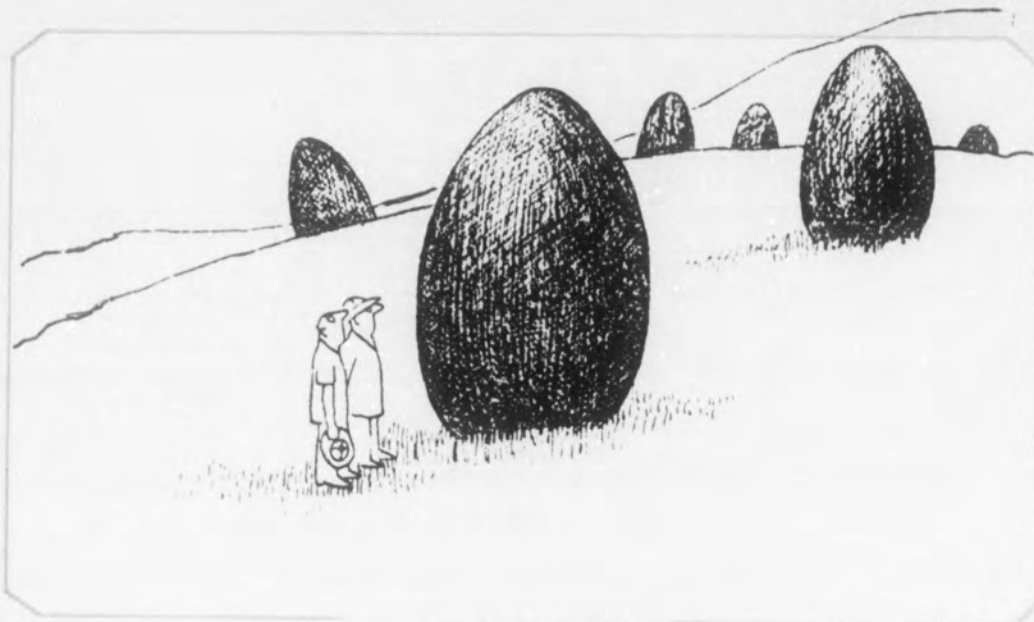
۳ - اگر سن آنها از ۱۸ سال بیشتر است منحصرأ مشغول تحصیل باشند .

۴ - اگر فرزندان از ۱۸ سال بیشتر دارند و به تحصیل اشتغال ندارند علت عدم اشتغال به تحصیل بیماری یا نقص عضو طبق گواهی

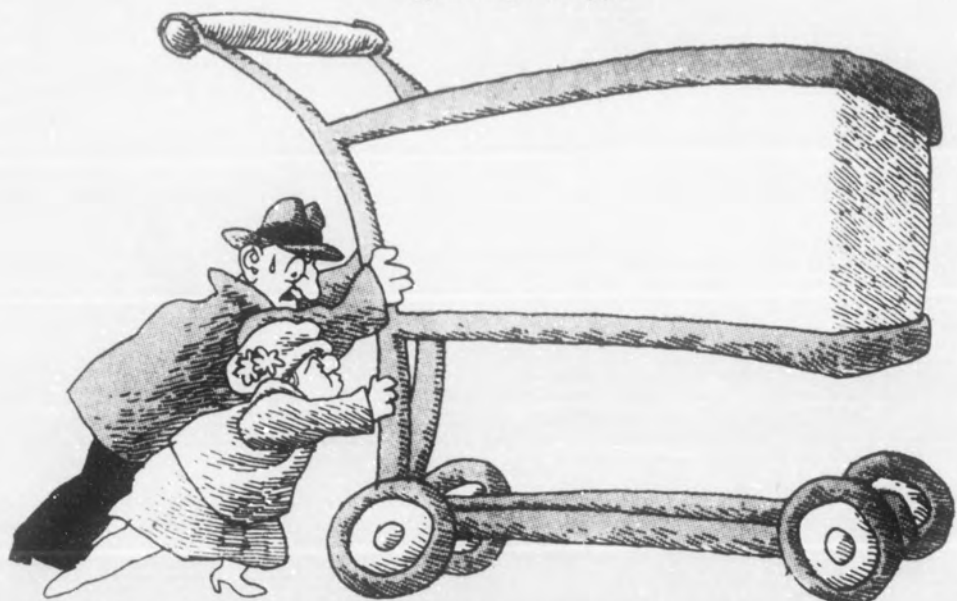

هزارخانه

نمونه

* چون سیده واسه نیمرو !

* چند دفعه بهت گفتم زن ، اینقدر به این بچه شیرنده ، اینم نتیجهش !

عکس هفته

* اون لنگ کفش چیه توش ؟ !

یاد داشتهای یک دیوانه

وقتی سواهایم نمی خوانند ، برایشان لالائی می گویم !
لویا چشم بلبلی عینک زده بود !
اگر خروسها اعتصاب کنند ، هرگز صبح نمی شود !
آنقدر فراموش کار بود که بیشتر روزها سایه اش را در خیابان جامی گذاشت !

مژدگانی

مردی که سگش را کم کرده بود ، یک آکھی به روزنامه داد تا یابندگان ، از یافتن سگ با خبرش کنند و مژدگانی دریافت دارند .
چند روز بعد نامه ای بدین مضمون بدست صاحب سگ گمشده رسید : « ماسک شما را یافتیم و بیش از قیمت مژدگانی فروختیم ، امضاء غلام قصاب »

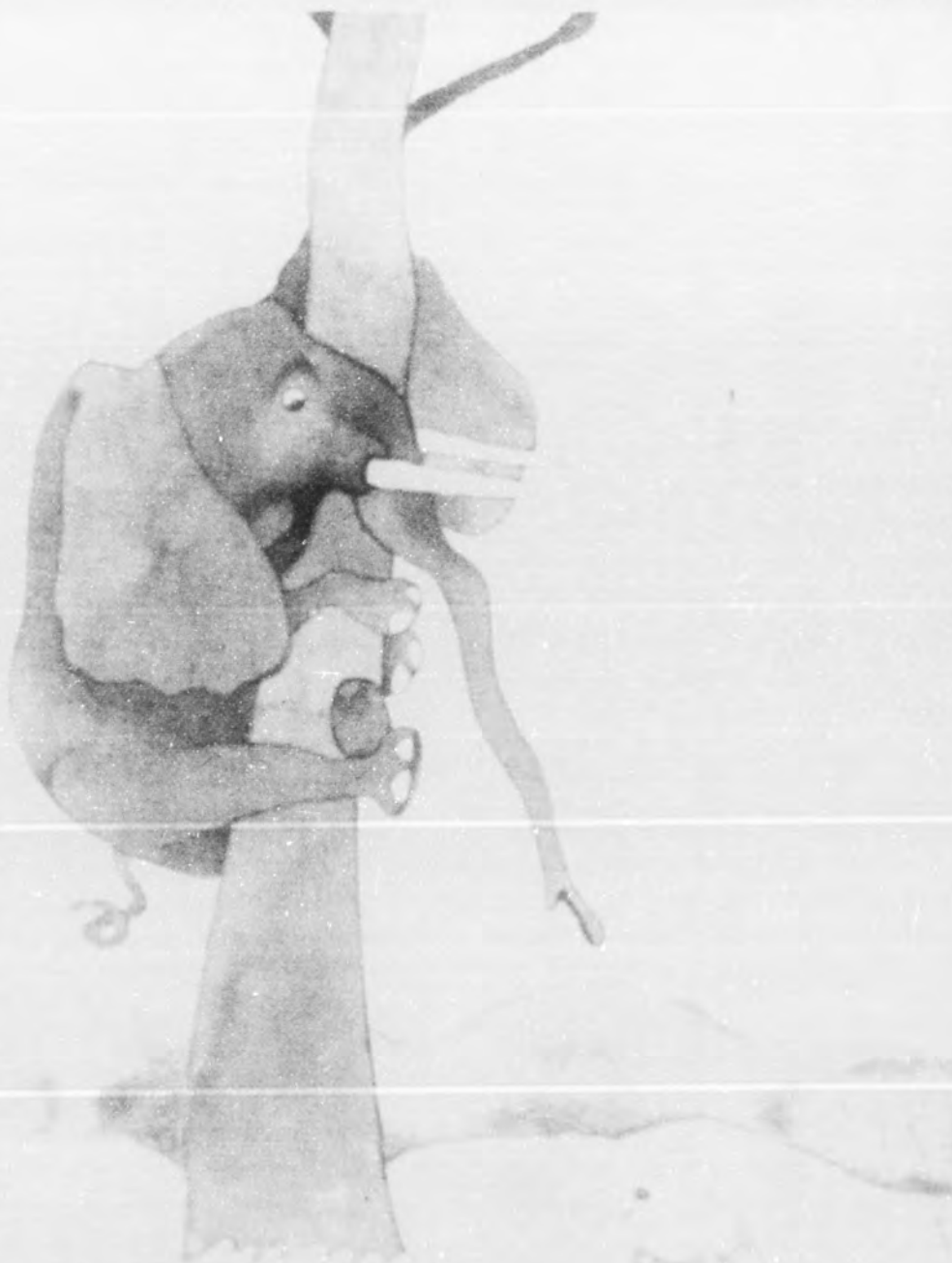
* خود کشی یک آدم با اراده !

دست پخت

— بابا بلند شو ، بلند شو ، دزد اویده خونه !
— الان کجاس ؟
— تو آشپز خونه !
— چیکار می کنی ؟
— داره دست پخت ماما نویسی خوره !
— بس عیبی نداره ، راحت بگیر بخواب
فردا صبح جسد شو تحویل پلیس میدیم !

راستی

مریض- آقای دکتر حالم خیلی بد ، دیگه نمی تونم خود سو کنترل کنم . شما می گوئید چکار کنم ؟
دکتر- وصیت !

بدون شرح

خوروپف

بر سر دریکی از تئاترهای شهر که یک نمایشنامه کلاسیک بر صحنه داشت ، این جمله به چشم می خورد :
« ورود تماشاگرانی که هنگام خواب (خوروپف) میکنند ممنوع » !

غذای روی

اولی : من تو غذا ها عاشق به تیکه ماهی سرخ کرده و داغ هستم ،
توبه چه غذایی علاقمندی ؟
دومی : به غذای روح !
اولی : بینم تو هم داغ و سرخ کرده دوست داری یا سرد !

چرا

وجدان کار

بچه‌ها لجباز میشوند؟

از: منوچهر هنرمند

پایه‌های شخصیت هر فردی در خانواده شکل میگیرد

بتواند از همه آنها جلوتر بیفتد و سبب سرزندگی پدر و مادر در مقابل همه فامیل خود گردد. گاهی هم ممکن است منافع مادی مدنظر پدر و مادر باشد مثلاً آنها فکر کنند چون علم مهندسی ساختمان شغل پردرآمدی است برای اینکه فرزندشان ثروتمند شود او را از کودکی به این رشته ترغیب میکنند درحالیکه ممکن است فرزندانشان اصلاً استعداد ریاضی نداشته باشد و اصولاً میلی به مهندسی ساختمان نداشته باشد.

بعضی از پدر و مادرها هم با اینکه میل ندارند مقصود خود را به فرزندانشان تحمیل کنند ولی برای سعاد و خوشبختی، آنها را بکارهای معینی وادار میکنند. در این قبیل موارد اگر آن کارها مطابق ذوق فرزندانشان نباشد طبعاً بچه‌ها تحت فشار قرار میگیرند.

انتظارات پدر و مادرها علت‌های خاصی دارد که از لحاظ تربیت فرزند بررسی آنها بی‌نهایت اساسی است گاهی پدر و مادر در زندگی خود آرزوهای و هدف‌های مخصوصی داشته‌اند که نتوانسته‌اند به آن آرزوها برسند و چون این هدف‌ها برای آنها ایده‌آل بوده لذا میل دارند کودک خود را به آن هدف‌ها برسانند. باین جهت بدون آنکه استعداد و تمایل فرزند خود را در نظر بگیرند او را مجبور میکنند که همان هدف تعیین شده را دنبال کند یعنی در حقیقت رأی خود را به او تحمیل میکنند. در بعضی از موارد پدر و مادرها فرصت فرماندهی و تحکم آگاه خود را مالک او میکنند و با تحکم و زور گفتن نظرات و هدف‌های خود را به او تحمیل میکنند. بعضی از پدر و مادرها بعلت بی‌استعدادی و بی‌کفایتی در مقابل برادران و خواهران خود میل دارند وقتی فرزندی پیدا کردند این فرزند

نتیجه تحمیل پدر و مادر بر فرزند

وقتی بچه‌ها در مقابل نظرات پدر و مادر قرار میگیرند مجبور میشوند که خواسته‌های خود را فدای تمایلات پدر و مادر سازند و از همین جا یک عقده بزرگ در زندگی آینده کودک بوجود میآید زیرا بچه‌ها شهادت مخالفت با عقاید پدر و مادر را ندارند و از راه یکی را انتخاب میکنند یا خواسته‌های خود را فدای خواسته‌های پدر و مادر میکنند و در نتیجه دائم با شکست روبرو میشوند و با اینکه عناد و خودسری و لجبازی و یابی اعتنائی را انتخاب میکنند که این حالت نیز موجب شکست‌های بی‌دربی فرزند می‌گردد. در مرحله اول که تسلیم نظر پدر و مادر میشوند بی‌شک قادر نیستند برخلاف میل خود چیزی را یاد بگیرند و در مراحل بعدی که کار دبستان آغاز میگردد هیچوقت نمرات خوب نمیگیرند. این بچه‌ها تکالیف خود را آنطور که باید انجام نمیدهند و در مقابل معلم به عذر و بهانه‌های دروغین متوسل میشوند و در منزل نیز برای آنکه مورد شماتت قرار نگیرند، باز دست بدمان دروغ می‌شوند و بتدریج خود را فردی بی‌ارزش تلقی میکنند و احساس حقارت مینمایند و همین احساس حقارت گاهی موجب کارهای خطرناک میشود ممکن است بچه از منزل فرار کند و با هزاران مخاطره دیگر برای خود بوجود آورد این قبیل بچه‌ها که تحت فشار قرار میگیرند نوعی دچار بیماری‌های روانی می‌شوند یعنی ————— بیمارهای بدنی ————— رشد روانی دارد مثل تب یونجه ————— کم‌غذائی ضعف مغز و امثال آن دچار میگردد و نوعی هم دچار اختلالات روانی میشوند که خود موجب انحرافات اخلاقی میگردد. یکی از همسالان من بارها غذا را در منزل ما میخورد یا بعبارت دیگر از بی‌غذائی به منزل ما پناه میآورد و این بچه، پنج‌ساله مکلف بود اگر نماز نخواند غذا نخورد این راه تربیتی بود که پدر متعصب او اتخاذ کرده بود و در نتیجه این بچه علاوه بر آنکه نسبت به نماز و تمام شئون مذهبی متنفر شده بود اول سعی میکرد چیزی از خانه بدزد و دو شکم خود را سیر کند گاهی سه نکی دو وعده دستش بخدا میرسید منزل رفاهش صرفت و شکمی سیر میکرد در دوره دبیرستان او رسماً از منزل بی‌سیر میشد البته بعلت احتیاج نبود بلکه عادت شده بود و همین عادت آنچنان عیب دزدی را در ذهن او ازیمن برده بود که هم اکنون نیز بچرم دزدی در زندان بسر میبرد و مسئله زندان هم برای او عادی شده است. خود او تعریف میکرد وقتی که آزاد باشد در حال تلاه برداری و دزدی است و هنگامی که در زندان باشد نقشه‌های تلاه برداری‌های بعدی خود را میکشد. اکنون نه پدر و نه مادر او هیچکدام زنده نیستند که حاصل زورگویی و دست‌غلط خود را ببینند.

آنها فکر میکردند اگر فرزندشان به نماز عادت کند فرد مذهبی خواهد شد و یک فرد مذهبی هرگز دروغ نخواهد گفت و دزدی نخواهد کرد و از هرگناهی مبرا خواهد بود درحالیکه در نتیجه سیستم غلط تربیتی که پیش گرفته بودند نه‌آنکه از فرزند معصوم خود یک انسان دزد و دغل و دروغگو تحویل اجتماع دادند، فردی که به دزدیها و تلاه برداریهای خود مباهات میکند. او در تمام دوره دبستان و دبیرستان هیچگونه راهنمایی را نمیدیرفت و نسبت به تمام مقررات بی‌اعتنا بود هیچ نوع تنبیه در او اثر نداشت بلکه او را در کارهای خلافی که انجام میداد جری‌تر و بی‌محاسب‌تر میکرد.

مسئله دیگری که در حال شود نان

بی‌نهایت اثر میگذازد، دوره‌های بیماریهای آنان است..

زیرا بی‌شک شرایط منزل بهنگام بیماری بچه‌ها تغییر میکند. منع از خوردن بعضی از خوراکی‌ها منع از بازی کردن و جسد و خیر. منع از خروج اطاف در بسته و امثال آن که اگر اسنادانه انجام نگیرد وضع روانی بچه را مختل خواهد ساخت هر پدر و مادری باید بداند راهی جز استدلال برای اعمال خود ندارند و هر کار کوچکی را بزور انجام دهند اثر معکوس در بچه خواهد داشت و اعتدال روانی او را بهم خواهد زد.

خانواده اولین پایه گذار قواعد اجتماعی

پایه‌های اخلاقی و شخصیت هر فردی در ایام کودکی در خانواده شکل میگیرد و پرورش پیدا میکند. بچه از رفتار پدر و مادر متوجه میشود که آیا آنها در رفتار و کردار خود از قاعده‌های مخصوصی پیروی میکنند یا آنکه رفتار آنها مطابق هیچ قاعده و اصولی نیست. او میفهمد این قاعده‌ها بهم مربوط هستند یا بهم مربوط نیستند و مخالف هم‌دیگر هستند. آیا قاعده‌هایی که آنها پیروی میکنند روی منافع عمومی انتخاب شده یا اینکه فقط بر اساس منافع شخصی خود آنها دور میزند. آیا در مقابل دیگران همیشه اعضاء و چشم‌پوشی دارند یا آنکه گاهی چشم‌پوشی میکنند و در بقیه موارد باخشم و ناراحتی مواجه میشوند. آیا آنها بموقع و عاقلانه تصمیم میگیرند و یا افرادی باشک و تردید هستند. آیا قضاوت آنها بر پایه و مأخذ صحیحی است و همیشه روی همان پایه و اساس میگردد و یا اینکه بدون پایه و دیمی است به این ترتیب هر بچه‌ای تحت تأثیر تمایلات پدر و مادر خود و افکار و عقاید آنها قرار میگیرد و طرز برخورد آنها را با خانواده انگوی برخورد خود با اجتماع قرار میدهد و در حقیقت جامعه کوچکی که در بادی امر مورد قبول هر بچه‌ای قرار میگیرد، خانواده است. حالا در جامعه‌ایکه ضعف و دودلی، دروغ، لاابالی‌گری، تبلی، نفع‌پرستی، تقاضا، خودخواهی، فریب، سازشکاری، تملق، بی‌علاقگی بمصالح عمومی، جهل‌ونادانی و بستی و زذالت حکمفرما باشد باید دید معیارهای مورد قبول بچه در این اجتماع کوچک چه چیزهایی خواهد بود که بتواند بحال اجتماع بزرگتر نافع واقع شود. زیرا هر فرزندی بعلت احساسی که نسبت به پدر و مادر دارد از تلبه

اعمال آنها تقلید میکند تا جایی که کاملاً در تار و پود وجودش ریشه پیدا کند و آنوقت این مسائل جز غیر قابل تمییز اخلاقیات محسوب نمیشود که بعداً همان اعتقادات در اجتماع زندگی میکند و طبعاً واحدهای ستجش او در مورد زشت و زیبایا همان‌هایی خواهد بود.

که از اول عمر در خانواده آموزش دیده و یاد گرفته است. حال اگر بچه‌ای با پدر و مادری روبرو باشد که همیشه مصمم باشند و بفرزند خود جوابهای منطقی و قاطع بدهند، او را بر استگونی تشویق کنند، گذارند فرزندشان بطرف لاابالی‌گری تمایل پیدا کند، تبلی را از وجود او دور کنند، نفع‌پرستی و خودخواهی را زشت جلوه دهند و در تمام موارد دلایلی قانع کننده که برای بچه مفهوم باشد به او ارائه کنند.

دنباله دارد

با عرض صمیمانه ترین سپاس نیم قرن شاهنشاهی خاندان چلیل پهلوی را به پیشگاه

شاهنشاهی آریامهر

تبریک عرض نموده. و از حسدای بزرگ دوام سلطنت و دودمان پهلوی

را آرزو دارد.

از طرف هیئت مدیره و کارکنان شرکت ایران ساتبا

سهراب که چهره اش یک دفعه از هم باز شده بود ناگهان با هر دو دست یکی از دستهای ظریف دخترک را گرفت و گفت: «آه خیلی خیلی متشکرم. نمیدونی با این حرف چقدر خوشحالم کردی.» و آن شب شب چهارشنبه بود و تا دو جمعه دیگر هنوز ده روز وقت باقی مانده بود... ***

و آن روز، یک روز سیزهاری بود، آفتاب بعد از ظهر دشت های شیراز را به رنگ نارنجی در میآورد و آسمانی که جلوی شیشه اتومبیل مرکوری پهن شده بود، از زیباترین رنگهای آبی رنگ شده بود.

گلاب زیباترین پیراهنش را که یک پیراهن ابریشمی رنگ و رورفته گلدار بود، پوشیده و موهایش را روی شانه هایش آزاد رها کرده بود. آن ها در اولین رستوران خارج شهر با هم جای خوردند و مدت زیادی در جاده های اسفالتی که زیر هوای ملایم بهار دراز کشیده بودند، ماشین رانی کردند و با هم حرف زدند سهراب از تحصیلاتش، از کارش، افکارش و این که خیال دارد در آینده چه بکند حرف میزد. و «گلاب» با ملاطفت عاشقانه ای گوش میداد و گاه او هم حرفی میزد. وقتی که بر میگشتند در چند متری دروازه قرآن سهراب پرسید: «خب خوش گذشت» — «آه عالی بود تو خیلی خوب و مهربونی .... اما خوب باید موضوع امروز رو فقط پیش خودمون نگه داریم.. بعد هم اگر همدیگر رو ببینیم باز باید این کار رو بکنیم البته اگر بعدی در کار باشه»

سهراب هم که با او موافق بود تصدیق کرد که مسائل پنهانی همیشه شیرین تر و خواستنی ترند و بعد هر دو ساکت شدند و سکوت آن ها تا آخرین خیابانی که خیابان خدا حافظی بود، به طول انجامید. وقتی سهراب اتومبیل را متوقف کرد، که آخرین شعاع خورشید هم از

بقیه در صفحه ۸۰

سهراب که چند لحظه ساکت مانده بود بناگاه با حرکتی عصبی دستهایش را به هم فقل کرد و با صدایی عصبی گفت: «واقعاً که دختر عجیب و غریبی هستی. تا حالا لنگه ات رو در عرم ندیده بودم. نمای نیا، خودت میدونی، همیشه دخترایی هستند که با سر با من بیرون بیان.»

«البته که میدونم.. بهتره با هم اونها بیرون بری و دیگه به من کاری نداشته باشی.» — «آه گوش کن گلاب... باور کن من از گفتن این حرف منظوری نداشتم. من فقط میخواستم تورو حسود کنم. خودت میدونی چقدر دلم میخواد باهات بیرون برم، منتهی تو آنقدر ادا در میاری که... گوش کن، من بیرون شهر رستورانی رو میشناسم که جای دنجیه... ما میتونیم اونجا غذای محلی بخوریم زود هم برگردیم.»

تورو خدا دیگه اذیتم نکن... «گلاب» اسم آن رستوران را از دخترهای همکارش شنیده بود. دخترهایی که مثل او خجالتی و مقید نبودند و راه رستوران های دنج و پنهانی را به خوبی بلد بودند. تبسم تلخی روی لب هایش پدیدار شد و گفت: «گفتم نمیتونم. کاش حرفم را میفهمیدی و آنقدر اذیتم نمیکردی میدونی که نه وقت این گردشها رو دارم و نه جراتش رو.» سهراب خودش را کمی بطرف او کشید و گفت:

«منظورت از این حرف ها چیه؟ یعنی من هیچ وقت نمیتونم تورو ببینم.» گلاب در حالیکه چهره اش را کمی درهم کشیده بود، گفت:

«نمیدونم.. این جمعه نه، جمعه دیگه، بعد از ظهرش رو تعطیل دارم. میدونی که کافه روزای جمعه هم بازه... اما ماهی یک بار بعد از ظهر تعطیل داره شاید اون روز یکی دو ساعتی بتونیم با هم بیرون بریم.»

رویده. لی همدیگر رو ببینیم؟»

— «تو که همیشه میتونی منو توی ایستگاه اتوبوس پیدا کنی، ولی یادت باشه دیگه نباید تا اینجا با من بیای. مردم این جا اهل این حرف ها نیستند. فقط کافیه یکی منو توی ماشین تو ببینه تا خون راه بیفته...»

— «گوش کن گلاب، من دلم میخواد یک دفعه با تو بیرون برم ما میتونیم با هم بریم ییک نیک، یا اینکه بریم یک جایی بنشینیم شام بخوریم. اگه اجازه بدی من فردا صبح به شیرینی فروشی تلفن میزنم. خب؟»

گلاب که کمی آشفته و ناراحت بنظر میآمد گفت: «نه، بهتره این کار رو نکنی. اگه صاحب کافه بفهمه یک مرد به من تلفن کرده، هزار حرف واسم در میاره... وانگهی، من دختر اعیان و اشراف نیستم. خودت میدونی که شام خوردن توی کافه با تو واسه دختری مثل من اصلاً درست نیست. دختری طبقه من باید خیلی مواظب خودشون باشن، وگرنه نمیتونن در میان مردم کار کنن.»

آه چه دختر نجیب و خوبی بود. و چقدر خجالتی و دست نخورده و پاک به نظر میآمد... درست حکم شیشه را داشت. و همان طور تصویر پذیر و شکننده به نظر میآمد و البته حق هم داشت و مردم برای دخترهای مانند او خیلی زود حرف در میآوردند. ولی با وجود این... دو مرتبه گفت: «یعنی یک روز غروب هم نمیتونیم یک ساعتی با اتومبیل بیرون بریم؟ قول میدم جایی بریم که هیچکس نبینمون.» و گلاب این بار با عجزی آشکار جواب داد: — «باور کن نمیتونم پیام. آخه تو که وضع منو میدونی باور کن خیلی دلم میخواد باهات پیام... ولی این کار اصلاً کار درستی نیست و من جراتش رو ندارم.»

اشکهای «سیندرلا»
بقیه از صفحه ۳۷

مجبوره تمام روز رو کار کنه. شب هم بره غذا بپزه و بدنبال آن فکر گفت: «به هر حال دلم واست خیلی تنگ تنده بود.»

گونه های گلاب یک دفعه شعله ای زد و سرخ شد. شنیدن آن اعتراف از دهان مردی مانند سهراب به نظرش خیلی عجیب میآمد. در حالیکه انگشت هایش را مشت کرده بود پرسید: — «شما خیال دارین همین جاتوی شیراز بمونین؟» و با این سؤال در واقع آنچه را در درونش میگذشت، بازگو کرد. سهراب تنها شانس زندگی او بود و اگر از آن شهر میرفت، خوشبختی او را هم با خود میبرد... و بعد در حالیکه به شدت احساس حیرت می کرد، صدای سهراب را که از خودش شروع به حرف زدن کرده بود شنید. این کار برای خود سهراب هم حیرت آور بود، چون قبل از آن تاریخ هرگز از خودش با هیچ دختری حرف نزده بود. اما گلاب با دخترهای دیگر فرق داشت. او باهوش و سهربان و صمیمی به نظر می رسید.

دخترهای دیگر که لای زور و بزرگ شده بودند از زندگی چیزی نمی دانستند، در صورتی که گلاب با آن سن کم زندگی و دیدنی های خشن و ظالم زندگی را به خوبی لمس کرده بود. آنها تا سر کوجه ای که منزل گلاب در انتهای آن قرار داشت با هم حرف زدند و آن وقت گلاب یک دفعه گفت:

«خوب دیگه، باید همین جا نگه داری... خونه ما نه همین کوجه است» — «آه! پس بگو دیگه کی میتونیم همدیگر رو ببینیم؟»

— «مردم اینجا خیلی فضولند. وایسادن ما اینجا اصلاً درست نیست. درو باز کن بذار برم.»

— «خیلی خوب، ولی اول جواب حرفم

کشوری در حدود قوانین و مقررات هواپیمائی، به منظور جلوگیری از رقابتهای مضره بین مؤسسات حمل و نقل هوائی و همچنین حفظ مصالح عمومی.

۳- تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز هواپیمائی کشوری به وسائل مقتضی.

۴- تشویق و حمایت سازمانها و صنایعی که در امور هواپیمائی کشوری فعالیت میکنند و کمک به توسعه آنها در حدود قوانین و مقررات موضوعه.

۵- مطالعات و تحقیقات علمی و فنی در مسائل مربوط به هواپیمائی کشوری.

۶- تهیه طرح موافقت نامه ها و قرار داد- های هوائی با سایر کشورها که بوسیله دولت تقدیم قوه مقننه میشود.

۷- شرکت در کنفرانسها و مجامع بین المللی و منطقه هواپیمائی کشوری.

برنامه آموزشی

تحولات عظیم و عمیقی که تحت رهبری پیشوای دانشمند و بزرگ ملت ایران شاهنشاه آریامهر در کلیه شئون مملکت منجمه در امور هواپیمائی کشوری از طریق اجرای طرحهای بزرگ ساختمان و توسعه و تجهیز فرودگاهها حاصل گردیده است، ایجاب مینماید با استفاده از بند (ج) ماده ۵ قانون هواپیمائی کشوری که تربیت متخصص فنی هواپیمائی کشوری را به وسائل مقتضی جزء وظایف اساسی این سازمان دانسته است، آموزشگاه عالی اختصاصی هواپیمائی کشوری که در سال ۲۵۰۹ در یکی از ساختمانهای قدیمی فرودگاه مهرآباد تاسیس گردید.

این آموزشگاه در بدو تاسیس شامل یک کلاس در رشته مراقبت پرواز بود. در سالهای بعد این آموزشگاه به تدریج بسط و توسعه یافت و رشته های دیگری از قبیل رشته مهندسی مخابرات و مهندسی رادیو و مهندسی هواپیما و پیش بینی هواشناسی و دیده بانی هواشناسی و متصدیان تله تاپ و تعمیر تله تاپ و تربیت تکنیسین موتورهای مولد برق و آتش نشانی و غیره بآن اضافه گردید.

اینک آموزشگاه دارای ساختمانی جدید و کاملاً مناسب با کارگاههای عملی مجهز در رشته های عالی و اساسی مراقبت پرواز و مهندسی مخابرات و مهندسی رادیو و فلز کاری میباشد. در سالهای اولیه تدریس در کلاسهای علمی و عملی آموزشگاه را استادان خارجی و کارشناسان سازمان بین المللی هواپیمائی کشوری بعهده داشتند و تدریس اغلب مواد به زبان انگلیسی انجام میشد. بر اساس برنامه ای که تنظیم شده بود عده ای از فارغ التحصیلان ممتاز آموزشگاه که دارای تحصیلات عالیه دیگری نیز بوده بعنوان استاد به کارشناسان و استادان خارجی مزبور معرفی شدند و تحت سرپرستی آنان به تدریس پرداختند. در سال ۲۵۲۲ کمک فنی سازمان بین المللی هواپیمائی کشوری به دستگاه هواپیمائی ایران بعلت عدم نیاز قطع شد و از همان تاریخ این فارغ التحصیلان مقام استادی یافتند و اکنون بدون احساس نیاز به استاد خارجی آموزشگاه توانسته است در سطح بسیار ممتازتری کلاسهای خود را اداره کند و برنامه های آموزشی سازمان هواپیمائی کشوری افتخار یافته است که بعنوان مرکز آموزش علوم هواپیمائی کشوری در مملکت به سازمانهای مختلف دولتی که احتیاج به تربیت پرسنل فنی در رشته های مشابه هواپیمائی دارند کمک نماید.

این سازمانها عبارتند از: نیروی هوائی شاهنشاهی - ژاندارمری کل کشور - وزارت امور خارجه - سازمان بندر و کشتیرانی - هواشناسی کل کشور - باشگاه خلبانی هواپیمائی کشوری - وزارت کشاورزی - شرکت هواپیمائی ملی ایران.

در تاریخ ۲۵۱۵/۵/۳۱ آئین نامه داخلی آموزشگاه تنظیم و با تصویب مقام ریاست سازمان هواپیمائی کشوری اجراء شد.

در تاریخ هشتم اسفند ماه ۲۵۲۲ در جلسه هزار و هفدهمین شورای عالی فرهنگ اساتید دوره های تخصصی و دوره های عالی آموزشگاه به تصویب رسید و ارزش تحصیلی این دوره ها اعلام گردید.

در تاریخ دوازدهم تیر ماه ۲۵۲۴ برنامه دوره های تکمیلی آموزشگاه در هشتاد و ششمین جلسه شورای مرکزی دانشگاهها به تصویب رسید و ارزش تحصیلات فارغ التحصیلان این دوره ها مهندس فنی معادل لیسانس تعیین شد. آموزشگاه عالی اختصاصی هواپیمائی کشوری که امروز بصورت تنها مرکز آموزش علوم هواپیمائی کشوری درآمده است، عهده دار این وظائف خطیر میباشد.

۱- تربیت کادر فنی هواپیمائی در رشته های مختلف تا میزان تامین نیازمندیهای ادارات مرکز و فرودگاههای شهرستانها بر اساس سازمان مصوب هواپیمائی کشور.

۲- تشکیل کلاسهای اختصاصی با برنامه های خاص بمنظور تامین نیازمندیهای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی دیگر که با امور هواپیمائی ارتباط دارند، در رشته های مشابه علوم هواپیمائی.

۳- آموزش ضمن خدمت کارمندان و کارکنان سازمان هواپیمائی کشور.

۴- ارزیابی نیروی انسانی فنی و عملیاتی موجود سازمان هواپیمائی کشوری.

۵- ارزیابی نیروی انسانی مورد نیاز در رشته های فنی و عملیاتی.

۶- تعیین واقع ستانه و دقیق احتیاجات آموزشی با توجه به کمیت و کیفیت نیروی انسانی موجود و نیروی انسانی مورد احتیاج.

۷- تنظیم برنامه های آموزشی با توجه به احتیاجات آموزشی.

۸- تعیین روشهای مناسب جهت اجرای برنامه های آموزشی.

۹- تهیه و تنظیم برنامه های تحقیقاتی در جهت بهبود و پیشرفت برنامه های آموزشی.

۱۰- بررسی توانی به مراحل مختلف اجرای برنامه های تحقیقاتی و آموزشی.

۱۱- هم آهنگ ساختن برنامه های تحقیقاتی گروه ها.

۱۲- پیش بینی وسائل و تجهیزات مورد لزوم جهت اجرای برنامه های آموزشی.

۱۳- تعیین و انتخاب مربیان مورد لزوم با توجه به صلاحیت علمی آنها.

۱۴- پیش بینی و برآورد بودجه مورد لزوم

۱۵- اجرای برنامه های آموزشی و نظارت مداوم بر فعالیتهای آموزشی.

۱۶- ارزیابی برنامه های آموزشی و تجدید نظر لازم بر اساس ارزیابی مزبور.

ایجاد و توسعه فرودگاهها

فرودگاههای مملکت، یعنی مکانی که به هواپیماها امکان نشست و برخاست میدهد، منطقه ای از پایتخت یا شهرهای بزرگ و کوچک ایران را به میعادگاه مردم، ملل مختلف مبدل میسازد. اما شاید، این تصور نیز پیش آید، که

فرودگاه تنها از یک باند و چند چراغ راهنما تشکیل شده و همین مختصر برای فرود و برخاستن هواپیما کافی است. حال آنکه اهمیت اساسی اقدامات سازمان هواپیمائی کشوری درست در همینجا آغاز میشود. همین سازمان است که نه فقط باندها را آماده و امکان نشست و برخاست هواپیما را میسر میکند، بلکه با حفظ امنیت پرواز سوختگیری، کنترل هواپیماها و هزار و یک اقدام فنی و حفاظتی دیگر درجه اعتماد و اطمینان را بروی همه هواپیماها اعم از ایرانی و غیر ایرانی میگشاید. اما چون نخستین تداعی برای هر فرد ایجاد و گسترش فرودگاههاست مانیز سخن را از همین جا آغاز میکنیم.

در پنجاه سال پیش ایران تنها یک باند خاکی بنام قلعه مرغی داشت و اکنون فرودگاههای ایران عبارتند از فرودگاه بین المللی مهرآباد - فرودگاه بین المللی آبادان - شیراز - بین المللی بندر عباس - تبریز - اصفهان - اهواز - بوشهر - همدان - مشهد - زاهدان - رشت - راسر - رضائیه - کرمان - کرمانشاه - یزد - سنجند - گرگان و چندین فرودگاه دیگر.

در کادر جهانی

سازمان هواپیمائی کشوری، بهمان نسبت که به گسترش کار و تربیت کادر، یا تجهیز و تدارک هر چه بیشتر سازمان خود، در محدوده کشور ادامه میدهد، با انعقاد قرارداد با کشورهای دیگر و تجدید و اصلاح قرارداد های پیشین، دامنه فعالیت خود را در یک سطح وسیع جهانی میگسترده زیرا در قرن ارتباطات منزوی ماندن، آنهم برای چنین سازمانی که دارای جنبه حیاتی است بهیچ وجه امکان پذیر نیست. سازمان هواپیمائی کشوری از بدو تاسیس تا کنون قرار داد های ذیل را با کشورهای جهان متعقد، تجدید و یا اصلاح نموده است. اتریش، اسکاندی ناوی، افغانستان، آلمان، امریکا، انگلستان، ایتالیا، بلژیک، پاکستان، ترکیه، چین، ژاپن، سوئیس، شوروی، فرانسه، کویت، هلند، هند. شرح جزء، جزء پیشرفتهای و اقدامات سازمان هواپیمائی کشوری در این مختصر میسر و مقدور نیست سخن کوتاه مینمائیم ولی خاطر نشان میسازیم که سیر تحول و تکامل سازمان هواپیمائی کشوری بهین جا پایان نمیپذیرد. این سازمان از ابتدای تاسیس تا کنون تحولات زیادی داشته و اینک در شاهره ترقی و پیشرفت سیر میکند و همگام با دگرگونیها و سازندگیهای که در کلیه امور بمنظور حفظ سعادت و موفقیت ملت ایران حاصل شده تغییرات و تبدیلات مهم و چشمگیری در این سازمان وسیع و گسترده بعمل آمده است.

این بود مختصری از حرکت لاک پشتی کجاوه تا پرندگان آهنین بال آسمان ایران در پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی.

مطبوع و متنوع میسازد. هر کس چند ماهی به کار پذیرائی در رستورانها و هتلها اشتغال ورزد، بی خواهد برد که طی کردن پله های موفقیت و کامیابی طولانی است.

و کار و زحمت مداوم لازم دارد، زیرا باید دارای صفات و مشخصات خاصی بود تا به کمک آنها شاهد موفقیت و پیروزی را در آغوش کشید.

صفات مخصوص

برای اینکه مطمئن باشید در انجام این کار شاهد موفقیت و پیروزی را در آغوش میگیرید باید دارای این صفات باشید:

۱- دارای سلامت و تندرستی کاملی باشید و بخوبی از آن توجه و نگهداری کنید و در این کار نظم و ترتیب را از دست ندهند.

۲- باید بدون زحمت و خیلی واضح حرف بزنید.

۳- باید ذوق کار داشته باشید و مخصوصاً در انجام کار نظم و ترتیب را پیشه خود سازید.

۴- باید دارای صفات اخلاقی و مطبوعی باشید.

۵- باید دارای اراده و مقاومت ناگسستی و تردید ناپذیر برای تکمیل شغل خود باشید.

۶- در تمام موارد شرافتمندانه عمل کنید و روابط خود را بر پایه شرافت بنا نهید. لباس و پاکیزگی

- در محیط کار خویش با کسانی که سروکار دارید، رفتاری طبیعی و انعطاف پذیر داشته باشید.

- خودتان را راست بگیرید. اگر مرد هستید صورت خود را خوب بترانید و موهای خود را شانه کنید.

- دستهای خود را لطیف نگهدارید و از ناخنهای خود مواظبت کنید که بلند نباشند و زیر آنها چرک جمع نشده باشد.

- در لباس پوشیدن خود دقت کنید. شلوار شما باید همیشه اتو کرده و کفشهای شما هم واکس خورده و تمیز باشد.

- پوشیدن جوراب سیاه تا نیمه ساق پا ضروری است.

- پیراهن زیر باید زود به زود عوض شود، مخصوصاً وقتی که هوا گرم میشود و بدن شما عرق میکند.

- توجه مخصوصی باید به پاهای خود کنید و هر شب پاها را با دقت بشوئید و جورابهای خود را عوض کنید.

- حداقل باید دوجفت کفش برای کار داشته باشید و هر روز جورابهای خود را عوض کنید.

- از کشیدن سیگار و نوشیدن مشروبات الکلی خودداری کنید.

علی ابر مرد ایمان

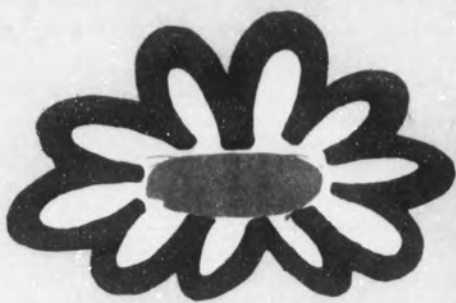
از پای نمی افکندی، شمشیر از دست نمی افکندی. مالک، من از تو خورستم، و خدای من نیز از تو خورستند است.

از دوری توجه دل گرفته و اندوهگین شده ام»

علی مرتضی، به سکوت نشست زبیه بحر تفکر و اندیشه غوطه ور شد.

«ادامه دارد»

→ جهانگیر افشین

در دنیای موسیقی چندین افشین داریم ، یکی جهانگیر افشین ، دیگری افشین مقدم ، و افشین شاد .... و مردم درگیر با این سه افشین شده اند ، بهرحال در مورد افشین اصل ، یا جهانگیر افشین باید بدانیم در حال حاضر در مجموعه کمبود ترانه ، آهنگ و ترانه آماده دارد که یکی از آنها را جهانبخش بازو کی ساخته است . او فعلا خواننده رسمی یکی از باشگاه های فرهنگی است و نیز در برنامه های مختلفی شرکت می کند و بزودی ترانه های جدید او را از تلویزیون و رادیو خواهیم شنید .

سمک عیار ، آماده نمایش

سمک عیار ، اولین مجموعه طولانی تلویزیونی که به طریقه رنگی تهیه شده آماده نمایش میشود . این مجموعه نمایشگر روزگار عیاران و عیاری در قرن های پنجم و ششم و زندگی پاکبختگانی است که برای وطن از جان مایه گذاشته اند . این مجموعه را باربد طاهری تهیه و کارگردانی کرده که در حال حاضر ۲ قسمت آنرا به پایان رسانیده و تا چند ماه آینده با افتتاح تلویزیون رنگی و بخش برنامه ها به صورت رنگی ، شاهد نمایش سمک عیار خواهیم بود .

← آرام ، ستاره زیر حجاب

آرام ، بازیگر سینمای فارسی که با اولین فیلمش بنام «گرگ بزار» به سینما راه یافت و بعد در زمره ستارگان پرکار سینما درآمد ، زیر حجاب می رود این ستاره که در فیلم های اولیه اش به سبک دیگر ستارگان سینما به ایفای نقشهای سکسی علاقه نشان میداد به تازگی خیلی سخت جلوی دوربین بی پروا ظاهر میشود و به طور کلی عقیده دارد چون دارای شرایط بازیگری مناسب است ، احتیاجی به برهنه بازی کردن ندارد و شاید دلیل این مسئله همینست که او قرارداد بازی در فیلمی را امضاء کرده بانام «زیر حجاب شب» و در آن به نقش یک دختر عقب افتاده که درگیر با مسائل اجتماعی است ظاهر میشود ، و اینهم یک عکس اختصاصی از زیر حجاب آرام ....

دوستی دلکش و عقیلی

می نشینند و هنگامیکه هردو در یک مورد به توافق رسیدند ، ترانه را اجرا می کنند ... و خبر تازه اینکه این دو باتفاق هم در یکی از کاباره های تازه تاسیس به اجرای برنامه خواهند پرداخت .

از دوستی های پایجای هنر موسیقی ، دوستی دلکش و عقیلی مورد توجه قرار گرفته است . کار این دوستی و همکاری به جانی رسیده که این دو خواننده قدیمی و جدید ، بدون مشورت باهم ترانه ای را نمی خوانند و حتی برای یک ترانه و نحوه اجرای آن ساعت ها باهم به گفتگو

فیروزه در سینما

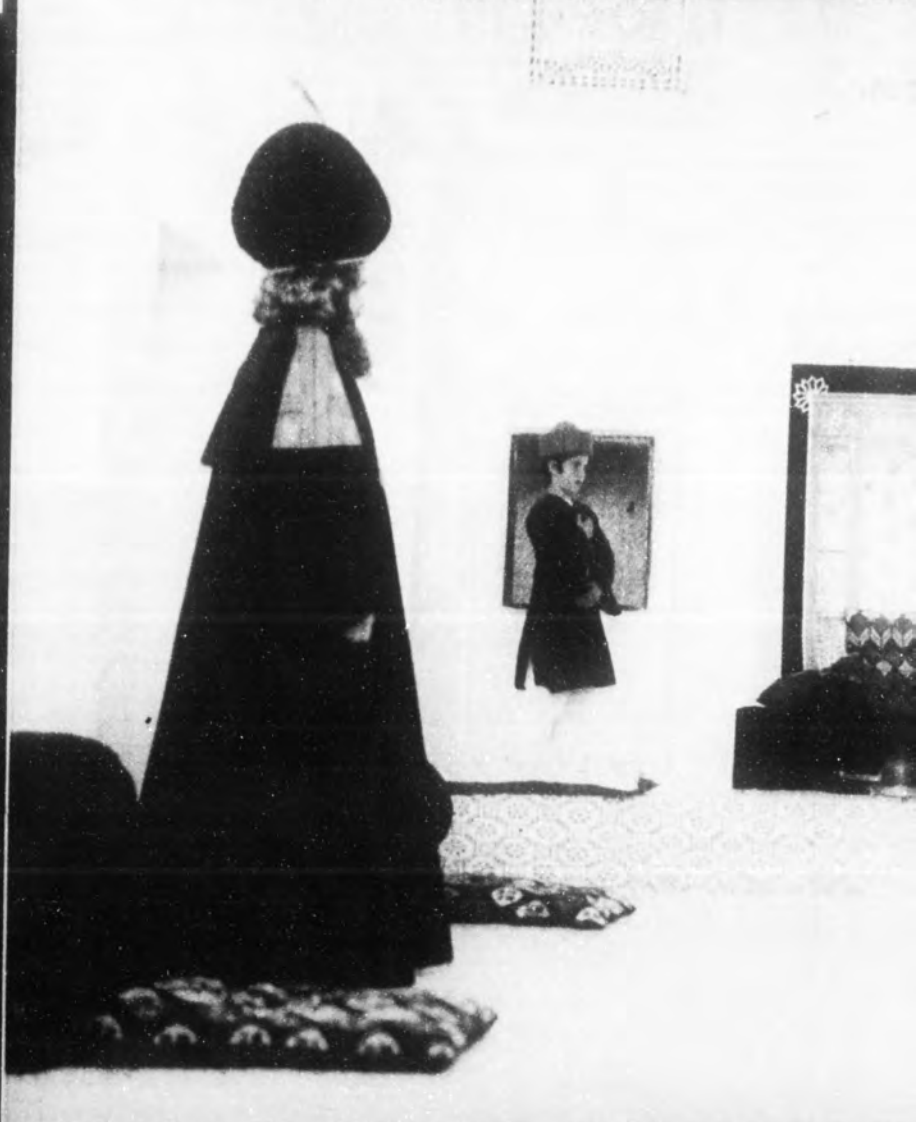

دنبال مرد دلخواهش میگردد، ظاهر میشود و بهمین سبب به شهرهای مختلف میرود و با حوادث گوناگونی روبرو میشود تا مردش را پیدا می کند و این تازه اول ماجرای فیلم است. فعلاً فیروزه بجای تمرین برای فیلم، پشت سرهم دارد روی ترانه هایش کار می کند، چرا که آواز خواندنش در فیلم مهمتر از بازیگریش بشمار میرود.

↑ فیروزه را تا بحال روی سن کاباره دیده ایم و یا در رادیو و تلویزیون های آوازش نشسته ایم اما گویا این روزها بیماری شرکت در سینما به او هم سرایت کرده است. البته بعنوان بازیگر، و این اولین بار است که یک خواننده رل خودش را در فیلمی بازی می کند، فیروزه در فیلم جدیدی که میخواهد بازی کند، چند ترانه جدید میخواند و ضمناً به نقش یک آوازه خوان که

یون، رادیو، نمایشگاه، موزیک

بیانی نیک: نظر مجله را به سخنان این کارفرما معطوف میدارم. من یک کارگر هستم و ۷۰ درصد حق بیمه میدهم و درمان نمیشوم، کارفرما ۲۰ درصد میپردازد تا کارگرش سالم باشد و بتواند کار کند.

علی مهربانی مقدم پور، نماینده کارگران کارخانه فلز تراشی خدای: میخواهم مراتب سپاس خود را به پیشگاه شاهنشاه آریامهر تقدیم کنم که با مراحم خاصه خود کارگران ایران را با قسای رسانیده اند که خواسته های خود را بتوانند در تمامی مراجع و همچنین وسائل ارتباط جمعی مطرح سازند.

در کارخانه ما ۳۵ نفر کارگر زیده، ورزیده و متخصص کار میکنند که هر کدام بنوبه خود یک نماینده هستند، از کارفرمای خود هیچگونه گله ای نداریم، بخصوص که وقتی از ایشان درخواست کردیم در این جلسه شرکت کنیم، با خوشروئی و استقبال پیشنهاد ما را پذیرفت. ما هیچ مشکلی نداریم و بر طبق مقررات و قانون کار با ما رفتار میشود، تنها تقاضای من این است که قانون کار از چنان احاطه و شمولی برخوردار باشد، که حتی کارگری را که در پشت یک مغازه دود دهنه دار میکند، دربرگیرد، چه آن هم یک کارگر است و باید وضع او با کارگران شاغل در یک کارخانه با ظرفیت ۲ هزار نفر مساوی باشد، این کارگران در محیطی کار میکنند که هیچ بهره ای از قانون نمیبرند، کارگری را سراغ دارم که بعد از ۳۵ سال فقط با دریافت مبلغ ده هزار تومان، اخراج شده است، البته پرداخت این مبلغ با تصویب هیات حل اختلاف صورت گرفته است ولی بهر حال باید آنها را نیز متشکل ساخت و بآمدن سندیکا برای احقاق حق خود ترغیبشان کرد.

(حبیب اله حساسی نماینده وزارت کار و امور اجتماعی: بهر حال از لحاظ سابقه کار و اخراج و موارد دیگری که به وزارت کار مربوط میشود اقدام خواهد شد، ولی متأسفانه اصناف را نمیتوان مشمول دانست و برایشان کاری کرد، اینها مشمول مقررات صنفی هستند و اگر شکایتی بکنند، بر طبق قانون امور صنفی بوضع آنها رسیدگی خواهد شد.)

علی تنها، رئیس هیات مدیره سندیکای کارگران گروه صنعتی بهشهر: باید بگویم در کنار اینهمه پیشرفت و موفقیت نارسائی هم وجود دارد. کمبود دستمزد، لزوم اصلاح قانون کار و کمبود کارگران، همه بر روی هم مسائلی بوجود آورده اند که هرچه زودتر بایستی نسبت به حل یکایک آنها اقدام شود، در کنار آنچه گفته شد، مسائل مربوط به محیط زیست را نیز باید مورد بررسی قرار داد. این یک واقعیت است که کارگران همواره در فکر تهیه منزل و پرداخت کرایه هستند، اصولاً چرا کارگران در جنوب شهر نباید پارک داشته باشند. قانون بایستی حداقل حقوق را طوری تعیین کند که تمام وسائل یک خانواده چهار نفری را تأمین سازد.

عباس مطیعی تهرانی عضو هیات مدیره سندیکای کارگران گروه صنعتی بهشهر: من در مورد تعاونی، مؤسسه سرویس دهنده کارگران صحبت دارم، ما تابع شرکت تعاونی مادر (شرکت امکان) هستیم، از بابت برنج و حبوبات همیشه گرفتاری داریم و این صرف نظر از تأمین احتیاجات کارگران از محل کمکهای کارفرماست.

استدعای ما، از شرکت مادر (امکان) این است که با توجه بمقدوراتی که در اختیار دارد، ترتیبی اتخاذ کند که در منطقه کارگرنشین

تهران فروشگاههایی با حمایت این شرکت تأسیس گردد، این خود کمک بزرگی است بکارگران.

این شرکت تعهد دادن سرویس بشرکتهای تعاونی کوچک را دارد، مع الوصف نارسائیهای موجود است که باعث مراجعه کارگران بپا شده است. کارگران میگویند، چرا این شرکت هیچوقت هیچ چیز ندارد، بارها با مسئولین شرکت جلسه داشته و مذاکره کرده ایم، همیشه بپا وعده داده اند و عمل نکرده اند تا کی میتوان بکارگران وعده داد؟

(بیانی نیک: در آغاز تأسیس این شرکت حتی دولت و دبیر کل حزب در جلسه ای با حضور نمایندگان کارگران در مجلس شورایی گفتند):

میلیونها تومان سرمایه در اختیار شرکت امکان قرار گرفته و این شرکت قادر خواهد بود کلیه مایحتاج کارگران را خریداری و در اختیار آنها بگذارد و اگر احیاناً چیزی کم داشت از خارج وارد کند، مسلماً وعده های دولت بی اساس نیست، متأسفانه این شرکت امکان است که نمیتواند نقش خود را بخوبی ایفا کند. این صحیح نیست که شرکت امکان مانند یک واسطه عمل نماید و احتیاجات کارگران را از بازار خریداری کند. جنسهائی که در شرکت های تعاونی کارگران عرضه میشود بمراتب گرانتر از شرکت های تعاونی مصرف روستا است. مگر نه اینست که اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر فرموده اند بجای اینکه حقوقها اضافه شود، جنس شرکت های تعاونی را با قیمتی مناسب در اختیار مردم بگذارید؟ اصولاً من میخواهم توجه مسئولین مجله را باین امر معطوف دارم که کارگران امروز، کارگران عصر انقلاب دیروز بوده و انقلاب را پشت سر گذاشته اند و کارگران ستاخیز بسوی جلو حرکت میکنند.

در سال ۳۵، شاهنشاه آریامهر ضمن فرمایشات خود، در سازمان برنامه تأکید فرمودند که کارفرمایان باید جنب کارخانه های خود خانه های سازمانی بسازند، البته اجرای دستور معظم له چند حسن دارد: اول اینکه کارگران شاغل در هر کارخانه بجای دیگری نمیروند، دوم در وقت کارشان صرفه جویی میشود و بابت آمد و رفت آنها اینهمه نیروی انسانی بابل نخواهد شد و بالاخره بهبودی نسبی در وضع ترافیک ایجاد خواهد گردید.

معظم له نیز تأکید فرمودند، شرکت های تعاونی تشکیل شود و کارگران سرمایه گذاری کنند و از محل همین سرمایه گذاری ها زمین تهیه کنند و مسکن بسازند و با آنکه خانه خریداری نمایند تا کارگران بساز بازنشستگی بخانه خود منتقل شوند. در شرفیابی سال ۳۵۳ نیز باریک تر توصیه فرمودند و بخصوص بخش خصوصی را مخاطب قرار داده خاطر نشان ساختند که بخش خصوصی به مدد بانک رفاه کارگران مبادرت به ایجاد خانه های سازمانی کند.

حبیب اله حساسی مدیر کل نظارت بر فروش سهام و نماینده وزارت کار و امور اجتماعی: موضوع مسکن حادترین مطلبی بود که مورد درخواست آقایان واقع شده باید عرض کنم همانطور که اشاره شد، شاهنشاه آریامهر دستورات مؤکدی صادر فرموده اند و اوامر معظم له مربوط به همه مردم و شامل عام میشود. نظر بر این است که کلیه مردم صاحب خانه شوند، جهات آنها را هم بیان فرمودند و اثرات آنرا نمیشود نادیده گرفت. با مطالعاتی که انجام شده الان مشکل کار ما بدو صورت است.

ساختمانهای جدید تأسیس صنایع، که کارفرمایان آنها ملزم به ادامه پروژه های خانه سازی خود هستند در یک گروه واقع شده اند و تا حدودی میتوان علاج واقعه را قبل از وقوع کرد، ولی اشکال عمده مربوط بکارخانجاتی است که فعلاً تعدادی در داخل وعده ای در خارج محدوده بنا شده اند.

صنعت یکباره وسعت پیدا کرده، کارگرانی که جذب صنعت شده اند هجومشان ما را مواجه با کمبود مسکن ساخته است، بنابراین مطالعاتی که روی ایجاد مسکن برای کارگران شد مشکلاتی را نشان داد که حل آنها زمان و پرتانیه میخواهد. کارخانه هایی که در محدوده شهر هستند یا زمین برای خانه سازی ندارند و یا اگر در مجاورت کارخانه زمینی هم وجود داشته باشد، خیلی گران است و این مسکن نیست که وجوهی را که باید صرف کارگران کرد در راه زمین صرف نمود، اگر بگوئیم ۵ یا ۴ درصد دستمزد کارگران را بابت کرایه خانه افزایش دهند، این ممکن نیست، چون کارگر نمیتواند در رفاه باشد و از طرفی سرمایه گذار نسبت به سرمایه گذاری پشیمان میشود، بعلاوه هر کجا خانه ساخته شود، سرویس میخواهد، آب، برق، پساب، ماموران شهرداری و بالاخره بازار میخواهد، به اضافه سایر خدمات شهری که به تبع ایجاد مسکن ها چهره خواهند نمود.

پس به این نتیجه رسیدیم که بجای اینکه صنایع مختلف فشار بیاوریم که در نقاط مختلف مسکن ایجاد کنند، تصمیم گرفته شده که بطور کلی مشکل مسکن در اختیار وزارت شهرسازی باشد و حتماً نقشه ای پیاده و اجرا خواهد شد، امیدواریم در آینده اعلام کنند که بهره وری از خانه برای همه مقدور گردد.

راجع به اصلاح قانون اشاره ای شد، قانون کار اصلاح شده و در صدد چند ماده تدوین گردیده است و طی چند روز آینده تقدیم مجلسین خواهد شد. آنچه مهم است تأمین شغلی کارگران است که این بی بند و بار امروزها رسد. یک کارفرما نمیتواند کارگرش را بیرون کند و او هم نخواهد رفت، در مورد دستمزد ماده ۲۲ میگوید هزینه زندگی کارگر باید با اعاشه چهار نفر عائله یک خانواده محاسبه شود، اما رقم ریالی موضوع هیچوقت نمیتواند جواب گوی نیاز یک کارگر باشد، مگر به حدی بالا رود که از مزدی که میگیرد، راضی باشد.

اگر این کار را بکنیم، به قول فقها «توالی فاسد» دارد، تنها خودش حلال مشکل نیست، به محض اینکه حقوق کارگر به ۵۰ تومان رسید، بلافاصله سیر صعودی ترخها شروع میشود و کاسب میگوید، کارگر میتواند کفش ۱۵۰ تومانی را مثلاً ۳۰۰ تومان بخرد و همچنین پارچه متری ۵۰۰ ریالی را یک هزار ریال و ..... قیمتها که بالا رفت باز هم فشار بر طبقه حقوق بگیر وارد خواهد آمد. وقتی دستمزدها بالا رفت، قیمت ها نیز بالا میرود. از طرفی، وقتی سواد اولیه تولید ۴ و پرسنل هم ۴۰ ریال محاسبه شود در مجموع چیزی برای کارفرما نمیمانند و سرمایه گذار از کار خود انصراف پیدا خواهد کرد.

به هر صورت این فکر هست که با پول نمیتوان راهحلی یافت. همانطور که شاهنشاه آریامهر فرموده اند راهحل تشکیل شرکت های تعاونی است، این ما و شما هستیم که باید این شرکتها را به صورت واقعی در بیاوریم، برنج را از رشت، گندم را از خرم آباد و پارچه را

از نساجی ها محلی خریداری و بین کارگران توزیع کنیم، حداقل تأثیر وجودی این شرکتها این است که از گران شدن ترخها جلوگیری می کند.

سرویس غذاخوری ارزان و لباس ارزان قیمت و دیگر چیزهایی که باید از سوی کارفرمایان تهیه و به کارکنان داده شود، وظیفه ای است برای شخص کارفرما.

راجع به مسکن هم، قانونی برای این کار است، دولت گفته هر کارفرمایی که بخواهد خانه سازی کند میتواند از بانکها کمک بگیرد و به کارگر بدهد، هم اکنون بانکها تبلیغ می کنند و مایل به اعطای وام هستند، دولت هم زمین در اختیار او می گذارد. **نور شعبانی:** یک سؤال دارم و آن اینست که با این حداقل حقوقی که تعیین شده و حداکثری که از ۹۰۰ تومان در ماه تجاوز نمیکند، کارگر چگونه میتواند در مقابل تورم ایستادگی کند؟

حبیب اله حساسی: سه قطب باید با هم کار کنند، دولت قیمتها را کنترل کند و فرمول سپردن کار به مردم به مردم - که امیدمان به اتاق اصناف بود - اگر چه اتاق دولتی نیست - با پیگیری بیشتری ادامه باید و در تعیین ترخها دخالت کند و مصرف کنندگان در مصرف کالا اتحاد داشته و به دور از دوستی ها ترخ ها را معین نمایند.

بیانی نیک: تقاضا می کنم تا آنجا که مربوط به خدمات درمانی است و نماینده سازمان از حضور در جلسه سیزگد خودداری کردند، از مسئولین امور مربوط توضیح خواسته شود و اگر ما خلاف حقیقت گفته ایم، بر طبق قانون مطبوعات اصلاح کنید.

حادثه در پایان بقیه از صفحه ۳۲

پدرم اختصاص داده بودم، در اختیار او بگذارم. یک هفته از انجام قرار ما گذشته بود که پدرم سر به نیست شد. در چهارمین روز غیبتش توانستم آن مرد را ملاقات کنم و حاصل کار را ببرسم. وی در برابر پرسش من خونسردانه لبخندی زد و گفت:

«فرستادمش همانجایی که بود!»

«آخر چه جوری؟»

«جنس را گذاشتم توی بقیچه اش و فروختمش!»

با بی بردن به معنای کلمه «فروختن» که همان «لو» دادن است، همه چیز را فهمیدم. پشیمانی نشسته ای سراپایم را در بر گرفت و متحیر مانده بودم که آیا برای رسیدن به معشوقه و ثروت، اعمال اینهمه شقاوت و فرومایگی ضروری بود؟ این سؤالی بود که هرگز پاسخی به دنبال نداشت من ماهها اسیر عذاب وجدان بودم و هر چه تلاش می کردم نمی توانستم خود را از این مهلکه نجات دهم. ولی مرور زمان به کمک آمد و سرانجام توانستم تدریجاً به آرامشی نسبی دست یابم، هر چند که در نخستین ماههای ازدواج بعضی شبها کایوسی درد آور و جانکاه به سراسر وجودم پنجه می افکند، اما هر چه بود گذشت.

اکنون که زندگی را در غایت راحت و رضامندی می گذرانم، گاهی با خود می اندیشم که آیا او واقعاً مستوجب این عقربت دردناک بود اگر من دست به چنین کاری نمی زدم سعادت خود را به باد نمی دادم؟ افسوس که داوری در این باره از قدرت من خارج است!

از چراغ موشی ها

بقیه از صفحه ۶۳

نصب در سال ۱۳۳۶ بهره برداری از آن شروع گردید.

کارخانه برق آلتوم

بهمان نسبت که ماشینهای مولد برق خریداری میشد، بهمان نحو نیز بلافاصله نیروی تولیدی بفروش میرسید و باز هم کمی برق احساس میگردد. بهمین علت بود که مسئولین امر بفکر ایجاد یک کارخانه پنجاه هزار کیلو واتنی برآمدند.

مطالعه در این مورد از سال ۱۳۴۳ شروع شد و در نتیجه پس از رسیدگی به پیشنهادهای مربوط به کمپانی آلتوم در بهمن ماه همان سال قرارداد خرید کارخانه مورد نیاز با کمپانی مذکور منعقد گردید. این کارخانه دارای قدرت پنجاه هزار کیلووات و چهار توربین است و هرتوربین توانائی تولید ۱۲۵۰۰ کیلووات برق دارد. کارخانه آلتوم در شمال غربی بیمارستان ۵۰۰ تختخوابی و شمال شرقی طرشت نصب و بهره برداری از اولین واحد آن در ۲۸ ارداد ۱۳۳۸ بدست مبارک شاهنشاه آریابهر آغاز گردید و بعداً واحدهای دیگر آن نیز مورد استفاده قرار گرفت.

بهره برداری از سد کرج

از موقعیکه سازمان سد کرج اقدامات اساسی خود را به منظور ساختن سد آغاز کرد، مسئولین برق با سازمان مذکور برای استفاده از نیروی حاصله سد مشغول مذاکره و تهیه پروژه بودند تا اینکه در سال ۱۳۴۰ پس از خاتمه سد، قراردادی برای استفاده از نیروی برق فیما بین این دو سازمان منعقد گردید که بموجب آن قرارداد، کلیه نیروی حاصله از آب سد به مصرف احتیاجات پایتخت برسد. این نیرو بوسیله دو توربین آبی که هریک بقدرت هزار کیلووات میباشد، با یک خط انتقال نیروی ۱۳۲۰۰۰ ولتی بتهران منتقل میشد و در کارخانه طرشت به ۳۰۰۰۰ ولت تبدیل و به شبکه شهر وصل میگردد.

شبکه برق تهران

برای توزیع برق و تبدیل آن از قدرت بیشتر به ولت پائین تر و بالعکس بطوریکه بتواند مورد استفاده قرار گیرد احتیاج به پستهای ترانسفور- ماتور میباشد که بوسیله آنها فشار برق را از محل تولید بالا برد تا انتقال مقدار زیاد نیرو را آسانتر و ارزاتر تمام کند و بعد پستهای دیگر لازم است که این فشار را پائین آورده و با خط کمتر در دسترس مصرف کننده قرار دهد.

در سال ۱۳۱۶ که اولین کارخانه شههزار کیلوواتی براه افتاد ولتاژ قوی در تهران ۳۰۰۰ ولت بود که جمعاً چهل کیلو متر کابل شههزار ولتی و ۲۴ پست ترانسفور- ماتور پائین آورنده و در یک سطح کوچک ۲۰ کیلو متر مربع نیروی حاصله را توزیع میکرد، ولی با ایجاد سانترال بزرگ و توسعه شهر، کابلهایی با فشار ۳۰ هزار ولت و ۲۰ هزار ولت برای انتقال و توزیع نیرو در سطحی معادل چهارصد کیلو متر در نظر گرفته شد که تا آخر سال ۱۳۴۲ طول خطوط شههزار ولتی بدویست کیلو متر و خطوط بیست هزار ولت به سیصد کیلو متر و شصت هزار ولت به دویست کیلو متر بالغ گردید. علاوه یک خط هوائی ۱۳۲ هزار ولت هم در طول ۵۰ کیلو متر، سد کرج را به کارخانه طرشت وصل کرد.

برق تهران در هفت نقطه از شهر و شمیران استاسیون بزرگ دایر نمود که نیروی ۳۰ هزار ولت را به بیست هزار ولت قابل توزیع مینماید. مجموع قدرت این پستها به ۱۶۵ هزار کیلو

وات میرسد. در حدود ششصد پست توزیع در نقاط مختلف شهر و شمیران در داخل ساختمانهای بزرگ و کارخانههای مصرف- کننده نیروی برق مستقر گردید و کابلهای بیست هزار ولتی و شههزار ولتی این پستها را بهم وصل کردند تا امکان رسانیدن نیرو را از مجاری مختلف باین پستها میسر سازد. برای استفاده از شبکه فشار ضعیف در حدود هزار کیلو- متر خطوط زمینی و هوائی ایجاد شد که در خیابانهای اصلی بصورت کابل زیرزمینی و در خیابانهای کم عرض و کوچه ها بشکل خطوط هوائی در روی تیرهای سیمانی کشیده شد.

باز هم نظر کوتاهی به گذشته

در سال ۱۳۳۸ علاوه بر استفاده از کارخانه وستینگهاوس ۱۰۰/۰۰۰ کیلوواتی، بهره برداری از کارخانه مولد برق خریداری از مؤسسه آلتوم فرانسه بقدرت ۵۰/۰۰۰ کیلو وات نیز شروع شد. تهران آن موقع جمعاً دارای ۷۸۳۰۰ کیلو وات نیرو بوده و تصور میرفته است که این میزان نیازمندیهای برق پایتخت را اقلاً تا مدت زمانی تکافو نماید، ولی توسعهی روز افزون شهر و ایجاد کارخانه های صنعتی و تولید کننده بخصوص در جادهی کرج، شهرری، تهران نو و مهرآباد و افزایش تعداد برقهای اختصاصی و هجوم متقاضیان جدید به آنها علامت نشان داد که این مقدار تولید برق نه فقط جوابگوی نیازمندیهای برق ساکنین پایتخت نخواهد بود بلکه بایستی با طرح و اجرای پروژه های وسیعی نیازمندی برق شهر تهران را اقلاً در ده سال آینده به نسبت افزایش گذشته و پیشرفت زمان و صنعت تأمین نمود، ولی این موضوع در حدود مدت پنج سال جامه ی عمل نپوشید و در این مدت فقط نیروی سد امیر کبیر بر میزان تولید شهر تهران افزوده گردید و تا سال ۱۳۴۳ سازمان برق تهران جمعاً دارای همان ۷۸۳۰۰ کیلووات نیروی تولیدی بود و بنا بر این کمبود شدید برق لزوم ایجاد تحول اساسی را در این دستگاه قطعی می ساخت بخصوص در آن موقع که مصادف با انقلاب شاه و ملت بود و اوامر شاهنشاه آریابهر و تأکیدات معظم له در امر پیشرفت سریع صنعت و کشاورزی (که هر دو ارتباط مستقیم و ناگسستی با برق دارد) این تحول لازم الاجرا می گردید.

از سال ۱۳۴۳ با استفاده از اعتبارات وام سازمان برنامه و طرحهای مصوب سازمان مذکور و سرمایه گذاری دولت در شرکت برق منطقه ای تهران در درجه اول برای رفع کمبود آتی برق پایتخت دو واحد توربین گاز جمعاً بقدرت ۲۵۰/۰۰۰ کیلووات و پنج دستگاه دیزل بقدرت ۴۰۰/۰۰۰ کیلووات خریداری و نصب و با بهره برداری از آن قدرت تولیدی شهر تهران به ۱۰۷/۳۰۰ کیلووات رسید و علاوه بر آن از نیروی کمکی سد امیر کبیر (کرج) اکثراً ۸۰/۰۰۰ کیلووات و از کارخانه های سلطنت آباد ۶۰۰/۰۰۰ کیلووات برای مصارف برق شهر استفاده میشد و بدنبال این اقدامات یک قدم اساسی و اصولی با عقد قرارداد خرید سه واحد ۸۲/۵۰۰ کیلوواتی جمعاً بمقدار ۲۴۷/۵۰۰ کیلووات از کارخانه های جنرال الکتریک آمریکا خریداری شد.

گفتیم که آخرین و مهم ترین اقدام شرکت برق منطقه ای در سال ۱۳۴۲ نصب نیروگاه عظیم فرح آباد و بهره برداری از آن بود که جوابگوی نیاز روز افزون مردم تهران باشد. هنگام بارش درآمد ملی و بالا رفتن قدرت خرید مردم و ناگزیر احداث مراکز تولیدی و ماشین های عظیم صنعتی مصرف برق به حدی رسید که نیروگاه فرح آباد نیز در قیاس با افزایش عظیم

خواستهای مردم از شرکت برق منطقه ای تهران بجائی نرسید. خوشبختانه از آنجا که آهنگ توسعه و رشد تکنولوژی پیشرفته هرگز کاستی نپذیرفت، بهره برداری مداوم از سدهای بسیاری که هر سال ساخته می شد، کمبود احتمالی تولید برق را جبران کرد و بازوی توانای صنعت کشور از نیروی پایان- ناپذیر سدها تغذیه کرد. نیروگاه شهریار اقدام ضروری و بزرگ دیگری بود که در چند سال گذشته عملی گردید. این نیروگاه نیز از عظمتی بیش از نیروگاه فرح آباد برخوردار است. بنا بر این در طی ۱۵ سال که از آغاز رشد واقعی برق می گذرد سه نیروگاه عظیم حرارتی و چندین نیروگاه بزرگ آبی نظیر، نیروگاه دز، لتیان، سفیدرود و کرج که در آینده نیروگاههای آبی داریوش - کورش و رضاشاه نیز به آن افزوده خواهد شد و تمامی نیازهای صنعتی، خانگی، تجارتی و غیره را برآورده خواهد کرد. از سال ۱۳۴۳ تا پایان سال ۱۳۵۳ عملیات بی شماری برای بالا بردن تولید نیرو انجام گرفت که می گوئیم با توجه به آمار و ارقام تنها نمونه - هایی از آنرا ارائه دهیم. از سال ۱۳۴۳ تا سال ۱۳۵۰ نزدیک به یک میلیون کیلو متر کابل زمینی ۲۰ هزار ولت کشیده شد. هزاران دستگاه پست ترانسفورماتور در نقاط مختلف تهران بکار افتاد. نیروی تولیدی برق تنها در نواحی تابعه به ۵۰ میلیون کیلووات و میزان فروش برق نیز به دو میلیارد و دویست میلیون کیلووات رسید.

میلیونها متر سیم، بسی، میلیونها کیلو متر خطوط هوائی و میلیاردها لامپ های مختلف فلورسنتی و جیوه ای که طی ده سال به مصرف رسیده نمایانگر عمق و عظمت تلاشی است که واحد صنعتی برق در سطح کشور به انجام رسانده است. انجاسی افتخار آفرین که تلاش - های بیشمار دیگری را به همراه خواهد داشت. طبق طرح گسترش شبکه، یک شبکه ی ۲۳۰ کیلو ولت دایره ای شکل شامل ۹ کیلو متر خط هوائی، دویست و سی کیلو ولت و ۵۰ دستگاه پست ترانسفورماتور ۳۰/۶ کیلو ولت و دو دستگاه - کلید خانه - در اطراف تهران دایر شد.

این شبکه ی دایره ای شکل نیروی برق تولیدی در نیروگاههای حرارتی و آبی را که از جهات مختلف به تهران می رسد، در نقاط مختلف دریافت و در شبکه تهران توزیع می کند. هم اکنون برق از طریق شرکت « توانیر » یعنی شرکت تولید و انتقال نیرو از نقاط مختلف ایران و از نیروگاههای مختلف و به وسیله کابل ها و دکل های عظیم که در دل کوهها، صخره ها و دشت ها و بیابانها نصب شده به تهران آورده می شود و به وسیله ی شرکت برق منطقه ای تهران توزیع میگردد و به مصرف نیازمندیهای مردم می رسد.

در آینده ای نزدیک شبکه ی سراسری انتقال نیرو زیر پوشش نیروی اتم قرار خواهد گرفت، تلمسی نیروگاههای اتمی با توجه به صنعتی شدن سریع کشور در آینده اجتناب ناپذیر خواهد بود.

نیروی برق در شهرستانها

همراه با تهران سایر شهرستانها نیز از داشتن نیروی کافی و قدرت لایزال الکتریسته ی نصیب نماند. از آنجا که تمام ایران زیر پوشش سراسری قرار می گرفت، شهرها و شهرستان هائی نظیر - دماوند - گرمسار - ورامین - رودبار قطران - فیروز کوه - کرج - قم - قزوین - ساوه - شاهرود - زنجان - دامغان - سمنان - و کلیه نواحی شمال ایران به شبکه

سراسری پیوست. مصرف شهرهای یاد شده بسالاً رفت و اکنون طرحی در دست مطالعه است که شهرک ها و حتی روستاها در آینده از برق سراسری بهره گیرند.

آموزش

یکی از مهمترین تحولات داخلی شرکت برق منطقه ای تهران مربوط به گسترش آموزشی پرسنلی برای احراز تخصص در زمینه های فنی است. حصول چنین اسری گذشته از برنامه ریزی وسیعی که می طلبد، بودجه هنگفتی نیز لازم دارد. آموزش کادرهای فنی، اداری و غیره از آنجا اهمیت می یابد که نیاز برنامه ریزی وسیع صنعتی کشور به افراد متخصص به ویژه در زمینه ی « الکتریسته » روز بروز افزایش پیدا می کند. برای موفقیت در تربیت تکنیکی افراد، ابتدا اعزام داوطلبان برای گذراندن یک دوره سه ماهه در خارج از کشور « انگلستان » ضروری می نمود. شرکت برق علاوه بر تصمیم در اعزام گروه های مختلف به خارج درصدد تأسیس مدارس و آموزشگاههای فنی نیز برآمد. مدرسه بزرگ و مجهزی برای تربیت تکنیسین و افراد متبحر بنا کرد و از دانشگاهها و مدارس عالی فنی دیگر نیز کمک گرفت.

ایمنی

همزمان با افزایش بازدهی محصول برق که با رشد کمیته یعنی توسعه شبکه همراه بوده است، مساله ایمنی که در وهله اول حفظ جان کارگران از گردن احتمالی و در وهله بعد حراست وسایل و ابزار کار است بعنوان مسأله ای با اهمیت و ضروری تلقی گردید. شرکت برق اقدام به ایجاد اموزی مستقل و بزرگ بنام امور ایمنی کرد.

از مهمترین وظایف امور ایمنی مانند تهیه وسایل اطفای حریق - تهیه کفش - کلاه - لباس مطمئن برای کارگران - وسایل کوه نوردی - صحرانوردی - آگاه کردن مردم از طریق روابط عمومی به مسایل ایمنی است.

امروز

در حال حاضر شبکه برق سراسری میهن ما، این نیروی عظیم تحرک و ترقی چه بوسیله کارخانه های غول پیکر و چه بوسیله سدهای زندگی بخش، سراسر ایران را زیر پوشش خود قرار داده اند... از کوههای سربلک کشیده سلسله جبال البرز گرفته، تا کارخانه های عظیم بنادر جنوب، از دوز افتاده ترین واحدهای تولیدی و صنعتی بلوچستان و سیستان، تا مرز نشینان غرب میهن ما، همه جا غرق در نور و روشنائی و تحرک است.

تهرانی که بایک کارخانه خصوصی ۴۰۰ کیلوواتی با این پدیده هستی بخش آشنا شد، در حال حاضر باشکوه اش در سال از سرز ۵۰۰/۰۰۰ کیلووات میگذرد. تا چند سال پس از افتتاح کارخانه برق پایتخت بیش از بازده مشترک نداشت، اما امروز در حدود ۸۰۰/۰۰۰ مشترک دارد، که از هرق اشتراک بطور متوسط ده واحد مسکونی یا تجارتی و غیره استفاده کنند از سرز هشت میلیون مشترک میگذرد که این نمونه کوچکی از جهش بنیادی ملت ما است.

نامه به سردبیر

اندیشک - خانم کبری برقیان

خواهر گرامی، مرقومه شریفه شما، همراه با معرفی نامه سازمان کارگران ایران واصل شد. کسه بدون تردید مفاد و مضمونش به اجرا گذارده خواهد شد. اما خودمانم خواهر جان، آیا طرح درخواست ساده بی مانند تقاضای اشتراک مجله به اینهمه زحمت و مرارت نیاز داشت که شما نامه خود را به تأیید سازمان یاد شده رسانده و بدین ترتیب مرتکب پارتی بازی رسمی شده اید تا مشترک جمله شوید؟! حال آنکه اگر هیچکس نداند خداوند قادر و متعال می داند که تمامی دست اندر کاران این مجله می کوشند تا خواست های مشروع و متعارف خوانندگان ارجمند خویش را برآورده کنند. بنا براین اگر سرکار مبادرت به این کار مهم نمی فرمودید ما به عرض تان می رساندیم که امر شما اطاعت می شود و به همین زودی قسمت مشترکین مجله با در دست داشتن نشانی کامل شما ترتیب کار را خواهد داد. بدیهی است طی نامه بی که به آدرس شما ارسال می شود، نحوه پسرداخت حق الاشتراک را مشخص خواهد کرد. اما بنده یک نفر از یک عبارت شما سر در نیآوردم، و آن اینکه نوشته اید: «اگر انجم اشتراک مقدور است، لطفاً شماره های قبل از شماره ۵۳ را برای من بفرستید.» در صورتی که همه می دانند نسخه بی که هم اکنون در دست شماست، شماره سیزدهم است که تا رقم ۵۳ سالها وقت باقیست! سخن آخر اینکه در باره سد های ایران هر نوع اطلاعاتی بخواهید باید با روابط عمومی وزارت کشاورزی تماس بگیرید. اما اگر انجم این کار را خالی از درد سرنمی دانید نوع سؤالات خود را برای ما بفرستید تا جان نثار با مراجعه به عقل ناقص خود، آگاهی های لازم را تقدیم کنیم. موفق و کامیاب باشید.

تهران - آقای علی اعظم دوست صمغی

برادر جان، مطمئن باش که فرد فرد کارکنان این مجله از شما برای لطفی که در حقشان روا داشته اید صمیمانه سپاسگزارند. اصلاً بد جور سپاسگزارند. شما باید تشریف داشته باشید تا ببینید!

و اما می رسم به پرسش سرکار در باره بیکاری موقت برخی از کارگرانی که بر اثر

اخراج اضطراری یا استعفای کارگر وجود می آید در این باره باید عرض کنم که ستون مخصوصی در مجله داریم و آن، پاسخ به پرسش های مربوط به قانون کار است، که فدوی هم نامه شما را به مسئول آن ستون دادم تا پاسخ شما را بدهند و شما هم پاسخ خود را در آن ستون مطالعه کنید.

اصفهان - آقای فریر زحاتی

خدا شاهد است چیزی نمانده بود که اینجانب میرزا بنویس جناب سردبیر بدون رعایت ضوابط و مقررات اداری نامه سرکار مستطاب عالی را با اجازه خودم بفرستم به چاپخانه تا در یکی از صفحات چشمگیر مجله با کادر کامل و با ستون اشون و چاپ شود و بزند روی دست هر چه مقاله و تفسیر و مباحثه و مجادله است. اما حیف، اما حیف که اولش را آبدی و باقیش را نیامدی، خلاصه کلام نامه ات در حال مقاله شدن بود که ناگهان مجدداً به صورت عریضه در آمد! بهر حال این جور که بنده «بی سوات» کور باطن فهمیده ام، حرف حساب تو برادر عزیز اینست که چون هدف کارگزار کار کردن تأمین زندگی خود و عائله و پیشبرد کشور بسوی صنعتی شدن کاملست، پس کارگران باید برادر وار آنچه می دانند بیکدیگر بیاموزند. (بر منکرش لعنت!) صد البته تا اینجای مقاله کوچکترین ایرادی ندارد، اما از اینجا بعد، یکباره ضمن جوشی شدن و مقصر شناختن جوانان افزوده بی که: «اکنون دیگر این جوانان هستند که می توانند ارکان اصلی باشند پس چرا اینطوری رفتار می کنند؟» آنهم رفتاری غیر متناسب با احوال آنان! اگر زیر دستی بخواهد کاری انجام دهد، کار آنها به مشاجره می کشد. اوفقط می خواهد او را به استادی قبول داشته باشند در صورتیکه او باید آنچه را که آموخته است به ور دستش یاد دهد و دست می تواند بآند کی آندوخته که از استاد یاد می گیرد و آندوخته بی که خود دارد بهره دیگری از صنعت را اختراع کند تا بتواند برای پیشرفت صنعت ارزنده باشد! «بله، نخیر!» عرض کنم بحضور میرز ظهور جناب فریرز خان عزیز که در حسابی بودن حرفت کوچکترین تردیدی نیست. منتها در پرورندانش بی لطفی کرده ای که امید است در دفعات بعد جبران فرمائی. به همین علت اگر این بار از چاپ نامه ات

بصورت مقاله بی مستقل، یعنی همانطور که خودت خواسته ای خودداری کردیم، پوزش می طلبیم و امیدواریم که در دفعات بعد با هم کنار بیاییم. خدا یارو باورت باد.

رفسنجان - آقای امضاء محفوظ

قربان! قربان! با جناب عالی هستم قربان، می خواستم عرض کنم در عرف نامه نگاری، معمولاً کسی که نام و نشانی کامل خود را می نویسد و ضمناً بنا به علی مایل به افشای نام خویش نیست از گیرنده درخواست می کند که لطفاً امضای مرا محفوظ بدارید. اما جناب عالی که از بیخ منکر هویت خود شده اید، دیگر چه نیازی داشتید خواهش کنید که امضایتان محفوظ بماند؟! فی الواقع اگر این خواهش را هم نمی کردید، از دست ما جز نوشتن «آقای امضاء محفوظ» چه کاری بر می آمد؟ از این گذشته آیا میدانید که «طبق قانون مطبوعات!» پاسخ دادن به نامه های بی امضاء جایز نیست؟ حتماً نمی دانید و به همین جهت مخلص این بار قانون را ندیده گرفتم تا به عرض عالی برسانم که:

اولاً، در مشاغل که جنبه فنی یا تخصصی دارند، مدرک تحصیلی زیاد هم مورد توجه نیست. بنابراین اگر در قسمتی که شما کار می کنید به پیرمرد کم سواد دو هزار تومان و به جناب عالی با داشتن گواهی نامه پنجم متوسطه یک هزار و ششصد تومان می دهند، حتماً بدین سبب است که پیرمرد مورد نظر از تجربه فراوانی برخوردار است.

ثانیاً، نماینده کارگران، همچنان که از نامش پیداست موجودی است که با کسب اختیارات لازم از سوی کارگران شرکت، کارگاه یا کارخانه بی و کالت می یابد که خواست ها و نظرات همکاران خود را در مراجع مورد نظر مطرح سازد و تا حصول نتیجه کامل سرگرم پیگیری اساسی می باشد. بدیهی است اگر نماینده بی برخلاف این وظیفه رفتار کند، کارگران حق دارند که وی را از مقام خود معزول داشته، فرد دیگری را به عنوان نماینده خویش معرفی کنند. امیدوارم که در عین برخورداری از پیروزی و کامیابی کامل از توضیحات حقیر فقیر کم تدبیر قانع شده باشید.

* آقای سردبیر،

ضمن توفیق روز افزون برای شما و تمامی همکارانتان اجازه می خواهم از زحماتی که برای تهیه گزارش های بسیار جالب و جامع روز کارگر و کنگره پرشکوه کارگران ایران متحمل شدید سپاسگزاری کنم و از خداوند بزرگ بخواهم که همواره یار و مدد کار شما باد.

بهر حال، غرض از تقدیم این نامه گذشته از ابراز تشکر طرح پیشنهادی است که امیدوارم مورد توجه شما قرار گیرد و مرحله اجراء در آید. پیشنهاد بنده اینست که در مجله رستاخیز کارگران صفحه بی را به نزدیکیتر ساختن نمایندگان

کارگران، سندیکا ها و کارگران اختصاص دهید تا همگان بتوانند از طریق مکاتبه با یکدیگر تماس داشته باشند. برای این منظور لازمست که تمامی سازمانهای یاد شده نشانی کامل خود را در این صفحه اعلام دارند تا خواستاران مکاتبه از این طریق به ارسال نامه های خود مبادرت ورزند. زیرا در حال حاضر هستند. کارگرانی که مشکلاتی دارند که بر اثر عدم دسترسی به سندیکا ها و نمایندگان خود، قادر نیستند مشکلات خویش را برطرف سازند. امیدوارم در این مورد از ابراز لطف و همکاری دریغ نفرمایید.

تهران - احمد خواجهوند

* دوست گرامی،

هر چند که اکنون نیز اگر صفحات رستاخیز کارگران به حل مسائل و طرح سؤالات شما دوستان ارجمند اختصاص یافته است و صالح ترین و مجرب ترین افراد مسئول این نوع صفحات شده اند، معذراً پیشنهاد شما را مورد مطالعه و بررسی قرار می دهیم و در صورت لزوم اقدامات لازم را یکا می بریم.

* جناب آقای سردبیر،

بعد از عرض سلام و ابراز ارادت باید بگویم من که از نخستین شماره تا آخرین مجله رستاخیز کارگران را با دقت مطالعه کرده ام، بخود حق می دهم اعتراف کنم این مجله کامل ترین و جامع ترین نشریه بی است که برای طبقه کارگر تهیه و منتشر می شود. اما نکاتی که موجب ارسال این نامه شد عرضه چند پیشنهاد است که امیدوارم با بکار بستن آنها در تکمیل مطالب این مجله خوب کوشا باشید. واقعیت اینست که بسیاری از کارگران کشور با قوانین کار مطلقاً آشنایی ندارند و بدون شک از این بی خبری دستخوش زیانهای جبران ناپذیری نیز می شوند. به عنوان مثال من که تقریباً فردی اهل مطالعه به حساب می آیم هنوز نمی دانم هر گاه کارگری با ده سال سابقه، مستعفی یا اخراج شود و به کار آزاد بپردازد، سابقه اش از لحاظ بیمه و بازنشستگی چه می شود؟

بنابراین بهتر است که شما بیک صفحه «قانون کار» قناعت نکرده، آن را بیک صفحه تبدیل سازید تا همه گونه تغییرات مربوط به کار در آن منعکس کنید. ضمناً از نظر من گشایش صفحه بی زیر عنوان «ادبیات کارگران» یا «شعر کارگران» لازم و ضروری بنظر می رسد. این صفحه باعث می شود که کارگران کشور حداقل با نامه نویسی عادی و ابتدایی آشنایی پیدا کنند.

اصفهان - جعفر امینی

* کارگزار جمند،

با ابراز تشکر بسیار از توجه سرکار به مطالب مجله، لازمست متذکر شویم که پیشنهاد شما کاملاً بجا و درخور بررسی است. ضمناً این را عرض کنیم که در حال حاضر نیز کوششهای قانونگذاران رستاخیز بسط تمامی پرسش ها و مشکلات کارگران عزیز در مجله پاسخ می دهند و بدیهی است که گسترش این سؤال و جوابها آگاهی شما دوستان عزیز را افزون تر خواهد کرد. نکته دیگر اینکه پرسش های سرکار را عیناً در اختیار مسئول صحنه «قانون کار» قرار دادیم تا در یکی از شماره های آینده پاسخ لازم را اعلام دارند. در باره گشودن صفحه شعر کارگر نیز ناگزیر از توضیح هستیم که «صفحه خودمون» همچنان که از عنوانش بر می آید به قصد چاپ آثار کارگران گشایش یافته است. بنابراین هرگاه اثری اعم از منظوم یا منثور از دوستان

کارگر برسد در آن صفحه منعکس می گردد.
در انتظار همکاری بیشتر شما هستیم.

* آقای سردبیر،

با سلام و ابراز ستایش از تلاش شما در تأمین خواست های کارگران کشوری خواستیم پیشنهاد کنیم که مقرر فرمایید مطالب مربوط به حرفه و فن را به زبان ساده تر بازگو کنند. بطوری که من استنباط کرده ام، چون نویسنده محترم این مطالب دارای معلومات عمیق فنی هستند، هنگام تشریح نحوه کار بعضی از دستگاه های وسایل ماشینی، نکات ساده و پیش پا افتاده را ناگفتنی می پندارند و در نتیجه مطالب را طوری مطرح می کنند که خواننده عادی چیزی از این توضیحات درک نمی کند. یا اینکه موقع معرفی «دلو» گذشته از اینکه اصطلاحات فنی بکار می برند، از همه چیز سخن می گویند جز اینکه اصولاً کار دلو در موتور اتومبیل چیست و این دستگاه چه خاصیتی دارد؟ بهرحال، امیدوارم که منظور مرا دریافته باشید. **مشهد-جواد پاکدل**

* دوست گرامی،

بدون شک سرکار بخش «اتومبیل چیست» این صفحه را بطور دایم خوانده اید تا کاملاً با لغات و اصطلاحات فنی آشنا شوید. زیرا بطوری که نحوه نگارش این مطلب نشان می دهد، شرح مربوط به اجزاء اتومبیل بصورت مقالات دنباله دار تهیه و چاپ می شود. که در شماره های گذشته معنای لغات ذکر شده است. با وجود این تذکر شما را به آگاهی نویسنده مطلب خواهیم رساند.

مکتب کارگر!

قم- آقای؟

والله بند هرچه فکر می کنم که چرا بعضی از هموطنان نازنین دوست دارند که عقاید و نظرات خود را از پشت پرده ابراز کنند، علقم به جایی قد نمی دهد!

مثلاً جنابعالی که درباره مسأله بی بسیار اساسی اظهار نظر کرده و به توضیح پرداخته اید چرا و به چه علت از ذکر نام و نشانی خویش خودداری کرده اید؟ بهرحال، منظور فرستنده آن مطلب که در صفحه خودمون چاپ شده بود، تحت عنوان «نوروز پس از اسلام» تشریح شیوه احیاء این روز باستانی در سالهای پس از گسترش اسلام در ایران بود. بنا بر این اگر ایشان در زنده کردن این روز از زنده مردانی مانند بابک خرم دین، مازیار و امثالهم یسادی کنند، هدفشان تنها نقش این مردان وطن پرست در چنین رویدادی بوده است. بنا بر این در اینجا آنچه که مطرح نیست مسأله مسلمانی یا نا مسلمانی بابک و یاران اوست که البته حقیر هم نامسلمان بودن آنان با شما هم عقیده ام. اما آنچه که تردید نا پذیر است اینست که جامعه مسلمان آن روز ایران، بابک، مازیار، خیزدین کاوس و افشین را در این قیام میهنی یاری دادند و آنگاه نوروز را به رسم دین اسلام متداول کردند.

پس روایت و استدلال فرستنده آن مطلب

در باره نحوه احیای نوروز و عاملان آن مطلقاً جای ایراد و خرده گیری ندارد. ضمناً برخلاف مدعای جنابعالی، مازیار بسبب خودداری از رفتن به بارگاه المعتمد خلیفه عباسی کشته نشد، بلکه مأموران خلیفه از او انتظار افشای مخفی گاه یارانش، بویژه افشین را داشتند که او اساک کرد و سرانجام از زخم تازیانه دژ خیمان مرد. (مجله التواریخ والقصص، صفحه ۳۵۸) بلکه قربان، حالا لطفاً نام و نشان مبارک را بفرمایید!

تبریز-دوشیزه آمنه قیطانچیلر

بند هم سلام عرض می کنم و با تماسی وجود مصدع خاطر شریفه «سرکاره!» می شوم که حقیر چندان هم بی جیره و موجب نیستم. درست است که در آراء دادن پاسخ به نامه ها و سؤالات آنها، از خوانندگان عزیز و کارگران ارجمند دست لافی نمی گیرم اما جناب مدیر لطفکی به مخلص دارند و هر ماهه پول خرید یک دستگاه هواپیمای یک موتور «سنا» را به جان نثار می دهند! جان کلام، حالا که جنابعالی! اسراف دوی را میخورد و بی جهت از زبانم کشیدید، لطفاً شما هم بفرمایید که چه انگیزه بی وادارتان کرد که به تاریخچه بردگی فکر کنید و تاریخ دقیق پیدایش این رفتار عنیف را از جان نثار خوش قاست تر از چنان بخواهید؟! باری، عرض شود بحضور منور ظهر شما خواهر عزیز که می گویند پیدایش بردگی با ظهور مالکیت خصوصی و فردی رابطه مستقیم دارد. بنا بر این ضمن اینکه نمی شود تاریخ دقیق این پدیده را ذکر کرد، اما باید گفت که ایجاد بردگی در زمان خودش یکی از مظاهر تمدن آن روز، و جزو افتخارات بشر بوده است! بلکه تعجب نفرمائید. زیرا هنگامی که انسان از کشتن و خوردن دشمنان خود چشم پوشید، به بنده ساختن شان قناعت کرد، یا شاید قیام افراد صلح جو و آزاد بخواه باعث شد که انسانهای قوی به بنده کردن دشمنان خود رضا بدهند و از کشتن و بلیغ نشان منصرف شوند، بهر جهت نکته تردید نا پذیر اینست که آن روزها بردگی موهبت عظیمی به حساب می آمد که البته بعد ها با شناخته شدن حقوق انسانها، نکوهیده و ناپسند شناخته شد. (چی ها بلدم؟! با تمام این احوال خدا حافظ شما باد تا دم دروازه بهشت

بند بهلولی-آقای رضا سماک نیا

سلام و:

۱- نژاد بزرگ مغولی تقریباً نیمی از جمعیت دنیا را تشکیل می دهد که نصف افراد این نژاد در چین و بقیه در استرالیا و آمریکا سکونت دارند. ضمناً تاتارها، چواش ها، اسکیموها و تقریباً سرخ پوست های آمریکایی جزو این نژاد تشریف دارند. که البته سرخ پوست ها بر اثر سالها اقاقت در منطقه بی مخصوص و اثر پذیری از محیط آب و هوا و این جور چیزها تا حد زیادی تغییر قیافه داده اند.

۲- مبدع و مبتکر تاریخ اسلام، عمر بن الخطاب یکی از خلفای راشدین بود که سال هجرت رسول اکرم «ص» را به مدینه، مبدأ تاریخ قرارداد.

۳- سایه عالی مستدام

کوه دشت-آقای بگ میرزا آدینوند

بند سرانجام سردر نیاوردم که زادگاه جنابعالی، قریه است، دهستان است یا قصبه؟

بهرحال، عین نامه شما را که گزارش گونه بی است از وضع «گراب» تقدیم مسئول «اخبار شهرستانها» کردم تا با چاپ آن موجبات کار افتادن موتور برقتان را فراهم سازند! نوه دوستی آنجناب ستایش برانگیز است.

آقای نعمت الله رضضانی

شکوائیه مستدل شما را تسلیم بخش مربوط کردم تا برای رسیدگی به مراجع صالح ارسال دارند. امید است هر چه زودتر نتیجه مطلوب عاید شود. موفق و مؤید باشید.

تهران-آقای محمد مصباح

نامه شما از زدن یک دور قمری و گذشتن از هیأت تحریری سه چهارم مجله و روزنامه بدستما رسید. همانطور که خودتان خواسته بودید داستان ارسالی سرکار را با دقت و رغبت تمام خواندیم اما از شما تقاضای بسیار کوچک و مختصری داریم، و آن اینکه حتی المقدور کوشش فرمایید عجلتاً بجای نوشتن داستان به مطالعه آثار داستان نویسان نامدار بپردازید تا شیوه صحیح انتخاب سوره، پرورش آن و نحوه داستان نویسی را بیاموزید. چه، اگر بخواهید از حالا این کار را ادامه دهید بدون شک پیشرفت مطلوب عایدتان نخواهد شد. در ضمن همانطور که در فروشگاههای جنس فروخته شده پس گرفته نمی شود، در دفتر مجله ها نیز مطلب رسیده منتشر نمی گردد. چه بهتر که نگردد تا شما مسیر کار خود را تغییر دهید. در پایان امیدوارم از صراحت لهجه جان نثار آزرده خاطر نشده باشید. (عجب پاسخ کوتاهی بود!)

شیروان-آقای رحیم مدبری

ما هم با کمال احترام نامه شما را زیارت کردیم و باید به عرض عالی برسانیم که سرکار اگر بعضی برنامه ها و برخی مطالب تلویزیون را نمی پسندید و یا بخش آنها را مخالف مصالح جامعه می دانید، بهتر است مستقیماً با آن سازمان مکاتبه فرمایید. زیرا ما اخلاقاً نمی توانیم از آن سازمان بخواهیم که در شیوه و روال کار خود تجدید نظر کند. ضمناً آنجا که حقیر می داند و به تجربه دریافته است دست اندر کاران رادیو و تلویزیون ایران همواره انتقادهای هموطنان را مورد توجه و بررسی قرار می دهند و اگر وارد نباشد با ادای توضیحاتی متقدمان راقانع می سازند.

اصفهان-آقای ناصر گودرزی

با عرض سلام و تمنای سلامت و سعادت کامل برای تو دوست عزیز، شایسته است به اطلاعات برسانم که تصور نمی رود هیچ نشریه بی با چاپ آگهی و دریافت حق الدرج آن مخالف باشد، مگر اینکه مفاد متن آگهی را مغایر با مصالح جامعه تشخیص دهد. آگهی ارسالی آنجناب بطوری که فدوی می بینم کوچکترین ایرادی برای چاپ ندارد. تجلیل از یک هنرمند از دست رفته گمان نمی کنم به ما یملک هیچ تنابنده بی

ضرر یزند. مضافاً به اینکه پول اعلانش نیز پیشاپیش پرداخت میشود. بنا بر این مدعای تو دوست عزیز مبتنی بر خود داری نشریات از درج آن برای من یک نفر قابل قبول نیست. با تمام این احوال در مورد خودمان باید به عرضت برسانم که متأسفانه نامه جنابعالی موقعی به دست ما رسید که تاریخ برگذاری سالگرد آن شادروان سپری شده بود. با وجود این اگر باز هم برای چاپش با برجا هستی یا نماینده ما در اصفهان تماس بگیر تا ترتیب مبادله حق الدرج آن داده شود. خدا یار و نگهدار باد

سبزوار-آقای امین الله-ح

میرزا جان هیچی نمانده بود که تو را با استاد «امین الله حسین» آهنگساز ایرانی الاصل و مشهور و پرمایه عوضی بگیرم و نزدت از «روبرت حسین» آوازاده جغلی کنم. بدیهی است این شبهه بدین سبب بوجود آمد که اولاً نام سرکار با اسم ایشان کاملاً شباهت دارد و ثانیاً جناب امین الله حسین هنگام رسیدن این نامه به دست حقیر، در تهران بسر می برد. بهرحال خوب شد که بغیر گذشت! و اما در باره پرسش جنابعالی باید به عرض برسانم که برای مراجعه به دفتر مجله بهتر است از طرف خیابان شاهرضا وارد خیابان وصال شیرازی شوید. زیرا در این صورت، تنها با یک چهارراه واقع در وصال سرو کار دارید که آنهم چهارراه بزرگهر است. اما اگر خواسته باشید که از سوی بلوار الیزابت بر ما منت نهید، ممکن است زنده کننده قصه «من بدو، آهو بدو» شوید که ما راضی به زنجش دوستان نیستیم. توفیق همه «یهی» یان ارجمند را آرزو مندیم!

بوشهر-خانم زینت جیم

خبرش را دارم خواهر، از عرق ریختن دلاوران تنگستان بی به گرمای جزغاله ساز بوشهر و برازجان بردم. بنا بر این اجازه فرمائید سفرنسرین خانم نادرشاهی و دیگر «همکاران» ایشان به بوشهر موقوف شود به «ناکهان زیستان آینده».

اما درباره پرسش سرکار علیه باید بگویم که خسوف ماه گرفتگی است و این حالت بر اثر قرار گرفتن زمین میان خورشید و ماه بوجود می آید. بطوری که گاهی قسمتی و برخی مواقع تمام سطح ماه عینت «زاغال اخته» سیاه و تاریک می شود. صد البته این را هم بدانید که چنین واقعه بی مطلقاً نباید ایجاد ترس کند. چه اگر ماه منفجر هم بشود و تکه کوچکش هموزن و همقد گوشش از کار درآید، هرگز آزارش به ما و شما نمی رسد. مرحمت سرکار افزون

تربت حیدریه-آقای موسی داودی

سرگذشت، یا داستان مرحمتی جنابعالی را، درست در اختیار مسؤول صفحه «برزخ» گذاشتیم تا اگر مفهومی پکرو جالب بنظر رسید، برای صفحه یادشده تنظیم شود. پیروزی سرکار را در «برزخ» نویسی آرزو مندیم.

شرکت صنعتی جنرال

پنجاه سال سلطنت پهلوی را با شکوه

آقای عنایت‌الله بهبهانی مدیرعامل و رئیس هیأت‌مدیره شرکت صنعتی جنرال در جشن پنجاهمین سال سلطنت پهلوی پیرامون پیشرفتهای چشمگیر این دوران سخنرانی میکنند.

نعمت‌الله جهانی نماینده کارگران شرکت جنرال در حال سخنرانی.

تأسیس کرد و برنامه‌ای بزرگ برای استقلال سیاسی و بی‌نیازی اقتصادی مملکت پی‌ریخت و پایه‌های اولیه کارخانجات صنعتی را در ایران بنیان نهاد.

افسوس که شروع جنگ بین‌المللی دوم و شرایط و اوضاع و احوال بین‌المللی، این برنامه‌ها را ناتمام گذاشت و بار دیگر طوفان پریشانی و نابسامانی را با خود برای ملتی که میرفت دوران عظمت باستانی خویش را به دست آورد، به ارمغان آورد.

به کمک بیگانگان و بیگانه‌پرستان کارخانه‌ها به ویرانی کشیده شد - ثروت ملت ایران به یغما رفت و بار دیگر یاس و ناامیدی بر دلهای ما سایه گسترد.

در این موقع خدای بزرگ که پیوسته نگهدار این سرزمین است دستی توانا و فکری جوان دلی مصمم و مالا مال از عشق به وطن و مردم را به نجات کشور ما بساخت و بوی این توانائی را بخشید که بتواند این بار نه تنها ایران را به سوی توسعه و پیشرفت سوق دهد بلکه نام ایران را در صدر فهرستی در جهان قرار دهد که به کمک کشورهای رویه‌رشد می‌شایند و یاری به دردمندان جهان را در

کبیر آغاز می‌کنیم و برای بقای تاج و تخت این دودمان و الانبار با شما دست به دعا بر می‌دارم. همزمان با شما و فرد فرد ملت ایران آرزو می‌کنیم که خدای بزرگ به همه ما توفیق عنایت فرماید تا بتوانیم در پیشبرد نیات بلند پایه شاهنشاه عزیز خود سهم بیشتری بست آوریم و کشور عزیزمان را به افتخارات و پیشرفت‌های بیشتری برسانیم.

بیشتر ما دوران بی‌سامانی - پریشانی و ناتوانی کشور خود را بیاد داریم. فقر و جهل و دو دستگی می‌رفت که نام کشور ما را از فهرست کشورهای آزاد و مستقل بیرون آورد و آن را قطعه قطعه کند و به دست اجانب بسپارد. در چنین احوالی اعلیحضرت رضاشاه کبیر سردار نامی ایران با پایمردی و عشق به وطن و قدرت اراده به پا خاست و تنها با امید و تکیه به همراهی و پشتیبانی مردم با دیو فتودال - خانخانی و قشون بیگانه و نفوذ صلساله استعمار به نبرد پرداخت و اوقتی تازه فرا روی مردم ایران پدید آورد. ناجی بزرگ ایران در دوران کوتاه زمامداری خویش ملتی یکدل و استوار ساخت - ارتشی منظم تدارک دید - کوره راه‌ها را تبدیل به راه‌های جدید و راه‌آهن نمود - دانشگاه‌ها

آقای امیر قاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی:

* شما کارگران زمان انقلاب از مزایای خاصی برخوردار هستید.

* اجرای اصل چهارم انقلاب دادن شخصیت و حیثیت و شأن و مقام به طبقه زحمتکش و ایجاد محیط صمیمیت و رفاقت بین کارگر و کارفرما بوده است.

* کارگران مملکت در جهتی گام برداشته است که از نظر بعضی از کشورهای صنعتی غیر قابل تصویری باشد. عنایت‌الله بهبهانی - مدیرعامل و رئیس هیأت‌مدیره شرکت صنعتی جنرال:

* فقر و جهل و دو دستگی میرفت که نام کشور ما را از فهرست کشورهای آزاد و مستقل بیرون آورد و آنرا قطعه قطعه کند و به کام اجانب ریزد.

* ناجی بزرگ ایران در دوران کوتاه زمامداری خویش ملتی یکدل و استوار ساخت.

* عصر درخشان شاهنشاهی پهلوی با انقلاب شاه و ملت به اوج تابناک خود رسید.

نعمت‌الله جهانی نماینده کارگران شرکت صنعتی جنرال:

* آیا می‌توانید فراموش کنید که اینهمه شاد کامی و پیروز بختی و ارزش و اهمیت اجتماعی را از کجا بدست آورده‌اید.

* ما کارگران سربازان فدایی شاهنشاه آریامهر از نثار حتی آخرین قطره خون خویش در اجرای منویات پسر تاجدارمان فروگذار نخواهیم کرد.

گرفت و مطالبی به این شرح بیان داشت: به نمایندگی از طرف کارگران - کارکنان و مدیران شرکت سهامی صنعتی جنرال حضور شمارادر این مجلس جشن و شادی خیر مقدم می‌گویم. ما گردانندگان این واحد قدیمی صنعتی امروز به این افتخار نائل میشویم که آئین بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی پر خیر و برکت دودمان پهلوی را با شور و شکوه فراوان برگزار کنیم و با غرور و سرافرازی افتخاراتی را که در این مدت کوتاه به آن دست یافته‌ایم گرامی داریم. گفتار را با درود فراوان به روان پاک ناجی بزرگ و سردار نامدار ایران اعلیحضرت رضاشاه

به مناسبت بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی شکوهمند پهلوی، از سوی کارگران کارمندان و کارکنان شرکت سهامی جنرال، مجلس جشن باشکوهی در محل این کارخانجات با حضور آقای امیر قاسم معینی - وزیر کار و امور اجتماعی - و نیز جمعی از شخصیت‌های برجسته مملکتی، در محل این کارخانجات برگزار گردید.

* بیانات مدیرعامل شرکت جنرال

در این مراسم، ابتدا آقای مهندس عنایت بهبهانی - مدیرعامل شرکت سهامی جنرال و نماینده مجلس شورای ملی - پشت تریبون قرار

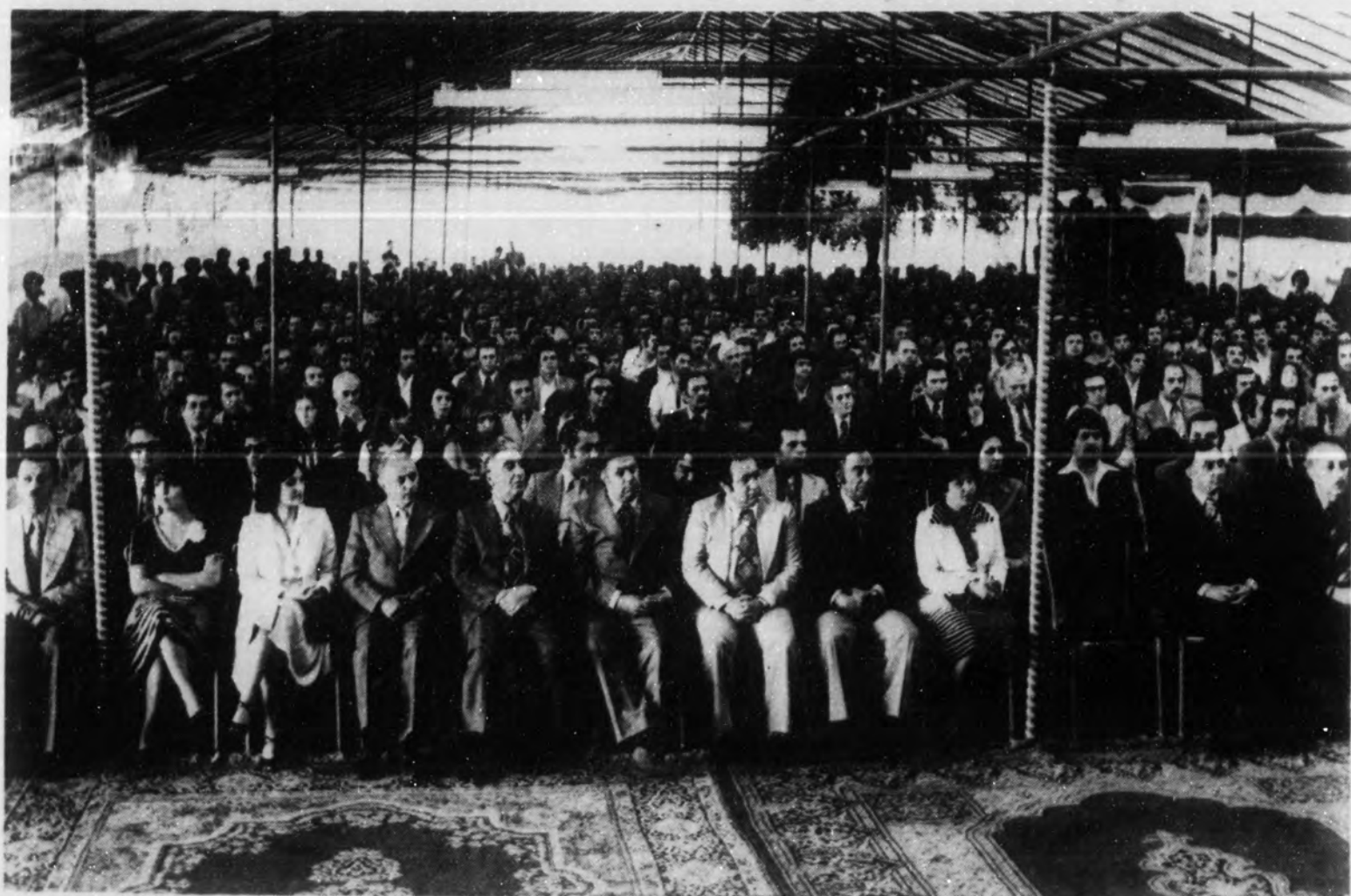

فراوان جشن گرفت

وزیر کار و امور اجتماعی ضمن اشاره به سخنان آقای نخست وزیر در کنگره کارگران:
کارگر ایرانی طی پنجاه سال شاهنشاهی شکوهمند پهلوی دارای هویت و شناسنامه گردید.

آقای اسیر قاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی در جشن پنجاهمین سال سلطنت خاندان پهلوی در شرکت صنعتی جنرال در حال سخنرانی.

اجتماع بزرگی از مدعوین که در جشن بزرگداشت پنجاه سال سلطنت دودمان پهلوی شرکت کردند.

برنامه خود دارند.

عصر درخشان شاهنشاهی پهلوی با انقلاب شاه و ملت به اوج تابناک خود رسید. در سایه انقلاب شاه و ملت طبقات ستمدیده و محروم از قید ستم اقتصادی و اجتماعی رهایی یافتند زنان دوشادوش مردان با استفاده از حقوق اجتماعی به نوسازی ایران پرداختند. صنعت نوظهور گسترده تر شد و صنایع مادر که دهها سال در آرزوی آن به سر می بردند به سرعت پا گرفت.

فرمان تشکیل حزب فراگیرنده مردم ایران مردمی که به سه اصل نظام شاهنشاهی ایران قانون اساسی و انقلاب شاه و مردم عشق میورزند همبستگی ما را بیشتر کرد و دلبستگی مردم را به شرکت هر چه وسیعتر در کارهای سیاسی و اجتماعی برانگیخت. در دامن این حزب سربازان جان باز و مصمم سیاسی و اجتماعی تربیت میشوند تا کار نظارت بر حقوق مردم را بدست گیرند و در سالمسازی این آب و خاک دخالت کنند.

کشور ما به رهبری شاهنشاه بیدار دل خود اکنون در اجرای برنامه عظیمی است که نتیجه آن ورود کشور عزیز ما به دروازه های تمدن بزرگ است. در این زمان که میرویم تمام افتخارات گذشته دور خود را بدست آوریم مردم قدرشناس ما یکدل و جان به دور رهبر خود گرد آمده اند و نیروی بازو و فکر و اراده و تصمیم خود را یک جا به خدمت گرفته اند تا این برنامه عظیم را هر چه زودتر به پایان رسانند و ایرانی آباد با افتخارات جهانی بسازند. شرکت سهامی صنعتی جنرال ۲۲ سال پیش در چنین روزی در محوطه ای به مساحت ۲۰۰ متر مربع زیر بنا با تعداد سه کارگر ساده شروع به کار کرد و اکنون در سایه ثبات اقتصادی و سیاسی چرخهای عظیم آن به کمک صدها کارگر متخصص - مهندس و کارمند در جهت اعتلای نام ایران و بی نیازی کشور ما به بازارهای جهانی و در راه بالا بردن سطح زندگی ملت ما به گردش مشغول است.

در این روز فرخنده که همه مادر این جا بسا نهایت سرافرازی افتخاراتی را که در سایه رهبری داهیانه شاهنشاه ما به دست آورده ایم سپاس می نهیم.

ما کارکنان این واحد صنعتی یک بار دیگر تأکید می کنیم که بازو و فکر خود را جز در راه خیر و صلاح مملکت و مردم ایران به کار نبرده و بر پیمان و پیوند خود با شاه و ملت تا پای جان ایستاده ایم. به نام کارگران - کارکنان و مدیران شرکت صنعتی جنرال از خدای بزرگ مسئلت دارم ایران عزیز و کهنسال آبادتر - شوکت و جلال شاهنشاه آریامهر والا تر شهبانوی گرامی و ولیعهد محبوب ما همواره سالم - موفق و سرافراز باشند.

ایرلندی دیرجوش رفت مشهدی سخت کوش آمد!

در شرق خبری نیست
پنجره ها را بسوی غرب
بگشائید!

ثبت و منفی کارنامه اش امتیازهای مثبت کمتر بود و شاید به همین دلیل فدراسیون ترجیح داد بار دیگر یک مربی شایسته ایرانی سکان کشتی این ورزش مردم پسند را در دست بگیرد. کاری که سالیان پیش مربیان گرانقدری چون حسین فکری، محمود بیاتی و پرویز دهمداری و محمد رنجبر با شایستگی تمام انجام داده بودند.

اشاره به این نکته روا و بیجاست که ما در زمینه های مختلف ورزشی مربیان کارکشته و کارسازی داریم که اغلب نه تنها چیزی از مربیان خارجی کم ندارند، بلکه با شناخت شرایط اقلیمی محیط از هم تاهای خارجی خود سرهستند. شاید تنها عیب مربی ایرانی اینست که نه اسم فرنگی دارد و نه حشمانی زاغ و موهانی بور، و دیگر اینکه با حقوق و دستمزدی میسازد.... بازگویی لطیفه جالب «محمد نصیری» در یکی از میزگردهای ورزشی رستاخیز بی توجهی مسؤولان ورزش را به حقوق مربیان ایرانی بخوبی نشان میدهد. در آن میزگرد، وقتی از منوچهر برومند، اولین مرد ۵۰۰ کیلوئی آسیا و مربی شایسته تیم ملی وزنه برداری درباره حقوق ماهیانه اش سخن به میان می آید، برومند سکوت میکند، ولی حاضر جوابی «نصیری» طنز تلخی را در ورزش ما به یاد می گذارد. نصیری میگوید: حقوق ماهانه برومند و «اوفارل» جمعاً سی و یک هزار تومان است. راستی از برومندها باماهی هزار تومان حقوق چه توقعی میتوان داشت؟!

آیا «اوفارل» به بهای سنگینی که مطالبه میکرد، می ارزید؟!

در حقیقت، فدراسیون با انتخاب مهاجرانی به رهبری تیم ملی فوتبال از پیش، به پیشباز قهرمانی جوانان رفت و زحمات مربی اش را پاداش داد.

مهاجرانی که چندی پیش در جریان برگزاری مسابقات فوتبال جام ولیعهد در شیراز تصمیم گرفت از کار مربیگری کناره گیری کند، اینک در آستانه بازیهای المپیک سونرال، با وظایف دشوارتر در متن فوتبال جا گرفت.

بهر حال، حشمت، که سرگرد شهربانی است، راه دشواری در پیش دارد. وی که سالیان دراز در تیم های تاج و پاس توپ زد، در بسکتبال و دوو میدانی نیز مرد میدان بود. مهاجرانی چهار سال پیش کلاس مربیگری دتمار کرامر آلمانی را در توکیو با موفقیت گذرانید (به همراه سرهنگ رنجبر و ابوطالب) و پس از بازگشت به ایران شانس خود را در زمینه تعلیم و پرورش جوانان آزمود و انصافاً که در این راه حیثیت و اعتبار فراوانی یافت. مهاجرانی با خفیات و روحیات جوانان مابخوبی آگاه است و چنان است که در زمین وارد و شاگردان تا حد فرزندانی از او اطاعت و حرف شنوی دارند. این را هم اضافه کنیم که «اوفارل» گرانقیمت، که از رهبری تیم ملی فوتبال کنار گذاشته شد، واجد خصوصیات غیر قابل انکار یک مربی خوب انگلیسی است، و متصفانه نیست که وجود او را برای فوتبال ایران بی ثمر یابی تفاوت بدانیم، ولی در سنجش نکات

ایرلندی چشم آبی ۴۶ ساله رفت، و مشهدی چشم مشک ۳۸ ساله آمد!

برکناری «فرانک اوفارل» از رهبری فوتبال ایران، هفته پیش در یک اطلاعیه کوتاه فدراسیون فوتبال اعلام گردید. در همین اطلاعیه، گزینش حشمت مهاجرانی به رهبری فوتبال ایران اعلام شده بود. «اوفارل» که درست دو سال و چهار روز تیم ملی ایران را رهبری کرد، گران ترین مربی نی بود که تا کنون ورزش ما بخود دیده است (باروزی حداقل هزار تومان حقوق....). تصمیم به برکناری رهبران انگلیسی فوتبال ایران، ظاهراً ریشه مادی داشت و اظهارات بزرگان فدراسیون نیز بر این ادعا مهر تأیید میزند. ولی اعتقاد ناظران وارد به مسائل پشت پرده چیز دیگری است.

به اعتبار روایت اینان، در این ماجرا، مسأله مادی، تماشای واقعیت را در بر نمیگیرد. تحلیل و نتیجه گیری مطلقان نشان میدهد که «اوفارل» نتوانست در زمینه های مختلف فوتبال کارنامه درخشانی ارائه دهد و این، خلاف انتظار رهبرانی بود که با گزاف ترین حقوق ورزشی او را به خدمت فوتبال ایران در آورده بودند. به قول یکی از صاحب نظران، «اوفارل» به بهای سنگینی که مطالبه میکرد، نمی ارزید.

تصمیم فدراسیون در گزینش مهاجرانی بجای «اوفارل» از نظر زمانی بسیار بموقع بود: درست چهار روز پیش از دستیابی جوانان به جام قهرمانی آسیا، به رهبری حشمت مهاجرانی،

تاج اعتراض کرد، «هما» قهرمان شد

تیم والیبال بانوان «هما» با شکست تیم های پاس - اصفهان و تاج عنوان قهرمانی نخستین دوره دیدارهای جام شهبانو را بدست آورد. در این دیدارها پاس سه بریک اصفهان را مغلوب کرد. تاج سه - دو پاس را پشت سر گذاشت در برابر تاج و هما بازی را باخت. آنچه در دیدار اوج این مسابقه بین هما - تاج تأثر انگیز بود، بیرون کشیدن بازیکنان تاج توسط مربی شان از زمین بود که باعث ناراحتی شدید تماشاگران شد. بازیکنان تیم والیبال زنان «هما» قهرمان اولین دوره جام شهبانو عبارت بودند از: مینا فتحی، (کاپیتان) فرزانه فرمان آراء، روزا آوانسیان، بتول مشرف جواد، مینا اشتیاق، ژاله رضائی، افسانه ابوالفتحی، پروانه اسکونی، شهلا صفوی (مربی - داریوش جمالی).

این همان دیدار اعتراض آمیز تاج - هما است که سرانجام با بیرون رفتن بازیکنان تاج تیم «هما» به عنوان قهرمانی دست یافت.

در شرق خبری نیست. این را، همین دوره مسابقات فوتبال جوانان در بانکوک نشان داد.

یک وقت بود که شرق برای ما رؤیائی بود. ده، دوازده سال پیش وقتی تیم ملی هند را سه بریک در کلکته شکست دادیم و به المپیک راه یافتیم، میبنداشتیم در فوتبال صاحب همه چیز هستیم. آنگاه به شرق روی آوردیم و به تماشای معجزه زردها نشستیم. فوتبال کره و ژاپن و برمه را دنیائی از تکنیک و نفس و جنگندگی میدانستیم، ولی هر قدر که به عمق شرق پیش میآخیم و خود را به طراز و گاه برتر از تیم های صاحب نام شرق دور میدیدیم، بیشتر این حقیقت را لمس میکردیم که در شرق چیزی بنام فوتبال مدرن برای یادگیری وجود ندارد. در عوض نوعی خشونت توأم با اعمال غیر اخلاقی ضد ورزش چاشنی دائمی فوتبال شرق آسیاست.

دیدار نهائی تیم ما در برابر تیم کره شمالی که سراسر خشونت و ضد فوتبال بود، بار دیگر نشان داد که برای زردها و مردمان آن سوی قاره ما - سوای چین و ژاپن - پیروزی بهر قیمت و در هر شرایط هدف غائی است.

چهار سال پیش که تیم ملی جوانان ایران در ورزشگاه آریامهر، ژاپن را درهم شکست و بمقام قهرمانی آسیا دست یافت، هیجان قهرمانی که قلبان را میفشرد، سخت مطبوع و دل انگیز بود. جوانان ما با شایستگی سه بار دیگر در خاک یگانه این عنوان را تکرار کردند و هر بار دنیائی افتخار و غرور برای ملت ما به ارمغان آوردند. ولی ببینیم سوای «عنوان قهرمانی» که سزاوارانه بدست آوردیم، از فوتبال شرق چه آموختیم و اصولاً در شرق پیوند اخلاق و ورزش چگونه است؟

فوتبال شرق برای ما تمام شده است، و یا لااقل، دیدنی هایش به اینهمه خشونت، ظلم و ستم نمی آرد. به اعتقاد ما وقت آن رسیده است که مسؤولان فدراسیون فوتبال - که نقش شان در ایجاد تحرک و زیرو رو کردن فوتبال ما در سالهای اخیر انکارناپذیر است - برنامه هایشان را با گرایش به فوتبال غرب تدوین کنند و به این حقیقت مسلم گردن نهند: راستی که برای فوتبال ما در شرق خبری نیست و باید پنجره ها را بسوی غرب گشود.

ما بسال، برای اولین بار، تیم نوجوان خود را به مسابقات کان فرستادیم، یک تیم نوجوان که اکثرشان شاید برای اولین بار با از محدود شهر و دیار خود فراتر میگذشتند. این درست که اینان نه پیروزی ای داشته و نه عنوانی کسب کردند، ولی باتیم های صاحب نامی چون هلند و بزرگ مسایو کردند و تحسین مفسران فوتبال اروپا را برانگیختند. نوجوانان ما در کان باختند، در حالیکه جوانان ما در تایلند به اوج قله پیروزی رسیدند. بی آنکه جز «بدآموزی» چیزی آموخته باشند.

اسماعیل یگانگی

بانكوك ۷: نه ورزش، نه اخلاق و جوانمردی!

با قضاوت یکجانبه داور تایلندی علیه ما و خشونت شمالی‌ها که بهر قیمت طالب عنوان قهرمانی بودند، بچه‌های بردبار و زحمتکش ما را سخت آزار داد. اضافه کنیم که تماشاگران تایلندی نیز با پرتاب سنگ و بطری بسوی بچه‌های ما و فریاد تحسین آمیز «کره... کره...» انتقام شکست تیم خود را از جوانان ایران گرفتند! چرا که در مرحله نیمه نهایی تیم ایران موفق شده بود ۳ بر ۲ از سد تایلند بگذرد...

جوانان ایران تا مرحله نیمه نهایی بدون شکست تیم‌های هند، کره جنوبی و مالزی و چین را پشت سر گذاشته بودند و در نیمه نهایی نیز ۳ بر ۲ تایلند را مغلوب کردند. تماشای تلویزیونی بازیها و تجلیل گزاشهای مفسران از بانكوك چهره درخشانی از بازی جوانان ما با کره شمالی بدست نمی‌دهد. به خصوص در نیمه اول که ستون دفاعی تیم ما در برابر بمباران سنگین کره‌یی‌ها سخت مقاومت می‌کرد. کره‌یی‌ها که کوئی بهتر از جوانان ما در بازی با شرایط بد اقلیمی آشنا بودند، بارها و بارها دروازه جوانان ما را بخطر انداختند، ولی هر بار که خونسردی و بردباری بچه‌های ما یورش هایشان را بی اثر می‌کرد، از چنگ و مشت و لگد برای گشودن دروازه‌ها کمک می‌گرفتند. در نیمه دوم، بازی متعادل بود، ولی وظیفه سنگین خط دفاعی ما همچنان روی شانه‌های خبری، پیروانی، صدری و باغدیک سنگینی می‌کرد و پیک ملک احمدی، با روحیه در درون دروازه بخوبی فرصت‌های طلایی تیزچنگ‌های چشم - بادامی رامی‌گشت.

جوانان ما، در مجموع، مسابقه نهایی را با خستگی و درمندی آغاز کردند، ولی شجاعانه

جوانان ایران با شایستگی، برای چهارمین بار، قهرمان آسیا شدند و این بار نیز، چون دوبار پیش، عنوان قهرمانی را با یک «شریک» سختکوش قسمت کردند. جوانان ایران، چهار سال پیش، در تهران، برای نخستین بار عنوان قهرمانی آسیا را تصاحب کردند. یکسال بعد از آن، در بانكوك دیدار نهایی را با هند برگزار کردند که نتیجه مساوی هر دو را به قهرمانی رسانید. سال ۱۹۷۵ در کویت تیم ایران - که از عنوان خود دفاع می‌کرد - سزاوارانه راهی مسابقه آخر شد، ولی این بار شریکی بنام عراق عنوان قهرمانی را با جوانان ما نصف کرد! و سرانجام امسال، در بانكوك تیمی از شرق دور و چشم‌بادامی هائی بنام جوانان کره شمالی، در عنوان قهرمانی ما شریک شد. در تاریخ هجده ساله مسابقه‌های فوتبال جوانان آسیا تا کنون سابقه نداشته است که یک تیم سه بار پیاپی عنوان قهرمانی را مشترکاً با تیم دیگری بدوش بکشد. مسابقه‌های جوانان آسیا از سال ۱۹۵۹ در مالزی برگزار شد که در آن کره - جنوبی به قهرمانی رسید. تایلند تا کنون هفت بار میزبان برگزاری این مسابقه‌ها بود. و یازده دوره دیگر را کشورهای فیلیپین (دوبار)، مالزی (سه بار)، ژاپن (۲ بار)، کره جنوبی، ویتنام جنوبی، کویت، ایران هر کدام یکبار برگزار کردند، و مسابقه سال آینده نیز قرار است در مالزی برگزار شود.

مسابقه نهایی بین ایران و کره شمالی - که توسط تلویزیون ملی ایران مستقیماً پخش می‌شد - همه چیز داشت، جز فوتبال و اخلاق! مسابقه زیر باران شدید و هوائی دم کرده و زمینی خیس آب مانند ادامه داشت. اینهمه،

یک ایرانی درازکش افتاده بود. در وقت قانونی (هشتاد دقیقه) نتیجه بازی مساوی بود و در دومین (ده دقیقه‌ای) وقت اضافی نیز نتیجه‌ای بدست نیامد و سرانجام در جهنم توفان‌زای بانكوك، پس از یکصد دقیقه مبارزه نهایی، جوانان ما، به آنچه می‌خواستند دست یافتند و برای چهارمین سال پیاپی مقام قهرمانی آسیا را تصاحب کردند، منتهی این بار به جای عراق که سال پیش شریک عنوان قهرمانی ما بود، کره شمالی شریک ما شد، همچنانکه پیش از عراق نیز، هند در این افتخار ماسهم بود.

در مسابقه‌های بسکتبال قهرمانی پایتخت کارگران د خانیات دوم شدند

امیر ایلیاوی و مظفر هاشمی و محسن خلخالی سود می‌جست باسی و پنج امتیاز اختلاف د خانیات را پشت سر گذاشت و مسابقه را ۱۰ بر ۷۰ به نفع خود پایان داد.

بازیکنان پهلوی که صاحب عنوان قهرمانی مسابقات بسکتبال باشگاههای تهران شدند، عبارتند از آقایان: جلال کازرونی، جمشید قاسمی، فرزین غفوری، محسن خلخالی، مظفر بنی هاشمی، امیر ایلیاوی، رنوف مشایخ، ستایش نکهبان، اسفندنگهبان (مربی: محمد خماسی) و تیم کارگران د خانیات از این بازیکنان تشکیل شده بود: محمد معزی پور، عبدالرضا قنبری، کامران خلیلی، رضا اسماعیلی، امیر خالدی، حمید معینی، کامران افشار، جلال شهیرزادی، سعود محقق، حسین سلیمی (مربی: حسن کریمی)

تا پایان جنگیدند. بازیکنانی چون غلام پیروانی و فرکی از درد پا رنج می‌بردند که بالاخره فرکی نتوانست تا آخر به مسابقه ادامه دهد.

بیست دقیقه اول مسابقه، یورش بیرحمانه شمالی‌ها همراه رگبار شوت‌ها، حتی مهاجمان ما را جلوی دروازه به دفاع واداشته بود و شهابت و گستاخی «ملک احمدی» همراه جنگندگی صدری و عابدیان زهر دارترین بازیکن شمالی‌ها «نانک» گوش چپ سریع‌شان را بی اثر کرده بود. هردم خشونت که از سوی حریف به جوانان ما تحمیل می‌شد اوج می‌گرفت تا جاییکه در هر گوشه زمین باتلاق مانند ورزشگاه

بار دیگر، تیم بسکتبال باشگاه د خانیات، در مسابقه‌های بسکتبال قهرمانی باشگاههای تهران به دیدار نهایی رسید و با کسب مقام دومی، بر افتخارات ورزشی خود افزود، در مرحله مقدماتی این مسابقه‌ها هشت تیم شرکت داشتند که در دو گروه مبارزه کردند، و سرانجام تیم‌های پهلوی و آزارات از گروه اول و تیم‌های د خانیات و پرسپولیس از گروه دوم به بازیهایی نیمه نهایی رسیدند. در بازیهایی نیمه نهایی نیز پهلوی بر پرسپولیس غلبه کرد و آزارات مغلوب د خانیات شد. در نتیجه تیم‌های پهلوی و د خانیات به فینال رفتند، و آزارات و پرسپولیس بر سر عنوان سومی با هم نبرد کردند که پرسپولیس ۵۱ بر ۴۳ حریف را شکست داد و صاحب عنوان سومی شد. مسابقه نهایی را تیم‌های پهلوی و د خانیات برگزار کردند. تیم پهلوی که از بازیکنان سرشناسی چون

ورزش کارگر

سازندگان جعبه‌ها

علی روا، قهرمان بکس

کشاورز حداد
پور عطاریان

بکس
نوراله حشم دار
علی روا
داود مظاهری
قاسم کلانتری
کشتی

محمد علی زارع
فتح اله خانی
ابوالفضل حمیدی
داود شارپوری
ولی اله چراتی
عزیز کا کاوند
مهدی مجیدی پور
پرورش اندام

یغمائی
هوشمند
احمد صالحی
کیا شمشکی
کاظم عمونی

کارگری هم، جای زنهای ورزشکار واقعاً خالی است.

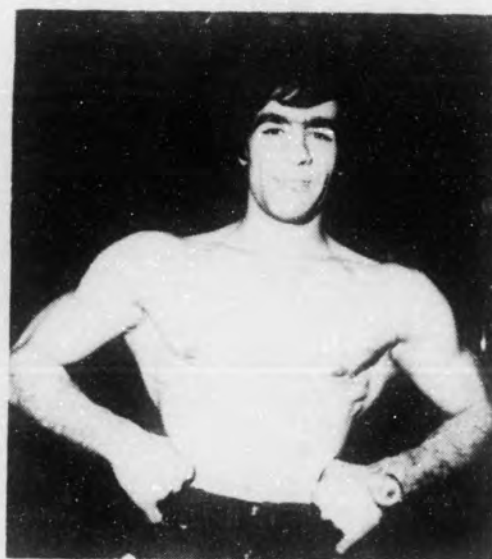
زنان کارگر به بازی پینگ پنگ علاقه دارند، ولی نه در حدی که بخواهند در مسابقه هاشرکت کنند.

مربی های باشگاه همه از کارگران ورزیده هستند که ضمن تصدی مشاغل مختلف در امر ورزش نیز فعالیت دارند.

این مربیان عبارتند از آقایان نصرالله رضائی (کشتی) نوراله حشم دار (بکس) ناصر آرایش (پینگ پنگ) عبدالله محمود پور (بسکتبال) علی صدیق یار (شطرنج) و یغمائی (پرورش اندام). ورزشکاران سرشناس باشگاه نیز اینها هستند:

جلال آبادی
ملیحه فارسی جانی
مرضیه امیراصلانی
بتول حاجی خانی
طا هره رنجبر بیجاری

چرا کارگران از امکانات ورزشی موجود استفاده نمی کنند؟!

کاظم عمونی

آیا بهتر نیست مسئولان ورزش کارگری به رشته های مورد علاقه کارگران در کارخانه ها توجه کنند و با توجه به آن در مورد فرستادن مربی اقدام کنند؟ مثلاً در کارخانه ای که کارگران به بکس یا بسکتبال علاقه بیشتری دارند، مربیان این رشته ها را بفرستند؟

با هم به سالن ورزش می رویم. کیسه بکس، تشک کشتی و دیگر وسایل ورزشی این سالن از بهترین جنس تهیه شده است، ولی این جا هم کارگر علاقمند به ورزش کم است. چرا که سالن سوت و کوراست و تعداد اعضاء باشگاه رقمی ناچیز .... در حالیکه به گفته سرپرست باشگاه آقای سیاوش فصیح خانی، برای کارگران ورزشکاری که در مسابقه ها شرکت می کنند، مرخصی گرفته میشود.

ورزش مورد علاقه کارگران پارس الکتریک والیبال، بکس و دوچرخه سواری و کشتی است که سال گذشته در مسابقه های قهرمانی کارگران در این رشته امتیازهای خوبی کسب کرده اند. در این باشگاه ورزشی

نوبتی هم که باشد، این بار نوبت برویجه های ورزشکار کارخانه پارس الکتریک بود، برویجه هائیکه پنجه های هنرمندشان هزاران قطعه سیم و پیچ و مهره را در درون جعبه جادویی بهم پیوند میدهند و آنرا بصورت تلویزیون و رادیو روانه بازاری می کنند. در اروپا، کارخانه های بزرگ صنعتی در توسعه ورزش سهم بسزایی دارند.

در ایتالیا تیمهای بزرگ فوتبال نظیر جیوونتوس و تورین توسط کمپانیهای اتومبیل سازی پشتیبانی میشوند. در هلند تیم فوتبال تازه به شهرت رسیده «ایند هون» وابسته به کارخانه فیلیپس در حومه آمستردام در نوع خود در جهان بی نظیر است. سواى کارگران کارخانه گروه، بیشمارى از مردم ورزش دوست نیز از این تاسیسات استفاده می کنند.

در آلمان، انگلیس و دیگر کشورهای اروپائی نیز شرکت های بزرگ تولیدی و صنعتی در زمینه های ورزشی سرمایه گذاریهای قابل توجهی کرده اند.

البته، هدف اصلی این شرکتها و مؤسسات بزرگ صنعتی از سرمایه گذاری در امر ورزش در وهله اول تامین سلامت کارگران است و بعد، کسب افتخار و شهرت از راه میدانهای ورزشی. اروپای صنعتی از توجه به بهداشت و سلامت کارگر از راه ورزش تجربه های نیکوئی اندوخته است.

یک مؤسسه بزرگ آماری پس از یک بررسی طولانی نتیجه گرفته است میزان سرمایه گذاریهای که در زمینه توسعه و گسترش ورزش در کارخانه ها میشود، نسبت معکوس با هزینه های درمانی دارد، بدین معنی که هر قدر در امر تامین سلامت و روح کارگر در محیط کار سرمایه گذاری شود - که بهترین راه آن ورزش است - از هزینه های درمانی کاسته خواهد شد.

آیا چنین مساله مهمی مورد نظر و توجه کارفرمایان ما هم هست؟! در آشنای ورزشگاههای کارگری

باشگاه پارس الکتریک خیلی جوان است. عمرش به پنج سال نمی رسد. با وجود این، به گفته ی مدیر باشگاه، در حال حاضر در چهارده رشته ورزشی فعالیت دارند. یک سالن سرپوشیده و یک زمین والیبال و بسکتبال در کنار تاسیسات ورزشی این کارخانه را تشکیل میدهد. پای صحبت مدیر باشگاه می نشینیم و از ورزش کارخانه و ورزش کارگری سخن میگوئیم: کارخانه سه هزار نفر کارگر دارد که قریب نیمی از آن را زنان تشکیل میدهند. اقبال کارگران از «ورزش» تعریفی ندارد.

در آشنای ورزشگاههای کارگری ما... سرپرست باشگاه بحث جالبی را به میان می کشد و می گوید:

ی جادوئی از ورزش گریزان هستند

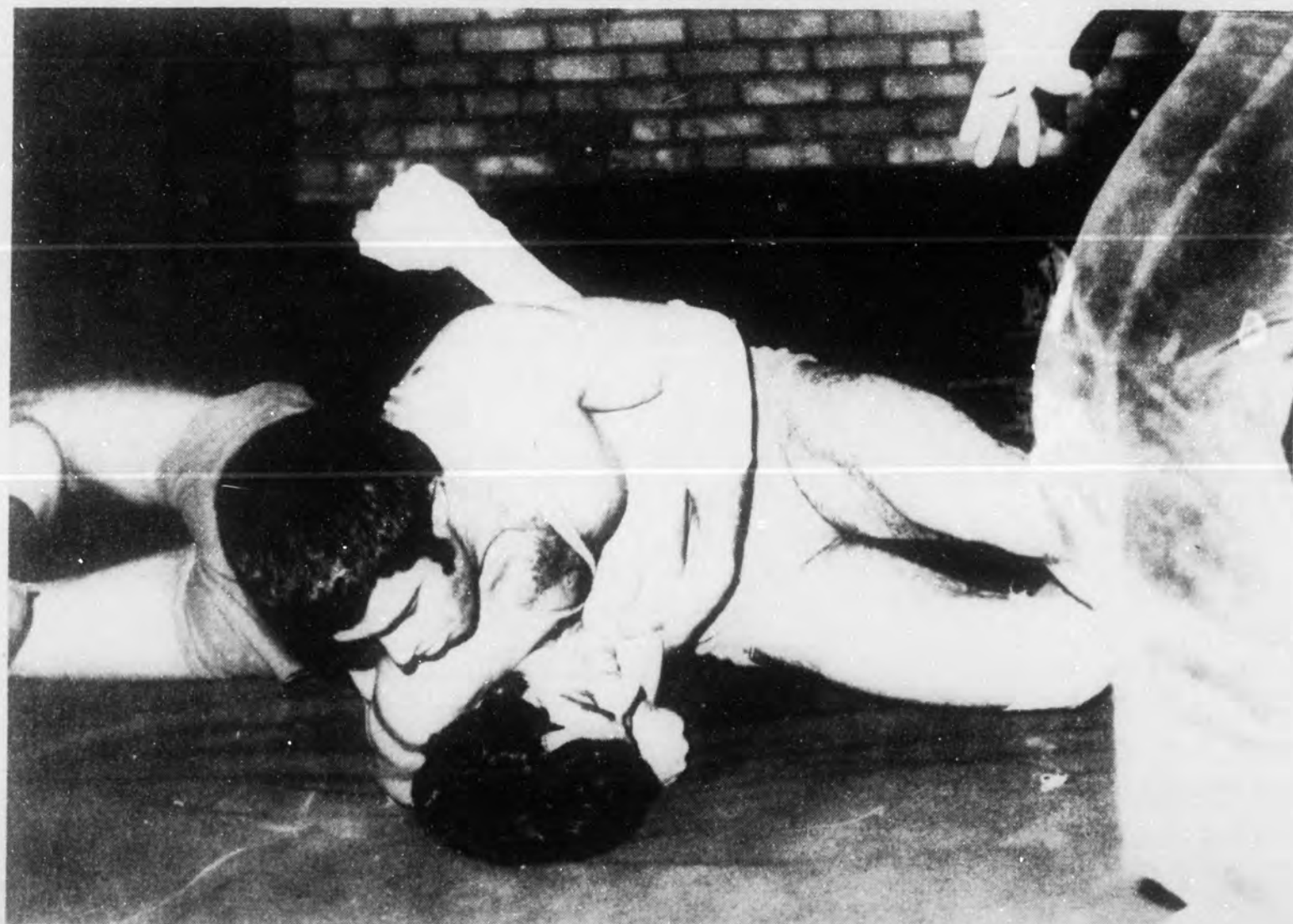
صحنه‌یی از مسابقات دو و میدانی کارگران کارخانه پارس الکتریک

نصرت‌اله رضائی

صحنه‌یی از مسابقات شطرنج

صحنه‌یی از مسابقه کشتی

مسابقات پینگ پنگ

دو و میدانی

علی یکه‌سادات
پینگ پنگ

سکینه جلال آبادی
سواد به جهان شیر
شمسی فردوس
مرضیه شفیع
مریم تیفوری

جشن بزرگ شرکت صنعتی جنرال با نواختن سرود شاهنشاهی آغاز گردید.

* اظهارات نماینده کارگران

در پی سخنرانی پرشور آقای مهندس عنایت بهبهانی، آقای نعمت جهانی — نماینده کارگران شرکت سهامی جنرال — رشنه سخن را به دست گرفت و چنین گفت:

بسیار مفتخر و سپاسگزارم که به من اجازه داده شد که بر حسب وظیفه مکنونات قلبی خود و همکارانم را معروض دارم بدو پنجاهمین سال سلطنت پرافتخار دودمان پهلوی را از طرف خود و کارگران و کارمندان شرکت سهامی صنعتی جنرال به عموم ایرانیان وطن پرست تبریک و تهنیت عرض نموده و بقای سلطنت پرافتخار شاهنشاهی ایران را از خداوند بزرگ مسئلت دارم.

پنجاه سال، شاید به زبان آسان بیاید، ولی باید اندیشید آیا به همین آسانی هم گذشته است؟

به آن هنگام فرخنده که دست توانا و رهاننده اعلیحضرت رضا شاه کبیر سردودمان پهلوی از آستین بدرآمد، از این سرزمین کهنسال و باستانی چه به جای مانده بود تا دستاویز و انگیزه نوید بخشی برای جهش های مردانه و کار ساز آینده به شمار برود؟ در دور دستها کدام کور سوی امیدوار کننده و آرزو پروری می درخشید تا نیروبخش و پشتیبان و پشتوانه آن دست های مردانه و چاره ساز باشد؟ سیاسی بی پایان پروردگار بزرگ را که ایر مرد تاریخ ایران زمین رضاشاه کبیر را به هنگامی به یاری این ملت فرستاد و یاریش فرمود تا بر همه ناکامیها و شکست ها و درماندگیهای خانمان بر باد ده جیره و پیروز گشت و درود گرم میلیونها ایرانی سپاسگزار به روان آن ناجی سترگ که سایه جانشین کارآمد و شایسته و فرزند برومند

خویش را بر سر ایران و ایرانی گسترده و آنگاه خود با مستی از خالک نیا خالک رفت. امروز که برای ما خجسته روزیست و هرگز فراموشش نخواهیم کرد.

وی سپس به وضع رقت بار کارگر قبل از پهلوی اشاره کرد و گفت: اکنون ای خواهران و برادران کارگر، که ای بسا از بسیاری خوشبختی و سرافرازی، نتوانید آن دوران تیره و سیاه را حتی بیاد بیاورید؟ آیا میتوانی فراموش کنید این همه شاد کاسی و پیروزبختی و ارزش و اهمیت اجتماعی را از کجا بدست آورده اید؟ به هر گوشه و کنار پهنای این سرزمین کهنسال و به چهره و اندام هر یک از زن و مرد و کوچک و بزرگ ایرانی که بنگرید نشانه بزرگ و گویای پیروزی و پیشرفت و نیکبختی به چشم خواهید دید بنابرین دیگر نیازی نیست که بیهوده بگوئیم تا همه آنها را بر شمرم، من و شما کارگر هستیم از پیروی به همین بسنده می کنم که عنایات و مراحم خاصه پدر تاجدار شاهنشاه آریامهر را به طبقه کارگر از سوی همگان سیاس معروض دارم و یک بار دیگر سوگند وفاداری به شاهنشاه و ملت ایران معروض دارم.

* نطق وزیر کار و امور اجتماعی

آنگاه در حالیکه جمعیت با کف زدنهای سمد و ابراز احساسات شدید و بی شائبه نسبت به شاهنشاه آریامهر، سخنان نماینده کارگران کارخانجات شرکت سهامی جنرال را تأیید نمود، آقای «امیر قاسم معینی» — وزیر کار و امور اجتماعی پشت تریبون قرار گرفت و اظهار داشت: در این مراسم شکوهمند و در این جشن باشکوه، که به مناسبت بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی پرافتخار پهلوی بر پا گردیده

است و کارگر و کارفرما در کنار هم نشسته اند، لازم می دانم مطالبی را به استحضار شما حضار محترم، به ویژه کارگران عزیز و ارجمند برسانم. در حقیقت طی پنجاه سال شاهنشاهی پر شوکت و برکت پهلوی، تحولات و دگرگونی های شگرف و چشمگیری در تمام زمینه ها و شئون مملکتی نصیب ملت ایران گردیده که بایستی گفته شود با تجزیه و تحلیل این تحولات و تغییرات است که کارگر امروز باید بداند در سایه چه تلاش و کوششی این همه موفقیت و نعمت و این همه رفاه و آسایش را بدست آورده است.

آقای امیر قاسم معینی — وزیر کار و امور اجتماعی — سپس در دنباله سخنان خویش افزود:

همانطور که آقایان بهبهانی و جهانی اشاره کردند، یک بررسی اجمالی از پیشرفت های مملکت در طول پنجاه سال سلطنت خاندان پهلوی، نشان می دهد که کارگر ایرانی زبانی به چه صورت و در چه وضعی در این مملکت کار و زندگی می کرده و امروز در چه موقعیت و مقامی قرار دارد.

وزیر کار و امور اجتماعی، آنگاه در دنباله سخنان خود، در زمینه رفاه و بهبود وضع زندگی کارگر در ایران — طی نیم قرن شاهنشاهی پهلوی — به سخنان آقای نخست وزیر در سومین کنگره کارگران که اخیراً تشکیل گردید اشاره کرد و گفت:

کارگر ایرانی، طی پنجاه سال شاهنشاهی شکوهمند پهلوی، دارای هویت و شناسنامه گردیده و با یک بررسی دقیق معلوم خواهد شد کارگران، این افراد زحمتکش و سازنده و چرخاننده چرخهای صنایع کشور، تا قبل از

آغاز سلطنت اعلیحضرت رضاشاه کبیر چه وضعی داشتند و امروز به چه امتیازاتی دست یافته اند. شما کارگران عزیز به ویژه در دوران سلطنت شاهنشاه آریامهر به طور چشمگیری از مواهب بسیاری برخوردار گردیده اید و رهبر خردمند و عالقدر مملکت، هرگز حتی برای لحظه ای از اندیشه تأمین رفاه و آسایش بیشتر برای این طبقه غافل نبوده اند.

وزیر کار و امور اجتماعی آنگاه به انقلاب شاه و ملت اشاره کرد و پیشرفت های صنعتی کشور را در سایه انقلاب شاه و ملت تشریح نمود و در پایان سخنان خویش گفت: در ایام برگزاری کنگره کارگری که بنده نیز افتخار حضور داشتم و نمایندگان کارگری ۱۲ کشور جهان که به ایران دعوت شده بودند، وقتی از پیشرفتهای صنعتی و ترقیات مسائل کارگری در مملکت ما آگاهی یافتند، به راستی با دیده تحسین و شگفتی این همه ترقیات را نگرستند و در اینجاست که شما وظیفه دارید نه فقط همکاران خود بلکه دیگر طبقات و قشرها را متوجه این نکته سازید که این پیشرفتهای سادگی به دست نیامده است و محور و اساس تمامی ترقیات و پیشرفتهای موهون رهبریهای خردمندان و داهیان شاهنشاه آریامهر بوده است.

سعدعین جشن با شکوه کارخانجات شرکت جنرال، سخنان وزیر کار و امور اجتماعی را با کف زدنهای ممتد مورد تأیید قرار دادند. آنگاه برنامه های هنری توسط هنرمندان رادیو و تلویزیون اجرا گردید و این مراسم باشکوه و پرشور، در میان ابراز احساسات شدید و بی شائبه کارگران کارخانجات شرکت جنرال پایان یافت.

porr

کسانی که با فعالیت‌های شرکت **PORR** آشنائی دارند، آنرا با اطمینان
انتخاب میکنند. زیرا **PORR** تاکنون از انجام خدماتی چون ساختمان سد شهناز پهلوی،
پل بزرگ قطور (با همکاری شرکت رانچین) اسوربتونی پالایشگاه
تهران، سد مخزنی کورش کبیر (در بوکان)، سد انحرافی نور، زهبر، و شبکه
آبیاری طرح زربنه رودسر بلند بیرون آمده است.
و هم اکنون با مشارکت شرکت نوران به ساختمان
سد میناب اشتغال دارد.